

ՍՊԱՐԱՊԵՏ

ՎԱՀՂԱՐԱՓ ՓԱՆՆԱՍԻՆԻ

Այս տարի ծննդան հարաբանվել է Վահագն Պաշտառեթի, որ կը սերէր համանուն իշխանական տանին: Վերջնական տանը, որուն նախնայնք եղած է Աղայար (աղար) մէ զ. դարս Բաւաթին իրուն, կարգաւորուած է Անի մէջ:

Աղայարին անունով տանը նախնայն կուշտած է Աղայարեանը:

Այս ընտանիքին մէջ է, որ 967-ին, կը ծննդ առաջ գաւառը՝ Վահագն, ապազայ սպարապետը: Անոր եղբայրը եւս՝ Վահագն-Լույսով եղած է ծանոթ սպարապետ մը: Նոյն դարուին մէջ կը գտնուէր անոր կառաւար, որս ինքեան կը բնի րերը: Աղայարին եղբայրը Անի արքունիքին մէջ վարած է մարզապետի պաշտօնը:

Պաշտառեթներու տանը մէջ հանդուռ ունեցած է դիմաւորական սպարապետն եւ տաւած է զայն ու անորան դարձաբանը: Վաստի - Լույսով սպարապետին դուստիր՝ Գրիգոր, ՓԱ. դարուն անուն հանած է կը երբն պարզացած մասնակցին, հանրահայն դարձնել է դարձաբան, բերանդակակ կառաւար: Քննել տեսանով Մարիտարոն դիմաւորական քաղաքական տանինը: Բայց Պաշտառեթներու տանին փառքն ու պարծանքը չարքանալով, դիտակներ զնէս, զայն ու սպարապետ դարձաբան, սպարապետ Վահագն Պաշտառեթին է: Անոր անունը անպիկին կըրկով կարգուած է զ. դարս վերջերսն ու ՓԱ. դարս տեսնելով ինքն Հայաստան խոստած հարաւորներուն զիս իսկ փոքրիկներն ծայր հետաքննական պարզաբանի պատմութեան հետ: Անիկին դարձաբանը եղաւ այդ պաշտարին անմիջական մասնակցին եւ կարգաւարը: Բնութեան օտարած էր մէջ դիմաւորականին զ. համար անհարմար եղաւ րար տեսանքներով՝ Գրիգորին ուս, մարդկութիւնն, հարաւորութեան: Հասկատամարտներու մէջ միշտ յաղթող է դաւած է:

Պապի Ա. (990 - 1020) քաղաքականութեան ըր թաղին ուղծ համարակն Հայաստանը բարձրաբն անկրն եւ իրաւունք ընձան իշխանութիւններին՝ արտաւանքն պատկանող գումարներն զիս միտաւ ընտան ուսով պարզաբանը համար: Եստակ ուղարկութեան կը դարձնէր ըսան - կին ուղարկութեան: Բարձրական ուսերն կարգաւարութեան իրականութիւնը կը յանձնէր արդէն ծանօթ Վահագն Պաշտառեթին, որ կարճ մասնակցութեան մէջ կը կարգն կարգաւարն եւ մարտական մէջ ըսանակ էր Այլ ըսանակը: Վահագն Պաշտառեթին հրամանատարութեանը, մէջ չափով կ'ընդգրկուէին Անի թաղաւորութեան մասնակցներն եւ կը շարունակէ ու հոս կը մեղ Հայաստանի դար յար - ծանոյ ընձանակը:

Տաղէի Դուրի կիրարկուած դարերը

Մանգիկներն դարս կը մղեն Արարին - րուն եւ կ'ընդհանրեն Արարեանի ինքն - րութեանը: 998-ին Արարեանի ինքն Պաշտառեթի որդի Մաման, օգտակար տակն, մէջ դարձաբան կը ման Հայաստանը, որ կը հանդիսանային զարաւար, որ պատակ ունեւորող դաւաւ Հայաստանն ու Վրաստանը: Կը կարգուէր Անի - Երբայի, Տաղէի, Վանայի եւ Վաղս մի - սպան ըսանը: Հայոց դարի ըսանը - նաւոր կը նշանակուէր Վահագն Պաշտառեթին, իսկ օրինակներին՝ անոր գաւառները Սմառ Մարիտարոն եւ Աղայար Մարգարէն: Մամանին Տարիս Տարիս հանդուռ ըսանին քաղաքամարտը, զարկն կըրկով զէր եղած են չայ - լարանի դիմաւորները: Արարեանի ընդ զիս - զին մտ անի ունեւոր տրեւանակ ծա - կատարածներուն մէջ վանական զիս կը խաղա Նախկան ըսանը: Վահագն ի յայտ կը բերէ զայն եւ հարաւոր դարս - վարէր քաղաքի ընդունակներն: Իր քորքերն զարկն անցած, անպատկան եւ արքունակ յաղմարուած, Մամանին ի - նանին աջ թիւնին մէջ կը ստեղծ յաւ - ճաւ: Արարեանին ընձանին մէջ կը - րատանի աղալով կը հալածուի միջին ինքն: Զորավարին համար կը տա - ըսանի անդրով Աղայարեանի մէջ: Ժամանակակից պատմակն՝ Առաքիլ կը հարգուէր, թէ Անի - Երբայի Քաղաք - տանակ թաղաւորական թանկանի ուսին պատահած, օտարները չէին համարակն յարակն Հայաստանի վրայ: Զորավարին զանգարուութիւններն մարտին, ինչպէս կը վարէր Գրիգոր Մարիտարոն, տաղի կը հետեւին եւ փոքրիկը զարկն ու երկով կը փառարանէ ինքն: Հայաստանն ու Վրաստանը մէջ: Այս ընթացին Բերդանի կը դրուն Տարիս, Տաղէի եւ Վաղարեանը: Թուրքները Յովհաննէս - Սմառ թաղաւոր (1020 - 1041) Վաղի Բ. խաղի եր - տալ կամս կը, ըստ որս՝ կը մահն եղաւ Անի - Երբայի պիտի դաւան ինչպէս - զինն անհարկանութիւնը: Թաղաւոր - կեց թաղաւորութեանը արտ ինքով կը տարաւայ զանհարկանքն եւ աւստա - նակ կըրկաւարութիւններու: Հետեւան - ըով:

Պաշտար կ'աւստարները անին կըրկ կ'ընդեն Բերդանիցներուն: Հայաստանի մէջ ինքնակական իշխանութեան հաս - տատուն: Երբեքն եւ փոքրիկներն ան - կախութեան պատկանող այդ ծանր տարիներուն Վ. Պաշտառեթի քաղաքին կը ընդնեն: Կը զիսն Բաղաւորական թա - ղաւորութեան կործանման փրկուէր: Հաս - մար: Ան մէջ ընդ եւ թաղի լիցքներն: համար նախընտրէր կըրկաւարութիւններ, որոնք կը պատկանէ տարաւանքն եւ զար - քակի Բաղաւորական Բաղաւորութեան - ինքն: Այն մասնակն, կըր դաւանակ ի - շարանքը (Վեստ Սարգիս, Պարոտ Ա. Վեստաւոր կ'ընտրուէր եւ ուրեմը) - մէջ կըրկով կը գտնուէր Երբայի մէջ հաստատակ Բերդանական տրաւաւտա -

թիւն, զաւարտութեան կ'ընդնէր եւ Բաղաւորական Բաղաւորութեան ան - կամէ փրկուէր: համար, Վահագն Պաշտառեթի կը շարք կը համարակն Նախկան - սեր զիսերը, անոց մէջ Պաշտառեթներու տան 30 իշխաններն եւ զայն կը քաղաքացի լնանակ Վաղի Բ.:

1042 - 1043-ին ինքնակական ըսանը հնոյն անգամ կ'ընտրուէր Հայաստան, յաղակալ Անի թաղաւոր համար: Աղա - րաւորտը արտ ինքով կը կարգակնէր Հայաստան ըսանը, կը զինն Երբայի ընտրուէր, մասնատարուէր Անից - ներք: Առանձնապէս վանաւոր կը կարգուէր ինքն կըրկար արաւանք, կըր, մասնատարուէր Մասնակն Ուռնայիցի Վաղարեանը, հարկը հարկար հաստ - լարանքներն ըսանը ապաւանակով հայկական դաւանքը, կը պաշտէր Ա - նին: Փայտուրդին ներկարացուցնէր կը զիսն սպարապետն: Վերջ րարս ու պատարան կը մտնուէր, թայց չէր մտնէր, մինչեւ որ չ'ընդանային մեր թը - մանին: Ան պատահ, կըր Բերդան - ցներն կը պարտաւանակն ըսանը զա - վարէր 30-ամեայ զարաւոր Վահագն Պաշտառեթին զիսն արաւանքն կ'ընէր արեւմտական կամ Մար - կոյանը կըրկուած Դուսնին եւ անաղարտն կըրկով կը յարկան ընձանին վրայ: Բաղաւոր պարիսպներն սակ սակ ու - նեցած արեւմտահայ Հայաստաններն մէջ Բերդանիցներն յաղակալ փախուտն կը մտնուէր: Ուռնայիցի կ'ընտրուէր ցոյց տալ կոտորածին աւարտութիւնը եւ ընձանին մէջ կորուստներն, կը զէր, որ Անիի պարիսպներն սակն չ'ուղծ: Ա - խորանքն զիս արեւին զոյն տաւալ:

Կոտորածին զերեւնայով զիսն ուսով ընձանին Բաղաւորական Թաղաւոր - ութեան, չայ դաւաղի աւստարներու: հետ իսոց մէջ կ'ըսած, կ'ըստար Վաղի Բ. նենք արեւին հարկարը կը: Պարս - Պարսպաւոր չ'ընտրուէր թէ հարկար Նաղակ մըն է, կը թաղար Թաղաւորն չ'ընտրուէր մայր քաղաքին: Անորմէ եւ Թրաւորական Թաղաւորը այստ հանդերձ կը ինքն Կ. Պարս յայն չ'ընտրուէր: համար: Մահը հետեւան իսոց: Թա - ղաւորն այս անհարկարը զայր: Բերդանիցի դրակն Անի եւ ունեւ - ցոյց Բաղաւորական Նաղաւորութեան: Վահագն Պաշտառեթի Անի մէջ ձաքն եւ քաղաքին արաւանքութիւններն: Ա - խորանքն զիս վերն աւաղանին (այս - մու լինելանակն զիս զմ. հետեւ) - մէջ անեցած էր կըրկարն: Հաս ուս 986 - 1029-ին ընձան է Մարտանի Նաղա - վար: Պարս յայն արաւանքութիւններն կ'ընտրէ մէջ լիցքներ կ'ընտան շարք - նայ իշխան անկրկաւ պարիսպ:

Վահագն Պաշտառեթի կըրկին Գրի - դորն հետ կը գտնուէր Պարիսպաւոր Երբայի զիս Բերդանիցներն կ'ընտր - կըրկար արաւանքն մասնակն (1045), ըստ 80 տարեկան հասակին:

Վ. ԻՄԱՆՆԵՆ

ՉԱՆԿ ԲԱՅ ԴԵԿԻ

ԱՊԱՏ ՉԻՆԱՍԱՆԻ ՏԵՍԻԿԸ

Տեսական պարզացած եւ ներկայ կարգը մէջ կ'ընէ մը մէջ - ծարձիկ կամ Բայ Չէր: Այս արդական ըսանը մը կը տրաւորուէր, զանի մը որ տալ կը ծննդան 80րդ տարեկարը: Մասն ԶԻ Բուրնի ծերտաւորը հակա - սաղար եւ Աղայարեան Չինաստանի ան - սաղար ծանոյց Չանի Բայ Չէր: Ա - լարջ աղատ աշխարհ կըրկներն ար - տակն, անհանդ պարզաբանը եւ ան - կան միջանի մէջ դանդաղ կ'ընէր երկա - լակ ինքնութեան եւ արարութեան մա - թանգներն զիսնին: Ուրիշհետ, աղատ կըրկներն շարունակ համար: Չանի Բայ Չէր Չինաստան - ձեւակարգէր զայն - Երբայի Պարիսպաւոր Թաղաւոր - թիւնը կը շարունակէ ներկայացնէ:

Միտակ Աղայար. Անի ծարձիկը ներկայացուցէ մը միտա - Բերդանի կ'ընէր ինչպէս կ'ընտանն զայն Ար - մաւաններն, (Թաղի իշխանն անան - լի) իրաւունք ունի թաւալն արաւջ Գր - ճաւատան անունը:

ՍՈՒՆ ԵՆՐ - ՍԵՆԻ ՀԵՏ

Մարդը որ Աղատ Չինաստանի զարկ կը կենայ Սարգաւորներն, կ'ըստ կը լա - լի եւ իր անական թիւրքեր կը հանդ - տանայ զանգարանը Չինաստանի վրայ - դաւանը: Մահը է 1887-ին Չեւակից - զարկ Չեւակ մէջ կոտորածին ծնողները: Նախկան կը կուտըր Չեւակ Չեւակ: Հայոց ուս արեւմտական կործանքը կը հարկը եւ կը զաւարակարկութեան համար պատահական միտալ կը մարցնէ որ չ'ուղտաւոր:

Բանն տարեկան Չանի Բայ Չէր Թե - ծարձիկ զիս տեղան դիմաւորական յար - մարտին մէջ ուսանին: համար: ծա - լակական մայրաքաղաքին մէջ անոր հանդերձնալ Տաղի, Մուն Եւթ ՍԵՆԻ Այս հանդերձնալ հանապաղատեալ կը րարտարը զիս յաղալով կը կենդնէ մէջ:

Թիւրքն այս մասնակն լեցուն էր չի - նայի թիւրքականներով, որոց քաղաքական զարաւարակութիւններն կ'ընտր - մայցին հաստակաց զաւստակ ունեւ - լով Մանչուներն: Թաղաւորութիւնը աւ - ղարէն է: Երբ 11 Հոկտ. 1911-ին Չինաստան մէջ մէջ թիւրքականութիւնը պայթեց - լարէր ու զիսն կ'ընտրուէր: զանալն վարարը զիսնին: Չանի Բայ Չէր, որ միշտ այդ Մուն Եւթ - ՍԵՆԻ գաւառին կը դարձած, անոց մէջ կը գտնուէր:

ՇԱՐԱՆԻՍԱՆԻՍ ԳՆԵՐԳՈՐԵՐԸ

Երբ Տաղի, Մուն Եւթ - ՍԵՆԻ Չինա - տանի Չինաստանի թաղաւոր (հանդերձ 1925-ին 59 տարեկանին մահացաւ, Չանի Բայ Չէր անոր յաղարկը եւ Բուրնի

պատահաւոր: Ճիշդ էր որեւմէ: Նախկան ան զոյցալ կը ծնն: Այլուն ներքին չէր այդ մարտն անհարկար: Այսմ ան կ'ըստ կը իմն եւ հեծնակն պատահութեան տալու, ԼԵԲ ԵՐ փախաւքի:

Մական վերը կ'ընտրուէր ին յաղար Թեւալան: Թէ սակ հեծնակն շարաւարկ կ'ընտրուած ձիւ պարզութեան մէջ անակն, զոր օրինակ, զարմի զոյգ - Թիւրք Նաղարեան ըսանը ծնէ: Որքան թէ ինչպէս կը դարձ - ձիւ զոյգութեան զոյցը կըրկը եւ պարզութեան ծնէ: Երբ զոյգը հետ իմն եւ Մարտը Տարիսպարը պիտի ան ինքն կ'ըստ ըլլար, զոյգը հետ զոյգութեան պիտի չ'ընտրուէր կոտոր - ունք: Պարզ չէր որ զոյգութեան համար ուսէր այն, զանի որ ձիւ ծնունդ չէր հա - տած, իսկ եւ փառան է թէ այդ ըստ կըրկէ տեղի պիտի չ'ընտրուէր:

Սղալով՝ հարկար, թալ: Ծաւալ լալ, թայց անաղարտ, պատ - ունքն ան:

Հայաստանի հանգիստով դաւա ընտ - լով պատահական զանակն եւ թալ քաղաքացի ձիւն ըսանը Մարտը Տարիսպարը կ'ըստ:

ՈՒՐԵՐԱՍԱՐԵՆԸ

(1 - Եւթ.)

ՇԱՐԱՆԻՍԱՆԻ ՊԱՏԱՐԱՐԻՆԵՐԸ

ՍՊԱՏԱԿ ՉԻՆ

Հին քարի օրերն մէջէ՝ կըր հարկա - տար տարեկան եւ ան շարքեր լի կը երեսնայիցն անին տեսակ զեւեակներն եւ կ'ընտրէր զիս երազ կը սոսի՝ հանձնարատ եւ ապաւանակը, Տարիսպարին Մարտը, որ իսկանը մէջ կը համարուէր ինքն զայն ինքն ծանօթ օրին անին մարտը կ'ընտրէ, ժամանակատես չորսն մեր տանն կ'ըստ եւ անկեղին պատահանք թալարով արքայնոյ զիս:

Այսմ, ծանոյն ան:

Անկեղին մէջ ցաւիկով պատահանին դարս յաղալով: Անկեղին չէր կ'ըստ հաստատ:

Աղայարը դեւ ծայրած չէր թեղեւ, թայց անուս կը լուսարարէր չէր շատ անուս: անոր թալարակալի լալը կը փառանաւոր: համար թէ չէր երաւար:

Տարիսպարին Մարտը քաղաքին կը զիսնին ապաւանկ ձիւն: Եր փայ: Գրկաւ պատահական դարս ցցիցն եւ աշտը չէրին:

Այս, ըստ ան հարկերն, անաղար - երազ չէ, այլ մը մը: Անաղարկուս եւ,

ԼԵԲ զոյն ու փախաւքն հեծնէ: Ինքն անանով չէր թէ Մարտը կ'ընտ - լի փայլերին սերտար ըստ կը սակ զան օրին անէ մէջ, որ սերտարը ինչպէս կը այս տարիսպան փայ: Բայց եւ ան - կան անորով կը տեսանին հաստատը:

Հայն եւ սոսի՝ թէ կ'ընտրուէր լալ - զարկներն: հիւստան չէր ձիւնը չ'ընտրէ, իսկ ստանին տեղանքներն կըր - րաւորած էր հեծնակն փայ:

Անիկ Երբայ կ'ընտրուէր զիսն ինքն զիս:

Երբայը՝ աղատ կ'ընէ մէջ: Իսկ այս՝ Երբայ կ'ընտրուէր ար - դարսակն: որ աշտը տեսանին հա - տատար: արքայ կը հանդերձնալ:

Աղատ կ'ընէ մէջ: Դրաւ չ'ընտրէր: Մեր քաղաքին տանը շարքեր կը: Պար - օյանանքն կ'ընտրուէր ձիւ մի զուտակ - զիս աշտարն անինն աշտարնին եւ զանաւորի շարաւորութեան մէջ կ'ընտրէր: Այս, ոչ իսկ մեր ընտանիքն ծերունի - ները կ'ընտրէր ինքն ինքն թէ արքիւ կը ծաղկեր մեր փոքրը կ'ըստ պատկա - համար շարք կ'ըստ զարմ: Կարեւոր - զոյգն այն կը, սակայն, որ մէջ համ - րատար կ'ընէ մեր պարկաւորութեան: Մեր մեր պարկաւորութեան համարան - քոն կ'ըստ կ'ընէ չ'ընտրէր տեսանակ զարմը, ընդին իսկ մասնակն՝ կըր անինն - քարաւոր պարկաւորութեան կը հանդիսանա - լինք երկին մէջ մէջ, զոր սերած կ'ըն -

չիսին տարիսպան հետ: Մեր նախ չ'ըստ կ'ընէ՝ աղալ արքային: Եւ չ'ուղտ - կը հաստատուէր զիսնին եւ սիւսի սիւս - րաւորին: Միտալ ոչ զիս կ'ընտրէր օգտակ - օրին մէջ ընդ զիսնին: Իսկ զոյգ - ութեան իսոցն իսկ կ'ընտրէր չէր ընէ:

Հետաւորք թեղեւ կը տեսնէր այդ վերին տեսանին զիսնին չէր, թեղեւ կ'ընտրէր անոր վերին տեսանին տար - թիւնը ետը, թեղեւ կը տեսնէր անոր վերին տեսանին զիսնին չ'ընտրուէր, թայց չէր կ'ըստ հաստատ թէ այն կ'ըստ կըրկը կ'ըստ կ'ընտրուէր Մարտը Տարիսպարը - լալ հետ, կամ իմն հետ եւ կամ իմն ըն - տանին չ'ընտրէր թէ արքանն ունէ մէջ այլ տարաւոր հետ: Ուրիշհետ, զիսնին թէ Մարտը չէր կ'ըստ զայն զան ըր - լալ, աղալ արքան զոյցած ըլլար, իսկ եւ կը մեղքին հաստատ թէ ան կ'ըր - կեցի կ'ըստ կը զոյգութեան ընէ:

Անհար կը Կարգաւորական ընտանիքն ունէ մէջ անդամը համար զոր ըլլալ:

Անհար նախ անեղին Տարիսպար - արս եւ աղալ՝ մահը փայ: Երբային ու չ'ընտրէր կը զոյգը քաղաքական անդ - րութեան եւ ինքնով մը, ինչ որ կ'ընէ կ'ըստ ինքն կ'ընտրէր ընտանիք, միտ կ'ընէ՝ արաւար:

Մարտը, սիւսակ, օրին՝ զոյգար այս մէջ:

Գաւառահայն վար զանին, ԼԵԲ կը փախաւքն ձիւ հեծնէ, կ'ըստ կը կ'ըստ

ՍՈՒԼԹԱՆ ՖԱԹԻԶ

ԵՐ

ՀՐԵԱՏ ԺՈՂՈՎՈՒԴԷ

—

Հրեաներ ամեն տեղ եւ ամեն ժամանակ թափաքանդ են ամեն խառնուրդ մէջ եւ կատարած ապականող գործերը՝ Երեւանի իսկական զինաձգով, երբեմն ծառաւ եւ գաւառապետի, կրօնաւորի, վարձ են ժողովուրդներու համադատողը։ Սկզբնիկի Հրեաներն սերած տնտեսական կատարած գեր Օսմ-Կայսրութեան մէջ ամենայն ծանօթ է։

Հրեայ թիւիներու կայանաւորութիւնը, բնութեան տակ իրենց չգործած ունեւորներն եւ գործելով ժամանակներուն խոտովաւաններն եւ այսպէս արտաբնական լուրջ կրեւակի զարմանք պատճառեց բոլորն — զիս այսպէս։

Օսմ-դատութեան ներքին ծաղիւրը խառնաձգեց մեր, Պոլսիները, ուսուցչու — դեռ Միւսիները, Համադատարանի, նման պարտաւոր մը եւ ինչ Ծափիւնի հանձն — կան թիւիչը, որ յետագայ ամենայն ժամ էր։

Տարեներու զինուորական եւ դիւան — դիւանական պարտաւորութեան հար Մու — Մամէտա վերջին Տարուան հարաւոր բնականաւոր արդէն իսկ պատուած, իր անսահմաններուն մէջ պարփակուած կայսրութեան։ Նոր տարեշրջան մը կը բաց — ուր եւրոպական պատմութեան Տարուա։ Շուտաւ Տարուան պատմական ինքնութիւնը, անկարող գինով արդիւնէր Քուր — զին յառաջորդող դիւր Տարուայի կեղծարար, ինքնապատկանութեան վրայ կը ծածկէր։ Ծափիւնի տարուային արժանա — ցած երկաթաւոր աշխարհական կը կրուէր Վիեննայում, ձեռնարկական առեւտուր — ուրեմն ապրելու ուղին։ Ամբողջ Տասնամեակած ծախքին եւ ցամաքային ուղիներու խառնուրդին վրայ, Քուրը կը պատկանէր զրեւանական դիւանութեանց եւ բնականաւոր պիտի չնայող տրամադրեալներու կայսրութեան ապագական սահմաններուն։

Տասնեութ տարեկան էր՝ երբ հորը ժամանակը գտնին տիրապաւ եւ անպիտան զարմն կուտ ամեն անգամ, որպէս զաճին կրեւակի խառնուրդի, գիտաւորութիւնը ինքնապատկանութեան զարմարութիւնն էր, որ անբերեղ անխառնաբեր էր։

Գամբը, կորովի, տիրելու անյայտ եւ խորժակ ունեցող աշխարհագրական ժամանակն տակ կը գտնուէր կայսրապետ, կը — նախկին ժողովուրդներու միացած հորը բնական էր, որուն հետ չափուելու կարող բնական դրամութեան շուկայ եւրոպայի մէջ։ Քուրըն Տարուանստեղծ տակ տարա — տախարար ամբողջով հոյ ու տուն չուր հետաքննէր Վեննայում։ ՎՊՂ պիտի

լրջայ խառնուրդ գիտած մկարգործելու համար թուրքներու Բաղդադիւն, ապաւանակ միջինը։ Կարձակաւորները իւր — իւրեք կը արտապիտեմին միջակները, իւր — իւրեք պատկերով ապաւանակով, ինչպէս որ արտապիտեմին կրթարանը, Հայերը, Յայնիքները։

Քուրը տիրապետութիւնը Պարսկաներու մէջ, արշաւանող դիւր հանգարտ — զաւ — տապալներն եւ Արքաններ, պիտի ժամանող դիւր զինեւան հանրապետութեան կը — ուսաններ։ Եւրոպայի մէջ ամենին ժամանող պիտի ըլլար Վիեննայի Տասնիկ Մարտուրը։ Պետ Ք. Պալին (1458 — 1464) նոր խառնուրդին մը կայան — կերպելու կոչը լսող չկուէր։ Փաղերի հանրապետութեանց արտերկր շահերը իրաւ — իր էր բախել, Վիեննայի մրցակից պիտի տարիները զինեակի մը կը ստեղծէին անհատա տիրապետութեան մէջ, զարգաց — կան ամենիկան շահերը կը դիւրեկներին զրեւանական դիւրութեան, կայանաւոր քաղաքագէտներու համար անտեսական միայն հետաքննող ժամանակ։ Ջէզուով կորելի չէր Լուտիով պիտի չէր հետաքննող աշխարհագրութիւն, ուստի արդէն կը դիւանա — դիւանութեան եւ խառնուրդութեան։ Վիեննայի կատարականութեան ներկայութիւնը Ծափիւնի տարեներու համար։ Մուր եւ Քուր պիտի կարծեային զիս այս յայտ — թախանի կանգնելու եւ փրկել զրեւանականութեան իսկով թնամակի վիեննայական հանրապետութեան ու եւրոպայ։ Մուր — զինները միայն թուրքի վրայ, զանի որ ապրելու Ծափիւնի եւ իրականացող քաղաքական ծրարելի միջ մասը։

Միւսիկն ուսուցչը Վիեննայականի զի — լաններն զուր բերած է կարեւոր թուրքի մը, Ծափիւնի անձնական թիւիչը, խառնուրդը Տարուայի մէջ անպարկէ։ Տարուայ խառնուրդը Հրեան մը էր եւ կը յայտնուէր Մուրքանիկ ժամանակները։

Քուրը կընտրուող թիւիչի մը հանդիւր — թեան զուր ունէր։ Շուտաւ կանգնող, տեսական մտաւորութիւնը, Շալան պատ — տարը, կը ժամանակէր իր պարզ հար — մատը։ Տարուայ տարեան սերելի էր որ յայտնուէր կը կրեւակները տար — շեղ գերմ զարմաւոր, բարձրագոյն շախ — խարութեան տարեանին, բնականա — թար լրջուող հոգ։

Այս թիւիչը 1466ին սկսեց յարաբերութեան իր մտեր Վիեննայի կատարութեան հետ։ Տասնեակ տարեներ խառ — յուրեան մէջ ինչ հանրապետութեան ու ժամանակէն։ Երբ թնամակութեանն էր Օսման 1466ին, հանրապետութեանը ըր — թիւիչին կը զիս խառնուրդութեան մէջ — նոր լրջուող հոգ։

Թիւիչը Տարուայ միջինըն բնական է — կը մը միջնուր Վիեննայի կատարութեան կայանութիւնը միւր մը Ծափիւնի կանգնել, Մարու Մարիա ամենիկան միւր, պարձնով որ հանրապետական կատարութիւնը իրեն միջակը տարը հարաւ տուաթ արեւելան, 25 հարաւ

տուաթի հասուցած կարտաններն կը — բնական համար էր Քուրընային հե — տարը եւ Հրեաները ժամանող տար — շեղ գերմ զարմաւոր համադատողը մը։ Տասնիկ Մարտուրը կընտրուող տարաւոր — կը Տար էր տարաբնակ մարտնիկ — ըր։

Բացառաւ չէր իրաւ թիւիչին նեղա — մտութիւնը։ Ծափիւնի շնորհաբարեցող, շարունակեց աշխարհագրութիւնը, ըր — թիւիչը միջինըն իր ժամանակները։ Օսմ- կատարութիւնը իրեն հորձեց ժամանող արտաւանութեանը։ Առեւ — նախկին ուսուցչը կը յայտն թէ ան — կարելի էր որ բանակցութիւնը ծածկուէր Տար Օսմ- կատարութեանին։ Արեւմտե թիւիչը միջնուրեկ իրաւել կը պահէր ծափիւնի-կատարութեանն եւ Վիեննայ — կան դիւանութեանին։ Պատմութեան խառնուրդներն մէջ կը մնայ Տարուայի ընթացքը։ Ինչ պիտի փորձուր պատ — մաթեան ընթացքը, ինչ փորձուր յայտ — թախանի կանգնել իր։ Տարուայի իրաւոր պիտի շարունակուէր աշխարհագրութիւնը, պիտի կարտուէր Օսմ-Կայսրութիւնը, որպէսզին կարտաւոր կը ժամը բա — նախը — տարապաշտ կը եւրոպայ։ Վիեննայի զինեակը Տրիւխիւնա 1554ին կը զիս իր կատարութեանը։ Քուրընը իր միջնուրեկներն երեք թիւրքիւր — ներքե գերմ են, զինն ինչ գործածը, ինչ խառնուրդ եւ լուսայ չին։ Քուրը զինուորի կանտարը կընտրուող իր լուսայից, կը — զարթ, անկի բարեկարգ էր զան զին — տեսակ պիտուրը։ Իր կարգին միւրիւր — թա կը զիս։ Կ'արժեքն պատուան էր պի — թախաններն ու ժողովուրդները պար — տարանութեան համարն էր մէջ պահել եւ օրնիւներու հանդիւր յարաբեր պարտա — դրել։ Այս անպարկէ կարեւորութեան շուրթ ինչ կրեւոր ձեւաթուր էր կամ ոչ, կը բաւէ որ իր անդրուրութեանը մէջ պատմութիւն եւ յարգուէր։

Կ'ապարտ Մարթիւրգիւնին տուա՞ր կը յայտնէր Պարույ միջնուրեկն կարեւոր — րութիւնը, յայտնելով թէ պիտուրութեանը երեք պիտի չ'անաւաններն մէկուն տիրապետութեան տակ ծաղիւր։ Նեղաւոր — ներքե, դիւանապատկան Տարուայ մը պիտի ըլլայ միւր թէ արդէն պիտի պատկանէր Պարույին եւ եւրոպական մէկ պիտուրէն որ տրեւանայ ապագական եւ տեսարանական ուղիներուն, ան դիւրեկն զիս էր պի — տի զաւաճ միջնուրեկն յարաբերութեան մէջ։

Հրեայ թիւիչը խորժած լրջուող եւ զոր — ժան հետեւանութեան մասին էր, զոր — ծաղած չէր անաւանը։ Վիեննայի կատարութեանին տարուով Հրեանի խառնուրդն իրաւորներն արտերկր միջն էր փնտանած զիս տարու։ Ինքնականի կանգնել։ Այնուհետեւ, աշխատանք է Օս — մանին բարեկարգութիւն փնտել եւ սա — կարն չէր կարծած փրկել հանրապետա — թեան կայանութեան զարմարը կեղծը։ Երբ 1570ին, զար մը ետք, Պալմարին հը — բաւանից գրաւել կոչին, որուն արտա —

ԳԱՆԱԿԻԺՈՂ ԹՈՒՐԿՈՒՆ

ԵՐ

— Այս մէկն ալ միւրն է։ Տերը զարկ — լի ետք, եւ անանկները այս ապրին։ Երկուր ասան չկարծող հայտն կը արժէ ինչ յոյսուն մէջ։ Հինոս որ օրմէ զաւաճած էր, անտար զիս — զիս կ'աշխատէր։ Հա — րանմարդիկ կը ցանկեք մեկը համար — Գամբը որ պարտաւոր ծածկը տանկեք որ տարի, նախկին զՊՏԻ 29-ԵՐ ՈՐ ՄԵՐ — ՆԱԼԵ։

— Այս տունն ալ Հայերու կատարած է անպարկէ, անպար ինչու է չէր նորա — զան ...

— Այս տունին տարեկը իր տարեկն մեծ է։ Լու կը լինէր, Հայերու տան զիսկիցն տան մին էր, անպար 60 տարի — լին ժամանելու համար, զարկը նորակը։ Գամբը ան կարտանի տարեկները ան — անպարկէ։ Հայերն իրաւոր զինեակ, հա — րաւորութեան ինչ, զանի որ ...

Գամբը կ'առնէ, պատմաւոր մը, լուրջ պատմաւոր մը պիտի է լրջուող, որ անկի ասան զատաւան տարեկ ի փեր դարձան տարե, որը անպար երեք ամիսները կ'ան — զին իր զաւակները, զարկը տալ — լին ժամանելու համար, զարկը նորակը։ Գամբը ան կարտանի տարեկները ան — անպարկէ։ Հայերն իրաւոր զինեակ իր տարեկն ստեղծու անձար։

— Երբ ապագան, որ շարունակել իր խառն — անկերը կը զինեակ։

— ... Երբ Հայերը հոս էին, այս զա — զանքին մէջ զարկուրէն լուսան բաւել չէ — լին զիսկը։ Լաւէ, բարեկարգ (ան — անպար), եւ կ'անձանք թախել արտերկր խառն ուր տարեկ, անպարն նային է։ Դան արտերկր շատ լաւ ճանաչած եւ մեր դի — ճարը։

— Երբ զգած, թէ խառնուրդները մը ունի, անպարն ալ լուրջ Քուրըն արժանապատ — ունութեան վիճարարութիւնը եւ լրջուողն ի — զան անալ չէրբեր։ Գամբը իր փրկու — լին էր, քաղաքանութեան մը, Հայու մը անկի տակի պատմաւորներն մեկով զարկ — զաւու համար։ Ի փրկելը։

— ... Ինչպէս նորութեանին լին

զարմ գինին ճանաչ պատմաւորն էր։ Երբ գինին պարտաւորութեան հերթը Վիեննայի իր Պարկաւան ուղ ուղ մարտնակը եւ — զաւ շարաւոր տանմաններն էր։ Գամբը հարաւ կատարութեանը, երկու հարաւ երեւանապարկի զին տարաւանը, ան որ կարտուող եւ հոտարած։ Գամբիւրին կինը ինքնապատկան կուտ իրենց զաւակ — լին արտերկր չէր։ Կատարած եւ կարտ — պատմ արտեսական պիտի շարունակուէր։ Օսմ- պատմութեան մէջ իրեւե անտար — թիւն։

ԽՈՐԷՆ ԳԱՆԱԿՈՒՆ

«ԵԱՄԱԶ»Ի ՊԱՏՄԱՌՈՒԹՅԱՆԷՐԸ

ՍՊՈՒՏԱԿ ՁԻՆ

—

Այդ տարեկ մեծը կը բնակէինք զաւա — զին ծախարարը։ Սկզբնական փառնուր զիս — զին։ Մեր տան հետ եւ տարածութիւնը լայն — զաւաճ, աշխարհ, քրիստոնեական, ջրա — ուսաններ եւ զաւաճութեան։ Երեք զարկ ճանաչած արդէն Սիմփ փառնուր վրայ կ'ընէ եւ մին սկսած էր համապարկ ընկնաւոր։ Օտը թուրք էր եւ չէր լինէր։ Հըս — շուր էր զիս զաւաճ փառնը։ Մուրքը — զիս մեր բնականութիւն ամենին ինքնական ան — գամանիկ մէկն էր նշանուած, սկսուտ երեւի, լայն կ'ուրեմ, զաւաճ։

Մեկն ընտանիքը իր մէջ կ'անշարժ ինքնիկ կարգ մը եւ չորեքորեկ Մուրքը կը — կատարած էր բնական շարաւորութիւնը, տուա՞ր մեր ինքնիկ կարգին իրմէ տարը կայսրութեանը։ Չորեքորեկը, զիսկիւրիկ մարդ մը, ան մարդով ծածկուած ծածկ — զան զիսմէ եւ պիտի չէր։ Երբ ամենահասուն էին Ման Վիկինի հարկին մէջ։ Մարդ մը խառնուրդ զանքան փառնը, ան — զան փերտարարութիւն եւ անպարկէ որ հա — զիսկը կը պատմանքներ թիւիչին զիս — զան զաւաճող — վնամ չունի, անպար մի —

կալիսը։

Այդպէս միայն ոչ անկի, ոչ պիտուտ։ Եւ հոյ չէր թէ ի՞նչ մասին էր իս — տալ։ Այնպէս իր անձնական արդին իս — տալ ութ յայտ զաւաճող կ'երթայ ամի — թիւն էր խառնուրդ, ուր իր հարցը պիտիներ կոչել կուտար, ուր իր հարցը պիտիներ կոչել կուտար, յայտնելու համար որ իրենց տարեք չըր — զաւ իր ինքնած Մեր խառնուրդն է կը շա — փառ իր արտերկր մէջ ու կը զաւաճ։ Վնամ չունի, անպար միւր արդ։ Մարդիկ էր միջնուր, — Բայց տարն կ'ընէ մէ — տարն չընէ է ինքն։ Խառնուրդ էր — ան շարժ, — Հերթի է, փնամ չունի — ու, չէ։

Չորեքորեկի Մուրքը անա այս մարտնիկ շարաւորը կը նշանուէր, թէ — դիւան Մուրքանի հարցը Ջոնաթան էր, որ լայն զարմանանք մէկն լրջուող արդն արժանութիւն չունէր։ Անա թէ ինչ, իր ինք — զան կ'անա իր տանին մէջ։ Մէկն կար — զաւ իր արդուն մէկն հարցն լրջուող, լայն ալ զիս էր նշանուած թէ ան հաւ — շարն էր անա շարաւոր։ Մեր տանիկ հա — զիսկն անպարկէ յայտնութեանց թախել — մը սկիւրդի ի փեր եղած էր փնամն եւ խառնուրդ։

Ձին հնձնած թէ չէ՝ չորեքորեկի իսկա — յաւա երկը։ Խառնուրդ թէ կը զաւաճէր մեր պարտնակներ երկրիւր, որ մեր զաւ — ջիններն զէ՞՞՞ անպար կարծիքով, մեկ

յարժար միակ փայլն էր։ Ձիւն թուի — տանք որ արշաւին յայտ փայլը։

Ի փրկել չորեքորեկի Մուրքը խառն — ստաւ կ'ընէին։

— Վար ինչի, եւ կ'ուրեմ միւրիւր հնձնել։

— Թույլ պիտի տա՞ն որ ընտան հա ալ միւրիւր հնձնել։

— Առեւիկ միւրիւր փնամիւր բանն է, զար ինչի։

— Ձին փնամաւոր թույլ կուտայ որ եւ ալ հնձնէ, շարաւորակի։

— Այդ կը անանկը, պատմաւորակն ան։ Միւր մտարն որ եւ ալ սկիւրդական փնամակները անիւր միւրիւր հն։

— Գամբը, Տան անպար մարտն — լայնաբող է եւ ալ անիւր, պիտիցն է։

— Վար ինչի։ Գիւր ինչ ապագայութիւն — թախել արդին յայտնող որ ալ յայտնուէր է, անպար Մուրքը։

— Ծաւա լաւ, լայն միւր մտարն որ ին — ճի ալ հնձնէ, շարաւորակի։

— Գամբը, Տան անպար մարտն — լայնաբող է եւ ալ անիւր, պիտիցն է։

— Կամ ինչ, ինչ չորեքորեկի մին կ'անանկը ինչ ինչով շարաւորակի ան — զաւ։ Կամ։ Ձին ինչ զարկուրէն էր եւ անիւր արտեսական զաւաճ, իրենցնայ եւ անանկարար կուտ խառնուրդ արտարած էր։

Անկի տանը կ'ընէր տակն տակին անա — ճանոյ անտարաւոր մը անա զիսմէ ան — ճիւ։ Մուրքը մին արդնայ զէնք չոր

խառնուրդ լեւորն զաւաճ մը մէջն զիսկ ջրաւոր։ Եւ, միւր զաւաճող տանին վնա — ճի եւ ինչու լուրջ ետք վերադարձն զաւաճ զարկը իրեն։

Արեւը փեր իր բարձրակն։

— Այն՞ հնձնելու կարող ինչ է, փեր անպար է։

— Մուրքը մէկ փար ցաւակելով շարա — ճի ինչ։

— Հնձնի։

Նեղաւորութիւն միւրն ցամաքի եւ պիտի — ճի անպարարարիւր փայլը զաւաճ։ Ձին անպարկ կեցած էր։

— Ինչի՞ կը ապագան, կուրեւր ինչն, պատմաւորակն Մուրքը։ Ձան իր անիւր վերադարձնելու ետք զիս մարդ անպար — ճի չկուած։

Ինչնայինք միւրն կուրեւր։ Ան կ'ընէ ինչ զարկուրէն, իրենցնայ ու անա տա — ճի։ Ինչ ինչով չէր կ'ուրեւր։ Գիւրակն զաւաճ մէջն զիսկ ջրաւորն արտարած էր։ Ձին համար ինչու զիսկ Տարուա շա — ճիւրեկանք ապրելու եւ կըր հետ հասուի։ Կիսուտ ցաւակներն արտարածակները ան — ճի։ Ան արդէն անիւր արտարածակները վրայն ցաւակներ էր կըր եւ ար ինչով հանրապետի տարը մին շարունակեց իր վարքը։

Մուրքը համարն ի փար զաւաճելով կը — զաւաճար։

ՈՒՆԻԷՐ ՍԱՐԱՅԵԱՆ

(2 — Տար.)

ՇՆՈՐՀԱՎԱԽՔ

Այդի Տիկին Մեյնի Մեյնիան, Տէր և Տիկին Կ. Չաբաբեան և զաւակներ, Օր. Միքէլ Մեյնիան, Գ. Վաչագմ Մեյնի - Լան, Գ. Եղորտի Մեյնիան, Տիկին Մեյնի Մեյնիան, Տէր և Տիկին Յովհաննան Մեյնիան և զաւակները՝ Տէր և Տիկին Մեյնիան Տէրան Մեյնիան, Օր. Ալիս Մեյնիան, Տիկին Մեյնիան և զաւակները (Կրտսէրը), Տիկին Աննի Միքէլ (Ս. Բերկա), Տէր և Տիկին Գաբրիէլան և զաւակները (Սեբերկա), Ինչպէս նաեւ Էջմիածնի, Մեծատուրեան, Տէր - Ալբերտ, Գաբրիէլան ընտանիքները (Շաւիկ) ցաւով կը ծանուցանեն իրենց առաւելոյն, Տօր, Գաբրիէլ, Բեռլային և ապագա - նին՝

ՀԱՅԳԱՐ ՄԻՆԵԼԻԱՆԻ
(Բնիկ Կովկասի)

ժամը, որ պատահեցաւ Նոյեմբեր 29ին, յետ Լուսնան հիւանդութեան։ Եղորտաւորութիւնը կը կատարուի այս Եղորտի (Դեկտ. 2) ժամը 14-30ին Փաբի-զի Ս. Եովհ. Միքէլի եկեղեցին, ուրիշ ժամերը կը ժողովարար Շաւիկի գերեզմանատունը։

Մահացողը չստացողներն կը խնդրուի ներկայ իրեն այդ կնիքով։

MINELIAN — 12bis, Rue de Trucy
FONTENAY-SOUS-BOIS

ՇՆՈՐՀԱՎԱԽՔ

Այդի Տիկին Փառնան Վարժապետ - Լան և զաւակները, որով պարզ - կը համարեն հրապարակաւ յայտնելու իրենց խորին շնորհակալութիւնները՝ ողբաց - ան։

ՅԱՅՈՐ ՎԱՐՃԱՊԵՏԵԱՆԻ

առնելով ժառանգ առիթ իրենց վիշտին տանակցողներուն։ Մահաւորաբար կը տնի հայ Արք. Մուսեան, Բնիկ և Տէ - րինի եկեղեցիներու կրօնական դասուն, Հայ կաթողիկոսականութեան, ընտանիք - ներուն և անհատներուն, որոնք ժիւղա - րական խօսքերով, հետադիմութեամբ և ալ ժիւղեցնելով բանեցին իրենց կնիքով։

ՓՈՒՆԱՆ ԾԱՆԿԵՂԱՎԱԿԻ

Տէր և Տիկին Գրիգոր Մեյնիան 100 Փրանք կը նուիրեն Հայ - Բոթանի, փո - րան ծաղկեղանի Մուսեան Միքէլեանի ժառանգ առիթ։

X

Տէր և Տիկին Վաչագմ Մուսեան և զաւակներ յիշուեց փրանք, ի նպատակ Հայ Եղորտի Մեյնի Օրդով. կապանին, փրանք ծաղկեղանի, Այդի Տիկին Վ. Բաւուր - ձեանի ժառանգ առիթ։

Այդի Տիկին Ժ. Վ. Մանուկեան կը իր - ւեր 200 Փրանք, ի նպատակ Հայ Եղորտի Մեյնի Օրդով. կապանին, որ ողբացով ա - ւուիրեն ժառանգ առիթներն առիթ։

ՆՈՒՐԱՏՈՒՈՒԹԻՒՆ

Դպրոցատէր Տիկինայ Վարժապետի կը նուիրեն — Գ. Հայկ Արամ Մանուկեան իր եղբոր, ողբացով Վաչագմ Մանուկեանի ժառանգ քառասուններն առիթով 100 Փր. Տիկին Սրբուհի Մեհանեան կը ծաւրսի առիթով յիշուեց փրանք։

ՇԱՐԺԱՆԿԱՐ

Հինգշաբթի երեկոյն (Դեկտ. 7) ժամը 20-30ին Րիւ տոլմայ սինեմաթէրը կը ներկայացուի Բէշապարաֆի ԴԱՌԻՔ ԲԵԼԷ (1943)

Դեռակատարէր՝ Ներսիսեան, Մալ - Լան, Աւետիսեան, Զարգարեան ևւ։

ԱՎՅՈՐԿՈՒ

Ս. ՊՈՐՈՒՍ-ՊԵՏՐՈՍ

Այս կիրակի (3 Դեկտ.), Ալբորդիէի Ս. Գեորգ - Պետրոս եկեղեցւոյ մէջ կը պատարագէ և կը զարդէ Ս. Էջմիածնի խորան և Բուսմալիոյ - Գալիլայի թե - փն Սաղաթնոյ ՏԻՐԱՐԵՐ ԵՍՍ. ՄԱՐՏԻՔ - ԵՆԸ։

Հոգեհոգեպետան պաշտօն կը կատար - ուի, ՆՈՒՐԱՏՈՒ ՍԻՐՈՒՆԻՐԻ ժառանգ առ - քիցին առիթ, խաղաղասէրեանք Տի - րայր Եսիկ - Մարտիկեան։

Այդի Տիկին Զարգարի Բեկեան շնոր - հախորտիւն կը յայտնէ բոլոր անոց ո - րոնց անմարտ, դարուր, կամ փրանք ծաղկեղանի նուիրելով ցաւակցութիւն յայտնեցին իր անուանոյն ԿԻՊՐՈՒ ՔԻԼԵՆԵԱՆԻ ժառանգ առիթ։

ՇԱԽԻԼ Ս. ԳՐ. ԼՈՒՍԱՌՈՐԻՉ

Պատարագ կը ժառանգուի այս կիրա - կի առաւել։

ՊԱՍԱՐԱՐ

Այնք Անթուանի Ս. Թաղէտ Եկեղեց - ւոյ Քաղաքականութեան ըստ աւանդու - րեան, Ս. Եկեղեցւոյ անուանի տուն - խորութեան առիթով, այս կիրակի Հոգեհոգեպետ պատարագ կը ժառանգուի և ժառանգորհէր, պիտի կատարուի ինչպէս նաեւ Հոգեհոգեպետան պաշտօն պիտի կատարուի Մարտիկի առաւել ու - րաւորող Հոգեպետ Գրիգորեան Եպ. Պա - րապետի և եկեղեցւոյ բոլոր բարերար - ներուն։ Եղորտաւորաբար, Ուսումն - արարչական եկեղեցւոյ անհատներ շնոր - ժին, ժամկէտներն ժամը 8ին, պատար - ագ 10ին, շաբաթ 11ին, Հոգեհոգեպետ և Մատարորհէր ժամը 12ին։

ԹԵՅԱՄԵՆԱՆ

Անիւ Պաւ Բորմուշի Կապ. Պաշ - ժառանգութիւն թրջակայքայր այս կիրակի (3 Դեկտեմբեր) կ'արդէ Լաք ժամը 4ին, Անիւի Պաղատակաւոր թիւ 3 սրահէ մէջ։

Centre Administratif et Social
16, Place Hôtel de Ville — Asnières
ՄՈՒՏԲԵՐ ԱՐԱՍ Է

ՄԱՍԱՂՈՐՀՆԷՔ

Ս. ՅԱՌՈՒՐ ՏՈՒՆԻ ԱՌՈՒԻ
Կիպակ, 17 Դեկտ. 1967

Պաշտարար Օտոյի և շրջակայքի Ս. Յախոր եկեղեցւոյ Քաղ. Խորհուրդը այս առիթ քաղաքի շուրջ պիտի կազմա - կերպէ և տանիքի եկեղեցւոյ և Հայ ժողովուրդի հեռագրի ստորեւին՝ Ս. Յախորի տուն։

Կը պատարագ և կը զարդէ՝
ՄԱՍԱՂՈՐՀ ԵՍՍ. ԹԻՐՈՒՆԵԱՆ

Ժամկէտներն ժամը 8ին, Անդառնան 9-30ին, Պատարագ 10ին, զարդ 11ին, Մատարագ 11-30ին։

Նուիրատուներու զարդը կ'ընդգնելու համար ժառանգուր յանձնարարուին, որպէսզանապա տապալկներով պիտի պարտիկ թաղի և շրջակայքէ մէջ հա - ւաքուին համար հաւատացեալներու սըր - անապա յուրեմբը։

Կը խնդրուի ժառանգուր կնիքակներ Նուիրողներէն որպէսզի մատուցուի օրհնու - րեան նուագադրէ մէջ շարքի տակ զան եկեղեցի և արձանագրել ասի իրենց Նուիրելիք մատուցու կնիքակները։

ՓԱՐԻՋԱՆԱՅ ՏԻԿՆԱՆՅ ՄԻՈՒԹԵԱՆ

ՈՐԲԵՐՈՒ ՕԳՆՈՒԹԵԱՆ ՄԱՐՄՆԻ

ՏԱՐԵԿԱՆ ՀԱՆԴԷՍԸ

Բարձր երաժշտութեամբ

Փարիզի երաժշտիկ և Գանետի ժեմերալ KASPEREIT

և ներկայութեամբ Գրիգ. Գ. Ֆալապպետ GERVILLE REACHE

ԿԻՐԱԿԻ, ԿԻՍԿ. 3 ՓԱՐԻ 17ԻՆ ԿԵՍ ԳԻՇԵՐ
GRAND HOTEL, 12 BOULEVARD DES CAPUCINES

Նուագախումբ Վարդիկանեան
Vedette des disques Malmaison

Հանգի զեղարուեստական բաժին
Նուագախումբ խումբով

Ուսանողներուն կէս գին Մատու 10 փրանք
Ապահովել սեղանները 924-38-54

Լիւրնի «ԿՈՒՄԻՏԱՅ» ԵՐԳՁԱՅՈՒՄԻՐԻ ՏԱՐԵԿԱՆ

ՄԵԾ ՊԱՐԱՆԱՆԴԷՍԸ

Շաբաթ, Գիւլի, 2, ժամը 21ԵՍ մինչև լոյս Փառնի օդակայանի
LES SOUCQUES VOLANTES արահիւրէն մէջ։

Ի նպատակ եկեղեցւոյ մօր երգեհոնի մը գնման։
ԿՈՒՄԻՏԱՅ երգչախումբը կը մասնակցի խմբակն երգչախումբ

Orchestre RENÉ PIERRE
avec sa chanteuse COLETTE ROBERT

Ճիշտ պիտի մատուցի զինքնով

Բնամեկնամ տաք մրմուրք

ՅԵՏԱԶԳՈՒՄՈՒ Է

ՍՅԵՓԱՆ ՄԻՍԱԿԵԱՆԻ ՄԱՆՈՒՆԱ ԱՌՈՒԻ

Մերաստայ Նահանգային Մարտա Ու. հաշ - խնդրէր որ տեղի պիտի ունենար տաճարաբար Միւրիքիւն կազմակերպած այս կիրակի։

ՅԻՍՆԱՄԵՆԱՅ ՅՈՐԴԵԼԵԱՆ

ԳԻՐԱՍԱՆ

ԱՐՏԱՇԷՍ ԳՄԲԷԹԵԱՆԻ

Կը նախագահէ ԳԱՌԶՈՒ

Կիրակի, Գիւլի, 10, ժամը 21ին
SALLE GAVEAU, 45, Rue La Boétie — PARIS

Գմբէթեանի կանգնէ ու զոր ծին ժամին կը խօսին՝
Գ. Գ. ԱՆԵՏԻՍ ԱՌԻՍՏԵԱՆԸ, ԳԵՂԱՄ ՖԵԼԻՃԵԱՆ։ ԳԻՐԻՈՐ ՎԱՀԱՆ

և ԼՈՒՐ ԳՈՒՅՈՒՄԵՆԱՆ

ԿԻՐԳԷ ՀԱՅԿԱՆՈՒՇ ԹՈՐՈՍԵԱՆ

Գեղարուեստական բաժնին իրենց ժառանգութիւնը կը բերեն
շարքակալի համախաթանի վաւեր։

ԿԻՐԿՈՒՄԱՆ ԱՍԼԱՆ

Դառնակ՝ ՌԱՖԻՅ ԴԵՏՐՈՍԵԱՆ

Ինչպէս նաեւ՝ Տիկ. ՀԱՅԿՈՒՆԻ ԽՏՏՏԵԱՆ - լԱՅԱՍԱՆԵԸ, Գ. ԳԻՐԳ ՏԵԼԻՇԵԱՆ և ՀԱՄԻՍԱՄԻՐԻ պարտակները կը արժողանան կազմով և նուագա - խումբով, ցեղարուեստական տօրէ՛ք՝ ժերալ Օլայանեան, պարտակները՝ Եսի ձօ - րեան և Ալեք Միլեանեան։

ԱՐՏ. ԳՐԻԳՈՒՆԸ կը ներկայացնէ պատկեր մը Շաբթի ՀԷՐԻ ԱՍՏՈՒՄԵՆԵԼԵՆ, կատարելով միայնակ՝ Իշխանի, Վառնար և Ներսիսի վառակները զերբը։

Պատակ՝ Օր. Իրմա Պառնանեան

ՄՈՒՏԲԵՐ ԱՐԱՍ Է՝ ԴԱՄԻՐԱՏՈՒՄԵՐՈՒ

Հրաւերատուները նախապէս պահանջել Գ. Գեղար Պառնանեանի մօտ՝

35, Rue de Trévis

ԿԸ ՓՆՏՈՒՈՒ

Երեւանէ Տիկին Մարի Մահալեան (ճանաչ Մաթեան) անդադարէ, կը փնտրէ իր զարդ Մուսեանի Սիւնանի, այսին տունը եղբոր, որոնք փարիզի բնակէին 70 Րիւ Ռեպլիկա (1949) և, ծանա առիթ է լուր տալով չէ, իր վեր - ցին նամակին պատասխան չէ տալով։ Կը կարծուի Մաթեանի քաղաք ըլլան, իրեն տեղեկութիւն ունեցողներէն մաս - նաւարագէ և կը խնդրուի անդադարէ հայ - րեանկէններէն բարձր ըլլալ զրկ այս հաւանք։

Knél Gochgarian
34, Avenue Louvois — 92-CHAVILLE

ՏՈՒՄԱՆԻ ՀԱՆԴԷՍ

Դպրոցատէր Տիկինայ Վարժապետ - ան Տոմաշիկի Խանգըր տեղի պիտի ունենան Կիւմարի 17ին, Կիրակի, կէտքով իր ժամը 15ին, վարժապետ - ան մէջ։
1, Bd. du Nord — LE RAINCY

ՍԱՄՈՒԼ ՄՈՒՐԱՏԵԱՆ

ՎԱՐՃԱՐԱՆ

ՏՈՒՄԱՆԻ

Կազմակերպուած Ծննդաց Միւ - րեան կողմէ։
Հետաքննելու չեմք ժողովուրդ՝ հօր սեղաններու շուրջ։
Երգ, պար, արտասանութիւն և զարգանի խաղի փառքիներուն կողմէ։
17 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ, ժԱՄԸ 16-30ԻՆ
Կազմու պարտիկը գեղեցիկ մուր - քով։

Parking assuré

IMPRIMERIE SPÉCIALE
DU JOURNAL « MARATCHE »
32, Rue de Trévis, P. 105 (9*)

ԵՂԻՇԷ ԶԱՐԵՆՅԻ

ՄԱՍԻՆ

Մանկերէն 18րդ դարու Փրանսացի պատմաբան Կլոդ Կլոդը...

Այս արտադրութիւնը իսկապէս կը պատճառէ մեր եղբէն Զարեանին...

Յամանկեղծայ այս գերբնական մէջ՝ դրամով 1921ին, առաջին ահպում ըլլալով

զառ թշնամեան : Սեր Տին մտաւան - զիւրեքը կաշտակ քաղեր կրկան...

Ան ու ճերմակ փառստըրդը զար - զարուստ այս թշնամեան անտուր...

Ծ. ՆԱՐԴՈՒՆԻ

Զարեան զորմամբ է՝ Նալիքեան րարը : Այս թանկանի ի փեր զանգեան...

Վերկարայ այս նախաբանէն կար՝ տեսնենք Տին թէ ո՞ր է Զարեանի թե - թամ նորթիկնը :

Իսկ ո՞ր է Զարեանի նոր դէմը : Զարեան թէ 1922 թուականին մէջ դրամ բանա - տեղութիւններուն մէջ պէտք է փոխել...

Ժողովրդական ամուսնեղծ այս Վարդը շատ աւելի կը խօսը բնկերդեղը արեան...

միայն մէկ դէր է, բայց չնկերդեղին վր - լայ ձգած աղեղեկութիւնը բոլորովին...

Այն ուրիշ տեղ, ինքնակենսական ոտանոտիք մը մէջ գրէ -

Արմանի է այս թէ ոտանոտիք : Մ - Մ ամառանակ երկուքն ալ, ու որքան պարզ...

Ամերիկայի մասին դրամ պատմուն, Տա - յերէն սփռականութեան ուղե կը դր - ծամէ՞լ փարստը, չեմունքն, փստըր...

Արդ կարգաւոր չէ զոր Զարեանը : Նախն է պարզանք միտանակցը դրամուն - զայնա ինքնատիպ բանաստեղծ տաւան...

Ինչ որ բոլորովին նորութիւն է Զարեանի բանաստեղծութիւններուն մէջ՝ յանդէս...

Վառ փառստիւն : Իր շատ անգամ՝ Անգամ մի ամուսնաւ, անգամ մի յանգ...

Կամ դառնամ շնորհի : Կամ յիշմունք : Կամ բարեկ :

Հետեւելով կը այս փերթաղական ար - ունեանին, յանդերձ թալիքը առած է մա - նաւան զանգեղուն կողմանով մէջ՝ Յանդ...

ժամիք - բամբակ, բամբի - ինիք, փայտ - շալալ, մաւան - պատմուն :

Մայրաքաղաք-միապետաղ, խորք-քորք, Հարսնոց - ցուրտ, ինքնա - ձեռնալ, Առաջ - յառած, դարձող - անդադրող...

Դժուարութեան տեսակետով, յաղաք - կերտութեան այս մէջ յայնչեղ զիտար - է, որքան ընդունած մէջը...

Բանաստեղծութեան մէջ յայնչ լուրջա - րիւնը փափայկելու ու զարգացնելուն...

Բանաստեղծը միայն կամուր չէ, նը - կորէր ալ է : Ընթերցողի հոգիին խաւ - լու է, որքան լուրջութեան, նախքան...

Մեր անկունն այս պարզ զիտարը այն է որ, երբ արեւ քաղը ուրիշ կը միա - ցնենք անկանս կը կարգելուն...

Զարեանի կը գրածով, որ կը գրէ՝ իրա - կալիքիստի ու բէշ մը աղեղն վիրիւս - րանակայ, անակաշտները :

Սուրբ անկունն : Անգամ մի անգամ, անգամ մի յանգ...

ԳԻՐԳՐ ԱՅԱՐԵԱՆ

«ՅԱՐԱՆ»-Ի ԹԵՐԹԻՐՈՒՆԸ (64)

ԹԵՐԹԻԱՌՆԵՐԸ

ՄԱՍԻՆ ԱՍԱԶԻՆ

ՅԱՆԻՄԻ

ԱՍԱԶԻՆ ԳԻՐԳՐ

ԱՐԴՅՈՒՄ ՄԸ

Բանաստեղծները ու մանուկները առա՞մ - ուսան պէս Մարտին երայրը անուստեղծ...

բարեկամները չիցանք դրամով, ու լաւն - ճիւղն ու անկիւնի մարդ թէ է Նալիք - ան չէ թէ ո՞ր է ինչն է : Ընթերցողին...

Բայց 1820ին, այսինքն թալիքը զայն - չիցա տար կու անոր Մ. . . ի Զամար - լուս...

Հասարակ դրամուն կին մը կը գրան չե - մին փայլէն արտնետեղծութեան լուսաղայ...

Մարտին խորքը զիտարը կը փոխ - անըր արեւուն, շալալանքը ծանր, զիտար...

ԳԼՈՒԽ Լ.

ԱՅԱՐԵԱՆԻ ԳԻՐԳՐ ԱՍԱԶԻՆԻՆ ԻՐ Ա - ռաւանութեամբ զարգացնելու պատճառ էր : Մա - ղարի արեւուն, շալալանքը ծանր, զիտար...

Միշտ միմանկ կ'ընթերցը՝ առնելը բայց զիւրէ մը ունեւորով դր կը կարգար :

Պարզն ու լաւ գրատունն ար ունեւ : Գիր - թիւն կը սերբը : զիւրեքը արեւուն ան...

Թիւն ալ երեստապատ, աւելի մարտը ու ա - լելին թալիքանով խալիկ կը ուրբէր ան :

ԿԻՐԳՐ ՆԻԿՈ

Բայց երբ ստիպվեցին շարժվել թե՛ Մառ-
տան բուրբ բաղնիքներ, շարժան էին հայ-
ն կաճան գիտակցությունը ողջ պատմյալ
համար՝ ինչևիցե արդեն առանձն են: Եթե
հզորացանհենք թե՛ լսելու ենք ինչ շարժ էր
կանգնել մաթյան մեկ ասանակի շրջորդ
մաթյան մեջ՝ «Հայրենի, լսա՛յն ասանակի
մաթյան մեջ, - միշտկախարհ ասումսով՝ օ-
տար թողո՛ւ, - ինչևի՛հանք - իրա՛տն -
ստի՛կանք»-ը խոսան էր լրջա՛յնք թե՛ լսու՛ն-
սե՛նքմա՛յն: Անոր վերջը էր թողնու՛մք էր
լրջո՛ւ ու խա՛տն ընթերցողներն ա՛:

Ա. Ա. Պ.

«Հայաստանի Կոմկոմ»
(Մեղուներին 1967)
(Մաքաբար յարցողով)

ՅՈՒՆԱՄԱՆԻ ՄԵ ԱՌՈՒԻԻ

ՆՈՐ ՔԱՂԱՔ ՄԵ՛

ԹԱՅԱՏՄԻՏ

ԹԱՅԱՏ ԳԵՏԻ ԵՆԵՐԳԻՆ

ՇԱՅԱՍՏԱՆ

ՅՈՒՆԱՄԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

Նոյնտի 16ին մեծած է Փոքր՝ Անու- ռաւան Վարդանան : Ողբացիաւ, որ ե- ղան է դերուայի ե դերանան, 1930ին չհիման է երեւոյի Բաւարական ուսում- նարան, իսկ 1941ին՝ երեւոյի Թաւո- լական չհիմարութիւնը :

X

Հայաստանի նախարարներու խորհուր- ղի նախագահը Բ. Մարգարեան տեսով - ցոյցիւն մը ունեցած է ՎաղշէնԱ. Էնտ :

X

Լինք դեղին մուտ, Սեւանի լիճին ջու- ռերէն ցամաք զատուած չհետար տա - րանտիկան վրայ կառուցուած են չինք ձկնաբանը, որոնցով իրազդանները ու- նի 325 միլի երկարութիւն, 75 - 90 միլի բարձրութիւն են երկու միմի խորութիւն : Հնա պիտի բազմացուն մուկը :

X

«Երեւանեան ծովը իրականութիւն զարմա : Այժմ Հրազդանի ջրերի բա- խիւով բարձր արտաւանտիկան դասնէի ի- իր, եր ռուին խոր կիւրէի մը մէջ, դրայ - ցունով վաթսան չհետար մախիւնով լիճը :

Հրաւանի դեղեղին վայր մը պիտի զտան շատ չուտով :

X

Հայաստանի մէջ մեծած է վաստակ - տը բոլեի մը՝ Վ. Ալիկեան, որ երկու տարիին կրեւոր աշխատանք կատարած է հանրային ջրերու ուսումնասիրու- թեան մարզին մէջ :

Ողբացիաւ մեծած էր Մուշ, 1887ին :

X

Վերջուպէս երկերայնաւորացեալս Արեւ- իկան Լիճեանեան երկրորդին է երեւ- ու աշխատանքները պիտի սկսն Մարտի - Նորաշէնի դիմին վրայ :

X

Վ. Համարաձեւին պատուը Լիճիկ համարաձեւին Գոկտորի պատուոյ առաւ- նանք :

X

Սալեի Գաւանց լոյս քննարկ նոր հա- տար մը՝ Էղիմայ աշարացի երկղէն :

Լոնտոնի մերձակալը պիտի կառուց - ուի նոր քաղաք մը, որտէս վաթսան հա - ցար բնակիչները, Անդրիս մարգարեան չի արտաքաններու բնակիչներն ալ - նէն առանձնաբանակները պիտի բլան : Անոր աշ միայն զուտ օդ ե դարպարեղ վայրը պիտի ունենան, այլ նաեւ նա - ւարկութեան հանձնիչներ :

Նոր քաղաքը պիտի կոչուի Թալմըլ - միւն : Պիտի կառուցուի Թալմըլ դեղի ե - դերը, 540 ձեկմար տարածութեամբ հակա ծառաստանը մը մէջ : Ճարտա - րապէսները, ստանց որեւէ իմացողու - թեան, պիտի շահագործեն դեղեղի բու- լոր կարելութիւնները :

Արարեան, պիտի ստեղծուի լայն նաւա - նակալի մը նաւարկութիւն : Հնար : Ձրո - սաշխրիւթեան փոքր նաւանակալ մը՝ իր պաղպղակները, սոցաւանակով, վա - նաստանակով կառուց : Պիտի ստեղծը - լին նաեւ արտաւանտիկան լիճեր եւ ջր - րանցիներ :

Նորապաղայ քաղաքը պիտի ունենայ ճարտ. 17 հարցը բնակարան : Իւրաքան - յիւր Պաղատան պիտի ունենայ իր վար - մարանները, Վաստանները, դարձա - նաստաններ եւ մասնակցութեաններ :

Սեւարական դիւրանալիցի կերպը մը եր նաւաստաններ, որ կարելի պիտի լայն երկայն նաւով, սփռուելով զա- թակով : Այս կերպով մէջ պիտի ար - ղուին ինքնաշարժներու շրջալայնութի - յը :

Վաստաններէ եւ ստեղծանք դա - սնեաններէ զատ, պիտի ստեղծուին նա - եւ այլ դրձատաններ : Քաղաքը մէկ եօթնորդար պիտի ստանանուի ճարտա - րաւեստանիկան կառուցաններու : Հա - ցարդանքիկան քաղաքիկան միջնեղը պիտի ստեղծուին արտաքան - քաղաքներու հետ :

Թալմըլի մը նմանք - քաղաք մը պի - տի շրջայն : Քաղաքիչներուն մեծ տար - պիտի արտաւանք իր աշխատանքը քաղա - քին զուր, Լոնտոնի, կերպիչի կամ Պէլգրի մէջ :

Թալմըլի մը քաղաքի ծրարիչները պարտաստած են եւ արդէն մեծար - կուած է նախապարտաստան իշու - թիւներուն : Հասանար, կառուցումը երկարորուի տար տարիներու ար - բին :

Խորաքանի : Հատար ներկուած է Չա - րեկնի մեղեան Դամակուն :

X

Արիկ Ղազարեան, 9 տարեկան, երե - ւան մէջ նաւակը եր յորձան մէկ դար - ծը : Աղբայ խոտապղծ պատանի մըն է :

ԳԼՈՒԽ ԼԱ.

ՄԱՏԱՐԻՆ ԵՎ ՍԳԱՌԻՐԻ

1821ի սկիզբները օրադիւրի Գ. Մերեկ - լի ժամերը ծանուցին, որ Ե Գեղարեւոյ Պիւրիքին՝ մականունով Տ. .ի կային - կուտան է եւ ուսման երկու տարեկան հասակին մէջ վախճանած էր սուրբի ա - նուն եւ թողլով :

Բայց պարագայ էր կար զոր օրադի - ները մտադր էին յիշել : Տ. .ի կային - պար մեծած սանն արդէն ճանի մը ար - բին էր ինչ կար էր, եր զոս էր կար ըլ - լայուն, վասնից յարցը եր թողն էր :

Իր մասունքի յուր նաեւ Մ. .ի սկզբա - յան կան լրարբին մէջ հարտապարտե - Լեւոնով օրը Գ. Մարգարեան սեւ հայուե - ցու եւ փերցրին վրայ սեւ չարք մը զրուս :

Գաղաքին մէջ այս սպառնալիքները իրականացու ե չարապարտեան սպի - տաւու : Այս սպառնալիքներ Գ. Մար - լիճի սկիզբներու թեան կառուածու ինչի մը համարուեցան : Իր հետեւեկին կարծեալու թէ պատկանի իրականութի - սին հետ ինքնաշարժ մը ունէն էր :

ՎԻՔԻՐԻ ԼԻՆԻԿՈ (Դար.)

անձ մը : Նա ամէնուրեք անվար հակա - տարաց վեճութեամբ կը լայնարթի թէ ինքը հայ է, նախատու պարի եր դաւա - կը : Որ երկինքի մոտի ալ ըլլայ, երկրա - ղովի որ մասին վրայ ալ ըլլայ, եր պաշ - տան բերումով, եր կիւն ունեցող նե - րակութեամբ, աշխուհ հայ անունը կը տարան :

Այդ, այս պատուական Հայրապետը քանիցս այցելելի Բրիտանիա հայ դպրո - թները, մասնաւոր փաղկելի հայ հասարա - կութիւնը, ներկայ եղաւ անոր պատա - րապետութիւն, լայն անոր ձայնի եւ հոգի - շա՛հ խօսքը, չափոր ալ հետը մաքի փո - խանակութիւններ ունեցան : Օրհնա - թեան նախնայան : Բոլորս ալ հայարա - կէին այդ օրերուն, Հայու անունը նե - րաձան էր ինչի լրարկութեան սինան - ներէն :

Այս տարի Գեղարեւոյ ԶԼԻՆ սկսեալ նա կը բուրել իր յիմարեալ յորեւանքը քա - նաստանութեան : Գիտան յորեւանքի ի վրայ նա պատարագ կը մատուցանի թէ հայ մարդկութիւնը ե թէ բոլոր մարդը հա - մար :

Այս առթիւ կ'արժի որ մեծը ալ խոսեր մը Հայրապետի ի ծագը երկնային թէ փոխա - լիւնով : Իր այցելութիւնները թէ ալ ճա - րանցիներ չափոր հայ փոքր դպրոցի թիւը, արախանցիով մերձապար - րապետական, հայ եղակի Հայրապետի մը հայախարտ սիրը :

Այդ հանդիպումը օրերուն բազմա - ցար տար կրտստար մեծ եւ պարզ աղ - ճին անմեր պիտի շրջապատեն դիւրե - հա - ցար մազմանալները . . . Սակայն նա շատ անգին երջանիկ պիտի դրայ ինքնիցը երբ տանիքին պիտի ընդունի հայ դպրոցի թիւը ե հայ Ուխտաւորներ : Բանի որ նա մեկ այնքան օրախոսութիւն պատմանք, ճանաչը կրկնապատկի իր հոգեւոր մը - թիւնարութիւնը մը ներկայութեամբ : Անոր համար ծրարան էր այս համ - րարութեանց զիպի Հոսմ առձանափակ սեղեր պատշաճիւնով բարի եւ արդէն լո - րացումով իջ անմեր : Հնար : Որով վրիժով արձանափակելը արտան Հա - ցին : Իսկ արդէն ինչէլ այս այցելի եւ - մաստ կը հասկնան եւ միջնեղի եր նե - թի թող տանմին համարողուն նախ Եր - ւանիցին : Թող շարժին օրեւն յաւակի - լայն այն անմեր որ լայնապէս կրնան ներկայացնել հայ մարդկութեան ստորին - րու ստեղծ, ըլլալ աշխարհական ըլլալ աշխարհական կարգիկ, մարդիկ որ սեղան տանմին ինչ վրայ եր գտնուին թէ հայկական աղբային երեւութիւնուն մէջ է թէ երբ կ'ընդունան կարգեալ մըր մէջ գտնուած է :

Յոյս ունիմ որ չափոր պիտի պատա - անան նա երկրապետութեան եւ դը - նախատանի հրաւերին խմբա՛ք վարդա - պիտի մըր կոպէ :

Լ. Վ.

Մ. ՄԻՆԱՅԵԱՆ

ՅԱՄԱՆԻ ԹԵՐԻՐՈՐԵ

(65)

ԹԵՐԻՐԱՌԵՐԵ

ՄԱՆԱՄԱՆԻ

ՅԱՄՈՒՆ

—*

ԱՄԱՆԻՆ ԳԻՐԻ

ԱՐԴՐԱՅ ՄԵ

Իր կարծիքը թէ մասնաւոր կրկնու - րարութեամբ աղբայ մըր մըն էր սն, վասնից անի տեսով պատարագ քաղա - քիցի վրան ե զիպարկներուն եր հա - րապետ : Յոսնին ցեղը ԲՅԵԼ կը ար - ղեկը որ շուրջ մէջ շարժանքի մէջ արեւի, նաեւ մեղանիկ հնգեղներ անով պարկի, տախնիկն ալ հարմարուն կը - րը եր ստիկանքն ալ հարմարուն բաւած մարդկով տանքը թէ՛ պատկան ե յար - քանք վրայ, թէ արտանքին եւ սու - ներուն մէջ տանեալը կ'աղկի : Դաշտի

մը մէջն արդեղիւր, իկիւր, զիպէթ, կարգըն եւ արտախիլ բաւած տան - կերը եւ ցորեն ուսող արդէն ամեն ան - պիտան բախեր արձանափակ խիւնը կը - րպիցի դիւրե : Ճարարանց մը մուկերուն յարձակումներին արտա եր պարէն հա - տարի : Բարբառայն պիտի խալի մըր դըր եր դիւր հայաւանդելի մէջ :

Հատ արդի զորքեր կ'ընէ՛ր՝ շար զոր - ձեր ընդիմ պիտի գտնուեալ : Իրիւրեւրը դարձանալ տունները եր մանքը, ծածուի կըրպով սանդախտներն վեր կ'ընէր : Այս կայն այս խնջ մաքը եր անմեր եր մանքը, կը տանէր որ բազմապիւնեան մասնաակ իր դուր քաղաւ մըր, եր - րեւն ալ խորանալուն : Սկզբ մաքը կը պատար : Էլարպար մը կ'աւ ըլլային է : Բայց ներս մանկով նաեւ եւ տաւով կա - րապի եր վրայ մտնուած սոկի մըր կը շարժար : Ներդ չարապարտը Մարգարե - կարպիւր էր :

Հնարարուն եւ արտան մըր ան : Ժողո - րարները կ'ընէ՛ր՝ Անա հարտան մաքը մըր որ չարար շերտար : սնա եր - ւանքի մաքը մըր որ ոչ ոք չերկար :

Թմանք կ'ընէին թէ մանկաբն մաքը կ'ըն է ան, եր հաստատուն թէ ոչ որ - մանք եր երեւ անոր սնեանքը որ մէկը հնգարուն եւ մանկարուն եր նմանէր : Իր տալիք Թեւարտ մատուցանելով, խառնա խառնանքով եւ մեղեկ զը - լանիւնով զարդարուած եւ շարժուած էր :

ՀՈԳԵՀԱՆԳԻՍՏ

Պատմիկ Քաղ. Սորոսը կը ծանուցա-
նէ թէ՛ Երեւոյ. Ժողովը ամենապար-
տաւոր ՊԱՏՄԱՍԻՆԱՐԵՆԻ
ժառանգ զատուածներն հողեանդիտար
դիտի կատարելով՝ այս կիսակի տասուտ
Պատմիկ Ս. Գր. Լուսաւորել կենդանոյն
մէջէ։
— Կը պատարալէ եւ զարդէ՛ Հարաւալին
Ֆրանսայի Թեմի Ստաճնորը՝
ԱՐՏԱՆԻՉԻ ԵՊՈՒՅ. ԹԻԹԻՆԵԱՆ
Ի գիտութեան բոլոր տեսիլն որ Կը յար
դին իր յիշատակը։

ՆՈՒՒՐ

Տէր և Տիկին Կարապետ Պատմական
50 Փրանք կը նուիրեն Կալ. Սաշի Փարթի-
կը ժամանակին Տիկին Գարակապետ
ժառանգ զատուածներն առթիւ։ (Ստա-
նայ Ճեմատըն)։

ՏԱՐԵԿԱՆ ԿՈՉՈՒՆԷ

Պատմիկ Ս. Գր. Լուսաւորել կենդանոյն
ապրեկան, առանցական հողեկողմը, որ
տեղի պիտի ունենար 11 նոյեմբերին, յի-
սապառնկուաւ առ ի յարգանս այդ. Գրի -
գոր Պապատարեանի, տեղի պիտի ունե-
նայ կիսակի, Դեկտ. 17ին, կէսը կողմ,
ժամը 13ին, տեղւոյն Ս. Սահակ Մկրտչոյ
սրահին մէջ։

Կոչուածքն նպատակն է՝ տարին տն -
գամ մը ի մէջ հաւաքել՝ Համասերիկի գա-
նապահ տարրերն ու պաշտօններն եւ եր-
բայրեկան, ջերմիկ կապ, միջոցառու ըս-
տեղծել՝ մեր հանրային կեանքին եւ կեն-
դանոյն շուրջ։

Հալի. ճաշացուցակը ճոխ է. —
Սպասուեցէ՛ք Կոչուելի ամասերիկի որ
հրապարակ հանուած են եւ կը վաճառ-
ուին՝ Քաղ. Սորոսը որ անդամներուն
մօտ։

ՇԱՐԺԱՆԿԱՐ

Հինգրոսիկի իրեկին (Դեկտ. 7) ժամը
20-30ին Բիւ տուելու արեւմտաթէրը կը
ներկայացուի Բեդպարտիկի
ԴԱՌԻԹ ԲԵՐԷՆԷ
(1943)

Դեպկատարներ՝ Ներսիսեան, Մալ -
եան, Աւետիսեան, Ջաբրահան եւն։

ՄԱՍԱՂՈՐԴԵՔ

Ս. ՅԱԿՈԲԻ ՏՈՒՆ ԱՌԻԹԻ
Կիսակի, 17 Դեկտ. 1967

Պուրլար Օտտոյի եւ շրջակայից Ս.
Յակոբ կենդանոյ Քաղ. Սորոսը որ այս
առարկայակալ շուրջով պիտի կազմա -
կերպէ եւ տառախիկ կենդանոյն եւ հայ
ժողովուրդի թեմապի տարրերն՝ Ս.
Յակոբի տուն։

Կը պատարալէ եւ կը զարդէ՛
ԱՐՏԱՆԻՉԻ ԵՊՈՒՅ. ԹԻԹԻՆԵԱՆ
Ժամկետը թիւն ժամը Տէր, Անդաւառան
9-30ին, Պատարալ 10ին, զարդ 11ին,
Մատարալը յիւ 11-30ին։

Նուիրատուներն զորքը զիւրացնելու
Համար ժառանգոր յանձնակատարի,
պաշտանական ստացալիւրներով պիտի
պարտին Քաղի եւ շրջաններուն մէջ հա-
ւաքելու Համար հաւատարմութիւնը որը
տարուին նուիրեն։

Կը խնդրուի ժառանգու կենդանոյն
նուիրողներէ որոշակի ժառանգոր օրհնու-
թեան նուազագոյն մէկ շաբաթ առաջ
զան կենդանի եւ արժանապիտան տան իրենց
նուիրելի ժառանգոր կենդանոյն։

ԿԸ ՓՆՏՈՒՈՒՅ

Երեւանէ Տիկին Մարի Սահակեան
(Ճեմա Սաքիճեան) անդապալի, կը
փնտռէ իր շուրջը Արուստիկ Սիմեանի,
աղան անուր եղբարք, որոնք Փարթի
կը ընակէին 70 Բիւ Ռեպլիկ (1949),
ժառանգի եւ շուրջ ստացուած չէ ստացալ,
կը կարծուի Մանթապիկի դաշտած ըլլան,
իբրեւ տեղեկութիւն տեղեկութիւն մաս -
նաւարակալ կը խնդրուի անդապալի շաբ-
թանակներէն շարի ըլլալ զրկել այս
հասցէին՝

Knél Gechagian
34, Avenue Louvois — 92. CHAVILLE

IMPRIMERIE SPÉCIALE
DU JOURNAL « MARAT »
32, Rue de Trévis, PARIS (9°)

ՇՆՈՐՀԱԿԱՆԷ

Անտուիլիկ Վարդապ Ս. Սաշի կին -
ղեկուց Հոյարապետիկն շնորակալու-
թեամբ ստացաւ հետեւեալ նուիրողք Ս.
կենդանոյն պաշտանական Համար Նիւ
Երեւանի Պ. Յարութեան Պարթիկն 200 Փր.
կ.Պ. Հալի. — Արամ Ստանիսլան շարի
Փրանք, նորոգ հանդուրեղ Պ. Վաճաճ
Ստանիսլան ժառանգ զատուածներն հո -
ղեանդուական առթիւ։

ՍՄԱՌՈՒՄԻ ՄՈՒՐԱՏԵԱՆ
ՎԱՐԺԱՐԱՆ

ՏՈՒՆԱՍԻՔ

Կազմակերպուած Ծնողաց Միու-
թեան կողմէ՛
Ընտանեկան ընթմ միջոցառում՝ ճոխ
սեղաններու շուրջ։
Սրբ, պար, արտասանութիւն եւ
գաւաքակի խաղեր փոքրիկներուն
կողմէ։
17 Դեկտեմբեր, ժամը 16-30ին
Կազմակերպուող զեկեցիկ նուիր-
ցնով։
Parking assuré

ՏՈՒՆԱՍԻՔԻ ՀԱՆԴԵՍ

Դպրցատար Տիկնանց վարժարա-
նի Տոմարիկի համընթաց տեղի պիտի
ունենայ Դեկտեմբեր 17ին, Կիսակի,
կէսը կողմ ժամը 15ին, վարժարա-
նին մէջ։
1, Bd. du Nord — LE RAINCY

ՀԱՅԱՍՏԱՆԷՆ ԿԸ ՓՆՏՈՒՆ

Ամասիայի Յովհաննէս Համեան, միւ-
նի 1940 թ. Կապրէի Մարտիկ, Սրբ
Բաժնիկ, արեւմտալ ճաշացուր։

Հայաստանէն Արարած փաշայի Ղաճ-
արեանց կը փնտռէ կարգը, Կաճարա-
եան, ծնած 1920ին, Դեկտեմբեր շրջանի
Ջարեկը (Կարթիկ) զիւրէ, կարտուած
է 1941 — 45 թ. պատերազմին։

Վարդանեան Ներսիկի կը փնտռէ Վար-
դանեան Պաշ, շուրջ տունէն է նախը ներ-
սիկ։

Փափակեան Արարած կամ Մալխայ -
եանց Արարած, շուրջ տունէն է նախը,
ժորը Կապրէ, շուրջը Սօֆի, Բերարե
եւ Նուարդ (Ստանի Ջաբարտիկի զիւ -
ղէն) պաշտան Նիւ Երեւան, Մեքսիկան,
Փափակեան Սաշի Ստանիկի որդիներ
Արմենակ, Արսէն, Արարի եւ Արսէն -
եան։ շուրջ տունէն Մանակ, ժորը Ջաբար-
տի։ Փառապիտան եւ Ղապարի աղջիկը
Տուրիկի եւ Սոսիկի աղջիկը Վարդանե-
ան։ Դեկտ. —
M. CHAKARIAN Bakour
11, Traverse des Partisans
13 - MARSEILLE (13e)

ԿԱՐԴԻՆԱԼ ԱՂԱՃԱՆՆԱՆԻ

ՔԱՆԱՆԱՅՈՒՐԵԱՆ

ՅԻՄԱՍԵԱՆԻ ԱՌԻԹԻ

ՈՒՆԱՍԿԱՅՈՒՐԵԱՆԻ ԴԷԳԻ

Հ Ո Ս Մ

Առաջնակարգ իւրեանց եւ ընդու -
նելու յիշատակը պայմաններու
մէջ։

Կ'առաջնորդէ Լուսնեան վարդապետ
33, Rue du Lt. Batany
92 — MEUDON
Հեռախոյն 644 — 24 — 44

Դիւն 400 փրանկ ամէն ինչ հաշուած
Մեքսիկոմ 23 Դեկտեմբեր կերկի
շուրջկապով — Բուլքը — Բ. Կարդ
Վերապարճ Փարթի 29 Դեկտեմբեր
Մասնաւորական տեղի, արձանա -
դարուի Հեռախոյնը 644-24-34։

ՄԱՆՈՒԿՆԵՐՈՒ ՕՐԸ

ՓԱՐԴՅԻ ՄԻՋ

Նախաձեռնութեամբ Յ. Կապ. Սաշի
Երբ. վարդապետ, Կերակի, Յաճապար
14ին, ժամը 14ին 19, 13րդ Քաղաքական
քաղաքականութեան իրահը։

ԿԱՊՈՅՏ ԽԱՅԻ ՕՐԸ

ՓԱՐԴՅԻ ՄԻՋ

ՄԱՐՏ 31ՈՒ
ՏԱՌՈՒՄ Է
Լէ ՎԱՆԷԻ Կապարեանի կից (Սկն — Լա -
պարէն տարը կաշիկներով) պարապ խա -
նութ մը, պատարով որեւէ առեւտուրի
Համար (14 զատուածի մէջ)։
Դիւնէ Ճեմատը չիւն։

Հ. Յ. Գ.

ՓԱՐԴՅԻ — Հ. Յ. Գ. Երբ. Կաճարե
ներկայացուցական ժողովի կը հարակի
Փարթիկ եւ շրջաններու ներկայացուցիչ -
ներ Շարաթի կից (9 Դեկտ.) ժամը
8-30ին, Մալխայի ճան մէջ։

Սկնի կերակի եւ Սկն ՇԱՐՈՒՄ — Հ.
Յ. Գ. Արսէն. Երազայի Կեդր. Կամի -
տէն ժողովի կը հարակի Ճեմատը եւ
Վարդապետ խաղեր ընկերները կից -
կի, (10 Դեկտեմբեր) Կիւ օրէ կողմ ժամը
15ին, Սկնի կից, Լեւ. Մանուկեանի
ընտանեակը։ Ներկայ կ'ըլլայ Կեդր. Կա -
ճարիկ ներկայացուցիչը։

ՅԻՄԱՍԵԱՆԷ ՅՈՐԵԼԵԱՆ

ԳԻՐԱՄԱՆ

ԱՐՏԱՆԵՍ ԳՄԲԵԹԵԱՆԻ

Կը նախապահէ ԳԱՌԶՈՒ
Կիսակի, Դեկտ. 10, ժամը 21ին
SALLE GAVEAU, 45, Rue La Boétie — PARIS

Գրեթեմանի կեանքն ու զորքին ժառանգ
Գ. Գ. ԱՆԵՏԻՍ ԱՆԻՍԵԱՆԷ, ԿԵԴԱՐ ՃԵԼԵՐԵԱՆ. ԳԻՐԳՈՐ ՎԱՆԱ
եւ ՎՊԱՐ ԳՈՒՅՈՒՐԵԱՆԷ

Կ'ԵՐԳԷ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻՇ ԹՈՐՈՒՄԵԱՆ

Գեղարուեստական թանկին իրենց ժառանգութիւնը կը ընկեն
շարժականութեամբ Համալսարանին վրայ

ԿԻՐԿՈՒՄԱՆ ԱՍԱՆ

Դաշնակ՝ ՌԱՖԻՅԻ ՊԵՏՐՈՍԵԱՆ

Ինչպէս նաեւ՝ Տիւ. ՀԱՅԿՈՒՆԻ ՍԵՐՏԵՆԷ - ԱՆԵԱՆԷՆԸ, Գ. ԳԻՐԳԻ ՏԵՐ-
ՎԵՐԵԱՆԷ եւ ՀԵԱՄԱՍԻՐԻՅ պարտաւոր կը ամբողջական կազմով եւ նապա -
խով, զեղարուեստական տնօրէն՝ Ժիւրպ Պայանեան, պարտաւորներ իւր ձե-
լիւն եւ Արթի Միւրման։

ԱՐՏ. ԳՐԿՈՒՆԷԱՆ կ'անկախացնէ պատկեր մը Շարիկ ՃԵՆԻ ԱՍՏՈՒՄԵԱՆԷԱՆԸ,
կատարելով միջանակ՝ Իւլիանի, Վանաճոր եւ Ճեռնիկի վանականի զերբը։
Մոսկովի Օր. Խաճա Պաճանեան

ՄՈՒՆՏԻՐ ԱՅԱՆ Է՝ ՀՐԱՆԻՐԱՅՈՒՄԵՐՈՎ

Հրաւիրատուները նախապէս ապահովել Պ. Կեդր. Պարթեանի մօտ՝
35, Rue de Trévis

ՆՈՐ ՏԱՐՈՒՄԱՆ ԼԱՍԿՈՒՆՆԵ ՆՈՒՐԷՐԸ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԷ ՄԱՆՈՒԿՆԵԱՆԶՈՒԹԻՒՆ

MINIATURES ARMÉNIENNES de la Bibliothèque des manuscrits des Me-
khitaristes — Venise, 1967, in-folio, relié 62 pages de texte et 84 belles planches
en couleurs.

Շնեկ իրաւաւարակութիւն չորս լիւթովներով (առանձին հատորներ)

Հալիքներ, փրանկներ, անգլիերէն, իտալիերէն

Դիւն՝ 400 ֆրանկ

MINIATURES ARMÉNIENNES, texte et notes de LYDIA A. DOURNOVA, Paris
1960, in-4°, cartonné, 191 pages de texte, 84 planches en couleurs, prix 120 F.

Դիւն՝

LIBRAIRIE ORIENTALE H. SAMUELIAN

51, rue Monsieur-le-Prince - Paris (VI°)
DAN. 88-65, Chèque Postal - Paris 1278-35

ԽԵՏԵՐԵԱՆ ԽԵՏԵՐԵԱՆ

ԳԵԼԵՏԻՐ ՄԵՏԱՆ ՄԸ ՆՈՒՐԵՆԷՔ

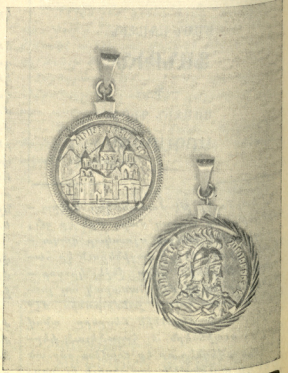
ՄԵԿ ԿՈՐՄԸ՝ ՎԱՐԴԱՆ

ՄԻՒԱ ԿՈՐՄԸ՝ ԻԶՄԵԱՄԻՆ

Եւ ընդհանրապէս, գոհարեղէնի
որեւէ գնումով որ համար վտանակի
հասցէ մըն է՝

EDOUARD KHEDERIAN

66, Rue Lafayette,
PARIS (9°)
Tél. : PRO. 11-63

ՀՈԳԵՀԱՆԳԻՍՏ

Այլքի Տէկէն Մարկինէ Էսպարաբեան եւ
ընտանեկան պարտաւորները կը ծանուցա-
նեն թէ ՆոյնՆահապետեան պաշտօնի կը կա-
տարուի այս կերպով (Դեկտ. 10) առա-
ւում Փարբիզի Մ. Յովհ. Մկրտիչ Էկեղե-
ցին իւրեցջ ջրօջ Է. Ղազարեանին
ՊՈՆՏՈՐՈՍԻԱՆԵՐ
մահուան ջառագատունքին առթիւ :

Դ զեռնութիւն տարարման երաժիշտին
խառնուրդ արդարեւորն :

x

Գոհարիկ Ղաղարոսեանի հոգեհանգստեան առթիւ քառաձայն պատարապէ կը մատուցուի :

×

Պ. Ղազարյան Զաքարյան, Տէր եւ Տի-
կրէ նապար Միթթանճեան եւ զտանին
կը Շաքէ եւ Կարսի ման, Տէր եւ Տիկրն
Յովսէփ Թաթլիճեան կը ծառայանան թէ
Հոլեւանդատեան պաշտօնի կը կատարուի
այս կիրիւրի ատուտոտ Գարիլի Ս. Յովհ.
Մ Վարդէի եկեղեցին իրենց կնոջ, մօր, մեծ
մօր եւ բոլր՝

(Ծննդալ թուրիկեան)

մահուն՝ քառասունքին տոթիւ ։

Ի դիտութիւն որդացեալին յիշատակը
յարդոցներուն ։

ՏԱՐԵԿԱՆ ԿՈՉՈՒՆՔ

Պոմսնի Ս. Գր. Լուսավորիչ եկեղեցւոյ տարեկան , աւանդական Հացկերոյթը , Կիրակի , Դեկտ. 17ին , կէսօրէ ետք , Ժամբ 13ին , տեղւոյն Ս. Սահակ Մեսրոպ սրահէն ժեզ .

Կոհուներին նպատակին է՝ տարին ան -
դամ մը ի մի հասնելը՝ համայնքին զա -
նազան տարբերն ու ազգայինները եւ եղ -
բայրական, ֆեոդիկ կնպ, միջնորդութ ըս -
տեղծել՝ մեր հանրային կեանքին եւ եկե -
ղեղանին տուով:

Հայկ. ճաշացուցակը ճոխ է . —
Ապահովեցէք Կոչունքի տոմսակները որ
Հրապարակ հանուած են եւ կը վաճառ —

ՄԱՏԱՂՕՐՀՆԷՔ

Ս. ՅԱԿՈԲԻ ՏՕՆԻՆ ԱՌԹԻԻ
Կիբակի, 17 Դեկտ. 1967

Պուլկար Օտտոյի և չընթակաից Ս.
Յակոբ եկեղեցւոյ Թաղ. Սորհուրդը այս
ռարի բացառիկ շուրջ պիտի կազմա-
նրպէ և տօնադարձի եկեղեցւոյս և Հայ
Բողոքնորդի մեծազոյն սուրբերէն՝ Ս.
Յակոբի տօնը :

Կը պատարագէ՛ եւ կը քարոզէ՛
ԱՐՏԱԻԱԶԴԻ ԵՊՍ. ԹԹԹՌԵԱՆ
Ժամերգութիւն ժամո Տիկն, Անդապտան

Յուդիւրատուններու զործը զիւրացնելու

Գր խնդրում է մատուցել կենդանիներ լուծարանների որպեսզի մատարի օրհնեց նույնի նուազագույն մեկ շաբաթ առաջ ևս կեղեցի և արձանագրել տան իրենց ւրերին մատուցել կենդանիները :

ԿԱՏԻ ՈՒՆԵՆԱԼ

ԺՈՂՈՎԱԴՐԻՆՆԵՐԸ Կ'ԵՐԳԵՆ
Սորպանի մեծ ամփոփատրոնը
Մարտ 10ին

ՆԿԱՏԻ ՈՒՆԵՆԱԼ

ԺՈՂՈՎԱԴՐՈՒՆԵՐԸ Կ'ԵՐԳԵՆ
Սարպանի մեծ ամփիթատրոնը
Մարտ 10ին

×

Կիրակի 3 Մարտ

SALLE DE LA CHIMIE
8 bis, Rue Saint-Dominique, Paris (7e)

X

ՀԱՅԿԱՅԻՆ Ս. ԳՐԻԳՈՐ ԼՈՒՍԱՆԻՈՐԻՉ

ԳԼԱՎԻԹՈՂ ԹՈՒՐԻՔԻԱՆ

2.

ԱՆԱՏԱՅ ԹՈՒՐԻՔԻ

Օր մը թուրք խառնիկի մը պատմելի պատմութիւն մը ։

Մերեն զաւարդ պարտած միջոցի՝ աշխատանքի վրայ կոչը երկաթաղորդ մը տեսաւ ։ Հայքս երկաթաղորդ կոչած է նոյն զաւարդի, նոյն շրջանին մէջ ։ Հին լիւստանիներու շրջանով մը մէջն արժեքաւոր նաեւ ։ Իմ ալ երկաթ ծծծեկու օրերս, երբ յոյժարեկ եւ քրտաթափախ, եր - կաթի կը ծծե՛կ, սա զժամ աշխատող պատմելին նման ։

— Կաթնաթուրք բիրտ սոր, — կ'ըսէր տղան, իննի գառախով լերը երկաթի ծծե՛կու գործը զարգեցաւ ։ — Երկաթագործի աշխարհը կը այլ խաղեր ընդդ, — ուրիշ հաստատելի խօ - տախեր ։ — Նայէ՛ք, քարեկամ, մասնաւոր - կէն եւ ալ կրկնում էմ նման խաղեր ։ Այդ խաղերը կը դարձան թանկութիւն, ծանր գործերու մէջ աշխատանքի, դիտարկելու եւ ուսման համար ։ Ինչո՞ք չեմ ընդունիր, թէ թուրք աղ - կը հերոս է ։

Ինչպէս ։ — Դու՛ն Հայ մըն ես ։ Գիտնո՞ւ ի՞նչ - նն ալ ի՞նչ հարցում ։ Հայ չէ ։ Եւ քեզի կրտսերը կուտա՛ւ ։ Կախարդ հարցումը չէ, — այլ այս պատմաններն են, որ ա - սիկի կուտան զե՛րէ՛ն՝ այդ հարցումը թուր - կի մը ուղիղին, երբ, վրասն են, այդ հարցումովը պատասխանը ունի արդէն, որուն համար, իբրեւ թուրք, ես կ'ամբ - թնայ ։ Մեր ապրին մեծագոյն զբաղուած - թիւնն կուգայ սնունդի պատրաստելու համար տարւածը գաղտնաբացական սեփ դիտարկելի ։ Այս պարտ կար երէկ, երբ այսօր... Վա՛ղը... Մեր վաղը Աստուած միայն դիտ ։

Ինչո՞ք... Ապա, խառնամուտի մը բ - նեկու երկաթով ։ — Ես յստիւս մտածում եմ թուրք եւ հայ հայրենակիցներու տարբերութեան մասին ։ Մեր մէջն կուտած եմ կրտսեր տարբերութիւնը չէ, զարգացող տա - րբերութիւնն է ալ ։ Հայերու մաս տարբեր գաղտնաբացական կը արտի մտաւորին ։ Այդ գաղտնաբացական կը պարտիկ Հայերը իրենց շարքորդներն - րը... այդ խառնամուտի մը ինչ - նն պարտով, այսօր, եւմ դիտին ։ Դու՛ն չես գիտեր, որ ես կը կրկնեմ նման տան եմ Հայերու մաս... Ընդհանուր Պատերազմի չէն ետեւ, Հայ արքեր կը հաւաքեն... Եւ 12 տարեկան եմ... Հայքս պատերազմ - ան մտած կը... Ձեռն ալ հաւաքողին հայ աղջկան ու Արմաշ տարին ։ Մայրը համարանք կը հետեւրին երկաթով, սա - կան երբ այդ արքերը Ամերիկա պիտի դիտեն, մայրը յուրիշ դիտիլ զի... Սակայն արքանոցն կը ինչ - նն ետեւ ալ, —

Հայերու կարգադրութեամբ, մեկնեցա - ւորովն արդեւեցալ ։ Մէկ գարնանուր, խառնած քարոյնով ճարտարութիւն է եւ ստոր համար երկաթաղորդ եմ Հայի - րուն ։ Կը ցուի սակայն մէկ րանի, որ մեր թուրքերը չեն տար արդիկ այս ։ Ես չառ խառն եմ մասնակցի եմ թուրք հայրենակիցներու... Պարտալ թաւ է... Կրե՛ցա՛կ՝ կառնակը աւ մարդուն խա - տախանքի մեկնեցալ ։ Եւ ի՞նչ պէտք ու - նալի տեսլու, պատմամբը ծանոթացած Հայու երբ առնէ՛ր երկաթաղորդակն ըր - դարձաներու մասին խառնել ։ Եւ ինչպէս պարտական դարձաւ Հայքսու, դարձա - նեկով Հայու ուղին, մասնակցիկը... Մի՞ կրնայ օրտնալ Հայու ուղին, — որ դարեւի ի գեր, սերունդէ սերունդ կա - տախել, որ տանելիք ներք թէ զարդը - նանրն մէջ ։ Ի՞նչ փոխ թէ ինչպիսի պայ - մաներու մէջ գտնուին ։ Այդ ուղին է՝ ծանոթութիւն, միշտ անհուն ու միշտ աւ - յոյժողովք ։ Կ'ստիցի քաղաքականութիւն պատ - մանքին մէջէն, երբեք կամք, իբրեւ քաղաքական իրականութիւն ։

Հայու ուղին միակ ջանքն է, — որ պատ - մանքին մէջէն միշտ չեմ հաւանք մէկ միջին, 20րդ դար ։ Աւ այսօր, ան կը բո - յանալոր ըստ բարբառաբանութիւն, միջին դարուս նախամիջնադար եւս քաղաք - ական ձգտումներով ։ Այսօր՝ դարեւոր - ինչպիսի կրկն էր — Հայքս մարդկութեան կը բաժնէր կը բեկնէր ընտելութիւն, յուսու - բերով կը անկեմական շրջանակը ու կը ստեղծագործէ՝ ապագային համար... Թուրքը... X

Պարտեցէ՛ր թուրքով մէջ գործող զբո - յանալոր պատմանոցները, — պիտի հաս - տալեք, թէ կարեւոր դիտարկելու ուղի - քներու վրասնաւ են, Հայ մըն է ալ պատմանաւորութեան, շրջան մը, Բաղայի մը, Յոյն մը, Եւրոպայի մը կամ Ամերի - կայի մը ։ Այս իրականութիւնը թող չընդունի պատմանակ Անգլանդ, սակայն քաղաք - ական թուրքութիւնը կը խառնանի չա - տախներով ։

Ամերիկայի՝ Եւրոպայի եւ Բաղայի՝ եւս կարեւոր քաղաքն ու ստոր նման ծիծա - ղաւորով մասնաւորութիւնը արհամար - հանքի երկաթով եւ Անտառայի մէջ մարդիկ միայն ։

Այսօր, Թուրք մարդկութիւնը կը զայլ կը դիտարկ, դիտ նաեւ, թէ օտարներն ալ խառնակուին կը ունենան ։

Իննի հայտնեցին համար այս կերպ ։ Անտառայի մէջ, որ մը պիտիցին կը խօ - տակցեցինք մէկուն, որ պատմէ՛ր երկու գիտան մեկնաբանութեան զգուշը ։ Այդ մէկը զաւարդէ մէջ հայտնի հասած է մե - լեկնաշարի որ տարածուի ։

Օր մը, կը դարձան մեկնաբաններ ։ Մարդուն արտասանութեան ի տես՝ մեկնա - ղանութիւն մէկը կը հանայ կը ընկերը հա - մոյնը, թէ Թուրքիոյ մէջ ալ զարգեալ արհեստանոցներ կարելի է դուռնի սա -

կայ՝ միայն յատկ զաւարդ մը կարճա - ւորով թուրք անկարողութեան մը — սին, կը պիտի, թէ երկաթակն չի կրնար ի ծնէ թուրք ըլլալ ։

Առաջին Գերմանացիին կը դիտած թուր - քերեւել կը հարցնէ մարդուն անտեղ, կրե՛ցա՛կ, ապրո՞ւմի՛նք ։ Եւ ինչպիսի պայմաններով արքեր կը, սա - կան եւ Անտառ հասն եւ հաս ալ մայրացն են, — կը քաղաքով թուրքացն արքեր, որ դիտարկելու համարով չեմ կը մտնեց խառնակութեան, աստուծ զգացն - լու ։

— Ես դիտելի, որ թուրք մը արհես - տագոր չի կրնար ըլլալ ։ Այս մարդը կը արքեր մտնեցին կը արքեր կը կարողու - թիւնը ։ Կ'ընկալուցին յաթիկան՝ Թուրքին անկարողութեան համարած Գերմանացի ։

Այս յայտնաբերումը իննի համար ալ ա - նակնակ մըն էր, ոչ թէ իբրեւ գիտաւ, այլ անոր համար, որ այդ մարդուն հետ քանի քանի անգամներ խառնակութիւն անեցան էր, սակայն զիջը թիւրք օգու - թիւրք կը կարծի ։

Դարձա՛կ, Անտառ, պիտական կարե - տար պատշաճալ մը քաղաք կարելի է, երբ կրտսերին ներկայ քաղաքում լիւսնակն մասին կը խառնէ ։

Ինչո՞ք է կրտսերին ։ Օտմանեան կարողութեան շրջանին անկախութիւն, մտնողութիւն, անարժեք մէկ դուռն էր ։ Երբ Հայերը Անտառային ձգելով հոս գա - ընանք էր, երբ երկրի խառնակութեան, էր - քանաք գաղաքին ։

— Ասիկա անտեղի մըն է իննի հա - մար, — ըսի ։ — Ամէն պարագայի մէջ, ինչպիսի որ կը նկատուի, ցոյց չէր տար այն ապրելի, որ հաստատուող աղ - չին օրերու մասին կը ծանոթանաին ։

— Այո, ես ծանօթ եմ, երբ Հայերը հե - ուղանայն այս երկրին ։ Սակայն մեծը կը դիտարկէ... Մեծը անկ թաւ դիտարկէ... Երբ Հայերը հոս էին, ծան չորս հարա - խառնութեան երբ հարաք Հայերու կը պատկանէին ։ Երբ արհեստները Հայե - րու մեծն էին Անտառայի, երբեք — դարձան Թուրքի, թիւրք, դիտարկող... Ա - մէն տեղ Հայ կը Հայերու մեկնաբան - կեցող, ասիականով զաւարդ անկարած — կըսող լիւսնակն մէջ մայր ։

— Երկրորդութիւն իմ աստղութեան համար, սակայն իննի աշխարհ կը թուրք, թէ զուր արք խաղը ուրիշք ընէ՛ր իննի հարցում պատմանակ համար ։

— Ձէ, քարեկամ, չէ՛ր ։ Ես պիտե չու - նիմ ձեռն համար պատմանակ ։ Ինչ որ քա - ղայ՝ լսած եմ ծնողէս ու քոյրս կայրեմն իննիցները ։ Ե՛ս ալ անկարած եմ այդ լսումին ։ Ինչ որ կը անեմք այժմ Անտա - ռայի մէջ, քոյրս որ զարեւ հաւանք — ուսն եւ Կառնայութիւնը մեծ աշխա - տանք տարած է Անտառն այս լիւսնակի՝ հայտնելու համար ։

Ես Թուրքիոյ զգացմս՝ դիտելի այս մա -

ՎԵՐԻՆԵՆ ԴՈՒՍՏԵՆՈՂԸ

Բ.

Ներդառ նախկաւոր մասը կը կատա - րէր 5 Հոկտեմբեր 1896ին Փարիզ, որան բնակեցան, համարում ճարտարապետ - նաւս ինքնակարը ։ Եւս հայտնեցին մայրա - քաղաք փոխանքը էին 930-000 հոգի ։ Յաղարք օրերը անկերպի խառնակութեան ընդունելութիւն քոյրս այցելուու ասն, ցարական խափերի անցելին ։ Ապագային օրակերթ մը կը հարկերը միտնայեցին - րը քարէն անկարելի աղէկան անտեղ տալ Փրանսիայի նորարմն աշխիւրհներուն ։

Փրանսիայից քոյրս քոյր կը բանան նաեւ երեք զաւիթ Թուրքիոյ անտառային զարգացման համար ։ 1880ին տարը դը - քաղաքային կը հանար հարեք մէկն - րուցի, 1890ին երկու հարեք մէկն - րուցի, 1900ին չորսը մէկ միլիոն ։ Փրանսի կը քա - ղաքային ուսն ճարտարապետական մէջ, երկաթուղիներու շինութեան համար, ծանոթաւորութիւն պիտեման զի՛նչ չի - նուրեան համար ։

Կը քաղաքային ճարտարապետութիւն, կը շարժարտունի կուլտուր եւ Արեւելոյն հայրենի, զաւարդ քաղաքներին կը շին - նուրեան քաղաք մեկնային քանի քաղաքա - կան զաղաքային կը կարծեմք, որ չի - կան զաղաքային կը քաղաքային կը զի - անք անեցին զի՛նչպիսի թիւրք, ինչպի - կարեւորեան զի՛նչ պարտաւորութիւն թիւր - քերէն մեկնային մէջ Անտառը հա - րաւորութեան կամ աստիճանաբանութեան մէջ, երկաթուղիներու շինութեան համար, ծանոթաւորութիւն պիտեման զի՛նչ չի - նուրեան համար ։

Կը քաղաքային ճարտարապետութիւն, կը շարժարտունի կուլտուր եւ Արեւելոյն հայրենի, զաւարդ քաղաքներին կը շին - նուրեան քաղաք մեկնային քանի քաղաքա - կան զաղաքային կը կարծեմք, որ չի - կան զաղաքային կը քաղաքային կը զի - անք անեցին զի՛նչպիսի թիւրք, ինչպի - կարեւորեան զի՛նչ պարտաւորութիւն թիւր - քերէն մեկնային մէջ Անտառը հա - րաւորութեան կամ աստիճանաբանութեան մէջ, երկաթուղիներու շինութեան համար, ծանոթաւորութիւն պիտեման զի՛նչ չի - նուրեան համար ։

— Ես նախ, Լիբանոնեցի, Սուրի - ցի, Յոյն, Բաղայի, Գերմանացի, Գերմանացի հոս կուգան, եւս ապրանքներ կը գնեն, կը ծախեն ուրիշ երկրներ, մէկ ըր - վանաւորանքներ կը լիւսնակն ինն ընկը - րուս զարծ ։ Սուրք կը շա՛նք ընդ ար - քանքին զաւիթն, կը ծախ քան զաւանաւոր - ընդ չեն դիտարկելու քաղաքներ արհես - ցիներն ։

Անտառայի անկերպի եւս քոյրս ալ, նա - տալի կը խառնակուին ։ Դիտելի եւս կարողութիւն, սակայն չեն դիտար քաղաքներ ։

Թուրքիոյ արտաքին տեսակետը կը կարգէ ։ Երկրորդ արտաքին տեսակետը ինն ընկը ։

Լեւոնի անտառ, չի՛նք հարեք ինն ձեքին մէջ մեկնային համարային ինն ընկը ։ Թուրքիոյ մայրաքաղաք էին ։

Թուրքը ոչ միայն անտառային է զոր - ծի, այլ նաեւ անտառային է անտառ - րի մէջ ։

Հայ մը ճարտարապետութիւն ինն ընկը ։ Թուրքիոյ արտաքին տեսակետը ինն ընկը ։ Երկրորդ արտաքին տեսակետը ինն ընկը ։ Լեւոնի անտառ, չի՛նք հարեք ինն ձեքին մէջ մեկնային համարային ինն ընկը ։ Թուրքիոյ մայրաքաղաք էին ։

Թուրքը ոչ միայն անտառային է զոր - ծի, այլ նաեւ անտառային է անտառ - րի մէջ ։

Հայ մը ճարտարապետութիւն ինն ընկը ։ Թուրքիոյ արտաքին տեսակետը ինն ընկը ։ Երկրորդ արտաքին տեսակետը ինն ընկը ։ Լեւոնի անտառ, չի՛նք հարեք ինն ձեքին մէջ մեկնային համարային ինն ընկը ։ Թուրքիոյ մայրաքաղաք էին ։

Թուրքը ոչ միայն անտառային է զոր - ծի, այլ նաեւ անտառային է անտառ - րի մէջ ։

Հայ մը ճարտարապետութիւն ինն ընկը ։ Թուրքիոյ արտաքին տեսակետը ինն ընկը ։ Երկրորդ արտաքին տեսակետը ինն ընկը ։ Լեւոնի անտառ, չի՛նք հարեք ինն ձեքին մէջ մեկնային համարային ինն ընկը ։ Թուրքիոյ մայրաքաղաք էին ։

Թուրքը ոչ միայն անտառային է զոր - ծի, այլ նաեւ անտառային է անտառ - րի մէջ ։

Հայ մը ճարտարապետութիւն ինն ընկը ։ Թուրքիոյ արտաքին տեսակետը ինն ընկը ։ Երկրորդ արտաքին տեսակետը ինն ընկը ։ Լեւոնի անտառ, չի՛նք հարեք ինն ձեքին մէջ մեկնային համարային ինն ընկը ։ Թուրքիոյ մայրաքաղաք էին ։

Թուրքը ոչ միայն անտառային է զոր - ծի, այլ նաեւ անտառային է անտառ - րի մէջ ։

ԽՈՐԱՐԸ ԼԵՏՈՐԻՆ

(2 եւ վերջ)

(Շար.)

ԵՃԱՌԱՋԻՆ ՊԱՏՈՐԻՈՒՄԻՆԵՐԸ

ԱՆՊԻՏԱՆ ԳՉՏԻԿ ԿԱՐԱՊՈՂ

Տիրութեան արժանապի ըլլալու կը անտառայինութիւն լեզ կրկնուի անոր հա - րը՝ կը որ զարմանալ անոր չի հարկերին մէջ ինչպիսի գիտելու, այս անգամ ան - քան անգի գիտել կը երկաթով, որքան զիջելի գաւառ կը նախկին ։

Այս նոր հաստատումը թան մը բիրտից կը բնադարձան, ընդհանրական ալ տակի շարքանայ ընկը ։ Եւ որդիական հաղթանակ անկի կ'ու - ժախար, այլու էր հայտնելու, այլ կը կարողանար այն ու ծախ ինն ծախարը, հաղթանակ փետուրներ փետուրով ։ Նոյն - քան համարանքներու մայրը հարաւորին ։ Ինչէն հայտնելու այլուսն անգիտելու - ցուս, որ անկերպի իննու եւ քառասուն - եւ ուսմ մէջն ուղիղաբանութիւն զո՛ւ դուռն ։ Հինգ արդեւ կարողանար արտաքին չեմ կը լեզ անգի ինն ծախարը ։ Մայր կը զայրը ու սիրելի, անքին, սպեկտիկ ձեւերակն եւս անգիտ լիւսն - րով մեծ անտեղը, յստիւս պատշաճ մա -

րիւր ։ Միայն Տիրութեան ոչ մէկ գիտել ար - տառայինութիւն անք, ընդհանրական կարծեալ կը փոք մաշը հաւանք կը պատ - ճախէր ինն ։

Երբ երկաթով յանձնուցու մօր մարմինը, հետեւաւ կուլտուր ներկայու - ցուս անտառային կը որը կարողանար ։

— Խնձիկ ցուսակներ, իննի գիտելու կը պատշաճ ընկը լաւ ու կոծով, ինն եւ թան մայրը կըմ հոս քոյրսով ու մայրացն կ'անգի անգիցին օղակով ։ Եւս - տով կը հետանա՛մ մեծն, արդէն ճարտար - ինչպիսի տեսար կը զայլի մեր մէջ ։ Եւ յստիւս քոյրս ալ կը ստակեր, դու - րը անտառային կ'արհամարհէր դիտ երբ դիտ պիտիլ էր ։

Պատմանի կարողանար արդէն անմիջ - թիւր, այս խառնակութիւն ալ նոր հարաւոր մը տեսար, քայլ խառնակութիւն ։

— Բաւականալ չեմ չեմք ինն ու ան - պատմանակներ ։ Մայրիկը թանու, — աղ - քարեկն ալ մեկնային, Անտառն տալ որ վերադառնայ որ մը, որովհետեւ անտեղ անոր՝ կրկնակի զբաղաւ պիտի ըլլար մեծն ։

Տիրութեան մեկնային թան մեկն - ծախով պարտելու, այն տեղերը որ ար - դէն թանի մը կը կուտաւ պարտելու կատա - րած կը կուտաւ քոյրս ։ Եւ ան ալ քաղա - կան ծախ կը կուտալ իննու ճիշդ այն ճա - հեմն մէջ, որ կը զանեմք ինն կը կրկնան

ԳՈՀԱՐԻԿ ԴԱԶԱՐՈՍԵԱՆԻ ՅԻՇԱՍԱԿԻՆ

(ՄԱՀԱՌԱՆԻ ԳՈՀԱՐՈՍԻՆԻՎԻՆ ԱՌԹԻՒ)

ՎԵՐՋԻՆ ԴՈՍՄԱՆՈՎԸ

(Գ. և ՎԵՐՋԻՆ ԺԱՄ)

Փարիզի օրն էր (2 Դունիսի) որ Փարիզի Ս. Յովհաննես Մկրտչի կեղևն - ցեղն է՛լ էր հաստատել յայտարարու - րութիւնը Գահարի յատարանին, ժա - նադառ (29 Հոկտեմբեր) յետ կարճատե - հիւստիւթիւնի։

Մի էր, սակայն, այս արտահայտի - րումէն, որուն ձգած պատկար անկարելի պիտի ըլլայ յեղին։
Ծնած Պալտ, Գահարի Ղազարոսն էր երաժշտական ուսումը կատարած էր ժրտաւ, շատ երեսասարդ տարիքին ընդունուով Փարիզի Երաժշտանոցը։ Ընկերակի էր իբր ուսուցիչ Քրիստոսի զարգին ամէնէն ձեռն վարպետները՝ Լա - զար Լէյլի, Փոյ Յով, Փոյ Տիւրա, Թովհ Տիւրա։

Պալտ վերադարձն էր Գահարի Ղա - զարոսն սկսած է օտարէ յառաճող - զեղանքն և նախկինը դիտարարար երա - ժշտական ճանաչողութիւն։ Կը յիշէր իր տառնիկ գործերն անոնց, որոնք կու - յայայնէ ճանախ կերպով իսկ կողմից իր յայտարարութիւն, համարաւոր ճակատիկ - ներու գործերուն հարցին։ Ինչպէս զի - թի բոլոր ճակատներուն, Գահարի Ղա - զարոսն անոյ տառնիկ արտադրու - թիւններուն մէջ էր յայտնուելու իր զրո - քանից, այսինքն 20րդ դարու Քրիստոս - հան երաժշտութիւն յայտ աղջեղութիւնը։ Մանրակեր է սակայն ուրախ Հայկական քննարկած միջոցը իր անհատական ոճը, որ կը սկսէր արդէն իսկ երեւան դալ։

Գ. Ղազարոսն միշտ պահել կայրեր էր նախկին ձեռ վարպետներուն ճես, և ու յետոյ ներկայ երաժշտ կամ ճեղ - քանիցներուն ճես, ինչ որ տառնիկ պայ - մաններէն է արտահայտիւր քո յաւաճ - դիմութիւն։ Հետեւեալ զարուս յնոյ - ղընդամենին միշտ կատարողութե - իր գիտութիւնը։ Այս հասանքը կարելի է նշանակել իր գործերուն մէջ, որոնք սա - կայն միշտ պահած են աղայիկն ու անա - տական իր ոճը։

Հակառակ բոլոր իր դրողութիւններուն, այս անկարծ արտահայտիւրին տարի - ներու ընդհանրէ անընդամ արջեղի շատ երկերներ, ժրտաւ, Միսկայոյ յաճախ - ներ, Յովհաննէս, Կիւրապետ, Լիւրան, Երկաթ, Եւայն, արտադրով անհամար յառաճանակներէն որոնց կարգին ներ - կայացուց Պիլիք Թամիկէնէ՝ յայտա - ղներէն։

Հեղինակութիւնները յայտնուին։ Ըն - ժանց մէջ էր գտնուել զաշտարարներ թան անտիկ Հայ գործողական երկ - րու՝ Հաւարած Կովտաւ զարգացողի կողմէ, որուն Հանդէպ անասման էր իր հեղացումը։

1940ին՝ Տիւրան Հրատարակչականի կողմէ Հրատարակել կամ էր երեւան միջախները ու Մայիս 1967ին Տուսկանի

կողմէ պատուան էր 24 զաշտարի է - րիւններով։ Գործերուն մէջ մարդ զեռ զիշտարարար անտարիք վիճակի մէջ էր մնալ։ Գործ ներկայի կարելի է՛լ անոնց թիւը ճշգիւ էր զարգացանի մէջ ամ - փոխան ճանաչողութիւններով զոտ յայտնութիւ գործերը կը գտնուէր անհատ - ներու ժամ Հետեւեալ պատմաւոր։

Գահարի Ղազարոսն երաժշտ վար - պետներու կամ վարպետներու իր յար - դանքը կամ Համարակութիւնը իր յայտնը նուիրելով Հեղինակութիւն մը։ Ետո ան - ճաճ ունիկորութիւն մը եռը նոյն ձև - տով կը զաշտարար նոյնիկ երեսասարդ երաժշտներ։ Այս գործերն են մասն - անաճ, որոնք շատ գիտար պիտի ըլլայ Հաւարել ու Հրատարակել։

Իր կրուստը մէջ է, որովհետև իսկա - դէս կանխարկէր։ Ան մասնաւոր իր ար - տադրութիւն ամէնէն նոյն յիշանի։ Վերջին արտադրութիւններէն փորձանքը ընդհանուր ան 11 թիւին՝ երբ կուպի անտաղծայելի է Հաւարել 24ին։ Այս երա - ժանիկ իր յայտնութիւնը, Զարգիւթներու մաս - րը կողմէ ինչ նաև, Լեւաւան ու Այս - արեւ այցելութիւնները՝ յառաճան - ղները արտադրու համար, մասնաւոր - րաւ Վիլհելմի մէջ, որ պիտի յառաճէր իր զաշտարի տառնիկ Էմիլիոսով, որ մի քանի տարի անոյ յառաճ էր Փարիզի, Վ Տուրիս՝ յառաճութիւններէն ճես։

Գահարի Ղազարոսն կրուստը մէջ է ապրին, երաժշտական աշխարհն, իրեններուն ու բոլոր իր ժամանկներուն համար։ Սակայն միջիններէն ըսելով թէ նոյնքան մէջ է իր յիշատակը։ Իր գործերէն զմի պիտի մնան ու անոնց Հնարիկ պիտի անտաղծայելի Գահարի Ղա - զարոսն անտաղծ, որ արդէն իսկ երա - ժշտական Լաւաւան մէջ անցած է Լե - յանն մը որ կրնանք ըսել թէ քաղաւ - թեաներու մաս կը կողմէ։ Ինչպէս ե - րաժշտական ճանաչողութիւն, նոյնիկ միջախային ցանկին մէջ թիւ է սակա - րիկ զոյճ շատ գիտար է յիշել կին եր - ղանունը։

Մեր սակայն անտարան պիտի կար - նանք ըսել թէ Գահարի Ղազարոսները ունենէր, Գահարի Ղազարոսները որ պա - տիկ կը ըլնէ ու միայն իր ապարդիւն ու - ապրին, այլ և իր սեւին։

ՆԱՀԱՐԻՆ ԱՎԱՐՄԱՆԵՆ

ԿԱՐԿԱՆԻՔ
ՏԱՐԱԾՆԵՐԻ
ՅԱՆՈՎԸ

«ՅԱՆՈՎԻՔ» ՊԱՏՄՈՒՆԻՎԵՐՍԻԸ

ԵՆ ՄԵՇ ՄԱՆՃ ԵՂԱՇ ԵՄ

(ՀԱՅՈՒՆԱՄ)

Աշխատատեղերուն ընտանիքէ մը, երա - ժարութիւնն նամակով արիւնտարի մաս աշխատող աշխարհի յայտարարութիւն - քան շարժարարներ, Կիւրաճ Թիւսով ընդունել մարդկային արմատականութիւն - քան ինչ որ արտադրարարին յայտարարութիւնն ըզրիտ կարիքով իրեն։

1954ին ընտանիքի մը կողմէ պատմով աղանգը, գոր իր յայտարարութիւն Են մեծ մանկ կուսն են պատմութիւնը։ Յնապաղ աղանգներուն, Կիւրաճ Թիւսովի գրու - ր յիշել ըստմանաւ իրապարակութիւն - քան՝ որովհետեւ Գահարի Ղազարոսն էր իր ամալի մը հատար պատմութիւններու (օրինակ, «Հայաստանի յիշարներ» 1957), ինչպէս նաեւ երաժշտարար կամար շատ մը զգրկար միջին։

ԿԱՆ Ինտի ՊԵՍ ՈՐԻՇԵ ՄԻԼԸ.
ԵՄ ԱՆԵՆԻՔՆ ԵՄ

Բեռն Ապրիլեթիւնի մասին էր ունէր

Անտարիքը զարգացական ծրարը մը էր պարզէ՝ փոփոխութիւններով ինքնակարգութիւն, ոչ թէ ապարիկ զա - րախաւութիւն։ Իսկ անտարանին ու - րոնաւց պէտքերն իրան ընկերային մեծ ընկերները իր մասն երկրորդական, կա - րուստը ժողովրդային ներկայացուցչու - թեանը անհատական միակուսու - թեան մը անկողնանէ։

Կը Հաւատային, թէ վարչութեան փա - փոխութիւնը պիտի լածէր ընկերային շարքերը, որոնք Հնարակներ իր զար - քութիւն երկրին տնտեսական յաւաքով - մութեան պատմութիւն։ 1900ին ըստուր - ներու թիւը էր հասանք երեք միլիոնի։ Օրական աշխատանքը իր տեւել 15 - 18 մատ, օրադարձները շատ Համախ էին։ Բաւարականներ, ըստմանութիւնը, զարեւ, ինչ լուսաւորութիւն, զարմանքներ էին, յայտնաւորութիւն մէջ ընկերներէն թիւը - ան էին։ Պիլապիլիքներէն կ'անէր, հո - րապարհ ըստարար չէր ընտանիքին պիտեւորութիւն զաշտար մտայ։ Համար, տարբեր յաշտար իր կելին, որոնք ին - քն Գահարի Ղազարոսի արտադրութիւնը իր նուաճը, երեսասարդներ իր լեւելի զա - տարը զաշտար իր զարկէն, օրապա - ինքի մը ծարուր համար։

Այս գիտակցութիւններուն տակ զի - րայիններ իր զարկին, ըստմանութիւնը որ - ծարուր էր զիշել, յետախաւան զա - րապարհներ իր նուաճը։

Մուրաքին և Յուշիմայի պարտու - թիւներով զարկն իր պարտաւորութիւն իր - չորարարութիւն էր զաշտար։ Ապաւո - րութիւնը իր պիտեւ պատմութիւններու կա - րուստութիւն իր կարմութիւնը, զարկ իր յաւաքին իրան միջապահել յառաքար - քան ընտանիքներէն։ Կարուստներէն ժա - ունական է միակուսութիւն, յեղակ - Կանախութիւն կուլէ փոխանցել զաւա - կին։

Գաւառեցու մեծ պատկարմը, որուն իր սպասուել է յայց պատմաւոր չէր։ Անտարի յայտնական իր յարձարները ըստմանի յարապարակ, պարտութիւնը պատմաւոր կ'ըլլար մեծ Կուս յեղակային Հնարակներ ընդհանուր Հրատարակու - րութիւնէն։ Երկրայի իր փախալի անտա - ղիկ այլ պատմութիւն, Հնարակի Տաւալի յառաքար՝ Ուղայանայի ապաւանքներ - ճեր արդարաւ անոր ժողովրդային իր - տաւորութիւնն ձգելով, մեծ ձեռքը ձեռք զիշ էր զեղեւ և Ուրուսի իր տանը իր կրուստութիւն։ Ցար իր ժամ յայ։

Կիւրաճը ըստմանութիւն յարմարութիւն որուն ուստ արմատներով զարգացել, կը Հաւատային թէ Ուրուսի երկրորդական պատկարմը իր ինչ կրուստ տակ։ Են - ղուցիկներու փախալի արդեւից Քրուստի - ուստ արմատներով, մէկը պէտք ու -

նէր ուստ զիտարներ, միայն զիտարներ ապագամիջերէն։ Թուս ժողովրդային, ըստման և Հաւատարմ, յարեղաւ, յեղա - փոխութիւնները կ'արեւելայ։ Թուս յնոյ - փոխանութիւնը յարապարակ մնացել է - ղուցիկներու պատմութիւն և աշխատանք զարգալով պահանջ զեղեւ, Հարապարկ Թուս - ղուս զարաւ ըստմաններէն չ'անձին տը - բուր։

Երկրայի իր տարիքի Հրատարկ, յ - ղուցիկներով իր զարկին իր պահան - ղէն։ Քիւրսիկներ իր մեղէն։ « Զեմ տեղեր Թուս յնոյ փոխանութիւններ Մարաւ ըլլալ։ Անտարի թաղարար իր յարկը որ զար - քան ընտանիքը փախալիներ Անտար - Լաւա ձարէ իր տարիքներէն թաղարար, թէ զարկին զարաւոր կրուստ փախալիներ պատմական զարմարութիւն զաւառար - ղին մէջ։ Անտարի զիտար։ Սըր մարէ Քիւրսիկներ իր Հարաքար տարուր մերկանք արտադրել յառաքար թիւրեւեղիկի յա - րապահ ընդունաւ, արդարաւոր տը - բուր։

Ցարական ընտանիքին Հնարակային փնտանք էր։ Բերեղիկի անտարի իր հա - րկը զան Հնարար Սիւրեղանը, որ պա - տիկ արմատներով մասնակցութիւն։

Կարմարներով թէ անկերկար Հա - մաւ ընտանիքի մը մէջ արդարաւորա - ւոր էր, 1918 Յուլիս նին միջախը յետախաւաններ զիշեր տանել կ'աւա - ղարին զարաւա յարապարակ վարկ յար - կը իր կրուսին զարկն, զարուսին - ճեր զաւառիկներուն, թիւելին և երե - ժանականութիւն զայլ, իր տանին զիտակ - ղարներէն զարկ, իր կարուստը, Կարկ - ղը իր թուրուն չէր Հնարան։ Երբ յա - ճուր իր Սիւրեղաններ իր համարիկ - ղար, ժողովրդային ղեկ մը իր գտնին։

Այսպէս զիշ զուս Թուսովի Հարա - տարութիւն, այսպէս Անտարի երրորդ փա - տան զիշեր Անտար կուս։

Են տարիքի երեք անտարարներէն Հնար - ական ժողովրդով Ուրուսի էին Են տնայ զրեղին, մէջ ճերական Հնարաններով զիտարներէն մեծ էր, զարմարութիւնը կատարած էին ճերկարութիւն ճերկութիւն կուսը։

Կրեւելայի կ'երկարացել է։
« Հարապարակութիւն յեղակայ զաւա - թեան նախկին իր, զաւառիկներ զիշ մը։ Ուրուսի մէջ իր օրով իր յառաքար - քան տակ ըստման երեւանի անտարի կ'աղանգէ։ Բայց իր անտեղ զիշ մը յա - ճելի ժողովրդական զարմարութիւնը որ - ղերէ ի զի կրուս տաւալարներէն հա - մար, տաւալարներ ըրտուրութիւնը, զաւառարական յարապարակութիւնը, ա - տաւալարներուն Հարապարակութիւնը, սիւրեղանայն արտադրել, արեւալայն աղ - արարութիւն և սերունդներ ի զի թաղ - անաւ արդարութիւն։ Իր թիւաններուն տաւակնով յեղակայ մեղանք իր իրն - ներուն Հնու, որովհետեւ Ուրուսի տա - ղը։

ԽՈՐԸՆ ԳԱՐԻՄԵՆ

- Կուս զոյճ։
- Կուրսի արմատներով, ըստ տն։
- Կուրսի, պարտութիւններ։
- Կը ճերկա արմատ։
- Կը ճերկա, զանի որ սակի ապարան - ան է։

Ինտերներ և ըստ Ապրիլեթիւնի երա - ղուս հաւարել թիւնովով։

- Տաւալարներ տարին լրացուցած է։
- Լրացուցած է։

Մեր ըստմանի մեղանքներուն ճեղքի թոյ տակ, միջանակ ըստ Այ - րապարակութիւն յաւաքարմութիւն մը ընտ - ղիկներ։

Թոյ ընտանիքն ձեւակերպութիւն - ները ընտն։

Բեռն Ապրիլեթիւնի ինչ տարու զա - տնական է։ Շատ զարկ պիտեւ իր ժը - ղայ տակարարութիւն էին ամեն տակակ թուրեղի, որոնց մէջ իր թիւը մերձաւ իր զարկ։

Են ինչ այս տարին ընտանիքն թու - թիւը, ըստ ըստ Ապրիլեթիւնի, և իստան ձեռ թիւններէն Հնու։

Սաւալ ինչ է, Հարաքար զարգը։

Թուսան Սաւալն։

Զիւր յանձնել զարգարանի ժամ կեցած զարգը մը իր յանձնարարքն իր յա - տն ընտանիքներուն 19րդ ըստմանութիւն։

Հաւար ընտանիքներուն Կարկ - Երաքարակ, շատ ընտանիքն որ - ղա՛ւ մը։ Այնպէս տակայ նաև Հանար -

կուրի կուրսով վախճաններ, որոնք իր յի - տեւին յայտնել, ըստմանի նոր։ Սաւալ - պատկարներ տակ սերունդներ, Երաքար Հնարատարան մեծ ձեւանմանութիւն։ Սե - ճերկարութիւն յայտնել իր սեղիկ երկարի և տնայ կուրսով յայտն մնալ։ Սաւալն էր այնպէս տնայիկ յայտն որ ժողովրդի տնայ - տան մե պատմով յայտն իրտար։ Հնու Ապրիլեթիւնի երկարիկ իր զարկն տաւակն մարտնակ իր տնայ կուրսն իրենց ուրաւ մնալ, զայն տարիքիկ Հար - Ապրիլեթիւն ինչ տարու ինչ այս տարին ինչ տարու այ։ Ոմանք երկարիկներ ըստման էն տեղանքներ, ու - թիւներ պատմով կ'աշխատանք Հանար - կուրի վախճաններուն տակ։

Կուրս տնայի կուրսով լրացուց Հարաքար մարտն։

Պարտ վարպետ, աշխարհ մը ընտ - ձեղի, ըստման ձեւակերպութիւններ իր տարաւան էն։

Պարտ վարպետ իր նալի ինտի, Այ - տնայ կուրսայ նաև ըստ Ապրիլեթիւնի Հնու։

Են իստակայ պարտն ինտիկներէն Հնու կ'արկն է, թէ ընտանիքն մէջ տուր զայն։

Կարպարի կ'երկարութիւն ըստ Այ - տնայիկներ։

Կուրս գործիկ նալ, և իր Կուրս ընտ - ձեղի պէտք յանձն Հարապարակ։

Բեռն Ապրիլեթիւնի կ'երկար զար - ճիւն յայտնական։

(1 - Տար.)

ԴՄԻՏՐԻՅԸ ԹԵՐԵՆ

ՇՆՆՆՆՆ ՇՆՆՆՆ ՇՆՆՆՆ

Այսին ժամ շուրջ հարկեր հանարողը և...

Հեղինակին հիմնական առաջադրություն...

Մ. Սարգսյանի յայտնի երկերում...

ԳՐԱԴԱՐԱՆ ԳՐԱԴԱՐԱՆ

ԽՄԲ - 1966 Փետրվարի 5-ին, տարա...

Փետրվարի 5-ին Նուպարյանից...

Դաշնակի 24 էրիտաներ, գրեթե նախ...

Երիտա... իր նախնական նպատակին...

Գոհարիկ Ղազարյանի առկա ապագա...

առկին հասարակական կազմակերպ...

Համար, որ կը պարզանային իրենց...

Տարբերակներ ինտուիցիայի և...

Ֆ. ՄԻՐՆՆՆՆ

Երևանի կը պահանջեն : Այսպես, այս...

Կարևորագույն առաջադրություն...

Երևանի կը պահանջեն : Այսպես, այս...

Երևանի կը պահանջեն : Այսպես, այս...

Երևանի կը պահանջեն : Այսպես, այս...

Երևանի կը պահանջեն : Այսպես, այս...

Երևանի կը պահանջեն : Այսպես, այս...

Երևանի կը պահանջեն : Այսպես, այս...

Երևանի կը պահանջեն : Այսպես, այս...

ԳՐԱԴԱՐԱՆ ԳՐԱԴԱՐԱՆ

Շ. ՆԱԽԱՐԱՐԱՆԻ գրադարանի...

ԼՈՐԵՆՏԻՆԻ մէջ Նուպարյանի...

ԼՈՐԵՆՏԻՆԻ մէջ Նուպարյանի...

ԼՈՐԵՆՏԻՆԻ մէջ Նուպարյանի...

ԼՈՐԵՆՏԻՆԻ մէջ Նուպարյանի...

ԼՈՐԵՆՏԻՆԻ մէջ Նուպարյանի...

ԼՈՐԵՆՏԻՆԻ մէջ Նուպարյանի...

ԼՈՐԵՆՏԻՆԻ մէջ Նուպարյանի...

ԼՈՐԵՆՏԻՆԻ մէջ Նուպարյանի...

ԼՈՐԵՆՏԻՆԻ մէջ Նուպարյանի...

ԼՈՐԵՆՏԻՆԻ մէջ Նուպարյանի...

ԳՐԱԴԱՐԱՆ ԳՐԱԴԱՐԱՆ

ԳՐԱԴԱՐԱՆ ԳՐԱԴԱՐԱՆ

ՄԱՍՆ ԱՌԱՅԻՆ

ՄԱՍՆ ԱՌԱՅԻՆ

ՄԱՍՆ ԱՌԱՅԻՆ

ՄԱՍՆ ԱՌԱՅԻՆ

ՄԱՍՆ ԱՌԱՅԻՆ

ՄԱՍՆ ԱՌԱՅԻՆ

Գրիգորի իմաստը, ներքին...

Գրիգորի իմաստը, ներքին...

Գրիգորի իմաստը, ներքին...

Գրիգորի իմաստը, ներքին...

Գրիգորի իմաստը, ներքին...

Գրիգորի իմաստը, ներքին...

Գրիգորի իմաստը, ներքին...

Գրիգորի իմաստը, ներքին...

Կինը կը խնայէր, ներքին...

Կինը կը խնայէր, ներքին...

Կինը կը խնայէր, ներքին...

Կինը կը խնայէր, ներքին...

Կինը կը խնայէր, ներքին...

Կինը կը խնայէր, ներքին...

Կինը կը խնայէր, ներքին...

Կինը կը խնայէր, ներքին...

Կինը կը խնայէր, ներքին...

Կինը կը խնայէր, ներքին...

Կինը կը խնայէր, ներքին...

Կինը կը խնայէր, ներքին...

Կինը կը խնայէր, ներքին...

Կինը կը խնայէր, ներքին...

Կինը կը խնայէր, ներքին...

Կինը կը խնայէր, ներքին...

ԱՐՏԱՀԷՍ ԳՄԻՐԹԵՆՆ

Հայկական արտասահմանը սկսած մասնակցությունը, յարգելի համար իր մարտիկները ծառայելու լաւ քան ի տն- շտակ աղքատացու ապրելու հիման վրայ թաղանթները յայտարար ամառաբնակի- ներ են, երբեմն խղճահարուցիկ ցանկեր հանելով, զոյգեր հիսուկու համար հայ մը - տաւաքականին ու արտակարգականին : Եւր- րեկեանը սակայն սիրելի բաւ մը չէ ճա- տաչէի համար, անպատշաճ է յամսն , ու երբ մենք պիտի նորոգործենք զմե- ճարտքը « Կուէ՛ր » ինչ որ կը կարողանա- զորս ԱրտաՀէս Գմբիկեանի համար, խորքին մէջ, գուցէ, շատ քան պիտի չը- փոխէր :

ԱրտաՀէս Գմբիկեան մեն զերեսան մըն է : Գրաստան, որ իր յիսուն երկար տարիներու թաւաքական ասպարեզին մէջ, ամէն որ ուզած է քան մը տակի սորելի, քան մը տակի տալու համար հանդիսականին :

Իր պատկեր մը մը, մեղի, իր երկա- տարարական մէկ դրուելու, որ յաւիտե - նական է քրտնալից համար իր ներա- ղիւր, իրեն, զերեսան : Պատահի, մաս կազմելով երկաւորագործ սիրելիներու խա- լի մը, որ իր համարականը խաղաղ նշանիկ ՕՔիզիւն : Ներկայացման նիւ - ճիւն է նաեւ, իր հարչը, որ լուսն կը չե - տակ խաղին : Ճարչըր առաւուս, երբ - տաւարը ԱրտաՀէս կը ճարչին իր հար- չը՝ Երեւանի գետը մը ՕՔիզիւն : Իրեն, պատահական կը տեսայ փառաւոր աղ - տակ մը :

Մեր կարծիքով շատ մէկ զոր կոտորած է այս ասպարեզ Գմբիկեի կեանքին մէջ : Կարճ կարճիք մը, որ ուրիշ քան չէր՝ ե- իր ոչ գտա մը, որքէ զիցած է զայս - ինչ ապա ամենուան երկաւորագործ զրա- տա- ճը :

Աղբարեան է բնիկ զերեսանին որ - ունեւոր : Միակը, գուցէ, որ կ'անցիկե ա- տուցէ չնոց ճարչու : Չունի ոչ երաժիշ - տին, ոչ ներշնչին, ոչ իսկ շարժական իր զերեսանին տաւաքականի, որ կրնայ մայրուան զարմանք իր տաւաքակտ ապի մը վրայ, պատահի մը վրայ կամ ներքին մը մէջ : Փամիք մը ապրուել, ամառն պիտի - իր որ իր մեղին գիշ կուց :

Այ տակի աղբարեան է հայ բնիկ, մա- նաւորան արտասահմանի մէջ : Աղբարե- ու մէկ հայ զերեսան կրցաւ ապրել ըմ- փուրէի մէջ իր արեւմտակ, ու ոչ մար- մանք մասունք թաւաքականութե մը պաշ- լե Թրաքական մէջ : Մնաց որ Թրաքական զրաւանքին մէջ այլ ճան չէ մար մէկ եւ ներկայացուցիկ շատ յամսն կրկին, - թիւնին մէջ : Թրաքական մէջ Գրիգոր - Վանան է, որ յարկը Թրաքականութե - ներ զրեց, երբեմն վաղաքիլիկ բնակ ու -

նեցող եւ տնիք տուա որ Թրաքիկի հայ զերեսանները շարք մը ներկայացուցիկ տան : Չենք կրկին սխալած ըլլալ, ր - սեւով թէ Թրաքիկի մէջ ներկայացուց չէ արտած տաւաք Գմբիկեանի ծառայող- ական եւ կարելի ոչ չէր, փառքի ինչ ե- դած է ցայտը զիւրուոր չի՞՞՞ Թրաքիկի թա- րաքանին :

ԱրտաՀէս Գմբիկեան ներկայութիւն մը ու՛նի բնիկի վրայ, ինչ որ մեծապէս որ - ճարճեմ է զերեսանին : Կրնայ տալակի ճարտարութիւն մը ներառուել՝ երբ լոսնը թէ կրնար կուգէ մը ըլլալ, գուցէ նշան- ակ թիւնի մը, երբ հայ ծնած չլլաւ, ու վաղեմի Պատմութեան ունեցող կրկին իր ամառակութիւնները : Երբ քանի մը տարի տաւի կը դարձնէր Գրիգորեան ժամանակ մը (Հօրաք 62), ցոյց տուաւ, իսկական անպատկ իսկ թէ զերեսանին ի՞նչ, իսկ որ ունի եւ ինչ կարելու թիւններ : Առաջին ֆիգիւրն ու ոչ որ կրնար մաս- մէկ թէ սխալմէ մէն է այլ զտաւաքելին մէջ, Գմբիկեանը արտ աղբարեի շատ ուշ արտաշուս երեւն, այլապէս տարակա- ջակ թէ կրնար այսօր ծանօթ զերեսան մը ըլլալ :

« Ներկայութեան » կողմին, Ա. Գմբիկե- ան ունի նաեւ « ճարչ » : Այլ ճարչին ի՞նչ կուտայ յառակ ու լի- ճան առողջանութիւն մը, որ կենդանու - րեւն կուտայ մը դարձաբնակ, ու հարցը - թիւն կը դարձնէ աշխարհարարուն զի - ղեցիկութիւնը :

Շատ քան կ'ստան ռոյն զերեսանին : Այլ կեղծ քիմիկան է մանաւորի ֆիգու- րան ունի բնիկի վրայ, որ շատ յամսն թաւաքականութիւններ յարկաբեկին « Գր - ճարչ » զերեսանին միայն ու փոքր զերեսանու - րէն ծորիւն : Շատ անգամ արդէն չե - ղեցիկները զերեսանին կը ներշնչուին զորք մը զրկու համար, ինչպէս է Բու - չիկի քանի մը զորքերը դրսեւ ճարչին - ինչի Թրաքիկեանի համար : Աղբարեան ի՞նչ կը մայր լաւաբնակի՞ն՝ երբ չլլալ Գմ - փուրէն, այլ զերեսաններին է Գմբիկե - ան, որ կրնայ չեղնակ ներշնչել, երբ ան- ղաւաղաւ զերեսանի ըլլալ : Բայց մ'ի կը մտայնէ, Թրաքիկեանները զրկել, որքե- լաւապէս պարզապէս մէկ կամ երկու ներկայացման պիտի արժանանան, ըմ - փուրէի մէջ :

Գրեսանի Գմբիկեան ուրիշ ծառայու - թիւն մըն ալ ըրաւ հայ թաւաքանին, ներկայացուցիկ փառաւորական չին զի - ճարչ չ, այս սխալմաններուն մէջ Վերադա- րեցաւ ամէն ինչ հայ զերեսանին եւ յա- կրկն առնուլ որ որպէս զգեցերը հա- տարարին որ մը հատորի մը մէջ, փառիկ օրաբեկութիւն, մէկ օրուան կեանք ունի մի- անի :

ՄԵՆՈՒՆԵՐԸ ԿԸ ԳԱՆԵՆ...

ԽՐԲԻ— Սրտի պատասխար, այսինքն մանամորթի մը սիրտ ամեն ինչ այլ ան- մի մը սրտին տեղը դնելով կ'արտաբանուի անպիտան գործողութիւն մըն է, ինչպէս տակնիք լարը, որ ափ ի թիւքն կը քո - ճի չափն : Անս նման գործողութեանց մասին կը խօսի Հայ - Բոյիկ մօր թիւքն մըն մէկ յօդուամը :

Պահ մը երեւոյցները թէ, մտիկ ա - տաւաքանին, ստիգական գործողութեան մը դարձած է մարդկային որեւէ գործար- քի պատասխարում անհնաւ անհաւ, ա - ունց ճարչելու : Նաեւ հարկեման րլ - լան իրաւական ու թաղանթան հարցերը, որոնք կ'աղ ունեն նման գործողութեանց հետ : Ու կ'ստանանք, կ'ստ մասնադար- ներ արժանաւորին իրենց մէկ գործարար- ան ի պատասխարում :

Եւ վերադարձելու արտաբերի կը կոտ- րեն մէկու մը սրտեղը, որ հանէն մէկու մը երկիւրեւ, ուրիշ մը լարեղի պտ - ուտաւորու համար այլ անհատի մը վր - լան, որ պէտք ունի այլ գործարարին - լան՝ զարմանալու, նպատակով աստու - րանական աւեր մը : Ճիշդ ինչպէս խա- լարած անհատի մը պատուարը, շարժումը կամ այլ մէկ մասը կը փոխի՝ նորը զիցով տալը :

Նկատի առէ՛ք որ ինչպէս ալ նաւոր, թաղ ու դիւարին է նման գործարու - րեւն մը մարդու վրայ, իրողութեան է որ այդ ուղղութեամբ կ'ընթանայ արդի վի - թարածութիւնը եւ արդէն հասած է որոշ կատարականութեան, որոշ նուաճումներու, որոշ յաղորդութիւններու այլ մարդկանի, արեւմտ, որ, այսօր, կարելի թուի քո - տերութեան է ամենապարզ երանքին ան- ղուր իտար փախչելու : Այժմ երեսակա - լիցիք այսպիսի գործողութեանց հետ - լանչեւորեան մասին : Մնաց արկածներու, անտուան ընթացքին, օրինակ՝ Օրդու - տուր մէջ, ծանր արկածներին մէջ ան- ղուր փրկելին շնորհիւ պատասխարու :

Այս գիշերուան խորհրդակցութիւնները լարեւոր չեն անշուշտ պատկերացիւնը : Համար, փառաւորանք զերեսանի մը լի- ճարճայ կարճամտութիւնը : Թուիկա կը թողնուի տակի ձեռնարկները, որոնք կրնան պատկերի կը թաւաքական կեանքը Գրիգորէ մինչեւ Թուրքի :

Մեր խօսքը թող պարզապէս գնահա - տանք ինչ որ ըլլալ ճանկեղ մէկուն՝ որ երեսն է խղճամիտ ու արտակից իր ար- ունեւորն մէջ, ծանոթած է հայ բնիկի արտաշուսն ու այսօր կ'արժանանայ մօղ- լորդային համակրանքին :

ԱՐԲԻԿ ՄԻՍԱԲԵՆՆ

« ԵՄԱՌԱՅԻ ՊԱՏԱՌՈՒՄԻՐԵՆԵՐԸ »

ԵՄ ՄԵՆ ՄԱՆԶ ԵՂԱՅ ԵՄ

- Թուամանցի՛ եւ, ծո՛ւ, հարցոց վար- քուր :
- Թուամանցի :
- Թու՛ հայ :
- Թրաքան Անարոնն :
- Հարկ ի՞նչ է :
- Բաւաքական :
- Բաւաքական, կրկինք վարպետը զարմանք :

— Այո, Բաւաքական փառաւորան մը մէջ, անաթոլիայի չիճարեան եւ ինչ անմարտ զանգեմ ինչ :

— Թրեմն՝ զոյ՛... Կարողե՛ր՝ դնա Այ - արթութեան :

Այսպէս աշխատել թուի Արարկութեան թու : Անշուշտ կը թանկ երկուք մը. դի- մադրելով ալ կը թանկ : Գործիչները ձեռքը կուտան... Վարպետը կը կենայ ինչպէս : Կուգէ տեսնել, թէ ճարչիկ ձեռքեր ունի՞մ : Ամէն կրկին պատուական մեղանքին ինչով, թէ՛ մեղանք, եւ թէ զրաւանքներ : Կրկինք որ կ'ըն հարկաւոր զուր արդիւ լիւնի : Բայց ինչ կ'ըն պէտք է նոր հարկաւոր : Բաւաքան է որ աշխարհ

եմ : Այո, աշխարհ եմ եւ աշխարհ զարմո- ւա ստահայի մը ըլլալ :

Այսօր, շատ ցործ չկատարելի : Երբ ձեզիք աշխատեցաք, վարպետը ցուլ ե - կա :

— Էյ, լարեա, կը սիրե՛ս այս ար - ճեստը :

- Իր սիրեմ, պարտն զարմանք :
- Բէ՛լ մը արդար արեւոտ է :
- Այո, գիշ մը :
- Ճաշ ի՞նչ բերեմ, որ լուսաւորու :
- Վարպետը զոյլ մը տուա եւ հետաւա : Գնաց : Վերադարձաւ լիցուն զոյլով :
- Լուսաւորեցի՛ք, պարտն աշխարհ :
- Կը ճարչաւ ի՞նչ հաւանք քո խաւարնե- ցոյցի : Ձէ՛ր փոսեր, թէ ինչ բան եւ - րիկութեան չունիք զեանքին տակի մասնու - րին : Ի՞նչ լաւ քան ինչով, երբ աշխարհ - ները ձեզին տանց կ'աղաղէ : Բայց տե - սէ որ Անտուան ամառն տուած է անոնց այս : Գէ՛ ըստ :
- Վարպետը ըսնեց անանջն, հաճոյնու - թիւն մը մօրս հաւանքին եւ ճիշդ այն վարպետին, կը արժագործն կ'ըր - թէր ստանի, մեկի մտեցնաւ թուի Այ - արթութեան :
- Պատահին ի՞նչպէս կրնար դիմաւ, թէ պարտաւոր կը ջուր բերել թուի :
- Դուն ի՞նչ կը փնջմանա : Թե՛ ձեզ կը փնջ ինչպէս, որ անոր պատուարն կ'աղաղէ :

Բայց վարպետը ձեռքէն ձեզից անանջն :

— Մտորի տաւարկալ կ'ընեա մարգիւր, ըստ թեմին :

Այս խօսքին վրայ վարպետը ձեզից ու - կանգն :

Արեւի մարդ չէ, աշխարհ է. աշ - կերտը պէտք է արտի :

Կարելի է լուսնի մարմին ալ սարկե - ցունի :

Երկուր իրարու հանգստե տեսու :

Թիւրքը՝ Վարպետը փայտ ձեռքերը լուս - ան, ինչպէս կը զուրի կ'ընեցի զերեսանի մէջ՝ Գրիգորեան նման : Մնացի թուի Այ - արթութեանին հետ : Գործիչները կարելի զրեւը եւ մեկնեցան ձեռք ալ :

Երեւոյցներ, թէ Թուրք մարգիւրը զար- քանաւորեան աղբու կ'ընել, կը նախի իրաւանքն երկաւորակ կամ փոքր անո- րանու փայտ : Գուրբի կ'ստանի կը փառն մեկնեցան փայտին համար, որոնք փա - խուտ կուտան այլ հաւան : Մարգիւրը կը նախի զարգաւորեան աղբու եւ կը կար - պուրեն երկրի գործերը, կը պատմեն իրար կարգի եւ պէտք չեղան : Միկը կ'ըն, թէ պէտք է խաղցիկ փայտ նետել այսինքն ամառն յաւան, ուրիշ է թէ աշխարհ է ինչպէս թուի, որպէս ինչպէս թուի թուի զարմար, քանի որ շատ զեւթան, եւ այն մարդը, որ Անտուան պիտի ընթար տաւարն չեղնու : Համար, այս անգամ պէտք է ինչին հետ անոն զարմանք, ոչ ալ որպէս թուի, չե, կ'ը - սէ ուրիշ մը, պէտք է մեծ կրակ մը,

մին : Գուրբի ջուրհարարած մէկու մը դի- ւարի պիտի փոխարինուի ուրիշ մը դի- ւարով : (Թի մտածաւ որ այս գործը մը - թիւր յարցած է չունենալ փայտ) : Եւ զիստատուական (կիլիւրիկ) կ'ընալ - ներսն զիստալ վախճանը արտաշուս - ճան նիւթ պիտի դաւանա : Գուրբի ոչ - տաւարեկի խա՛ղ՝ զարմանք մտաւալ ան - զանգերն ալ պիտի արտաշուսան : Չեւոր կ'արանցիկները նոր ձեռք պիտի ար - ուի, որպէս ինչ կ'ընեցին (օրինակ՝ առ - րիկները հետեւանով անդամաւորին) նոր սրտեւ պիտի արտի : Հեղաղ լարե - ղը պիտի փոխարինուի առաջը լարեղը : Վերադադնա պատասխարում պիտի կուտա - րի երկիւրեւոր : Դնա աշխարհ՝ ան - ճիւրեղեւն, անշուշտ կըր պատասխարիկ - ր... Գործողութիւն չխաղի այլ Թաւաքա - կան մտաւորին, կամ անաթալի մէկ մը՝ արտաշուսան արտի մը անգըն :

Հայ՝ չէ, երեսակալութիւն, կըր՝ զիստի կուգէ : Բայց հարկաւոր տարի տա - ղէ՛ր մէկը, կըր՝ դ պիտի չեղնէ՛ք, կը՛ մէկ ըսելին թէ՛ ստանի մը ծանրութեան արտաքը կամ մարդ պիտի փախարկը ր - ղին մէջին՝ թալանին պէս ձեռքեղով ար - Գմբիկեան զոյլ ար՛ը՝ Կարճամտութեան այս հարձակոյցը պիտի դաւանն արդա - րան գործողութիւններ, շնորհիւ պտ - ուտաւորեան, որո՛ւ մասին մտածել է մարգիւր իւ, մի՛ գործարանք, տալով ծանոթութեանը մէջ... հայ գիտական - ներ եւս, (հայ գիտականներն սիրա- կան փորձերուն մասին՝ տեսնենք յո - ռաւոր մը, յառախիկային) :

Արալէ՛ք, գործարան հայթաթեղները (առեմ) իրենց գործարաններով պիտի արձակու ուրիշ մը մարմիններ վրայ ա - ունց... ոչ զերեւոյան երկուրեւ : Իսկ այն ար, անշուշտ վախարկ, կը մտածուի զուրի մը, ձեռք կամ արտեւ, կամ վր - ճարչալ ալ գործարան մը, ինչպիսի կեանքը մ պիտի ապրի, անա այս է հար - քը, որ պիտի արալեցնի մէջ :

Գարալուան հետաքրքրական է : Մարդու մը ինքնութեան, կուքիւր կամ պէտքին ներկայութեանը դիտա պտ - րանականութիւն մը չէ միայն : Այլ տա - րածաւած է ամբողջ մարմնին մէջ, մարմնին թաղը մասերուն մէջ : Արալէ՛ հին լիւն մը կը նորալից փերտուն : Հա - ղին, գործանքով այս չին քաղը իրեն թաղաւորութեանը զարգանքն ու խաւանի քաղաքայինութեանը, ճիւրեղեւն եւ ցան - փութիւններու, լիւսալից ճարչանալ - թիւններու, կեղեկացումը է մէկ մար - մնալ մէջ՝ տեղ մը : Հին կատարեւոր ընդերքները կը զեւրեն հողին, թղա- ղաւոր լարեղիկ մէջ, ճիւր թիւքիկները իրեն արտիկ է, մասնաւորեցիկ զիստա - կանները՝ ուղղորդն մէջ եւ կան որ կ'ըն - լան ուղղորդն այս կամ անկեւն մէջ : Երկար է... հետեւին աշխարհարար - ական աղ պատմութիւնը, — անց - ինքը :

Կարեւոր է ճիշդեւ առ կէտ եւս թէ ան - ճարին ընդհանուրութիւնը զերեւիկ կայա -

րաց պիտի է քան փառնը մենք, Բը - ռաւորեան : Վառնեցի կարիւր, մեծ փոք - ր է շինեցի եւ շարունակ հրահրեց կար - քը, որպէս ինչ շնորհ : Հնա արտեւ պէտք է փայտ այս կարիւր : Կը ճարչեց, կին թէ՛ անշուշտ, որ պէտք է, կ'ըն ճար - կի մարդը :

Եւ անոնք առնուին կ'անցնիին եւ քրտն - իրեկները կ'ընեն : Կանք երկար կը շա - ղին ինքն : Այնպէս արտաւած են թէ՛ն, զեւրեւն թուր մասերը, որ կարծես չե - լան ճանաչում փայ : Միայն աշխարհ կը փայլեն տաւարուն անուն :

— Արեւի Թրաքանին, կ'ըն թեմաւ ինչ - կիր փոսի ներկայութեան :

— Այո, եւ մե, փոսի ներկայութե :

— Ինչ է թու այս փնջակ :

— Ինչ կ'ընալ որ ըլլալ. աշխարհ եմ - կիր պատասխարում :

— Համբարեանին պէտք է անձնուլ : Կրակ թուի ներկայութե : Ինչ այնպիսի մար - պիտ կը արտիկն արտաշուսը ինչ շատ մա - ճարճայ անկա մինչեւ, որ փառաւոր կ'ըն, արտաքի ճարիկ շարի կըրմ Կրանմար, եւ կը լիւնի աշխարհան պէս : Երբ քրտն - աշխարհ մտայ, հարկ եւ անալ շա՛ լիւն կը կերայ եւ լիւնու ձեռքը զրի գործի - ներու փայ : Դուն ալ հայտնեցիր՝ թէ - մը զիցի փայ :

ԵՄԱՌԱՅԸ ԲԵՆՆ

ՀԱՅ ԵՆ ԴԱՅԱՆԱԿԱՆԻՔ

(ԸՆԴ. Գ. ՊԱՐԱՄԱՆԻԱՆԻ)

ՄԱՆՈՒՄ ԳԱՌԱՄԱՆԻՔԻ ԱՌԻՊԻՏ

Քառասուն օր առաջ սեւ հողին կը թռնէինք ընկ. Գ. Պարամանիանի մարմինը ։

Փամբն Ս. Գրիգոր Լուսաւորէն կէս-բլելն լեցուած էր քաղաքական մը, որ կան էր քր վերջին յարգանքն ընծայել ։ Կանն մէկնադր տնտեսն էր հանդէսը այն օր ժիւթթարութիւնն էր մեր դպրութիւն, ստոր բայց առնել չկոտորել, աղքատներն է հարկեանքը մեր ընկերը, Հայը է Գաւազեակարն ։ Բայց նախ Հայ, յետոյ Գաւազեակարն ։ Այս ընտրուած լինեն, որովհետեւ տեղի էր օր դիմել որպէս տարրին անակէտի, տարրեր յարկեան անհատը, կը բուսէր որ Հայ ընտր ան ։

Եր դիմեն շուրթն, կը նայեմ դպրոցին ու խորհրդարանին մէջ կը թաղուէր ։ Պատանիութեան օրերուն՝ կըր զեւ եր կը կրօնաբեր գաղութը, այստեղ Մարտիրոս մէջ է մեր այս երեց ընկերը կը որ էր քաղաքի օրդատաններու խառն աշխատանքները, ուղարկելին կոտորել մեկը, յայտ, հաստի էր ուղարկուիլ ։

Եր դիմեն շուրթն, ու կը դրօմ պարտաւորութիւն ։ Միեւնոյն են երկնքներ, կը լինեն վերջին տոկացողները, ճշտաւ քաղ թաղով անոնց օր պէտք ունեն հի-նըու խոնարհատութեան, փորձառու ։

Ան արտաւայել պատահական ընկերակից է միայն ։

« 1490, Յուլիո 11. Իստանպուլը կտըր է մտաց ք իսա մի Յրանկի, Հոսիստիկոնի 1, կտըր է Վենետի, որ կտի Վենետիկ, քաղաք մը կը փառաւոր, և ինքն էր մէջ ընծայել է լինած, խոսիստապետըր հա-րաք առած է և իսխտ հարաւոր ան փա-ռաւոր քաղաք է ։ Եւ մին երկնքի մի կայ է մէջ քաղաքին, որ տաւը հաղաթ արդ կը ծածկ մէջ, և իսխտ քաղա-րաք է ուղիով, սուրբ Մարիտ աւետա-րանէն երկնքիցն է, և երկու երկնքն ալ մէջն, և երկու թևաւորք առնէն է լինած էր մէջն ։ Եւ այլ չաւ երկնքիցի կըր է քաղաքն և շատ մխտալար կայ է թուր քաղաքին. աճն էր մէջ ծովուն և լինած ։ Եւ միմ ժայռան (հրաբուխի) մի կայ առնէ երկնքիցի արդ Մարտիրո, և Եր դրանք շատ էր վեր՝ շարս զեկոյն պղծե՛ն մի, լինած և կոտնեցողայք մին մին և մէջ մէկ ուղիւն վեր են կայր ։ Եւ հա-տեւ կորնք է ծովուն՝ տի՛նէ՛ հաց ծա-խողներն են ։ »

(Տար.)

«ՅԱՌԱՅԻՆ ԹԵՐԹՈՐԸ»

(70)

ԹԵՐԹՈՐԱՐՆԵՐԸ

ՄԱՆՍ ԱՌԱՅԻՆ
ՅԱՆՔԻՆ
—
ԱՌԱՅԻՆ ԳԻՐԳ
ԱՐԴԱՐ ԱՇ

Ժամկէ, փառադր տեղի ունեցած պո-հուն հասած շրջաով, մարդ քր դրկած էր որ երկայ քառանկը մը դառն ևս թեթէ ։

Եր Գ. Մատուլէն կնու, առնելը յար-գանաբով մէկ կողմ քաղաքին ծած-րալ տալու համար ։

Օղեւնեան հանգը, կը պտտըր ծեր ծաղկուն ։ Բարդ գաւազ կը չկա՛յ ծեր Եր արտաւայել համար ։

Գ. Մատուլէն զկտր քաղաքիները դա-տալով, քառանկը մը դառն էր, հարցոյց ։

— Մարդ զիւրկուցու օր երկայ գտնէ ևս թեթէ, պատասխանել զիւրկոցի մը ։

Թեան, պաշարի կրօնիւն, որով զերս — դանդաղէ կ'էլնէին միմ ժրայ ։

Երանկի՛ օրեր, — Կառան չէին զի-տեր, յալին չէին զիտեր, ընկերի չէին զիտեր անտեր ։ Ժողով, խորհրդարան — Թիւն, դոտարութիւն, զորաց երկրով մեր էր կարծես իրենց մօտ ըլլալ, լակ զիտերն, մտիկ ընել իրենց թխալարք — ներսուն ։ Այսպէս աշխատեցան իրենց տարբը, քարեկերէ-իրենց կրօնի, մեր ներքին կրօնի գաղութին իրենց կրօնով, գաղութին իրենց զիւրկոցիները ։

Ան զեպեղուն, ուրեմով պա՛ն չեւ հետա-ցալ Մարտիրոս մեր աղային պաշարի դատելն, առնալ զիտեցի տեր, Միեւնիք — քանիսն հարաւորին երեքը, Հին. Ան-րիկէ, Մարտիրոս զիմաղ, բայց միշտ ունեկիկը Մարտիրոս հայ գաղութին մայրիկին ։

Կաղաւթաբն, մեր երեց ընկերներն առաջին տնձր Եր կը գտնէր՝ Գ. Պալ — տատարանն է ։ Եր գտնեմ զիմա՛ն՝ միշտ ստաղլ, միշտ գործունեայ, միշտ պատա-նէ չին ժրայ ։ Մարդ տառնին հաստ — շատ խառող չէր, կը նախընտրէր մտիկ ընել ։ Որեւէ զիտուր թիւն չեւտի ևս ինքնոց անեկտր ընել կը դրուչտար ։

Համար, որ չին ճանչցա՞ց զիւր, նախաւորութեան ունէին թէ անտեղի է, փառելի չէ, պահանջուր է, միեւնոյն ընդհատաւորն քարեմատուր կը հաւաք էր ընտարութեամբ ։ Ձեք արիք ճառարներն իրենցից, զորքանայ լուծում միայն էր փետրի խորհրդացիութեան ընթացիկն, չեւտար աշխատանքներու հետաւում ։ Ամէն քանի վեր՝ աղային շուր՝ ։

Երկու քառ քառակն է ընտրելու հա-մար զիւր, — Հայը և Գաւազեակարն ։ Երեքը քուցաղարութիւն քուց շուտաւ, ընդհատաւորն խորհչաւ. փաղաքանքն-թէ՛ Մի քաղաքի ինչեւեղն էին չէր և աղային ալ մնաց ։ Կ'ընկնէր տարբերուն կը դրուլէր միւրապետութիւն Եր կը զիմա՛ն ժրայ ։ Միկնած էին տարբէր — չէր, զորքանկիցներ ։ Համարելի արդեալութեան թիւթարները, աղային խորհրդացիութեան թիւթարները, աղային կրօնաբանէ շաղախէ հանդիսըր ...

Հայերեստութիւնն ունէլով ։

Գառնուին կիւր կը զիմա՛ն ժրայ, ու-րովհետեւ պատարանած մատարանն տ-ման էր, քաղաքած, համալսարանն տ-ման անհատականութիւն մէկ էր, որ կը տանէր իր գաղութին զուրդ տակն ու-գալը ընող խորհրդներուն թիւթուն խա-ն զիւր ։

Խնէ կ'ընտրէ ըսել, սրբին ընկեր Գ. Պարամանեան, ինչ կ'ընտրէր ըսել ընու-թեան օրենքներուն, անհանդուրժելի ևս գտած ։ Անկեւ անհաղագիտելի ևս գտած էր ծածուկ, որ երեքներուն ընկնումէն ետք Երանքները առնէլ տալու իրաւունաւ ։

Թեան էր առնէ կը գտնուին ։

Թող քու յիշատակը լուսաւորէ մեկ ։

ՊՐԸԱՆ ԱՐԱՑԻՄԱՆԵՆ

— Որքա՛ն առնեաւան մէջ կ'ընայ գալ քառանկը ։

— Ամէնին մտաւորայ տեղը ծրայուն է որ պաշտար մը կայ. մարդը չոք զըր — կուցաւ, բայց ևս աղանչա քառադր մամ քր պաշակ պիտը է ։

— Զաւոր մը, զրեց Մատուլէն ։

Օր քր առաջ անտեր կնու ևս զիտեր թրքուն ըլլալուն համար, սալըր հետ — զեւտ զիտնին մէջ կը խլէր ևս հեռուէն-կա՛ն ալ առնէ կը ճնէր ծեր սալըրէրէն կուրծը ։ Եայտնաբերել ևս անտեղի որ կ'ընէր սալըրէն չնկալ յայտնեան ևս աղանչա-նու ըլլալը, ծերին երկու կոնք ալ պիտէ կորստակիւր ։

— Անկարելի է քառադր քր սպասել, ը-սալ Մատուլէն զիւրկոցիներուն որտե՛ր կը նայէին ։

— Հարկը կը դրանա՞նք սպասել ։

— Բայց այն տակա՛ն ալ օգտւո պիտի չընէ ։ Միեւնիք է՛նչ տեսեր ալլաին խորէն ։

— Նայելիք է՛նչ կ'ըսեմ իրենց Մատու-լէն, կուրծի մարդ տեղի տեսէր անդ կայ, որ կ'ընայ մարդ քր սպրիկ ևս կ'ընաւոր մը վեր վերջին կապը ։ Սրտոտ ևս զիտմ մէկեր մը՝ ձեր մէջ՝ Հարկը քիւրքը կու-տամ յանձնառու կուրցին ։

Բազմութեան մէջէն ևս ոչ մէկը տեղէն չաղքեցան ։

— Տա՛ր տեղի, քաւ. Մատուլէն ։

Նեղիկայ գիտաւոր մարդիկ մամալով Խ-րենց առնէր կը նայէին ։

Առանցէ՛ մին ըրաւով ըսաւ .

ՀԱՅԱՍՏԱՆ

ՀԱՆՈՒՆՅՈՒՆ ԺՈՂՈՎ

Երեւանի մէջ գոմարում և Հայաս-տանի Գրողներու Միութեան հաշուառ-մարդը, որու ընթացքին քննութեան տա-նուած է գրականութեան այժմու վիճակը Հայաստանի մէջ ։

Այս առթիւ խօսք առած են Վ. Խորենց, Ա. Գրաշէ, Հ. Սիրոս, Սարգ, Ի. Թաթ-լեան և Ս. Վարդանեան ։

Կը ներկայացնէր արտայայտած չիճանալանի միտքերը ։

— Պատկառելի թիւ կը կայմեն զրա — զիտներն յար անդադարութիւնները ։ Եւս տեսած են շահեկան հասարակէ ։ Գոթարտաբար քննադատները անտեսու-ն են այդ գործերուն մեծ մասը ։ Համեմա-տաբար զէր գործեր յայտ տեսած են քա-նախաւորութեան ճիւղին մէջ ։

Նշանակալի յաղորդութիւններ կան թա-նտարտութեան մարդին մէջ մտկայեթա-տարական խումբներ, յատկաւ Գ. Ստեղծական Թաթարը զէր ուղարկ — թիւն կը դարձնեն իմ թատերադրութիւնն-երուն ժրայ ։

Մանկանոց գրականութիւնը միշտ անդ ըլլալ կ'ընէ, իսկ թարգմանական աշխա-տութիւնները մեծ համեմատութեան տա-ցած են. այսուհանդերձ, թարգմանաւոր քարճաւոր ևս հաստատուր զիւրեր կը շարունակեն մնալ գրապահաններու մէջ ։

Գրական հանդիպելի լըրջելն չին քրա-զիւր ըլլա տեսնող չնկերու ընտրութեան հարցով ։ Ե Երաւու. Գրականութիւն — տակալիւր և Գրական Թեթիքը յաճախ իրենց սուղ կէնրը կը արտայտեն ան — հարկի ևս տնարմըր վէճերու ։

Անհրաժեշտ է զերանէ հրատարակել միջադպիւնի արժէք ներկայացող դա-տարին գործերը, ինչպէս նաեւ քաղաք — ինք կը տնարմըր զրէնքերը ։

ՆՈՐ ՊԱՐԲԵՐԱԹԵՐԹ

Լայս տեսու ։ Երեւանի համալսարան մ տեղիկաւոր պարբերականին անդրանիկ —

Ներքալաղ պա հանդիպը զիտի լու-տարանէ Հայաստանի ուսումնական հա-տառութիւններու, ուսանողներու, հա-մարտականներն աշխատանքներու ստոր-քնն ։ Հանդէսին զանգարաններն է նաեւ տեղիկութիւնները հարցոյրէ ալ երկրներն ի համարաբարանական կնիւնքին ։ Հայ գիտնականներու կառաւորած այցելութիւն-ներուն և յարակից գործերուն մասին ։ Առաջին համարին մէջ աղիւղեմական

Մ. Ներսիսեան մէր համալսարանը ք խորաբեր տակ դատաւարան կ'ընէ երե-տանի համալսարանին ։ Մեծաբարութիւն — ճեր կան Ս. Արեղեանի, զանազան քար — ծրայուն ուսումնարաններու, մասին ։

Պարբերականին այս թիւը ունի հետեւ-կալ թանկեղեր կա՛ն ձեւառոյթական ա-նտրանք ։ Երաւուն ք, ձեւառոյթական ևս զիտական կնիւնք ։

ՀԱՄԱՐԱՐԱՆԻՆ ՆՈՐ ԾԵՆԲԸ

Միջնե վերջերս Հայաստանի դեռա-կան համալսարանը յարժարութիւնները զուրի չին չէրէ՛ք մը մէջ հաստատաւոր էր ։

Այժմ, վերջապէս, լինուած է նոր չէն-քը կամ առնի ճիւղ՝ չէ՛նքերու շարքը ։ որ կը դառն ութ չնկար տարաւուն — թիւն ։

Կեղերական չէնքը ունի աշխատանք-եաներն, հարաք տեղացող մեծ զարկին, ճիւղեկէն միջինն զիւր պարտաւորող զը — քաղաքներ, ընթերցարանք մը չնկը հա-մար հարկի համար ։

Ա. ՍՊԵՐԴԻՄԱՆԻՆԻ
ՏՈՒՆ ԹԱՆԳԱՐԱՆԸ

Նոյեմբեր 25ին քաղաքի կառաւորան — յան Երաւուն Ալեքսանդր Սպիւնդարեան — ին Տուն — Թաղարանին ։

1924ին երգաւորը վերջապէս հաա — տառաւուցեալ Հայաստան ։ Մեռաւ անմա — մանակ կերպով 1928ին ։ Ե Այժմառաջ ու-գիւրայելն ետք ծրարած էր յորինել ՄՅե-ւանեան՝ համառոտըր ։

ԳԻՌՄԱՆԵՐԸ Ի ՊԱՏՈՒԻ

Գուստանական արեւելիկ երեք տկանա-ւոր ներկայացուցիչներ՝ Հաւաթ, Ալուտ և Ծաւէն արժանաւոր ժողովրդական արտեստապետ կուլումին ։

ԼՈՒՏԱՌԻ ԱՐՈՒԵՒՏԻՏ

Հինդուարթի Դեկտեմբեր 14ին, մամը 20-15ին մարտապիւրապիւրիտ օտիքը — թիւով մէջ (116 Արեւիկ տիւ Ժրեղիտան — Դիմերի) Սեւանի Նուաղաւորքը զե — կալարտարքը Լայոյ զաթիկ Եր յայ — տալորին մէջ ունի՛ Վիկտորի ընդեւթեմ և Ծաթիկարիկ զալանիկ, փողի թոն — չեւթեմ, մամալայեթ թաւոր — դաշնալու-հար Սեղաթիկ (նաւորանուն) ։

ԿԱՐԴԱՆԵՐ
ՏԱՐԱԾԵՆԵՐԸ

ՅԱՌԱՅԻՆ

Հանգը և կ'ոտնար ։

— Հողիք ըրեաւալ կուլալ ։ Կողեր կը-տար կարտ կտու, քառանկ քր չկա՛ն, քան մը չկա՛ն, ա՛ն ։

Մատուլէն չորս կուրք նայեցաւ ։

— Վերջապէս չկա՛յ մէկը որ ճառն տեղի փառելիք ևս սու ինչոք ծերը աղաւալ ուղի ։ Ներկայ գտնուողներուն և ոչ մին տե-ղիք չաղքեանք ։ Ժամկէ կրկնել ։

— Միջնե, չիտա միայն մէկ մարդ ճանչցած կմ որ կ'ընար քառանկը մը դըր-ծը ինչ կառաւոր, գառապարտեալ կեղեւ-նադրած մըն էր ևս ։

Ա՛, ա՛յ կը ճըրճեմ, աղապակցե ճերտեղք ։

Մատուլէն զուրի վերցոյց ։ Ժամկէն թալէք քր պէս միշտ իրեն նայելը տե-տեւ, նայեցալ նաեւ զիւրկոցիներուն ո — թիւն աղաւաթ կը կնիւնի, ևս արտօրմիք միայնալ ։ Ենայ տառց քան մը քան — լու, ծովին վրայ ծակեց ևս աղանչա-տարցիկն կառեցի կամ մտաւ որ քաղ-մաթ թիւթեր և ոչ իսկ աղաւալի մը հանկու. մամալանի ունեցաւ ։

Մտկուր փայլեցիկ մը անցաւ երբ տ-մէջ հանդիպականները կը համբերին ևս կը լսէին ։

ՎԻԹԹՈՐ ՀԻՊԻՃ

(Տար.)

Նախ կը խլէր ։ Երաւայ ծաղկուն կը

ՏԵՐ և ՏԻՔԻՆ ՄԱՐԿԱՆ ԴԱՄԱՐՈՒՄ
Տեր և Տիքին Մարկան Դամարում ,
գտնվող են ու Քանդակ , կարպիթ Բով-
ակի Փանանան և զարդի Գառնանի
Քանդակներ , ինչպես նաև լուսանկար
պարագաները ցույց կը ծանուցանեն ի -
րենց քրոջ , հորքրոջ և մեծ հորքրոջը՝
ԱՌՅԵ ԷԼԷՆԵՆԻՔ
(Մեմալ Օմանան)

ժամը , որ պատահեցաւ Դեկտեմբեր 5ին ,
Մարկան :
Այս տխուր առթիւ Դամարում ընտա -
նէրը հետեւեալ նշաններ կ'ընէ .
Մամուլ — Մարտական վարժարանին՝
200 Փրանք , Դպրոցական Տիկնոց վար -
ժարանին հարկեր , Անուշիկի Անարատ
Յգուցիկին Բարեկր զգրոցին հարկեր :
(Մամալ Եւստաֆէն) :

Օր . Այստ Զարեհան , ՏԵՐ և ՏԻՔԻՆ
Աման Զարեհան և զաւակները՝ Եւգէ
և Վահ խոր ցույց կը ծանուցանեն ի -
րենց հոր և մեծ հոր :
ՀԱՄԱՐՈՒՄ ՁԻՆՔԻՆԵՐԻ

ժամը , որ պատահեցաւ Դեկտ . 7ին , 82
տարեկան :
Յաջորդաբար իրեն կը կատարուի
այս երեւոյթի առաջաւ (Դեկտ . 12)
ժամը 8-30ին , Փարիսի Ս . Բով . Միլոնի
կենդանի :

Իմանագը չտարադիմեմէն կը խնդրուի ,
ներկայ իրեն այդ նկատել :

ՇԻՔԻ ԸՆԹՐԻԲ
ՏՆՈՒՆԴԻ ԱՌԻՈՎ

Կազմակերպուած Հարաւ . Փրանսայի
Հայոց Ազգ . Կեդր . վարչութեան կողմէ՝
Շարաք 13 Յունուար ժամը 20ին , Շարո
Տէ Ֆլորի մէջ : Ճաշակին՝ անգլիական
միտին զանա ֆրանք : Հանդանակներին
չկայ : Փարքերին չստ լաճի հարաւու -
րութիւն :

ՏԱՐԵԿԱՆ ԿՈՑՈՒՆԸ

Պատին Ս . Գր . Լուստարի կենդանոյ
տարեկան , առանկան հայկերոյթը ,
կերակ , Դեկտ . 17ին , կէսօրէ կաշ ,
ժամը 13ին , տեղուն Ս . Մահի Միւրոյ
սրահի մէջ :
Կուշներին նպատակն է՝ տարին առ -
դաժ մը ի մի հաւաքել՝ համայնքին կողմէ՝
նազան տարերին ու աղաւթներին և եղ-
րայական , ընթերցի կողմ , միջոցաւ ու -
տեղինէ՝ մեր հանրային կեանքին և կե -
ղեցիին շարժել :
Հաշի . ճաշացուցակը ճոյս է .
Աղաւթները Կուշներին տոմարները որ
հարաւորակ հանուած են և կը ժամառ -
ուեն՝ Քաշ . Սորոյրդին աղաներուն
մաս :

IMPRIMERIE SPÉCIALE
DU JOURNAL « HARACHE »
32, Rue de Trévise, PARIS (9*)

ԷԴՈՒԱՐԴ ԿԻԵՐԻԱՆ
ԷԴՈՒԱՐԴ ԿԻԵՐԻԱՆ
66, Rue Lafayette,
PARIS (9*)
Tél. : PRO. 11-63

ՓՈՒՍԼ ԵՄԼԿԵՊԱԿԻ
ՏԵՐ և ՏԻՔԻՆ Դամարում իրեն ֆր -
կը նախին Դպրոցական Տիկնոց վար -
ժարանին Պարսի Գրքերին մահուան
առթիւ : (Մամալ Եւստաֆէն) :
ՄԱՍԱՐՈՐԶՆԷ
Ս . ՅԱՌԱՐԻ ՏՈՒՆԻ ԱՌԻՈՒԻ
Կիրակի , 17 Դեկտ . 1967

Պարսի Օտառի և շրջակայի Ս .
Յակոբ կենդանոյ Քաշ . Սորոյրդը այս
տարի քաղաքի լաւագոյն պիտի կազմա -
կերպէ և ամառներ կենդանոյ և հայ
ժողովուրդի մեծագոյն սուրբերէն՝ Ս .
Յակոբի տօնը :
Կը պատարագէ և կը քարոզէ՝
ԱՐՏԱՌԱՋԻ ԵՊՍ . ԹԻՔԻՆԵՆ

ժամերուցին ժամը 8ին , Անդառան
9-30ին , Պատարագ 10ին , քարոզ 11ին ,
Մատարոցէն 11-30ին :
Նախապատկերը զորքը զէրպնիւն
համար ժամառու լաւագոյններին ,
պաշտական ստացակներով պիտի
պարան թաղին և շրջաններուն մէջ հա -
ւաքուի . համար հաւաստաներուն սըր -
տարուն նախներին :
Կը խնդրուի ժամացուն կենդանիներ
նախերդներին որպէս ժամացի օրնու -
ններին նազանի մէջ շարաք առաջ
դան կենդանի և արժանացել սան իրենց
նախերի ժամացուն կենդանիներին :

ՏՈՒՍԱՌԻ ՀԱՆԴԵՍ
Դպրոցական Տիկնոց վարժարա -
նի Տօմասի կանգնուած տեղի պիտի
անցնայ Դեկտեմբեր 17ին , Կիրակի ,
կէսօրէ կաժ ժամը 15ին , վարժարա -
նին մէջ :
1, Bd. du Nord — LE RAINCY

ՆԱԿՏԻ ՈՒՆԵՆԱԼ
ՓՈՂՈՎՈՒՐԻՆԵՐԻ ԿԵՐԳԻՆ
Սորոյրդ մեծ ամիթրադորն
Մարտ 10ին
X
Հայ Արիւնդուն տարեկան համագը
Կիրակի 3 Մարտ
Կէս օրէ վերջ ժամը 14-30ին
SALLE DE LA CHIMIE
28 bis, Rue Saint-Dominique, Paris (7e)

X
ՀԱՄԱՐՈՒՄ . ԳԻՐԳՐՈՒ ԼՈՒՍԱՌԻՈՒՅ
Եկեղեցւոյ վարչութեան և Օժտան
10րդ տարեկէջը հանգիստը կերպով կը
տօնուի յաւաքելով 17 Դեկտ . Կիրակի ա -
ռաւուս :
X
ՀԱՅ ԿԱՐՄԱՐԻ ԽԵԶԻ
Տարեկան ցերեկոյ — պարահանդէս
Անդառանտորի սրահին մէջ
Կիրակի , Մարտ 3ին
X
ՀԱՅ ԿԱՐՄԱՐԻ ԽԵԶԻ ՕՐԸ
Գեղարուեստական ցերեկոյթ
Ապրիլի մեծ ամիթրադորնին մէջ
Կիրակի , Մայիս 5ին

ԴԱՍԱՐՈՍՈՒԹԻՒՆ
Այս Հնդկաւորի իրկուն , ժամը 20-30-
ին Արեւել — Արեւմուտ Մշակութային
Դամարում Նախապատկերին
Վերջին Կարտան կը խաղ , Նիւթ ան -
հայտ՝ Հայաստան և 20րդ դարու առա -
ջին ցեղապանութիւնը :
Սերբը Ռեկրիպիւրէն , 20 Ապրիլ ադ
1Օինքա :

ՄԱՆՈՒԿՆԵՐՈՒ ՕՐԸ
ՓԱՐԻՉԻ ՄԷՋ
Նախապատկերին Փ . Կապ . Խաշի
Շըք . վարչութեան , Կիրակի , Յունուար
14ին , ժամը 14ին 19 , 13րդ Քաղաքան
քաղաքացւորներին սրահը :

X
ԼԻՈՒՆ ՄԷՋ
Նախապատկերին Կապ . Խաշի Լիւնի
ժամանակին , Յունուար 14ին , կենդան -
ուայ սրահին մէջ :

X
ԿԱՊՈՑՆ ԽԱՅԻ ՕՐԸ
ՓԱՐԻՉԻ ՄԷՋ
ՄԱՐՏ 3ԻՆ

ՃԱՇ - ԿԵՆՉՈՅԻ
Սերատիոյ Նախապային Մարտ Ու -
տանապարագ Միտրիւր կազմակերպած
է քաղաքի նաշ — ինչոյ՜ մը :
Շարաք , Դեկտեմբեր 23 , ժամը 18ին
սեղան Փրքի Գլխական Փրքի Տրափ
սրահի մէջ :
Ի նպատակ իր քաղաքական ծառայ -
ներուն :
Կը նախապէս ԲԻ . ԱՐՇԱՆ ՊՐՈԴՈՒՆԸ
Կը բանառով ՓՐԱՐՈՅ ՄՐԻՆԵՆԸ
Հանգիստներին կը յարէ՝
ԱՐՏԱՌԱՋԻ ԿՐԻՔԻՆԸ
Գեղարուեստական նոյս բաժին

Հ. Յ. Գ.
ԸՆԿԵՐԱԿԱՆ ԸՆԴՀ . ՓՈՂՈՎՆԵՐ
ՏԻՔԻՆ — Հ . Գ . Կաժակի աղա -
մական ընդ . ժողովրդ տեղի Կանան
15 Դեկտ . Ուրոյթ ժամը 20-30ին Կա -
րտար սրահը : Ընկերներու ներկայ
թիւնը պարտաւորէ :

ՍԱՄԱՐԻԼ ՄՈՒՐԱՏԵԱՆ
ՎԱՐՃԱՐԱՆ
ՏՈՒՍԱՌ
Կազմակերպուած Ծննդաց Միտ -
րան կազմ :
Ընտանեկան ընդ միջոցաւ՝ Տօն
սեղանիկուն չուր՝
Երբ , պար , արտասանութիւն և
գաղափարի խաղեր փոքրիկներին
կազմ :
17 Դեկտեմբեր , ժամը 16-30ին
Կազմիկ պարտաւոր զեղեցիկ նախ -
ներով :
Parking assuré

ՏՊԱԳՐԱԿԱՆ ՁԵՐ ԲՈՒՈՐ ԳՈՐԾԵՐՈՒՆ ՀԱՄԱՐ
ԹՈՒՈՒՑԻՒ — ՏՈՒՍԱԿ — ՅԱՅԱԿԻՐ
ՀԱՐԱՆԵԿԱՆ ՀՐԱԿԻՐ — ԵՆԱՅԻՆ
FACTURES — TETE DE LETTRES — ENVELOPPES — etc...
Դիմեցէ՛
« ՏՈՒՍԱՌ . Ի »
32, RUE DE TRÉVISE
— PARIS - IX* —
Téléph. : 770-86-60
ՄԱՐԻՐ ԵՆ ԿԵՆԱՐՈՒՄ ԱՇԽԱՏԱՆԻՔ
ԱՐԱԳ ՏԱՆՉԵՐՈՒՄ

ՆՈՐ ՏԱՐՈՒՄԱՆ ԼԱԻՍԳՈՅՆ ՆՈՒԷՐԸ
ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՄԱՆՐԱՆԱԿՐՈՒԹԻՒՆ
MINIATURES ARMÉNIENNES de la Bibliothèque des Mchitaristes — Venise, 1967, in-folio, 62 pages de texte et 84 belles planches en couleurs.
Շեղիկ հրատարակութիւն չորս լիւանդով (առանձին հատորներ)
Հայերեն , ֆրանսերեն , անգլերեն , իտալերեն
ԳԻՆ՝ 400 ՖՐԱՆԿ
MINIATURES ARMÉNIENNES, texte et notes de LYDIA A. DOUKHOVA, Paris 1960, in-4°, cartonné, 191 pages de texte, 84 planches en couleurs, prix 120 F.
Դիմե՛՛
LIBRAIRIE ORIENTALE H. SAMUELIAN
51, rue Monsieur-le-Prince - Paris (VI*)
DAN. 88-63, Chèque Postal : Paris 1278-35

ՇԱԽԱՐԱԽՏԸ

Բարեկամ մեր, շատերուն ծանօթ է, որ — կու, երեք շաբաթի է մեր Հիւանդանոցն է, Մէլէ ոտներն երկու միտքը պատճ էր, Մէլէ ոտներն երկու միտքը պատճ էր, միտքը արդեն կարգաւորուած է։ Բժիշկները ստուգելու երկուքն ալ կորել է։

Ասով հանդերձ, բախտաւոր է բարեկ — կամս, որովհետեւ կրնար ոտքը, որովհետեւ արեւելի կործանել է։ Բայց կրնար նաեւ կանխել մասերուն փոփոխութիւնը (կաւ — կրելն), ինքն անշուշտ չտեսնել էր հիւան — դութեան հանգիստ։ Հող չբարս, որով — հետեւ փոփոխութիւն պատճառ կողով շաք — րախտը, ուրիշ կարգ մը ծանր հիւան — քութիւններու նման (խլիւր, թթաւաւ, ֆրանկալիս, այդպիսիքներէն, կաշայն — ցատկովի հիւանդութիւն լինի ու լինի յաշ — արեւի առաջ կրնար ստան լինի ու մտնել — ր բաշտայն կործանել։

Կարծախն շուրժով շաքարախտին սխա — րախտներէն շաքարախտին պարզելու։ Այլ կ'ոգիւր զանի մեր ծանօթութիւնները սուղ շաքարախտախտներուն, որոնց թիւը — հրաշալի է։ Կանխել, եւ անոնց ուշա — քութիւններ հրաշքերն այլ երեւումնային — անպատճա Հիւանդութեան ախտներն ինքն — անաշտ։ Աւերելու դրաւ ինքնական կրնայ — կարելի է անդակաւ մասնակի դժուարու — րութիւններով հաշտ ապրել եր հիւանդու — թեան հետ։

Ծագաբեր կենսական վտանգներն մը — ք, որ մեր մարմինն դործունէութեան համար անհրաժեշտ գործիքն է։ Կարծա — քաւ կը հաշվաթիւն։ Բայցը ուսուցիչնե — րք զեւ — շատ չափը կամ շաքարախտ — քի պարտաւորին, ստատիստիկայի չափով — րան շաքար, անուշիկները, ալիւրն, զ — քները, քրոնիկներն եւ պարտաւոր — ք, իսկ ծագաբերային շափով ստեղծները, միջոցները, կանխելիները։

Միջոցներէն շատ մարտադրական — ք շաքարախտներն մէջ մտնելէ յետոյ, շաքարախտները, քիմիական գործադիր — ք փոփոխութիւններ կը կրէ եւ կ'աղտոտուի — ք պարտաւորը ինքնին եւ միջոցներն — քնէ, որովհետեւ անոնցմէն շաքարախտը հաշ — րաթիւններ անհրաժեշտ քանակութիւնը։

Ստատիստիկ եւ վարդերն ներքեւ գործա — քը բաշտային կուրը դեմ մը պատկերային — ք քաղաքական կարգ մը հիւանդու հետ, կ'արտաբերէ նաեւ Եւրոպիան կուրան ին — քը կամ ծորքը, որ կը կանխաւորը շա — քարին պատճառն է արեւելին մէջ անոր — ք շաքարախտներէն։

Այդ համեմատութիւնը հապտերն մէջ — ք, այսինքն մէջ լիւր արեւելին մէջ միջին — քաշով մէջ կրամ (0.90 — 1.10) շաքար — քնէ։ Այդ բնականային շաքար հաշվէն յե — րաւ կը բարձրանայ, ճանքերն դուրս կը — րաւ։ Այն պարագային մարմինն մէջ — քը մնայ եւ արեւելին մէջին շաքարն։ Հետեւաբար բնականային պարամետրն մէջ — քնէ շաքար չի պարտաւոր։ Երբեմն

միայն կարելի է հաստատել անոր անց — քանի նեկալուսութիւնը, որ արտաբար — քան չէ։

Եթէ միայնակ կերպով շաքար գտնու — րութիւն մէջ, կը նշանակէ թէ արեւելին մէջ — ք շաքարին շաքարախտներէն արեւելին մէջ — քնէ։ 1 — 1.5 մէջն է։ 3 կրնայ եւ ան — քնէ։ Եւ թէ նեկալուս շաքարախտներ — քնէ։ Այդինքն մարմինը, բնականային ո — րաւ պատճառներով, կ'սկսէ չէ ինքն — քանակ եւ օգտաբերելու ներմուծում — ք շաքարախտներն արեւելի շաքարախտներէն, որոնք մէջ մասը արեւելին մէջնէ կ'անց — քնէ։

Հետեւանք մեր կ'ըլլայ որ հեղուկ ո — րինքն տեղ, օշտակելի գէտ մածուցիկ, կ'ըլլան եւ զեւ — շատ թանձր արեւել — քնէ։ Կարելի է շաքարախտներն մէջ կողմէ կ'ընէ մարմինն մէջ կողմէ եւ ո — րաւ կողմէ շաքար հիւանդութիւն ու բիւրեղներ, հիւանդութիւն կը խաթմել անոնց գործունէ — քութիւնը։

Հասկնալի են ուրեմն այն բոլոր եւ ա — րեւելին սխալման ու բարդութիւնները որոնք կը պատճառն շաքարախտներն — քնէ անշուշտ մնայ եւ շաքարախտն։

Երկրորդ ասան շաքարախտները կրնայ — ք ուշիկ զգալ եւ անհրաժեշտ քանակ — քութիւններ։ Երբեմն մէջի պատճառ — քանակութիւն մըն է, որ երեւան էր հան — ք շաքարին դրոշմները։ Ուրիշ անգամներ — ք նեկալուս արեւելին կ'ընէ յոյժանքն մը կը զգայ, եւ ինքնաշարժ հակառակ յան — քանակի շաքարախտներն, եւ կամ չափա — քանց կը դիմանա, քնուրբագէտ դիմանալ — քնայ։ Այդ սխալմաններն տալիս, եւ — քան թնուրեմն մը կը հաստատուի շաքա — քաւ։

Եթէ անհրաժեշտ զարմանումը չըլլայ, — ք մասնակի մը կ'ըլլայ, շաքարին հաշ — ք մասնակիները գաղափարն բարձրանա, — քնական ստատիկ մարտն մը կը զգայ, — ք ստատիկային շաքար կը թմէ արեւելին մէջնէ — ք 12 — 15 լիւր, եւ նոյնքան ալ կը միջէ։ Մարմինն մը որ ճիշդ կ'ընէ շաքարին սե — քը զգալ հանդուր եւ արեւան շաքարա — քնէ հաստատաբարութիւնները վերահաստա — քանում համար։

Հնչակներն ուրիշ բարդութիւններն կը — քան երեւան կը։ Մարմինը կը բարդուի, — ք մասնաորարար ծնողական գործադիրնե — րան շաքար, այս եւ այն կողմ պարտ — քնէ կը կործանուի, որովհետեւ մարմն — քնէն ալ շաքար կը սերուն, միջերը կը — քաղափր, որովհետեւ ինքնաշարժաւոր — քնէ, պարտաւոր եւ կրնան անհրաժեշտ տեղէ։ Կրն — քտուրը բարդութեան հետեւանքով բար — քնէ կը նեկէ եւ ստաղծ արեւելին կը ար — քնէ եւ կը թափուի։ Զալլան եւ միջան — քնէ ցանկ արեւելուս են։ Սխալման ան — քաղափրութիւնը յանձնարար է։ Յնչպիս — քաւ եւ թեւեւեւ անհրաժեշտ։

Բայց անհրաժեշտ ալ կը գիտատել չըն — քնակներով։ Օպարաւային կուրան արեւ — քնէ կը զգալ անոնց ներքեւ թաղանթներ, հե — քանակ կ'ընեն խաւը խաւը կը բարձր անոր մի — քաւ, կը կարգադրէ երակները եւ յանձն — քաւ պատճառ կ'ըլլայ պիտեղեղութեան (ար — ք

ՀԱՄԱՐՈՂՈՒԹԻՒՆ

ԱՆՆԵՐԱՎԱՆ ԾՈՂՈՂ

Բ.

Մարտիրոսը չէ յոյժել զանոնք որ ա — րտաւարք միջին երեկոյ միջնակներով — քներով։ Բայց, հաստատար, ան — քանակ օրտաւարք անոնքը նրան տարին եւ — քաւ։ Կարելի է, որ ծովան դիմէ, որովհ — քան շաքարախտներն են։ Այսպիսի է եղել — ք հաստատա։ Եւ միջնակներն ասոր շաքար — քաւ արտաբարով ուսուցող խոյս, մարտիրո — ք մարտիրոս փշուր մարմնով կը — քաւ։ Եւ, հողադար — ք փոփոխութիւնն ա — րեւելին մէջ, շաքարախտ մարմինը — քնէ փոփոխական շաքար, փոփոխական պարմինն ու — քրեղանով ստաղ, մասնաւոր, որ նրան — քանակ զան էր բերում միջին լու — քաւ։

Մարտիրոսը միջնակի է հաւել Հոկ — քնէն մէջնէն, եւ զա 1490 թուականին։

քիւրիսպ(լու)։ Կարգ մը երակներ կը — քան բարդուի (արեւելի), անոնց նը — քնէ անոնց հնչակներն կը նշանակէ, եւ — քնէ կ'ընէ կը խոյսին։ Արեւել տափաւ — քաւ։ Կարելի է, որ ծովան դիմէ, որովհ — քան շաքարախտներն են։ Այսպիսի է եղել — ք հաստատա։ Եւ միջնակներն ասոր շաքար — քաւ արտաբարով ուսուցող խոյս, մարտիրո — ք մարտիրոս փշուր մարմնով կը — քաւ։ Եւ, հողադար — ք փոփոխութիւնն ա — րեւելին մէջ, շաքարախտ մարմինը — քնէ փոփոխական շաքար, փոփոխական պարմինն ու — քրեղանով ստաղ, մասնաւոր, որ նրան — քանակ զան էր բերում միջին լու — քաւ։

Կարգ մը շաքարախտներն մէջ արեւել — քնէ փշուր (ալուստ), որու հետե — քանակ ինքնական թմրութեան (քաւ) — քնէ կ'ընէ։ Եւ եթէ անհրաժեշտ կը — քաւ։ Եւ, հողադար — ք փոփոխութիւնն ա — րեւելին մէջ, շաքարախտ մարմինը — քնէ փոփոխական շաքար, փոփոխական պարմինն ու — քրեղանով ստաղ, մասնաւոր, որ նրան — քանակ զան էր բերում միջին լու — քաւ։

Կարգ մը շաքարախտներն մէջ արեւել — քնէ փշուր (ալուստ), որու հետե — քանակ ինքնական թմրութեան (քաւ) — քնէ կ'ընէ։ Եւ եթէ անհրաժեշտ կը — քաւ։ Եւ, հողադար — ք փոփոխութիւնն ա — րեւելին մէջ, շաքարախտ մարմինը — քնէ փոփոխական շաքար, փոփոխական պարմինն ու — քրեղանով ստաղ, մասնաւոր, որ նրան — քանակ զան էր բերում միջին լու — քաւ։

Այսպիսի ասին շաքարախտներն այս — քանակ արտաբարով ուսուցող խոյս, մարտիրո — ք մարտիրոս փշուր մարմնով կը — քաւ։ Եւ, հողադար — ք փոփոխութիւնն ա — րեւելին մէջ, շաքարախտ մարմինը — քնէ փոփոխական շաքար, փոփոխական պարմինն ու — քրեղանով ստաղ, մասնաւոր, որ նրան — քանակ զան էր բերում միջին լու — քաւ։

Կը խորհիմ թէ շաքարն ստիւարտ — քնէ անհրաժեշտութեան զոյ կ'ընայ շաքա — քաւ։ Եւ, հողադար — ք փոփոխութիւնն ա — րեւելին մէջ, շաքարախտ մարմինը — քնէ փոփոխական շաքար, փոփոխական պարմինն ու — քրեղանով ստաղ, մասնաւոր, որ նրան — քանակ զան էր բերում միջին լու — քաւ։

ՏՈՒՐՔ. Լ. ԳՐԻԳՈՐԵԱՆ

Նոյն տարուայ հակաաղագրական Հոկտե — քնի 29ին նա արեւելին է հաւել, աս — քնէն որ անհրաժեշտ խոյս շաքար փշու — քնէն է անոնց երեւան օր հաստ մէ — քնէ։ Կիւրիսպ(լու) 10ին։

Պատմելով նաեւ Հոկտեմբեր տեւան — քնէ, Մարտիրոսը կ'ընէ շաքարախտն, — քաւ։ Եւ, հողադար — ք փոփոխութիւնն ա — րեւելին մէջ, շաքարախտ մարմինը — քնէ փոփոխական շաքար, փոփոխական պարմինն ու — քրեղանով ստաղ, մասնաւոր, որ նրան — քանակ զան էր բերում միջին լու — քաւ։

Ինքնակներու Ուրիշները շաքարախտն — քնէ, որ շաքարախտն շաքարախտն ինքնական — քնէ։ Եւ, հողադար — ք փոփոխութիւնն ա — րեւելին մէջ, շաքարախտ մարմինը — քնէ փոփոխական շաքար, փոփոխական պարմինն ու — քրեղանով ստաղ, մասնաւոր, որ նրան — քանակ զան էր բերում միջին լու — քաւ։

Եթէ մարմինը մարմնով Հոկտեմբեր, քա — քաւ։ Եւ, հողադար — ք փոփոխութիւնն ա — րեւելին մէջ, շաքարախտ մարմինը — քնէ փոփոխական շաքար, փոփոխական պարմինն ու — քրեղանով ստաղ, մասնաւոր, որ նրան — քանակ զան էր բերում միջին լու — քաւ։

Եւ, հողադար — ք փոփոխութիւնն ա — րեւելին մէջ, շաքարախտ մարմինը — քնէ փոփոխական շաքար, փոփոխական պարմինն ու — քրեղանով ստաղ, մասնաւոր, որ նրան — քանակ զան էր բերում միջին լու — քաւ։

Եւ, հողադար — ք փոփոխութիւնն ա — րեւելին մէջ, շաքարախտ մարմինը — քնէ փոփոխական շաքար, փոփոխական պարմինն ու — քրեղանով ստաղ, մասնաւոր, որ նրան — քանակ զան էր բերում միջին լու — քաւ։

Եւ, հողադար — ք փոփոխութիւնն ա — րեւելին մէջ, շաքարախտ մարմինը — քնէ փոփոխական շաքար, փոփոխական պարմինն ու — քրեղանով ստաղ, մասնաւոր, որ նրան — քանակ զան էր բերում միջին լու — քաւ։

Եւ, հողադար — ք փոփոխութիւնն ա — րեւելին մէջ, շաքարախտ մարմինը — քնէ փոփոխական շաքար, փոփոխական պարմինն ու — քրեղանով ստաղ, մասնաւոր, որ նրան — քանակ զան էր բերում միջին լու — քաւ։

ԵՃԱՐԱՆԻ ՊԱՏՈՒՄԻՆԵՐԸ

ԵՆ ՄԵՆ ՄԱՆԶ ԵՎԱՆԵ ՆՍ

(ՀԱՏՈՒՄԻՆ)

— Իսկ ուրիշ մարդ չի՞ դար։

— Կուրայ նաեւ հարկաւորաւոր, զրա՞մ — քանակն համար։

— Աղբորթութուն կ'ընէ տեսակի գլորներ — քնէ կարգով։

Այս Բախտար կ'ընէ մանկ քան զիս — քաւ։ Եւ, հողադար — ք փոփոխութիւնն ա — րեւելին մէջ, շաքարախտ մարմինը — քնէ փոփոխական շաքար, փոփոխական պարմինն ու — քրեղանով ստաղ, մասնաւոր, որ նրան — քանակ զան էր բերում միջին լու — քաւ։

Այս Բախտար կ'ընէ մանկ քան զիս — քաւ։ Եւ, հողադար — ք փոփոխութիւնն ա — րեւելին մէջ, շաքարախտ մարմինը — քնէ փոփոխական շաքար, փոփոխական պարմինն ու — քրեղանով ստաղ, մասնաւոր, որ նրան — քանակ զան էր բերում միջին լու — քաւ։

Այս Բախտար կ'ընէ մանկ քան զիս — քաւ։ Եւ, հողադար — ք փոփոխութիւնն ա — րեւելին մէջ, շաքարախտ մարմինը — քնէ փոփոխական շաքար, փոփոխական պարմինն ու — քրեղանով ստաղ, մասնաւոր, որ նրան — քանակ զան էր բերում միջին լու — քաւ։

Կանխումն։ Ամբողջ օրը ան աշխատա — քան մէջ կը շրջապալ ձեւերը կուրէ։ Երբ կը տեսնէ շաքարախտ մարդ մը, կը — քնէ անոր անհրաժեշտ։ Ան պիտի է անոյց աշխատ — քնէ։ Եւ, հողադար — ք փոփոխութիւնն ա — րեւելին մէջ, շաքարախտ մարմինը — քնէ փոփոխական շաքար, փոփոխական պարմինն ու — քրեղանով ստաղ, մասնաւոր, որ նրան — քանակ զան էր բերում միջին լու — քաւ։

Այսպիսի ասին շաքարախտներն այս — քանակ արտաբարով ուսուցող խոյս, մարտիրո — ք մարտիրոս փշուր մարմնով կը — քաւ։ Եւ, հողադար — ք փոփոխութիւնն ա — րեւելին մէջ, շաքարախտ մարմինը — քնէ փոփոխական շաքար, փոփոխական պարմինն ու — քրեղանով ստաղ, մասնաւոր, որ նրան — քանակ զան էր բերում միջին լու — քաւ։

Այսպիսի ասին շաքարախտներն այս — քանակ արտաբարով ուսուցող խոյս, մարտիրո — ք մարտիրոս փշուր մարմնով կը — քաւ։ Եւ, հողադար — ք փոփոխութիւնն ա — րեւելին մէջ, շաքարախտ մարմինը — քնէ փոփոխական շաքար, փոփոխական պարմինն ու — քրեղանով ստաղ, մասնաւոր, որ նրան — քանակ զան էր բերում միջին լու — քաւ։

Այսպիսի ասին շաքարախտներն այս — քանակ արտաբարով ուսուցող խոյս, մարտիրո — ք մարտիրոս փշուր մարմնով կը — քաւ։ Եւ, հողադար — ք փոփոխութիւնն ա — րեւելին մէջ, շաքարախտ մարմինը — քնէ փոփոխական շաքար, փոփոխական պարմինն ու — քրեղանով ստաղ, մասնաւոր, որ նրան — քանակ զան էր բերում միջին լու — քաւ։

Այսպիսի ասին շաքարախտներն այս — քանակ արտաբարով ուսուցող խոյս, մարտիրո — ք մարտիրոս փշուր մարմնով կը — քաւ։ Եւ, հողադար — ք փոփոխութիւնն ա — րեւելին մէջ, շաքարախտ մարմինը — քնէ փոփոխական շաքար, փոփոխական պարմինն ու — քրեղանով ստաղ, մասնաւոր, որ նրան — քանակ զան էր բերում միջին լու — քաւ։

Այսպիսի ասին շաքարախտներն այս — քանակ արտաբարով ուսուցող խոյս, մարտիրո — ք մարտիրոս փշուր մարմնով կը — քաւ։ Եւ, հողադար — ք փոփոխութիւնն ա — րեւելին մէջ, շաքարախտ մարմինը — քնէ փոփոխական շաքար, փոփոխական պարմինն ու — քրեղանով ստաղ, մասնաւոր, որ նրան — քանակ զան էր բերում միջին լու — քաւ։

Այսպիսի ասին շաքարախտներն այս — քանակ արտաբարով ուսուցող խոյս, մարտիրո — ք մարտիրոս փշուր մարմնով կը — քաւ։ Եւ, հողադար — ք փոփոխութիւնն ա — րեւելին մէջ, շաքարախտ մարմինը — քնէ փոփոխական շաքար, փոփոխական պարմինն ու — քրեղանով ստաղ, մասնաւոր, որ նրան — քանակ զան էր բերում միջին լու — քաւ։

Այսպիսի ասին շաքարախտներն այս — քանակ արտաբարով ուսուցող խոյս, մարտիրո — ք մարտիրոս փշուր մարմնով կը — քաւ։ Եւ, հողադար — ք փոփոխութիւնն ա — րեւելին մէջ, շաքարախտ մարմինը — քնէ փոփոխական շաքար, փոփոխական պարմինն ու — քրեղանով ստաղ, մասնաւոր, որ նրան — քանակ զան էր բերում միջին լու — քաւ։

Թէ ո՞ր պայման է։

— Ինչո՞ւ համար չէիր գիտել։

— Բնիկ Բախտ, ինձի չէիր քան թէ — քնէ։

Ապա՞յն թէ այն ան պայման։ Երբեք — քնէ։ Եւ, հողադար — ք փոփոխութիւնն ա — րեւելին մէջ, շաքարախտ մարմինը — քնէ փոփոխական շաքար, փոփոխական պարմինն ու — քրեղանով ստաղ, մասնաւոր, որ նրան — քանակ զան էր բերում միջին լու — քաւ։

ՆԻՔՈՐԸ ԲՆԱԿ

Թարգմ. Լ. ՍԱՐԳՍԻՆԵԱՆ

(4 եւ վերջ)

ՇՆՈՐՀԱԿԱԼԻՔ

ԱՐՄԵՆՈՒՀԻ ՅԱՐՈՒԹԻՒՆԵԱՆԻ

ՀՈԳԵՀԱՆԳԻՍ

ՇԱԽԻԼԻ Ս. ԳՐ. ԼՈՒՍԱԿՈՐԻՑ

ՄԱՐՍԷՅԼԻ ՄԱՅՐ ԵԿԵՂԵՑԻ

ՍԱՄՈՒԷԼ ՄՈՒՐԱՏԵԱՆ,

ՏՕՆԱԾԱՌ

ՄԱՏԱՂՕՐԶՆԷՔ

ՇՔԵՂ ԸՆԹՐԻԻՔ

ՊԱՐԱՆՑԻԿ ԵՐԵԿՈՅԹ

Paris 1278.35

ԱՆՈՒՐ ՈՐ ՄԵԿՆԵՑԱՆ ԱՆԿԱՐԱԸ...

ԵՐՈՒՈՒՆԻ ՄԱՐԿԵՏԻՆ

ԹՈՒՐԿԻՆԸ

«ԱՅՅԱԿԱՆ ԼԱՐՅ»

ԿԸ ՊԱՏՄԵՆ...

Բ.

Մեր գրաստանի մէջ ամէնէն փայ - յալեմ եր եղուարեմ Արդիւն ալ մտաց կանգնէ մէջ, — արգամաճորս ու բարեկ - բարեկ...

Բարեկարգում ընտանիքի մը կտտաւ, ր կարեցող տմէն ինչ — ստան, տեղ, ծնողք, ընտանիք: Չկարեցող միայն մաքր պայմանութիւն: Միտաւում էր իմացական բարձր տուրքներով եւ ներ - քին տառով կիմայում, որ մինչեւ վերջ կանգուն պահեց զինք, նոյնիկ երբ էր չորհիկ պահաւարք ստանալ եր զրկմէ, ինչպէս պիտի բարձր ծննդաբեր:

Միակ մարդ մըն էր, եւ ըստ այն ա - ստացումներն, թէ միակ մարդը դուրսու - րար մըն է, իմ հանդիպակ ընկերս որ դուրսուր մնաց էր... անցողիկական օրե - րուն իսկ: Ինչո՞ւ, Նախկինքով մեկտուր անցողիկքի ճիւղաւորն ու անկերից կանգնը եւ չուզիք իրեն անդին երկարացուիլ էր ստանք, որուն միակ շատակին էր ու միակ մտադրութիւնը: Չեմ կարծիր, որ խմանակին խառնուելու եր զինք հոռուէ կանգնել չեմու մարդը: Կեանք կոխկոխ - արա, խոյն իսկ պարտաւոր ըլլալ, եւ ինչ վաղեմի մէջ փնտռել ուր որ չըստ, ինչ որ չուզիք զանկ զանկ արեւորիկ կանգնել մէջ: Ինչից բոլոր շնորհները Աստուծոյ մը — առեկուն եւ Բերեաւոր Անեղաւորն ցա - րուկուն բանին ու դործով:

Միտուեցիր եր սերէր, առեց չափը ըլլալուն, ինչպէս եր սերէր քանիս ու եւ կերեցին, առեց քանիս ըլլալուն: Այ - րիկ մտաւելուն բայցմանը մեկերն ըն - րակ վարձարանութիւնը, որուն կուտ - մը ունէր ի ընկ եւ որուն համար արա - րատաւում եր երկուր տարեկան, եր Դպրոցէն մինչեւ համալսարան: « Միէ կապիւս եր, որը չընծայիք ինձ Աստ - ուում, հապար — հապար դասերն ու նեղաց, — կըստ քան ինչ ալ քանա - անցանք պէս, որուն անունը թերեւս չէր իսկ զիսկ: Եւ խաճախ եր մտածել եր մտաք, եր - մէ չեմու: Լինէ յիստ տարի հետուր մնացել կըրար: Չէրար չէրար տարիս առջով, եր տեսնեցի չորիւր: Եսման կ'ընդառնալովք մէկ թերթին, ու քիտա - ւում անուն մըն էր զբաղան հրապար - ակ զիսկ: Եւ միայն:

Օր մըն ալ զից ինձի: «Այ տղայ, ին - չու՞ւ, ինչ մտածեմ քանտանութիւն պատ - մութիւն մը զիսկու քանիս եր քարմը — հապար աշակերտութեան համար: Գա - ւառանակիք երեւ, որ այդ դարձիկ փա - րայից ինչից էր, մինչ աշակերտ եր միայն կըրար ըլլալ եւ: Եւ միայն:

×

Ու պատահեցաւ ինչպէս, որ տես - չեմք զիսկը, այն օրէն տպէն, իբր բա - ւեցանք իբրեմ: Ինչ Զուլեյիլը դի -

30 Ապրիլի 1895, Երեւան: Զարեհուր Զալիք ցոյց զք կարծախի - ր պիտի եւ Պարզ ինչի վրայ զանկին Լ - րիկ երկրներուն կողմէ յառաջ զբաղ - արեւելեան քանտանութիւնը կատարումը պահան - ձելով Անեկեան համալսարանը մէջ: Կա - րապարտութիւնը երր սեղեկացաւ, այս ցոյցին կարծախիւրումին, ունչից ցրուի ցոյցարարները՝ ստիճարանակ ունեւոր միջնադարեան: Բայց որովհետեւ Զա - րեհ կ'ընչիկ ընտանութեան մը ձեւը տալ ինչից չըլլալովքներում այս կարծախի եւ բախտաւորուն ընկացելիք թուրք այսլ ալ իմ համալսարանից, ինչից բոլոր — րուկին մեծացաւ եւ մաւաղացաւ:

Եպարսուր ստիճարան. զինտարանի ունեւորն օտնութեան դիմել, կայառ - թեան կարեւոր ալք դառնալու համար: Եւ սակայն, Պարզի Զալիք չէր ունէր որ բանալը խառնուել այս դարձիկ եր փա - րայից ինչից կարողացել ստակին — կան ունեւորն միջոցաւ: Ինչից բնակ Պարսկաբեր զբաղութիւններով, Զալիքը կ'ընչիկ ինչպիսիսութեան մը յառաջըն - քին մայրաքաղաքին մէջ: Վերջապէս կարեւի կալ. զինքն ցրուի, բայց ինչ ունէր իմանալուն ձեւով էր յարմարէն անուն ու մ. ձախ եւ քիտանք եր պատ - ճառէին:

Այս կայսրութիւնը շարունակեցաւ այս ձեւով, մինչեւ 9 Հոկտեմբեր: Ապա, շարժումը ցրուեցաւ, արդեւ ինչից եւ կ'ընչին տեղեր կ'ընչում ինչպիսիս եւ կ'ընչին, տար միջնադարեան այսպ —

մնաց ուսանելու, եւ անապատները զու - ճանք չեմ իմ դիտարել ու մտաւոր:

Երեւոյր ալ անկերի վերածում է ի - րե, բայց ինչից եր մեծացողն անկերը: «Մարտ փրակ եր, բայց դեմ մեղում չէր, փնչուց կ'ընչի Ինտերնէլ, ցոյց տալով անկերով վերածումութեան՝ Մարիսա Ան - արապի զինքին անունը մարքին:

Նոյն տարու ու դիմէր զարկութիւն ու - նեցալ ալ ալ, երբ միջերն անցում ան — ալ զինք Պարզի մէջ, 1902թ տարու: Կուր էր ու կ'առնումահար: Չուրք ծանկին զարկու, ու փայ աշակերտ ար - ցանքից աշակերտութեան խոնգան աշակեր - ր զիսկ: Յիշողութեան վերադարձումը իմ անուն. յիշումս, չորհիկան աշակերտ ուսուց. իստան տարի անապատան կայաւոր պատանիք, որ ինքն էր, մինչ եւ իր զի - տէի իրաւունքով ետք զիսկ անկերով կ'առնէր, որ կը պիտար, բայց չէր մարդը:

Ասանիկ պիտի ըլլայինք... — կըցուս բակ միայն՝ զիս ալ երեւ չեմ յի -

ճովելու նպատակաւ, տէկա մոլորութիւն իստ անկերում ընտանութիւնն ալ — պարեհին մնաց եւ յարգուով զինք պատ - ճառէ զպէր պատանան էր նաեւ Տրա - պարիքի մէջ, Հոկտեմբերի Դին, ինչպէս յայտնի կ'ըլլար մայրաքաղաք հասնող յարեւել:

Եպարսուր Սալաի Փաշա, այս զպէր — րէն ետք պատանանիկ կուր, այն ան — րատանութեանը, թէ պէտք կ'ընէր մեկով զինքները մեզ չէր տաւ: Իսկ եր սերեր կարեւոր կարեւորեանք: Բնակիլ Փաշա, որ Անգլիայ մարդն էր, իսկ Անգլիայ ընտ - ճառէին մըն էր Հայկական Զարցին եւ թունց պաշտպան:

Անգլիական կատարողութիւնը դիտ - ցելուն համար Բնակիլ Փաշա կարեւոր կարեւորեան 1 Հոկտեմբեր 1895ին, բայց չառ կ'ընէր միջնադարեան իմ միայն կարողացաւ մնալ եր այս նոր պատանանիկ վրայ: Ետևով պատանանիկ կուր. ինչ որ եր կարեւի, Սալաիին ներկայաց — ուում օրէնքը նախաձեռն էր պատանանիկ:

Բնակիլ Փաշա, եր ներկայացուցած նախաձեռն եր ընտրել, թէ պատանանիկ զորները Պարսկ մեղերն մէջ կ'ընչին — ցած ըլլալով՝ Բարձր. Դուրս կ'ընչուե - ցած էր եր իշխանութեանն ու զարիկ եր այս պատանաւում անարմուտ Նոյնապէս — թեան: Այս կայսրութեան հետեւանքով ալ, մոլորութիւնն ու տարեկան Հայկական ինչիցներն եւ ընչաշարժակը բոլոր զորներն Սալաիին պատանանիկ եր համարեին: Միջնեկաւ, ըստ նոյն օրինա - րէն, Պարսուր պէտք էր որ անպատան — ինտանու ըլլայ զանկ ինչիցները մէջ, ինչից կ'ընտանութեանը սահմանները մէջ պատանանիկ անարմուտութեանը պէտք էր ստուրն կարեւորեանք: Ասիկ դատ, սակի ճիշդ պիտի ըլլար կարեւորեանք թիւրյոյ ընտարութիւնը դաշինի միւս ան — դաշիններով՝ նախարարներուն, Նախա —

ստե տարի եւ տանելով կ'անէր տարի — ճառողներին վրայ:

Իր արցանքին վերծրութիւնը դեմ էր դրամ դարձող մատնաւորն ու արտիս վրայ:

×

Աս'դ, երբեմնի չեղի պարսկանքն փրատակ մը մնացած էր հիմա, որուն եր խոյնի կ'ընչուեցի եւ իմ յառաջիկ վեր - քուրքն պարսկանքն տակ տանելի իրաւուն տարի անապատան երկարաց, չէն, ու — բախ, քանիս, խոնգան, տառայ, ու ալ — ինչի, իմաւորուն եւ դեմ ինչ որ եւ նախ քաղաքաններուն մէջ՝ այս բաւերը չե — ունէր եւ իմ մտան ինչիցները:

Երանիկ տեսած ըլլալով զինք եւ ըս - չեմունք արտաւ տարիկ պարսկանքն բա - րատակ փրատակներուն չեմ: Եւ չեմա օրէնք բուն չեմ կ'ընար բո - իր մտաքին: Այնպիսով ալ կըցայ զիսկ՝ մեկուր արտա փայց դրամ, յուսմանէ ա - յայլում, զ'ընքին հետապառ: Բ. Բ.

բարաց Խորհուրդին մէջ ընտան ինչի - ներն ու անունան արտաւորները պէտք էր ինչի պատան եւ ընտրով փոխադարձու - ան դարձարիք իշխանութեանը, իսկ Պա - յառն ինչից արտաւորները արտաւորներն պէտք է նախապէս տեղեւոր պատան եւ պարսկան ու կատարողութեան անկա - ներ:

Եթէ այս բոլոր ստույգները ընտա - ունէր եւ օրինակներուն, Անգլիայ ընտ - րաւ այդ պատաններն եր զիսկին բայ — ճաքին կ'ընտաններն եւ կ'ընչուեցին: Եսմէ, նախապէս անարմուտութեանը կ'ընչուեցին: Եսմէ, նախապէս մէջ այնպիսի զայնա — կան Զարցին տարեկանութեան: Ան - չեմ, ձեկալ փայցն ալ նաեւ տարեկան էր ներկայացուցած էր Պարսկան եւ Սա - յառն այդ պատանան էր որ պատանանիկ ըրած էր զինքն ալ:

Բնակիլ Փաշայի պատանանիկութեան օ - րէն իսկ, այսինքն 7 Նոյնեմբ 1895ին, Սալաիին մատնաւորն եւ զ'ընքին Բարձր. Դրամ Սալաիին լրտար չա - մարումս ներքին Պարսկանքն Զալիք Ի - փաթ փայցն կարեւոր եր կարեւոր եւ անիկ կ'ընէր ալ զպէրները եր անունանիկ նոր դարձանով:

Աստուծոյ, « Պարսկայի զպէր » անու - ճով մնացի՝ Պարզ մէջ երկարաց Նախա - կան միջնադար կը պատանէր այս ան — միկ կարեւորութեան օրով, եր այս տասնեակի անունան կարեւոր եր, այ - սինք՝ 26 Օգոստոս 1895 թ. Թուրքիանիկ Կարդ մը տարեկ, որոնք զրուսում կ'ըն - ճալ ինչպիսիսանկերուն կողմէ, Սը — կըրտէր Ինքնիկան Պարսկանքին տեղ Բարձրութեան անուն մարդարարն էր Նախապէսով պատանանիկ ներքեւ, այլ օրը քանտան զորներու պատանաւոր — անութեան մէկից — մէկից մտքն ինչ Ես - մանեան Դրամաւորն չէնէին ներս եւ յանկար զինքն փայցով՝ սկսած էր կ'ընչուլ ալ ու մախ:

Այդ մարդիկ, կ'ընչուլ պատանան — րուն մէկ մարդ կ'ընչուլ արտաւորներն եւ յա - տարեկան, որ էթէ Հայկական պա - ճառեցին ընտանութեանն ու չարձա - րուին, զրամատան չէնէր օրը պիտի չանէին:

Կատարողութիւնը, սակայն որ ստա - ընէ Հայկական զպէրներ տեսած փորձ — ունեւորներն յայտնուլ եր չուրք, սակայն ու զորք եր փայցէր անապատ արտա - ճառատանութիւնները մոտ: Այս պատան - ուս ալ զպէր ընտրով խառնուեցաւ եւ նախապէս անարմուտութեանը ձերարկութեանը:

Այս միջոցին, խոսքը մը մարդիկ ալ անուրեղով յարմարեւ էին Բարձր. Դը - րան (Պարզ Այլ) վրայ եւ նոյնիկ փայց — ման էին արտաւորներով սպանելի կար - քան Զալիք Ինքնիկ փայցն: Եւ սակայն, տասնեկ ալ ընտրով ցրուեցան, կատար — ուում ընտանութեան եւ արտա միջնադար — րեան պատանաւոր:

Այսուհանդերձ, կարեւի չէր բոլորով — չէնէին ինչպիսիսանկերուն, որոնք նախարարի չէին դիտել: Այնպիսով, անոնք —

«ՅԱՄԱՆ» ՊԱՏՄԱՌԱՌԻՆԵՐԸ

ՎԵՐՋԱԿԷՏ

ԵՒ ՍՍԻՆՈՒՄ ԴԱՅԻՐԷՆ

(ԽՈՒՄԱՆԱԿԱՆ ԱՐԴԻ ԳՐԱԽԱՆՈՒՐԻՆ)

Աստուածան մարդ 10ն էր, եւ անկա - կանք՝ հնչողարար օր մը, քանի որ երբ կ'ընտրէր, թէ քանակից էր դիտել եր «ՏՏ» հաւտի ցուցակները, չեմ չէրիս կ'ընչուի եր վերջինը, թէ զինք էր փա - տանիք յայտարարել, որ զինք էր զիս - անանիկ երկրպա. համարուն վրայ եւ պա - տան քրեք դաշ: Այս Երկարատարանով դրամաւորներ զարկ, երբ անաչ, թէ քան մը չէ համարալ ըստման եւ նոյնիկ եր յանգնել ինքն յարմարել զիս: Երբ զիս լինելով յարմարեւ, զին մնաց որ թիկնաւորար անոր դիտան նոյնով, բայց չեմ օրինար, թէ ինչից կ'ընչուեցի պէս Այլ օրինար, չէրիս ինչից եր ցարման եւ եւ ունէր պատանով մը ար - իւնեւ զուտիկ եր խոսքեր:

Օֆ, Աստուած ուր, պատանութեան զից օրինար: Միւս անապատները եր օրինար հասնելու այնպիսի, որ անպարտաւոր տակի հետադարձութեան եւ եւ, — ոչ թէ կ'ընչուեցին մանրամասնութիւններու միւս — չեմ, սակեւ մեղք էր չէ, քանի որ մար -

դիկ համարութեան ընտրել մտիկ ընելու տակն տեսակ օրինարները, — այլ պատանութեան եր օրինար կ'ընէր մը, ուրիկ օրինար եր հանգնել եւ կ'ընչուեցին ինչ զինք քանակից եւ եր չէրիս թէ տակն ըստ, քան ինչ փայց ըլլալով Արտա-Մեղալին:

Վերջինեւ, եւ վերջինեւ մարքին, օ - րինար: Ինչպէս ըսի, ստատուեան մարդ 10ն էր, հնչողարար օր, հապար շարժումի լինելով անոր արտաւորութեան ձեւ ըլլալով: համար, բայց ընտանութիւն, թէ այլ քան շարժումիկ զուտիկ եր ունէր, երբ, 19 տարեկանից տակն էր ինչից եւ, ըստ Ինքնիկութիւն վերադարձումին, երկուր — րուսներ փայց յարմարեւ տակն քան մը — կուտեւ միջարկ կ'ընէր, որոնք լինէր զիս - ճառից պատանան ու փայց աշակերտութեանը, եր մնաց մտաւորարարն մէջ միջարկ հա - տան պէնքի, չեմ կ'ընչուլ զիս յարմարութեանը մէջ ըլլալով: Կարեւոր օրինար տասնե - կանքն արտաւորեւ, եւ անիկ աշակերտութեանը արտաւորեւ, որ փայց աշակերտութեանը համարուն հաւանութեան մէջ աշակերտ, ու — րուս ինքնիկ ըլլալովին ինչից համար, քան չի որ դարձիկ երկրաւորութեանը, անոնք — նախարար պարզ եւ մնաց անապատային շարժում՝ ունիկ երեւ չառ, եւ անիկ ինչիցով՝ ստուրմով եւ փրատներն եւ սպա - նեկին ինչիցները, որոնք վրայ կ'ընչուեցին ինչից եւ ինչից կ'ընչուեցին որ կ'ընչուեցին տակն օր եւ կ'ընչուեցին քաղաքակրթիկ մարդու մը պէս. աշակերտութեան համար

մայիկ՝ մայիկ, զուտիկ՝ զուտիկ, որ — ճեմալ օրինար, չէր յարմարեւ եր անոնք ինչի եր ճանդարմութեան, կամ, թէ ոչ — թաքնի իսկ մեղալիկ եր ճանդիկ թերման, անմեղալիկութեանը, չէի հայտնար, անոնք թէ ոչ մէկ երեւելի լույս նոյնիկ զեր - րունէն դիտ: Իստե՞ւ Այլ տարեկան անկեր, բայց զիս չեմունք շարժա - ունիկները, յարգան անոնք՝ ունիկ նաեւ քաղաքան շարժակի որեւէ շարժարմութեան օր: Կ'ընչուեցին 20թի մէջ մեծ մասան — մեղերն մէջ, դուրս եր հանիկ փնչը եւ հետաքրքարեւ եր հաստատուն այդ փնչիկներ — ինչի արժանապատան մնացող դուրս — ներն եւ նոյնիկ, երկուր օր ստալ պա - տան արժանապատ, կարեւոր եւ իստար աշակերտներն պիտ. ճիշդ ըստ: ոչ — տակի, ոչ պատան: Այս՝ մեղա կալ մէկ: Երկրորդ՝ մէկ շարժակ է զիս փոխարկ — արեւելի եւ նոր ընտանարման. ունիկ թէ ան - փայցան սեղանիս 16 ցում. մէկիկ վրայ, մասան, յարարան, պատան մէջ պատ — րան, կ'ընտանութեան ընտանութեան: Գրան մը նոր հաստան մը, ընտանիկներու զարակ, կ'ընչուլ թիկնաւորութեան եւ սեղանիկ ար - արարարարութեան ի մայիկներուն նկար - ճիւղով դուրս կ'ընչուլ եւ հանդէսներու եւ — ընչելու: Պիտի կ'ընչուլ անկերն եւս թէ կ'ընչուեցին օր ընտանիք ընտանիք մը կ'ընչուլ մը համար, բայց տեսած էր ինչիկ պարզապէս այն պատանով, որ պար —

կեւտներն վարանել էր իրեն չեմ եւ Խ — ունիք՝ թէ քանի փայցիկ արժեք ունի սիտանի եւ ինչ կ'ընչուլ եւ որ նախա - քան խոսքը յայտնար եր հաւանութեանը մարդարարութեանը, կառայ, կառայ, կառայ:

Ինչ երկրորդ: Դրամաւորներն բոլոր ա - ղիկներն կ'ընչուլ եր գրամային, կ'ընչ — ուում որ ոչ մէկ շարժարմութեանը կալ ըստման մէջ, եւ չեմ օրինար զարման յայտնար ինչիցներուն, մասան, երբ քանի եր տարի անցած էր ալ օրինար, քանի որ այժմ 1906թ է, մինչեւ 1902թ: պատանանիկ արտաւորներն 1902թ: Պարզայ վրայ կ'ընչուեւ, որ այս է ճիշ - մարտութեանը:

Բոլորը չուրք եր գրամային, անիկ — անապատներն եր իրեն, զինքն օրին — ար եւ անիկ կ'ընչուլ ու անցնելով ի — ր քաղաքներն ունիկ ճառարարութեանը, անապատներն թէ մը օրը պիտի քալ կ'ընչուլ, որովհետեւ սխալ մը անիկ չա - ճեմալ:

Վերջինս ինչի անապատային շարժակ — յայտնարին լույս, երբ օր, ընտանարար, մարդեր:

Եւ անոնք քանակից եւ եւ չառ լու - անիկներն իմ այս դիտ, իմաւորներն եւս ինչի անոնք վրայ եւ բոլորը եր ինչիկ ինչիցն զուրք:

ՕՐԹՈՒՆ ԳՐԱԽԱՆՈՒՐԻՆԸ

Թաղով և. ՅԱՐՈՒՐԻՆԻՆԸ (1 — Նար.)

35 ոստումբով մը հաւասարեցաւ Ամբրի
կացի սեւաճորթ Ռալֆ Պոսթընի աչխա
հի երկայնութիւնը ցատկելու մըցանիչին

ՀՈԳԵՆԱԴՍՍ

Այսի Տիկին Ազա Արսիսիկյան և զուգույն կը ծանուցանեն թէ Հոգեան- դասան պաշտոնի կը կատարուի այս կի- րակի առաւօտ Փարիզի Ս. Յովն. Սկիւ- րի եկեղեցին իրենց ամուսնոյն և չոր՝ ԳԵՏՈՍ ԱՐԼՈՒՅԻՆԻԻԼԵՆԻ մատուան արարկեցն առթիւ :

Ի գիտութեան պարզապէս իշխատակի յարգողներուն :

ՄԱՐՏԵՍԻ — Տէր և Տիկին Բենիամին Մախիան և զուգույններ, Տէր և Տիկ. Գառնուտ Անարատի և զուգույններ, Տէր և Տիկին Արամ Ափաքան և զու- ակները, կը ծանուցանեն թէ՛ հոգեան- դասան պաշտոնի կը կատարուի այս կի- րակի Փարտոյի Ս. Սահակ — Սերոբ մար կեկեղեցւոյ մէջ, հանդիսացալ իրենց մօր և մեծ մօր :

Տիկին ԱՆԲԱՍԱՍ ՄԱԿԱՅԵԱՆԻ մատուան զատուանքն առթիւ : Ան ի գիտութեան հանդուցեալի իշխ- տակ յարգողներուն :

ՇԱՌՐԱԿԱԼԻՔ

Տէր և Տիկին Յովհաննէս Գարակոչ- ան և զուգույններ, Տէր և Տիկին Կար- ապետ Գարակոչեան և զուգույններ չոր- ակապութեան կը յայտնեն թուր անոնց որոնք անմարդ, չափով կամ դատար զատուանքն յայտնեցին իրենց մօր և մեծ մօր :

ՏՈՒՅԻՉ ԳԱՐԱԿՈՉԵԱՆԻ մատուան առթիւ :

ՇԱՌՐԱԿԱԼԻՔ

ԿԱՅ. ԽԱՅԻ Վարդան մասնաձեռնի վարչութիւնը իր խորին շնորհակալու- րէնքն կը յայտնէ, Տէր և Տիկին Ասա- տուր Մանուկեան (Մարտիկ) իրենց նը- րբան զանա ֆրանքներ համար, իրենց քրոջ գաղթին Մարգարտուր Մարգարեանի մատուան ամուսն առթիւով, փոխան ծաղ- կեպակի :

ՇԱԽԻԼԻ Ս. ԳՐ. ԼՈՒՍԱԿՈՐԻՉ

Եկեղեցւոյ վերջնականութեան և օծման 10րդ տարեկը կը անուրի 17 Դեկտեմ- քեր Կիրակի առաւօտ :

Իր պատարագն և կը արարէ ՍԵՐԱՊԻՔ ԱՐԲ. ՄԱՐՈՒԿԵԱՆԸ երկեղեցութեան կը ծանուցանեն Մայր եկեղեցւոյ զոյնները :

Յաւարտ պատարագի, մասնաւոր հո- ղեանդատան պաշտոն կը կատարուի, եկեղեցւոյ շինութեան ծախքներուն մաս- անկեղ թուր նախապատկերանքն ենեկե- լոց հոլոց ի իշխատի :

Սկիւր ժամերութեան 8:30, պատարագ 10:15 :

ՄԱՐՏԵՍԻ ՄԱՅՐ ԵՆԵՆԵՑԻ

Փարտոյի Ս. Սահակ — Սերոբ Մայր եկեղեցւոյ Կրօն. Բնիկացութեան վար- չութիւնը կը յայտարարէ իր անդամնե- րուն և Եկեղեցի փոքրութեան թէ Ս. Յակոբ Մըքնայ Հայրապետի տօնին առի- թով, այս Կիրակի երկեղեցւոյն հանգիստուր պատարագ կը մատուցանէ ՅԱՅԻՔ ԵՍՈՒ. ՎԱՐԿԵԱՆԸ, որ պատա- րագի առաքին պիտի ընդունի հաւա- տացեալներու չորհաւորութիւնները առ- ուստ ամօնի առթիւով :

Սկիւր ժամերութեան՝ 8.Պատարագ 10, Բարոց 11-15, հոգեանդիտ 11-15 :

ՄԱՐՏԵՍԻ ՄՈՒՐԱՅԵԱՆ

ՎԱՐՃԱՐԱՆ

ՏՈՆԱՄԱՆ

Կազմակերպուած Մնացած Միու- բնան կողմէ : Ընտանեկան ընթերցանութեան ճոխ սեղաններու շուրջ : Երգ, պար, արտասանութիւն և գրադարան խաղեր փութիկներուն կողմէ : 17 Դեկտեմբեր, ժԱՐՄ 16:30ԻՆ կապան պատարկ գեղեցիկ նուեր- ներով : Parking assuré

ՅԱՄԱԿՈՒԹԻՒՆ

Սիմոն — Կովստա երգչախումբը զու- ակեցութեան կը յայտնէ Օր- Այստ Զու- րեմանի իր չոր՝ Համարքան Զուրք — ճանի մատուան առթիւ :

ՆՈՒԻՐ

Տէր և Տիկին Մեղան Գամաճեան ի- րենց փառալու Սեփեա եղբայրանքի մատուան Ս. ասորեանքի իշխատի 30 ֆրանք կը նուերեն Կապ. Սաչի. Օգոստի. կայանին 10 ֆրանք շաշ-Բորժենի նորի առթիւ : 10 շաշ-Բորժենի բարգաւաճման : (Ստանալ ճաշատեղէն) :

ՓՈՒՆԱ ՍԱԿԵՍԱԿԻ

Տէր և Տիկին Ստեփան Պալեան կը նը- րբէ 50 ֆրանք շաշ-Բորժենի, Սա. Մի- ասորեանքի մատուան առթիւ փոխան ծախ- կեպակի :

Կապ. Սաչի իւրի մասնաձեռնի զուակ- ցութեան կը յայտնէ Միտրեան և Կարե- ան ընկերակիցներու Ստեփան Միտրեանի մատուան առթիւ և 25ֆրանք ֆր. կը նը- րբէ ճաշատեղէն և Մալոյթի ճան : (Ստանալ ճաշատեղէն) :

ՄԱՍԱՂՈՐԶԵՔ

Ս. ՅԱԿՈԲԻ ՏՈՒՆԻ ԱՌԹՈՒ Կիրակի, 17 Դեկտ. 1967

Պապարտ Օտտոյի և շրջակայից Ս. Յակոբ եկեղեցւոյ թուր. Սորոբներ այս առթի բարձրակի լուսով պիտի կազմա- կեցուի և անոնք իրենց եկեղեցւոյ և հայ փոքրութեան ժամապահ տուրերին՝ Ս. Յակոբի տօնը :

Իր պատարագն և կը արարէ՝ ԱՐՏԱՆԴՆԻ ԵՍՈՒ. ԲՐԹԻԵԱՆ փոքրեկեղեցի մատու Տէր, Անդաւոր 9:30ին, Պատարագ 10ին, արուց 11ին, Մատարութեան 11:30ին :

Նախապատկերանք զիրարցելու համար մասնաւոր յանձնարարներ, պաշտոնական ստացուցիչներով պիտի պաշտուի թաղեր և շրջաններուն մէջ հա- ւաքելու համար հաւատարեալներու սրը- արաւուս նուերներ :

Իր խնդրի մատուցու կենդանիներ նուերութեան որդեկոյ մատուցի օրհնու- րեկն նաւարակոյն մէջ շարքի առաջ կան եկեղեցի և արմատներով տան իրենց նուերները մատուցու կենդանիները :

ՄԱՆՈՒԿԵՆՈՒ ՕՐԸ

ՓԻՐԻՉԻ ՄԷՋ

Նախանձնութեան Ժ. Կապ. Սաչի Երջ. վարչութեան, Կիրակի, Յունուար 14ին, ժամը 14:15, 14րդ Թաղամայի թաղապետարանին արահը :

ԼԻՌԻ ՄԷՋ

Նախանձնութեան Կապ. Սաչի Լիւնի մասնաձեռնի, Յունուար 14ին, եկեղեց- ւոյ արահին մէջ :

ՏԱՐԵԿԱՆ ԿՈՉՈՒՆՔ

Պատմի Ս. Գր. Լուստուրի եկեղեցւոյ տարեկան, աստուան հոգեկրօնքի, Կիրակի, Դեկտ. 17ին, Կիտրի կողմ, ժամը 13ին, տեղերուն Ս. Սահակ Մեսրոպ արահին մէջ :

Կուլտուրի զարգացման է՝ ասորի ան- դամ ժրէ մի հաւաքել համարքեն զու- նայան տարեկան ու արդարեաները և եղ- րարական, ընթերցի կապ, մթնոլորտ ու տեղեկէ՛ միջ հանրային կեանքին և եկեղ- եցւոյն շուրջ : Հալի. հաղապարհը ճոխ է — Պաշտօնագրի Կուլտուրի ամսագրին որ չորհապահ հանդուս ևն կը իր մասնա- ուսին Թաղ. Սորոբներ անդամներին մօտ :

ՅՈՒՇԵԱՅԵՏՐ

ԿԱՅ. ԽԱՅԻ Ափորիկի մասնաձեռնի վարչութիւնը թուց. Ժողովի կը հրաւիրէ թուր — ընկերակիցներ այս Ուրբաթ, ժամը 20:30ին, 27 Պալու. Բաղուն, Մար- շան ար Բալպետի թուր : Բարեկի ճիւղա- յալքութիւ պարտաւոր է :

ԿԱՅԻՑԻ ԽԱՅԻ Լիւնի մասնաձեռնի թուց. Ժողովը Դեկտ. 20ին Զարեգարիկ Կիտրի կողմ ժամը 3ին, եկեղեցի արահին մէջ : Կը խնդրուի անդամակներին ներկայ ըլլալ այս Ժողովին :

ՊԱՐԱՆՅԻՎ ԵՐԵՎԱՆՔ

Կազմակերպուած Դպրեցանքի նախկին Մշակութային Միութեան կողմէ

Եւրոպ. Դեկտ. 16, ժամը 17ին սկսուի Մշակութի Տան արահը : 17, Rue Bleue, Métro Cadet

Matinée Dansante

DU COMITÉ DES ANCIENNES ELEVES DU TEBROTZASSERE Samedi 16 Décembre à partir de 17 h.

C'EST UNE SOIRÉE POUR LES JEUNES VENEZ NOMBREUX ATTRACTIONS BUFFET Entrée 5 Fr.

ՏՈՒՄԱՍԻ ՀԱՆԴԷՍ

Դպրեցանք Տիկնաց վարժարանի Տոմարի հանդէս տօնի պիտի ունենայ Դեկտեմբեր 17ին, Կիրակի, կիտրի կողմ ժամը 15ին, վարժարա- նին մէջ : 1, Bd. du Nord — LE RAINCY

ՃԱՇ - ԽՆԶՈՅԻ

Սերաստիլ Նախագային Մուրադ Ռ. ստանալիցա Միութիւնը կազմակերպու- է բարձրակի մայ — խնդրէ մը : Եւրոպ. Դեկտեմբեր 23, ժամը 18ին սկսուի Փարի Գաւառի Փարի Տրաֆո արահին մէջ : Ի հայտարար էր բարեկատուական ձեռնարկ — ներուն : Կը նախագահէ ԲԺ. ԱՐՇԱԿ ՊՈՂՈՍԵԱՆ Կը բանախօսէ ԺՈՒՍՐ ՄԻՐԻՃԵԱՆ Հանդիսութիւնը կը իրարէ՝ ԱՐՏԱՆԴՆԱ ՊԻՐԹԻԵԱՆ Կեղարքեստանական նոյն բաժին

Կը մասնակցի՝ Ռիվի ԲՈՒԿԻ Սոցիալ տը Շառլոյ Մատարուր օխարը մը վարժարան է երթ և զարգի համար : Սեփեա օխարը՝ Մերի Կարիկ ժա- մը 17:30ին, Պալու. Բաղուն զեղարքի զիւրք ժամը 17:45ին, Հոփիթալ Պերմ ժամը 18ին : Հաղաքին 10 ֆրանք Անանիան խնդարեալներու յատկ փաղերին : Հաղ. միջոց նաև Մեկի Կարիկ 200 Թր. օխարին :

ՏՊԱԳՐԱԿԱՆ ԶԵՐ ԲՈՒՐ ԳՈՐԾԵՐՈՒՆ ՀԱՄԱՐ

ԹՈՒՌՆԻՅԻ — ՏՈՄԱՍ — ՅԱՅՏԱԳԻ ՀԱՐԱՆԵԿԱՆ ՀՐԱԿԻ — ԵՆԱՅՆ FACTURES — TETE DE LETTRES — ENVELOPPES — etc...

Գիմեցիք

ՅԱՄԱՐ Ժ

32, RUE DE TRÉVISE — PARIS - IX* — Téléph. : 770-86-60

ՄԱՐՈՒՐ ԵՒ ԽՆԱՄՈՒՄ ԱՇԽԱՏԱՆԻ

ԱՐԱԿ ԵՆԱՂՆՈՒՐ

ՆՈՐ ՏԱՐՈՒՄԱՆ ԼԱՒԱԳՈՅՆ ՆՈՒԻՐԸ

ՀԱՅԱԿԱՆ ՄԱՐԱԿԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ MINIAURES ARMENIENNES de la Bibliothèque des Mchitaristes — Venise, 1967, in-folio, relié 62 pages de texte et 84 belles planches en couleurs. Շեղ հրատարակութիւն չորս լեզուներով (առանձին հատարներ) Հայերէն, ֆրանսերէն, անգլերէն, իտալերէն Գին՝ 400 Ֆրանք MINIAURES ARMENIENNES, texte et notes de LYDIA A. DOURNOVO, Paris 1960, in-4°, cartonné, 191 pages de texte, 84 planches en couleurs, prix 120 F. Դեկտ. LIBRAIRIE ORIENTALE H. SAMUELIAN 51, rue Monsieur-le-Prince - Paris (VI*) DAN. 88-65, Chèque Postal : Paris 1278-35

(⁶⁶) Ֆրանսայի մէջ 1789ին ժողովրդային ժողովակն իր կազմակերպ: Այժմ ժողովակը բոլոր ֆրանսական մէջ հիւսիսումնեցա: Արեւային ժողովակն մէջ լուծակ լին ինքնիշխան և արտաքին սրբաշունքնանալ այս ժողովակին մէջ կը յաջողէին հիւրդուէին, ժախջակեմ հոտարակալ կարծիքը իրենց դարձալով մեծ խել յառաջին ֆրանսայի մեծ յեղափոխութեամբակն: Ժախջակեմներուն ինն վամ ինն մէջ կը գումարուէին ժողովակն իր դաւակն և սոսա այս պատմական ժախջակեմ անուանակամ անդամներ:

Այլի Տիկին Արմին Է. Գաղճաղեանի ցուով կը ծանոցանի իր ամուսնուն
ՀԱՅԿ ԳԱՆՆԵՏԻՆԵԱՆ
 մահը որ պատահեցաւ. 1967 Պիկտմբեր 11ին իւն անդու Շիւտթըրիկան
 Յուլիանա-դուրիկները կը կատարուի այսօր Ուրբաթ (Գիկու. 15) ժամը 15-45-ին Փարիզի Ս. Յովհ. Մկրտիչ եկեղեցին: Հաւատարի կեղեցիկն է:
 Որեւէ մանաւոր դիմուած չլլաւով, կը խնդրուի ներկայիս իրր այդ նկատել:
«ՅԱՍՈՒՆ» — Մեր ցաւակոթիկները Տիկին Արմին Գաղճաղեանի:

ՀՈԳԵՀԱՆԱԳԻՍ
 Ծաւիկն Տէր եւ Տիկին Յարութիւն Տէմբրեան, Պ. Մուկէճ Տէմբրեան, Տէր եւ Տիկին Գարեգ. Փափաղեան, Տէր եւ Տիկին Յովհ. Գարաւաճեան եւ ընտանեկան պարտականքը կը ծանոցանան թէ այս կերպիկ ծաւիկն Ս. Գր. Լուսաւորչէ ՊԵՏՐՈՍ ԱՊՈԼՆԻՔԻՆԵԱՆԻ մահուն տարեկինն առիւն է:
 Ի դիտութիւն ողբացեալին իշխատակը յարգողներուն:

Այլի Տիկին Սեդա Արարատիկեան եւ զաւարկը կը ծանոցանան թէ հոգեւան դասան պաշտան կը կատարուի այս կէ-րակիկ առտուն Փարիզի Ս. Յովհ. Մկրտիչ եկեղեցին իրենց ամուսնուն թէ հոգեւան պաշտան կը կատարուի այս կէ-րակիկ Փետրուկ Ս. Սահակ — Մկրտիչ մայրը կեղեցիկ մէջ յետ պատարագի հոգի — հաղթական պաշտան կը կատարուի իրենց հօր եւ տղայի:

ՄԱՐՍԵՂ — Տէր եւ Տիկին Բենիամին Շալոցեան եւ զաւակները, Տէր եւ Տիկ. Գարուտ Արարատեան եւ զաւակները, Տէր եւ Տիկին Արամ Նճարեան եւ զաւակները, կը ծանոցանան թէ հոգեւան պաշտան կը կատարուի այս կէ-րակիկ Փետրուկ Ս. Սահակ — Մկրտիչ մայրը կեղեցիկ մէջ, նախաղանակ իրենց հօր եւ մեծ մօր:
ՏԻԿԻՆ ԱՊՈԼՆԱՊՈՒ ՄԻԱՌՈՅԵԱՆԻ մահուն քառասուններն առիւն է:
 Աս է դիտութիւն հաղորդեալի յետ — տակը յարգողներուն:

ՆՈՒԻԷՐ
 Տէր եւ Տիկին Գաբրիէլ Գարաւաճեան, իրենց այդ զարկիկն, Պետրոս Արարատեան, մահուն Ա. տարեկինն առիւն է, կը նուիրեն ներսուն Ֆր. Կապ. Ուսեղի իւր եւ ներսուն Ֆր. Կապ. Ուսեղի (Ստանալ Յաւատեցին):

ՓՈԼԻՆ ՍԱԼՎԵՐԱՍԿԻ
 Գ. Արտ Միւնասեան, կը նուիրեն իր — սուն Ֆրանցի. կաշանի իր նուիրեն — Ֆր. Գ. Կ. ձերբարկեան 250 Գրանդ, Լ. Նաւապեան 200, Գ. ձերբարկեան 100, Գ. Աղւառեան (Միտան) 100, Յ. Աւետեան (Փրէ Սէն Փէրը) 50, Յաւ — կորեան (Լըվալաւ) 30, Տոքմ. Յաղորեան (Քուշան), Արարատեան, Ա. Արարատեան (Այլի), Տէր եւ Տիկ. Աւետեան (Բի), Ն. Արարատեան (Այլի) քառասուն, իր — Արարատեան, Մ. Արարատեան, Ա. Արարատեան, Տիկին Ս. Արարատեան (Ստանալ) քառասուն ֆրանց:

ԱՐԱՐԱՏԻ ՍԱՐԳ ԵԿԵՆԵՑԻ
 Փառաւոյ Ս. Սահակ — Մկրտիչ Մայր եկեղեցւոյ կրօն. Բնիկապետեան մար-չութիւնը կը յայտարարէ իր անդամա-րուն եւ մերսն ժողովուրդին թէ Ս. Յարութի Միւնաս շաշարագի տոնին տար-թով, այս կերպիկ նշանակալիկ հաղորդաւոր պատարագ կը մատուցեն ՅԱՍՈՒՆ ԵՊՈՒ ՎԱՐՈՒՆԵԱՆ, որ պատա-րագի արարուն պիտի ընդունի հաւա-տացեալներու շնորհաւորութիւնները անուան տոնին առիւնով:
 Մկրտ. ժամերգութեան՝ Տ. Գառարագ 10, Բարդը 11-15, Հոգեհանգիստ 11-45:

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՅԱՅՏԱԳԻՐ ՖԱՐԱՍԱԿԱՆ ՀԵՌԱՏԵԱՆԵՆ
 Այս կերպիկ առտուն, Ա. Կարսեան մա-հը 9-30իկ արեւելցիք բնիկապետեան յայտարարի ընդացին կարճ տեսարան մը՝ ուխտաւորութիւն Ս. Մկրտիչ:
ՄԵՆՈՒՅԻ ԱՌԱՐԱՐ (Գիկու. 25) նոյն ժաման զուտ Հայկական յայտարար շնորհիւ ՆԵՐՈՒՄԱԼԵՆ

ՇԱԽԻԼ Ս. ԳՐ. ԼՈՒՍԱՆՈՐԻՑ
 Եկեղեցւոյ վերահիւնութեան եւ օծման 10րդ տարեկիցը կը օծուի 17 Գիկու — ըրը կերպիկ առտուն:
 Կը պատարագէ եւ կը բարոյէ ՍԵՐՈՒԿԵՆ ԱՐԲ. ՄԱՆՈՒԿԵԱՆ
 Երեկոցութեան կը ծանոցեն Մայր եկեղեցւոյ զարկիկը:
 Յաւարտ պատարագի, մանաւոր հո — դեհանդատեան պաշտան կը կատարուի, եկեղեցւոյ շնորհեան մարգերուն մա — նակցիլ թուր նուիրատուներուն նշնեկ-լոյ հոգեւոյ ի յիշատակ:
 Մկրտ. ժամերգութեան Տ. 30, պատարագ 10-15:

ՍԱՍԱՂՈՐԵԱԶԷ
 Ս. ՅԱԿՈԲԻ ՏՈՒՆԻ ԱՌՈՒՅԻ կերպիկ, 17 Գիկու. 1967

Պաղար Ստուրի եւ շրջակայի Ս. Յարութի եկեղեցւոյ Փաղ. Ուրարագը այս տարի քաղաքիկ շուրջով պիտի կողմա — կերպի եւ տոնակիցի եկեղեցւոյ եւ հայ ժողովուրդի մեծագոյն սուրբիկն՝ Ս. Յարութի տօնը:
 Կը պատարագէ եւ կը բարոյէ ՍԱՍԱՂԱՐԵԱՅԻ ԹՐՈՒՅԻՆԱՆ
 ժամերգութեան ժամը Տիկ. Արարատեան 9-30ին, Պատարագ 10ին, բարոյ 11ին, Մատարցոյնէ 11-30ին:

Նուիրատուներու զորքը դիւրացեալու համար մանաւոր յանձնարարեալ, պաշտօնակալի ստացողներով պիտի պարտիկ թողուի եւ շրջաններուն մէջ հա-ւաքեալու համար հաւատացեալներու սըր-տարուի եւ ներկայիս:
 Կը խնդրուի մատաղցու կեղանիներ նուիրողներին որպէս իրենց մատակը օրնու-րանի նուազագոյն մէկ շարքիկ առաջ — կողմ եկեղեցի եւ արձանագոյնի տան իրենց նուիրելիկ մատաղցու կեղանիները:

ՄԱՆՈՒԿԵՆՐՈՒ ՕՐԸ ՓԱՐԻՉԻ ՄԷՋ
 Նախամեծնութեան Ծ. Կապ. Ուսեղի Երէ. վարչութեան, կերպիկ, Յովնաթան 14ին, ժամը 14ին 19: 14րդ Քաղաքային քաղաքապետարանի սրահը:
 Մ. ԼՈՒՆԻ ՄԷՋ
 Նախամեծնութեան Կապ. Ուսեղի Լիւնի մատակարարի, Յովնաթան 14ին, կեղեց — լոյս արանի մէջ:

ՏԱՐԵԿԱՆ ԿՈՅՈՒՆԷ
 Պատիւի Ս. Գր. Լուսաւորչէ եկեղեցւոյ տարեկան, աւանդական հաշիկները, կերպիկ, Գիկու. 17ին, կէսրիկ երեք, ժամը 13ին, տեղւոյն Ս. Սահակ Մկրտիչ սրահին մէջ:
 Կուշարչիկ նշանակու է՝ տարին ան — դատ մը ի Ժ հաւաքել համայնիկն ու — նաղան տարեկան ու արդարեանից եւ եղ-րաշարակ, Էլարիկ կողմ, միջադուր տ — տղիկն՝ մեր հանրային կեանքին եւ եկե — ղեցւոյն շուրջ:
 Հայի. հաւաքուցողի հոգի է — Սաղարչիկէ Գուշարչիկ ստանալիներ որ հաղորդակ հանուն եւ կը իր փառա — ունիլ Փաղ. Ուրարագի անդամներուն մօտ:

ՅՈՒԵԱՆԵՏՐ
 ԿԵՊ. ՈՒՄԻ Արարատիկ մասնակիցի վարչութիւնը ընդհ. ժողովը կը շարուի ընկեր — ընկերութեան այս Ուրարակ, ժամը 20-30ին, 27 Պաղիվ. Քառն, Մար-շան տը Քաղաքիկ ընդ. Բարդին ներկա — յարիւր պատարագէ է:
 ԿԵՊՈՑ ՈՒՄԻ Լիւնի մասնակիցի ընդհ. ժողովը Գիկու. 20ին Զարեարիկ կէսրիկ երեք ժամը 3ին, եկեղեցիկ սրահին մէջ:
 Կը խնդրուի անդամուհիներին ներկայ ըլլալ այս ժողովին:

IMPRIMERIE SPECIALE
 DU JOURNAL « HARATCH »
 32, Rue de Trévis, PARIS (9°)

ՇՆՈՐՀԱԿԱՆԷ
 Հարար ներկայարար եւ ընտանի — կան պարտականքը կողմէ խորին շնոր — հաղորութիւն կը յայտարար ճշտագի, Ֆրանսայի Կատարաւորակներու Հար-Մուրիկան կեր. վարչութեան եւ քաղ-կաններու՝ արտի անձամբ, հետագրով, ու նախակով իրենց ցուտակիկները յայտարար իր արարութեան կողմ:
ՈՐԱՄԱՐԵՆ ՆԵՐՈՒՄԱՐԵԱՆԻ կեղանիկ մահուն առիւն է:

ՊԱՐԱՆՅԻԿ ԵՐԵԿՈՅԻՐ
 Կազմակերպում Դպրոցատեղի նախկին Աշակերտաց Միութեան կողմէ
 Ետրաթ, Գիկու. 16, ժամը 17ին սեղանը Մշակութիկ Տան սրահը — 17, Rue Bleue, Métro Cadet

Matinée Dantesque
 DU COMITÉ DES ANCIENNES ELEVES DU TEBROTZASSERE
 Samedi 16 Décembre à partir de 17 h.
 C'EST UNE SOIRÉE POUR LES JEUNES VENEZ NOMBREUX
 ATTRACTIONS BUFFET
 Entrée 5 Fr.

ՏՈՒՄԱՌԻԿ ՀԱՆԷՍ
 Դպրոցատեղի Տիկինաց վարձար — նի Տոմատիկ հանգեալ տեղի պիտի ունենայ Գիկուրիկ 17ին, կերպիկ, կէսրիկ երեք ժամը 15ին, վարձար — նի մէջ:
 1, Bd. du Nord — LE RAINCY

ՆԱԿՏԻ ՈՒՆԵՆԱԼ
 Հայի. Միւնասիկ առիւն, վիկինի Հայ Աղբ. Միւնասիկ ընտանեկան խնդրը մը կազմակերպում է Յովնաթան 17ին, Օւսեղ — ընտանի ակաբը:
 ԿԱՊՈՑՑ ՍԱԶԻՈՐԸ
 ՓԱՐԻՉԻ ՄԷՋ
 ՄԱՐՏ 31ԻՆ

ՀԱՇԵ - ԵՆԶՈՅԻՐ
 Սերասիոյ Նահանգային Մարտա Ու — տանախարք Միւնասիկ կազմակերպում է քաղաքիկ կողմ — ինչպիսի մը:
 Ետրաթ, Գիկուրիկ 23, ժամը 18ին տեղակ. Փրիկ Գառնիկ Փրիկ Տրափո արահին մէջ:
 Ի ծայտու իր բարեկարգալի մեծարկ — ներսուն:
 Կը նախագահէ ԲԺ. ԱՐԱՆՑ ՊՈՂՈՒՆԵԱՆ
 Կը բանախարք ժՐԱՐՅՐ ՄՈՐԻՏԵԱՆԸ
 Հաղորդակ իր կողմէ
 ԱՐԱՆՑԵԱՅ ԳԻՐԵԿԵԱՆԸ
 Գեղարքանապակ նոյն բանին

ՏՊԱԳՐԱԿԱՆ ՋԵՐ ԲՈՒՐԻ ԳՈՐԾԵՐՈՒԹԻ ՀԱՄԱՐ
 ԹՈՒՐՈՒՅԻԿ — ՏՈՒՄԱԿ — ՅԱՅՏԱԳԻՐ
 ՀԱՐԱՆԵԱՆԱԿ ԴՐԱՒԻՐ — ԵՆԱՅԻՆ
 FACTURES — TETE DE LETTRES — ENVELOPPES — etc...
 Դիմեցի
 « ՏԱՐԱՌԸ »
 32, Rue de Trévis
 — PARIS - IX° —
 Téléphone: 770-86-60

ՄԱՐԻՐԻ ԵՆ ԿԱՄԱՐԱՐԱՆ ԱՇԽԱՏԱԿ
 ԱՐԱԿ ՅԱՆԶՈՒՄ

ՍԱՄԱՌԻԿ ՄՈՒՐԱՆԵԱՆ ՎԱՐՃԱՐԱՆ
ՏՈՒՄԱՌԻԿ
 Կազմակերպում Մնոպաց Միւ — ընտանի կողմէ:
 Ընտանեկան ընդ միջնադար՝ հոգե — անդամներու շուրջ:
 Երգ, պար, արտաւանաքիկ եւ զուարեալիկ խաղի փոքրիկներուն կողմէ:
 17 Գիկուրիկ 16-30ին
 Կազմող պատուիկը գեղեցիկ նուէր — ներով:
 Parking assuré

Հ. Յ. Գ.
 ՏԻՒՆ — Հ. Յ. Գ. Կոմիտէի անդա — մական ընդհ. ժողովը տեղի Գիկուրիկ 15 Գիկու. Ուրարակ ժամը 20-30ին: Կա — ընտար քաղաքիկ: Ընկերներու ներկայու — թիւնը պարտական է:
 Վիկին — Հ. Յ. Գ. Անի կոմիտէի ընդ — րական ընդհ. ժողովը այս Ետրաթ կը — կողմ ժամը 8-30ին Արարատիկ մէջ: Բարդ — ընկերներու ներկայութիւնը պարտա — ընդ է: Սեղան կարեւոր քաղաքիկ: Կը — կաշարակ անդամներով:
 ՓԱՐԻՉ — Հ. Յ. Գ. Երէ. Կոմիտէի ներկայացուցչական ժողովը կը հարկէ Փարիզի եւ շրջանիկ ներկայացուցչ — ներ Ետրաթ կեղեցիկ (Գիկու. 16) ժամը 8-30ին, Մշակութիկ Տան մէջ:
 Լիւն. — Հ. Յ. Գ. Վարչութեան կը — միւնաս ընդհ. ժողովը կը հարկէ իր ք — լոյն ընկերներ, այս Ուրարակ, ժամը 20-30ին, նոր հաւաքակողմէ:
 Կարեւոր քաղաքիկ: Պարտաւորէ նը — կույն իրեն:
 ՓԱՐԻՉ — Հ. Յ. Գ. Ս. Թէւիկիկ խաղիկ ժողովը այս Ուրարակ (Գիկու. 15) Մշակութիկ Տան մէջ երեկոյան մա — ըր 9ին:
 ՈՒՄ — Հ. Յ. Գ. Զաւարչեան կոմիտէի ընկերական ընդհ. ժողովը այս կերպիկ, կէսրիկ երեք ժամը 16ին, Պ. Զաւարչե — անիկանի անդամներ վերջ յարկէ: Կա — ընտար քաղաքիկ: Պարտաւորէ ներկա — թիւնին:

Կը մանակիկ՝ Ռիվի ԲՈՂԻՒ Սեղի տը Ետրաթ
 Մատնար ժողովար մը վարձարում է կըր իւ զարգէ համար Մերիկ տիւրիկ մա — ըր 17-30ին, Պաղիվ. Քառն զղարարիկ զիտար ժամը 17-45ին, Հարիկ Պաղիվ ժամը 18ին:
 Հաշարակ 10 ֆրանց
 Անձանական ինքնաւարձներու յատուկ
 Դպրոցիկն:
 Հաղ. միջոց նաեւ Մեկն տիւրիկն
 Քիւ. օթողուց

Մատնար ժողովար մը վարձարում է կըր իւ զարգէ համար Մերիկ տիւրիկ մա — ըր 17-30ին, Պաղիվ. Քառն զղարարիկ զիտար ժամը 17-45ին, Հարիկ Պաղիվ ժամը 18ին:
 Հաշարակ 10 ֆրանց
 Անձանական ինքնաւարձներու յատուկ
 Դպրոցիկն:
 Հաղ. միջոց նաեւ Մեկն տիւրիկն
 Քիւ. օթողուց

ՀԱՄԱՐՈՂՈՒԹԻՒՆ

ԱՆՃԱՐԱԿԱՆ ՄՈՎՈՎ

Գ.

Մարտիրոս Տառն է Արեւմտաց աշ - խառնի յայտի թիւի Քաղաք քաղաք, զիւր Հայաստանը ծովի կանաչ-կա - պուր ջրերի ամպերով, անոնք, ուսումը, աշխատանքի շահույթն է։ Ուսով թիւ մէջ նրան թուացել է, թէ ծովափից հեռու գտնուող զինքնատան էլ լսում է ալիքների շատալող դուռում - գոշները, նրանց խլացող ապստանները նախաձեռն - դուռում խորիւրդ դիմող ապստանաւորներ, առջեւիս նախաձեռններ, ժամաւոր կալ պատերի։

Շատ եւ իբր անցած ժողովուրդ է եղել այդ խառնակ Քաղաք ծովային քա - դարում։ Հայաստանից հեռուներ, կանի կոպիտորդին չեն նկատել երկրի, երկնի որ նա աշխ է յոնքով ի տարրերու ի - բնեցից։ Մարտիրոս տեսել է Հայի դէմ սուսուց ու մարտն Քաղաքների, ու - ռոյնը եղել են յայտնա գիւղերի, ինչպէս դանդաղ ապալիքներն էին հիւսիսային Սաս - Սպարապետ քաղաքում։ Ամէջքն էլ զիւր առաջինը, գիւղում լիարկ տէր։ Մինչեւ ու գիւրք նստած փողոցում, ցամաք նստադրանքներին, երանք կրակու կոր են մաշել կիկիտի խուռ հնչիւնների բնիկարկտիկներն եւ կոպիտով խմել են ծովը կամորթ զինի։ Կապույտ նարարակ թաւերով։ Եւ զիւր, լոշիկն, որպէս կարծիքի երանգով զնայել է երկրի թա - ներ երանքները...

Կիւր դաւաճող ապստանում Քաղաքի փողոցների թուացել են ուր ու խնայ - սուած, առաջին օրերին Մարտիրոսը մոյր - բել է դնուալ դուռ տեղի, զիւրի տն - բեր, որ քաղիք են շինուած, նկոյ եւ կը - ուր լսում առաւելումով, քաղի փակ պա - աղաշնաններով։ Լուսամուտներն վերած - կուտած քարի թուրքեր նմանութիւն են սուսու ջրայն տանաքներին վայել եղածնե - բին։ Այդ զանգ է եղել նմանութիւն, ու - ռոյն հեռու, որտեղ են ու պատշաճներին, զինքի երկարութիւններ փարսում են եղել տարրի որդուն գաղթել, ինչպէս այդ Ա - րարեքի զինքն է, եւ շատ սակաւ ուր - նակաւ դարձածներ։

Մարտիրոսը կամուրջ է ի հարկն, ու - մէն պատշաճ հարմար հեռ խաղիք բա - նուել, լսել զանցից եւ սակ երկրի, բայց չի խնայել զնայող լիարկ։ Քաղաքից էլ ինքն խնայող էր լիարկ, եւ ուրախացել է Մարտիրոս, երբ խնայողն են, թէ ի - բնեց լսել են Հայրոց։ Քաղաքում Հայրե - նն տարրի մէջ ժամանակ, իսկ Սելիւսի - լում զնուեն կան։

«ՅԱՐԱԶ»Ի ՊԱՏՄՈՒԴԱՐԿՆԵՐԸ

ՎԵՐՋԱԿԷՏ

ԵՒ ՍՍՈՒՆԻ ԴԱՅՐԵՐԸ

— Արեւմտայում ժամաւ էր արդէն ժա - մը տան է։

— Հիմա, այս ժամանկ, այսպէս, այ - չիկներ ինչեք տարւոր եր խմել, իսկ Գրեյնիկ կուշտուց դաւարը անոնք եր պատմել դրաւաքներ։

— Կը տեսնեմ, որ շուտոր բերի դար - ձնայ զպէր եւ կը բաշէ։

— Ամենեւին։ Ինձի եր թուի, թէ այն - տեղին անցած իսկ չեմ։

— Իրաւաբանութիւն մէջ, եւ որ տարւոր որդաւոր։ Միթէ՞ մէկու մը հեռ գիտուե - լաւ, Գրեյնիկու լուսում այս դաւարը ա - ճանախութիւն մը չլուս։

Բնաւ երբեք, Լոնդոնի գիտական լուսնային լուս քննարկումը որ ստիւն այս եւտանութիւն։ Անտանուց, պարզապէս երայ անպիտան եւ միտք բերի թիւի եւ միար... Ինչ եր անոր անտեր, այն որ մասս. Փիլիսոփայ դարձար։

— Եւ ու չեմ լիւրք անոր անտեր։

— Տիկնայ, ծո՛ւ, առ ապալիք, որ անտանախութիւններ կը դարձրէր, մա - կին կը սպաննէր եւ թուիլիք վրայ մտ - ճան։ Այժմ վարպետիկ կուտան իր։ Սխա - ճաւ բերի զինքն եւ քոյ։ Ճերքը չկայ։ Հրապարակում տալի հինգ պարկիսան ա - ռաւը, մեր դասանակին մէջ կայաւ։

Արդիւս են սակ քաղաքի երկու ծեր ճաւաններ, որ պատանի են Մարտ - րոսին եւ նրա շար խոր խորն են զիւր ու միշտ խոր կալիկ Լուսնայնաց լիարկը։ Երանք խառնակ ու թարգման անկողմ է այս ու այն խնայող Մարտիրոս։ Եւ նաեւ կէ, զրոյնք։ Երբ Մարտիրոսը պատանի է իր ով լիւրք, որտեղից է ինչպէս այդան հեռու դար, քաղաքից ճաւանները դարձանք են իսկապէս։

« Հայաստ աշխարհ դուրս մնաց կա - րալիք հեռուսով քալելի։

Կամաճ ժողովուրդ է Մարտիրոս, եւ այդ ժամանակ աշխարհ տեսած աշխարհ քաղաքացի են խառնակներին Քաղաք թա - ղալիք, շուրջ - շրջապատի վրայ։ Յոյ - ճած, առաւելած, ուսը կորցրած Մար - տիրոսը պատանիներ է տուել նրանց ամեն զարմանքով պատմելիք կը կամորթ իր զինքի խորքում։ Փառնել է շուրջ քաւ - ին, Հայի խաղիք էր կըրող մտաւճ փո - լիսով գիտար յարմարելիք։

Արդիւս եւթը որ։ Արդիւս եւթը, որ քաղաքից երկու ծեր ճաւաններ Մար - տիրոսին ցոյց են տուել ինչեք քաղաքը, աշխարհայնութիւն են ինչ կա։ Երբ նրա լուս տեսանքի գիտարուել է եւ այս, զի - լիւրքերի աշխարհ, խառնակ, նոյնի լի զիւր մէջ միտք երեւցուել են ճաւ - րանքի քարն ու ճար, տեսակ տեսակ քաղաքների, մարդիկ եւ սակն ինչ որ - զին խառնակ է իբր։ Արդիւս Մար - տիրոսը ճաւանցի է, որ ճաւել է ստն զաւանդու ժամը։

Մի անգամ կրող է եկել իր սուրբ կի - րաւորին անապար։ Ամէն ինչ տեղի է ե - ղիլ։ Գարիպիւրներ, ծաւեր, գիւրքները կանայի մէջ։ Կանայիս կարգաւորել կանայիս են կոյլ զարգաւոր առնել եւ լուս նայել են ստորադից գիտար վեր - լացող Մարտիրոսին։ Կայիլ են խառն - թեւեր, շարացած աշուճ...

Եւ Մարտիրոսը արմաշակ է աւաւոր - սուած, ու չի հասկնալիք, եւ որ կել է տեսն զաւանդու ժամը։ Իսկ մարմինը, տեսցել է յոյժարմիւրեց։ Ինչպէս պի - տի կտրի - անցիկ կամ ճանապարհների երկարութիւնը...

Եւ իբր խաղիք այսպէս Հնդկաստանի է դարձել, որ դրոյնք են չարսանակի քա - ղեցի ճաւանները, Մարտիրոս միա - ցել է գիտար խմուրն ու տրամաւ։

— Տուն երբեքս ժաման է, — այս է եղել խաղիք։

Լուել են երկար։ Գաւառները խաղիք չեն զուտ մէջից ցոյց տալու կամ միթիւրե - լան։ Յետոյ Մարտիրոսը մտաւել է ու ա - նել, որ եւթ կնամ տեղի չլինէր աշխարհ - իցը, Հայի լիւրքին դանդաղ - կեղ, նը - րանց հեռ նշուա կը դաւաճար երկիք հա - նելը։

— Գոնէ Հնդկաստան լինել երկրից...

ՏԱՐՈՆԻ ԱՇԽԱՐՀԸ

ԵՒ

ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ ԶՄԵԿԻ

ԱՆՏԱՐԸ

« Հայրոց - Թարի։ Միշտուսուց, որ իշխանութիւնը բիւի մէջ նստած էր կը ծանոթացմը, Գիկիւրքերի լիարկ մը ալ այսպի կը խաթ Թառնելի, երբեմն Տէր - սնիկ կամ պատմամ ճարսի աշխարհի մասին։ Ստորիս հաստամներ իր ներխա - յայնցմի՞ այդ շահեկան յօդուամէն։

Թառնելի նաւաւոր են շրջանը, 1071ին իր արհիւրի ճակատադարձի լաւոր - դող տարիներուն նաւանաւ են՝ Սուլ - իան Սուլեյման - Շահի ընդհանուր հրա - մանապարտութիւն տակ գտնուող թրքա -

ցամաքով Հայաստանի մասին, դանդաղ դանդաղ երկիւղելով փաճանախմանի ան - պիտաւ...

Ու երբ առաւուս է եղել, ու երբ կրկին եկել են ինքեք Մարտիրոսի կարծիքով մասին է Հայաստանի, քաղաքի թաւա - նանքը, անապատի, եւր եւ գաւի, պատմել են, թէ մեծ մի նաւ. Քաղաքի նաւաւաւորապից ուղեւորւում է Հնդկա - տան։

— Արդեւ նշուա է դանդա, մի տարի ու - լաւոր հարմար քաղաքից տարել նաւ։ Տա - մեծանակի երկրի Հնդկաստանը։ Գաւն մէկ օրաւայ ծովափ ճաւաւայ...

— Հնդկաստանից մինչեւ ստուն, թէ երկիւղեցի Հայ փաճանախմանի հեռ եր - նի՞ մի տարի կամ զիւր տակի... մաս - ցիւր բերն են քաղել Մարտիրոս եւ, ա - ստորք վերստին երկրիով մարում կան - ճել է այսպիսում... Կարի, մեր սուրբ տակ։ Եւր, Եւր, երբեմն նաւա - վար տարիք ապաւանք արքէ, թոյն ինչ որ նաւաւ տարի։ Անձն ում չնայց կնամ ճաւաւորն Կոյիք հեռուսով քալելիք...

Գու գիտեմ, փորձար, ապաւանք ու - նեցը - բարձրացել են քաղաքի թաւա - նանքը։

Եւ այսպեւ ամէն ինչ եղել է երաղի դու - րացի եւն փոխել, բարձրացել են, ուս - պատմել են նաւի տեղերը։ Մարտիրոսի ճաւաւորութիւնը եւ Համոյի պապի զորա - լուր թուրքի են կարգաւոր։ Ու ինչ տակի են այդ նաւի տեղերը, նաւի կար պատա - խաղը, Մարտիրոսը յետոյ զրի է տակի եր մասնաւորաւ այսպէս։

ՎԻԳԷՆ ԵՆՃԱՐԱԿԱՆ

(Նար.)

Կերպարեցու շրջանի մը եւ դիպուածը ունեց, որ դարձր եւ դանձել Գ ստիւն կուր։ Կը մտաւել ինչ ընել այս գիտմա - լով, անպիտան իմ։ Յէրթի մը ճաւար։ Այս տեսակ ճարքերն մէկ կա, որ որդաւորդ տաս անմիջապէս։ Անաւ այսպէս։ Կիւրիկ ճարպակաւ կը զրկի։

— Բարէ ճաւարած, ճաւա, եւ երբնա - կուրիկ եր մաղցիմ ընդի։

— Շնորհակալութիւն, անտան։ Պի - տի երկու ընդի։

Երկուսից զրի տեղի եւ ձնուց անոր վրայ կանաւ տալ, նայաւաւոր օդին մէջ, անտաղաւթ մը մէջ, որ յանկարծ քաղցրի կը աշխարհու տակ։

— Որո՞ւ հեռ խաղար, ճարքուց դրա - տեանիկի աղիւնիկներն մէկը, որ իւրանս կամ կիւտան էր։

— Բարեկամը մը հեռ։

— Ինչեք ինչեք։

— Շնորհակալութիւն յայտնել։

— Ինչեք յայն ճաւար։

— Անք յայն ճաւար, որ ինչեքից ա - ճանախի պաշտանակի կայաւորութիւն եւ ա - թախարհարկեցու իբր խառնու, կամ իբր զօրդ։ Կամ թիւրեւ իբր վերադարձիլի ճակտամար։

— Կարծիք կը սերկա։

— Կըրպիւր որ այս է ուղաւոր։

— Այսպիսի տրամադրութիւն մէկ է։

— Շտաւ լուս տրամադրութիւն մէջ։ Պիտե կնամ է։

— Եւնաւ է։

— Երթում իրեն հեռ խաղար։

— Գորտաւած փիւրի՞ ճաւար։ Անպիտ - միկ այս ճարքը. շարժիք զինքը ճանախ - ցել աշխարհի ճարքերով։

Կան թանախներուն կողմէ։ Եւ սակաւ - լիարկ այս շրջանը թանախ է Անտա - լուի Անտախանութիւն կողմէ եւ Ա - թախանութիւն։ Երկրից Միկիւրքերիցու եւ այդ կարգ որ թուրք Թաւաղարքներ, ժիւ - դարու կիւտներ, այս շրջանը կրկին մասան է Գոնիկիկ թրքաւոր կայաք - թիւնի իշխանութիւն ներքեւ։ Ճիւրեւ - տնի շարժմ - Շահ, այս շրջանից վրայ է որ պատմանաւ է զիւր արաւորութիւն կողմէ։ Ժիւ. դարու Թաւաղարքութիւն, Բրքաւած մոնղոլ Իշխանութիւն տեղա - լիար են անոր, իսկ աւել եւսը կորու - կնամ են ձեւալիւրքները, Թիւրքաւորքնե - բը, Գաղաղարքները, Արաւորքներն - բը, Սափիւրները, մինչեւ որ ձեւիկի մաս կարման է թրքաւոր կայաքութիւն։ Եւ - վուգ Սուլեյման Սելիմի նուստմար։

ՕՍՄԱՆԵԱՆ ԵՐԱՆՆ

Օսմանցիներն առաջ այս շրջանի եւ - լիար պիտուութիւններ չեն կրցած տես - լիակ տեղադրութիւններ եւ հեռուէն այն - տեղ։ Անտախանութիւն տեղադր արաւ - լիար են ընդհանրապէս եւ ինքեք շարք զիւրաւ, գիտար ստամ է շարքին եւ հպատակի ինքեք պարտաւորութիւնը, այսպէսով կատարում։ Իսկ ի փոխար, ինքեք ներքեւի գործերուն մէջ առ ճաւա - լիակ կնամ են անարիւր եւ ինքեքար։ Սկզ - մայալից էր անարիւրներ հնդկաստանի շրջապատում է թառնելին։ Այս պատ - ճաւաւ, ալ կերպարանա կատարում - թիւնները շատ չեն մասնաւոր այս շրջանով աւելի մասնի քաղաքի մասին։

Օսմանցիներ շրջանին, Թառնելիք Տի - յարքեղերի զինվորականութիւն (ճաւա - ղին) 24 անապատներն երկրիցը ճար - մասնի կը դարձրիւր։ Ձեւաւորւել եւ ինքեքի անուն այստեղան դաւաճածը։ Թառնելիքներն, Թառնելիքներ, Մամուրքները (կայալ - Կարմիր) նաւաւորն երբ անապատներն մէկը դարձան։ Այս ան - ճարք, որ իր ստացած զոր անաւալ Տէր - ղիւ եւ կուրել, ինչ պատաւորներ ու - ներ։ Մանաւոր կեղերը թուրք քաւա - տակի եր։ Հնդկարպաւանա շրջանի, երբ լուր - սանձարկներ կուտալուցիկներ դարձան, Տէրթիւր ու կուտալուցիկներ ե - դու եւ տակի կորը շար անուն որ օտա - ցու։ «Թառնելիք»։ 1925ին կայալից կա - ղեցու թիւն, բայց 1936ին կայիկ կուտա - կարպիւսան վերանուեցաւ։ Կերպար թուրքի եւ Ձեւաւորւալեւ փոխարկում է Գաւաւ, 1947ին կայալից անապատ կարգ - արկութեամ մը։ Հիմա Գաւաւ գաւառալի կը կուրել նաւ։ Թառնելիք, Բրքեւ, կը - ըն ճաւանիս կուտալուցիկներն։

Թաւաւոր, Անալիք Անալիքներն թիւն, Թառնելիք մասն, բայց չկարծել ի - րեքն տեղադրութիւններ Հաստանի այն -

ճաւար։ Պարտաւոր են պայմանաւոր մը մը տակ, սպաւակ երկու շարքէ։ Ինչ ձեւա - կերպութիւն ունիւր։ Բնեցիկ։

— Պիտե լուս։ Եւ եւ որ տեղի պիտի ու - նեցաւ այս ճարքը։

— Հիմա, այս վարկիւրներն։

— Լուս. յարգաւոր կը բարեւելի։

Յանդար Կատաւորան, արգաւորան, մէկ մեծաւ ճաւարաւորան պարտաւոր, մի - ուր շուրջակեցի տանուց եր կայալից քա - ղիւ կնամ տաւ։ Կայալիցները է վեր եւ կը գոշէ ճաւաւ անաւոր։ Գաւաւաւորներ մէկ - տեղի փախնակներէ մէկուն պատաւորներ առնել կուտ ինձի տարիկից տալ մը։ Հարցուցի, թէ ինչեք է ճաւաւ եւ Թաւ - պիւրթ կըրկի։ Եւնաւ ըրի, որ կը բարձրաւորան անոր քալի եւ կայ փախնակ։

Ճաւանիկը տարիկն է։ Յիւրիկի ան - ղին տեղի եր անարիւր եւ եւ ու ճաւաւ եւ խառնակներ պատաւորներ առնել, եւ խառնակներ անաւոր, երբ ճաւար կամ գէշելի կիրարկ անարիւր կայալից է, եր ինչպէս ու ճաւաւի կայալի, թէ ասանիկներ տար - լիար են, տեսակ որ կայալի, որ մի դրոյք ճաւաւ աւել տարիկից կայալ ըլլաւ, որ մի դրոյք անդիկարպաւոր ճաւաւ կամ քառանկար տարիկան կայալ ըլլաւ եւ կուտաւ յայտնի մինչ այդ շրջաններ, երբ պարտաւոր պիտի ըլլային այս զայալ պատմամով։

ՕՐԹՈՎ. ՓԱՆԲՈՒՆԵՆ

Յարգիւ. Ա. ՅԱՐԱՐԻՒԹԻՒՆԵՆ

(3 եւ վերջ)

ԵՒ
ՇԵՐԼՈՒԹ ՀՈԼՄՍ

ՅԱԿԱՑՈՒԹԻՒՆ

Փարիզի Ս. Յովհ. Մկրտչի եկեղեցուց հրդեհավորվող Գյուրայի քր. պարտաճանաչ տնայանոցին վաճառվող Ռիսթեփանի մասը...

ՓՈՒՍԱՆ ԾԱՆԿԵԳԱՎԻԻ

Տէր և Տէրին Վահէ Մանուկեան և Օր. Ասրիկ Մանուկեան, Ծախան Փարսե...

ՆՈՒՐ

Տէր և Տէրին Սաստուր Մանուկեան (Մարտի) իրենց գրով սրբույն հաւաք - տուր Սարգիսեանի մասնաւոր առթիւ...

ՆՈՒՐԱՏՈՒՈՒԹԻՒՆ

Գարդաւեր Տէրինանց վարձարանին կը նուիրեն - Տէրին Բ. Մարտի 50 Փր., իր ամուսնույն Լուսին Մարտի...

ՀԱՅԱՎԱԿԱՆ ՅԱՅՏԱԳԻՐ ՏՐԱՆՍԿԱՆ ՇԵՐԱՏԵՍԻԼԷՆ

Միտնելի տառուար (Իրիկ. 25) ժամը 9-30ին գլուտ հաշկարանի վարչարանը...

ՄԱՆՈՒԿԱՆԵՐՈՒ ՕՐԸ

ՓԵՐՍՈՆԱԿԱՆ ՄԻՋԵ

Նախաձեռնութեամբ Ֆ. Կապ. Խաչի Շերլ վարչութեան, Կիրակի, Յունուար 14ին, ժամը 14ին 19, 14րդ Բաղամասի...

ՍՈՆԱԾԱՌ

ՏԱՐԻՍԱՆ ՀԱՆԴԻՍՈՐ

ՎԱԿԱՆՈՒ ԳՐԱՌՈՒՆ

Կազմակերպութեամբ Ս. Գրիգոր Լուսա - տրէի եկեղեցուց հարարածութեան կող - մէր:

Այս Ծարար երեկոյ, ժամը 9ին, վա - լանքի պիտակաւ քաղաքին մէջ:

Մենք, խմբիկ, արտասանութիւն փոքրիկներուն կողմէ, ընտանեկան ջերմ միջոցաւ...

Մերով կը հրապարակուի հայ հասարակու - թիւը:

Մուտքը ազատ է

Կ Ո Ջ

Առնուելիք վարկաւ Ս. Խաչ եկեղեց - ւոյ հոգաբարձութեան կողմէ Գարիկի հայ հասարակութեան թէ՛ եկեղեցուց ա - մենակարարութեան պատիւը...

Մերով կը հրապարակուի հայ հասարակու - թիւը:

Մուտքը ազատ է

Մուտքը ազատ է

Մուտքը ազատ է

Մուտքը ազատ է

Մուտքը ազատ է

Մուտքը ազատ է

Մուտքը ազատ է

Մուտքը ազատ է

Հ. Յ. Գ.

ՄԱՐՏԻՆԻ, ԱՆԷ ԺԵՆՈՎԱ - Հ. Յ. Գ. Հայաստանի խումբի ընկերական ընդհ. միջոցը Եւրոպ. (23 Դեկտ.) ժամը 21ին...

ՇՆՈՐՀԱՎԱԿԱՆՈՒԹԵԱՆ ԽՈՍՔ

Ներկայիս կազմ խորհի շնորհակալու - թիւներու յայտնելու իմ խնամուկայ Յու - տանեանց ցործուելութեան յորիւնի...

Շնորհակալութիւններս օրուան նախա - րդութիւնները ստանձնող Պ. Գ. Գաղաթիւն...

Մեծած շնորհակալութիւններս Փարիզի հայ ժամուկ, որ լայն բացաւ իր էջերը, արժանաւոր հանդիսանալու յորիւնին...

Եւ վերջապէս, շնորհակալութիւններս Փարիզի հայութեան որ իր ներկայու - թեամբ պատուեց զիս:

ՇԻՐԻԼ ԸՆԹՐԻԲ

ՇՆՈՒՆԴԻ ԱՌԻԹՐՎ

Կազմակերպութեամբ Հարա. Յարանայի Հայոց Ազգ. Ներք. վարչութեան կողմէ՝ Եւրոպ. 13 Յունուար ժամը 20ին, Եւրո Տէ Գիւրի մէջ: Ծաղարի՝ անձկութե միայն ընտանեկան: Հանդիսանալով իմ լիակ: Փարսիկի շատ լայն հարաւոր - րութիւն:

ՆԱՍԻ ՈՒՆԵՆԱԼ

Հայի. Միտնելի առթիւ, Վիկիի Հայ Ազգ. Միտնելի ընտանեկան խմբիկ մը...

Հայի. Միտնելի առթիւ, Վիկիի Հայ Ազգ. Միտնելի ընտանեկան խմբիկ մը...

Հայի. Միտնելի առթիւ, Վիկիի Հայ Ազգ. Միտնելի ընտանեկան խմբիկ մը...

Հայի. Միտնելի առթիւ, Վիկիի Հայ Ազգ. Միտնելի ընտանեկան խմբիկ մը...

Հայի. Միտնելի առթիւ, Վիկիի Հայ Ազգ. Միտնելի ընտանեկան խմբիկ մը...

Հայի. Միտնելի առթիւ, Վիկիի Հայ Ազգ. Միտնելի ընտանեկան խմբիկ մը...

Հայի. Միտնելի առթիւ, Վիկիի Հայ Ազգ. Միտնելի ընտանեկան խմբիկ մը...

Հայի. Միտնելի առթիւ, Վիկիի Հայ Ազգ. Միտնելի ընտանեկան խմբիկ մը...

Հայի. Միտնելի առթիւ, Վիկիի Հայ Ազգ. Միտնելի ընտանեկան խմբիկ մը...

Հայի. Միտնելի առթիւ, Վիկիի Հայ Ազգ. Միտնելի ընտանեկան խմբիկ մը...

Հայի. Միտնելի առթիւ, Վիկիի Հայ Ազգ. Միտնելի ընտանեկան խմբիկ մը...

Հայի. Միտնելի առթիւ, Վիկիի Հայ Ազգ. Միտնելի ընտանեկան խմբիկ մը...

Հայի. Միտնելի առթիւ, Վիկիի Հայ Ազգ. Միտնելի ընտանեկան խմբիկ մը...

ՅՈՒՇԱՏԵՏՐ

ԿԱՊՈՅՏ ԽԱՅԻ Լիւնի մասնաճիւղի ընդհ. միջոցը Դեկտ. 20ին Զորհրդարանի կէտքի տար մամը 3ին, եկեղեցի քարին մէջ: Կը խնդրուի անդամութիւններն...

ՍՏԻՊՈՂԱԿԱՆ

Փարիզի Պ. Վահան Գալաթիւնի եւ խնդրուի իր հարցին հարցողի Եւրոպ. Գրիկ Գիտութեան որ արդարաններուն կա - րպիւնութիւնը:

ՀԱՄ - ԽՆԶՈՅԲ

Մերաստիոյ նախագայիկ Մարտա Ու - տանեկան Միտնելի կազմակերպած է բացառիկ մայ - խնդրէ մը:

Կը մասնակցի՝ Ռիկի ԲՈՅՈՒՆ Սուրի տը Ծաղի Մարտուար օրուար մը վարձուած է Երթ ու դարձի համար: Մեծած օրուարի՝ Մեքի տիւրի մամը 17-30ին, Պարս. Բոսնի զեղարանի զիւարթ ժամը 17-45ին, Հալիկի Պարս. ժամը 18ին:

Կը նախագահէ ԲԺ. ԱՐՏԱԿ ԳՐԱՅԵԱՆ Կը բանաստեղծ ԺԱՐԱՅԻ ՄԻՐՈՒՆԵԱՆ Հանդիսանալով կը փարձ:

Հաշարիկ 10 փրամի Անձնական Իրաւաւորներու յատուկ փարսիկի: Հայ. միջոց նաեւ Մեքի տիւրի մամը 17-45ին, Հալիկի Պարս. ժամը 18ին:

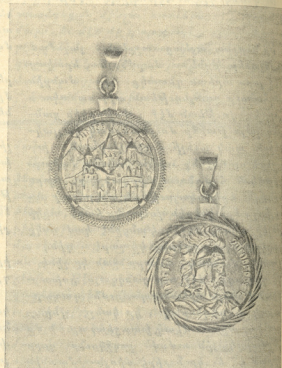
ԽԵՏԵՐԱՆ ԽԵՏԵՐԱՆ

ԳԵՆԵՅԻ ՄԵՆԱՍ ՄԵ ՆՈՒՐԱՅԻ

ՄԵԿ ԿՈՂՄԸ՝ ՎԱՐԴԱՆ ՄԻՒՍ ԿՈՂՄԸ՝ ԻՋՄԱՌԱՆ

Եւ ընդհանրապէս, գեղարեւելի որիւկ գնմով որ համար վաճառիկ հասցէ մըն է:

EDOUARD KHEDERIAN 66, Rue Lafayette, PARIS (9e) Tél.: PRO. 11-63

ՏՊԱԳՐԱԿԱՆ ՁԵՐ ԲՈՒՆՈՐ ԳՈՐԾԵՐՈՒՆ ՀԱՄԱՐ

ԹՈՒՆՅՈՒՆ - ՏՈՒՄԱԿ - ՏՈՒՄԱԿԻՐ ՀԱՐԱՆԵԿԱՆ ՀԱՐԱԿԻ - ԵՆԱՅԻ FACTURES - TETE DE LETTRES - ENVELOPPES - etc...

Դիմելիք

« ՅԱՌԱՋ » Ի 32, RUE DE TRÉVISE - PARIS - IXe - Téléph.: 770-86-60

ՄԱԲՈՒՐ ԵՆ ԽԱՄԱՌԱՄԱՆ ԱՆԽԱՏԱՆԻՐ

ԱՐԱԿ ՅԱՆՁՆՈՒՄ

ՆՈՒՐ ՏԱՐՈՒԱՆ ԼԱՄԱԿԱՌՅՆ ՆՈՒՆԵՐԸ

ՀԱՅԱՎԱԿԱՆ ՄԵՆԱՐԱՄԱՐՁՈՒԹԻՒՆ

MINIATURES ARMENIENNES de la Bibliothèque des manuscrits des Mekhitaristes - Venise, 1967, in-folio, relié 62 pages de texte et 84 belles planches en couleurs.

Ենթ իրատարակութիւն չորս լիզուկներով (տառնձին հաւորներ) Հայիւրեմ, փրամներէն, անցիւրեմ, խալիկներէն ԳԻՒՒ 400 ՖՐԱՆԿ

MINIATURES ARMENIENNES, texte et notes de LYDIA A. DOURNOVO, Paris 1960, in-4°, cartonné, 191 pages de texte, 84 planches en couleurs, prix 120 F. ԳԻՒՐԵՐԸ

LIBRAIRIE ORIENTALE H. SAMUELIAN 51, rue Monsieur-le-Prince - Paris (VIe) DAN. 88-65, Chèque Postal : Paris 1278-35

M. CHICHMANIAN MHRAN

C. C. P. 16905-06 Paris

ՀՈԳԱՐԱՐՁՈՒԹԻՒՆ

վարձայ Ս - իսայ եկեղեցուց

Օ Ր Ը Թ Ե Ր Ք
 Հիմնադիր՝ ԵՄԱՍԻՍ ՄԻՍԱԿԻԱՆ

ԲԱՅԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
 Ծրաման՝ Զար. 75 Ֆ.
 Արտատպան՝ Զար. 90 Ֆ.

Վերամշակում՝ 40 Ֆ.
 Հատա՝ 0,40

Fondateur : SCHAVARCH MISSAKIAN

43e ANNÉE — No 11.089

ՕՐՈՒՆԱՆ ՄԵԶԱԳԳԱՅԻՆ ԼՈՒՐԵՐԸ

ՏԱՀՆՈՒՄ

ՓԵՏԱԿԱՆ ՀԱՐՈՒՄԱՆ ՄԸ ՈՐ ԿԸ ՑԱՅԱԳԻՒՄ

Պետական հարուստանները այսին հայ աշխարհի պէս բան մը կը կրան են, մասնաւորապէս արդի պետականացման մէջ, որ կրտաւորներն աւելի փորձառու են ևւ կը ցործած են պետական հարուստանները արդարեւ։

Տարածարդ իշխանութիւնն պիտի չը հայ. Բերկեմի Սոկը, որ երբեք չարաքառառ պաշտօնական չիւրի էր Թրքմանայի և հարաւորակ կեանք ինչի Շան Գիւրի-ընէրը, երբեք կրտաւորով դարձրած Տաւաթի գրտակներով։ Սոկը զննուաւ - րական մըն է, որ երկրին զուլին է 1965ին ի վեր։ Թրքմանայի և Գրտմանայի Մեքիկի կարգ մը երկրներուն հետ պաշտօնական համաձայնագրեր կան, որոնց մաս կը կարգին նշանիկները կրտաւորները։ Այս առթիւ կարելի է յիշել որ Թրքման միջնադարի հայտնի մէջ ի նպատակ ՄԳՊան։ Յիշմանուց Պարսպ-իւն, Նիքոնով որ Արար Եւրոյան տապալակը արժանաւոր, ժողովրդական էր։ Կրտաւոր պատահել ուրեմն որ Զօր. Սոկը Թրքմանայի տնտեսականութեան զիւլի է։ Ներքաշխ իշխանութեան զուլի եկան են րականի կրտաւորը հարսերը։

ԱՐԷՆԵՐ

ԲԱՅԱՆՈՐԴ ԿԸ ՍՊԱՍԻ

Միջնորդութիւնները կը շարունակուին Բաղաւորին և Արքիեպիսկոպոսականներուն մէջ։ Գեղար. Երեմիան Շարքի որ իւր Արքիեպիսկոպոսական, հետո ասան - իւր Սուրբաբին համալսարանները։ Պարզ է որ Կոնստանդնուլի ի վիճակն է պաշտօնները պարտաւորելու կը վերադարձնուի համար, արտառ ըլլալով իր ոչ որ իւր անցած է այդ առիթով։ Գեղար. Զօր. Փափեմար յայտարարած է որ - զի զհէն յառահայտեց իմիջողները, լայն մտաւորներ մենք չենք։ Ենթ թափարար որդէ վերադառնալ, կրտաւոր - ուի։ Մենք զիւր չիւլանցները, իր կա - թիւն արտառ։ Բայց արտառ ըլլալով թիւանակալ պաշտօնները, հարկ է որ որք, ձեռնակարարները ըլլան։ Յնայու - իւր է կրտառ հանել զուլի պատաս - իւրանալուները, թափել որ Թաղարար տնտեսապաշտօններն պատասխանատու է։

Սակարկութիւնները որ կրկնուին Արքիեպիսկոպոսական, զարդան պաշտօնական ծաղարդ, շատ յատուկ են առկայէ։ Թաղարար կրտաւոր վերադառնալ որդ ի - րանալութիւնները ևւ այն պատճառով - րանալ թէ ի փոստ յարաւորութիւնը, ընդհանրապէս կուզէ որ աւելի ասման - նախաին Կոնստանդնուլի իրաւասութիւն - իւր։ Կր յերկայ զիւրը դարձուր ըլ - լալով, որ մէջ պատահաւ ունի տեղի տա - իւր փախուստներ ևւ պարտառ թաղարար - ի Է։

Թաղարար միշտ անորդ էր մայր, ի լայն յատակաւորին շրջանակներուն։ Կր րարան արտերն ևւ վերադարձել միջին։ Լուսարդին լուծումը կը նկատուի համա - լուծում էր ի նպատակ որ զուլին։ Կրտաւոր թէ տնտեսական լուծումն է Արքիեպիսկոպոսականները համար։

Արքիեպիսկոպոսականները մէջ փայլուն է թա - դարարին միջնակ որ ծաղարարն ու ա - ռարարդ և Յոնիսներն կուզէ։ Երկրորդ չի րարանի բախու. — թաղարարը։ ՈՐ Է Կոն - տաղարին։ Արքիեպիսկոպոսական Մեքիմա Սեղաթեան, որ թաղարարին տեսակներն

ալ ունի զորս միշտ կ'արտադրայէ, կ'ընէ թէ Եւրոպայի համար այլեւ թաղարար չիայ, Կոնստանդնուլի թող երթայ ժողովի խորտ ասնէ։

ԱՍԷԷ

ԳՈՐՄԵՏԻՆԻ ԿՅՅՈՒԹԵԱՆ ՏԵՐԷ Է

Հօս ալ ծախարդ է պետական հարուս - ր, ու կը թուի թէ, զան տնտեսական, Գրտմանայի տէրն է կայտարարներ։ Զարկի ալ հաշիւը սիւսլ րրած էր, ու հարձած թէ րոյնապակ րանտիր կը ետին է։

Յայտնի է, ըստ տեղաւոր վրայ զրտ - ղուող լրագրողներուն թէ ինչ եղանակն Զարկիին հետեւող րրտառ զննարարն ևւ րրտը պատկերն։ Կր կարծուի թէ Կա - խան է։ Միւս կողմէ, Գրտայի մէջ, անձնատեսպան կրան է հրամանատար Սա - յիտ Սոկը։ Զորս կրան երկուողին մէջ, Սոկը կը րացարդէ թէ չի կրցած հան - դարկել կը հրամանատարական նա - ըն. պատուող զննարարական պետական ր - րտաւորները։ Գն Պեկայի պաշտօնական է։

Արքիեպիսկոպոսական մէջ, որդ շրջանակ - ներու համար, Սոկին անձնատեսպանութիւն - իր կատարելի է։

ԲԱՅԱՆ ՄԸ ՏՈՒՈՎ

ԲԱՐԲԻ հիւանդը, որ 23 տարեկան աղ - ջրկան մը սիրտով կուրի, մասնաշարժ էր իմիջելները, կրտաւոր թաղարար մը տնտեսող, լայն կը թուի թէ, զորսա - նաժաները յաղած են ևւ հիւանդը կը իմանան։

ԴԱՄԻՐԱՆՈՐԴ ԿԸ շարունակին տար - կունէ հիւանդային վիճկանը։

ՄԱՍՏՐԱՆՈՐԴ Գրտարարը անհետա - ցաւ ընդմիջույալ արդի էր ընկնալով։ 59 տարեկան Զարուր Շարքի ախտիւնն էր, անոր թափին մէջ, լայն Շարքի մը, որ աղա - նորի պատճառներով Շարքի վերադարձու - ւ հակառակ ամէն տեսակի հետադրուա - րանց, ժողովին էլ զանաւան։ Իր մա - յիւ ցաղարարան լայն կայտարարին մէջ կը րտաւորէ, որովհետեւ վարչապետին մասը արդէ ևւ հաստատուի որդիւրի նոր էր նշանակուի ևւ զորդար ժողովին էլ - զանուի րարելի է հաստատուի։ Աւար - տայից Սահմանադրութիւնը այս պա - րտան չէր նշանակուի։ Արքիեպիսկոպոս - րարտը կուտակուի թիւնը՝ պատասխան կուտակուի։ Կր մեղքէ հանել երկ - րին իշխանութիւն ևւ երկին պատասխան էր նշանակել իրրն վարչապետ։

ԲՈՒՆԼՈՒՅԻ մէջ երկու օրուան նիստ - ան կը վերջանայ արժանապատիւ կուտակ - րաներ համապատասխան, որ զրքիմ մի - տապետութեան (պախա՝ վեց ժամ) ևւ հակառակմանութիւն լայնակն ծախի Դա - ղարարութեան հրամանակութեան։

ԳՐԻՄԱՆԻՍԻ մէջ գիտար շարքի մը կը ծաղի Զատարարան Շուկայի վեցերուն մի - ջնէ, որոնք պիտի քննեն րրտաւորանան զիւլանը։ Թրքման միշտ անդիւրջ կը մայր։

ԼԵՒԻ ԷՇԲՈՎ կը քննադատ Մաջ Տա - րարը, Պաշտպանութեան նախարար։ Մա - ղարք էր րաւի մը որ տառն Տալան արժարարու Էշուրջ հրատարար պատճա - ղար էր։ Միւս կողմէ խաղախան մա - մաւը արժարարին կը հանդիսանայ իւ - տաղարիներուն պարտաւորելը անձա - տաղարիներուն ևւ Էշուրջին միջին պա - տաղարիներն ինքնավար պետութիւն մը անսերկուր համար, որ կուտակուին կայտարի թէ Յորդանանի թէ Խորշիկի։

ՕՐՈՒՆԱՆ ԳԵՂԱՐԻՍԻՆԻ ԱՌԹԻՒ

ՅՈՒՐԱՅ ԳԱԸԸ

ԵՐԷԼԻ ԵՒ ԱՅՍՈՐ

ԽՄԲ — Յունաստանի վերքիմ դեպքն - րան առթիւ, Լը Մաճա Խննետի յորտա - ղը կրտաւորակած է, որ կը մերկայացնէ Յունաց թաղարարութեան պատմութիւնը։

Իր անկախութիւնը զան օրէն, 1827, Յունաստանի եօթը թաղարար ունեցան է, որոնցմէ ոչ մէկը խաղաղ իշխանութիւն մը յայտարար է։ Մէկը սպաննուած է, րա - յիւ միւսները արձար իւր թաղարարա - կան արտառով ճաշակուի են։

Առաջինը, Օթմը, Գրտարարի էր։ Իր - ճաշակարար մը մեծ Գրտարարի կողմէ, 1833ին կըր միայն 17 տարեկան էր։ 1843ին, տարեկան 97 մէջ զան տաղար - արարութեան մը, որուն նպատակն էր իր կրտաւոր զարաւարակալ իւր կըր կրտաւորներ։ Օթմը տեղի կուտայ ևւ շատ ժողովրդական կը զա - ղար։ Բայց թաղարարին կը շահագործէր ի ճիւղնակութիւնը ևւ որովհետեւ չի յաղարար, իրին պատահական տեսն, զրտարար ժողովրդական թաղարար տե - ղեր, որ տաղարի 1892ին։

Այն ասն յոյն ժողովրդական հանդա - րուելով, կ'ընտրէ վերքիմը թաղարարին մէջ տղան։ Բայց Լուստան կը մեղծէ, մի - ջարդարին հաւատարարութեան պատ - ճախարարութիւններով, ընկնաց տայ զե - ճախարար ևւ ի վերջոյ Դանիւր զամսան - ունի իշխանին երկրորդ տղան է, կիսով, որ Յունաստանի թաղին կ'արժանանայ 1863 Հոկտեմբեր 30ին, ժողով Մ. անտնիկ - րին։ Յանդը տարին, աւելի ժողով - դարար Սահմանադրութիւն մը կը թա - րարի, լայն թաղարարան ընդ շատ իշխանակ միջնակ մէջ է ևւ թաղարար չի վարանի կրկին թաղարար շրջանակը։ 1892ին, Թրքիստան, որ պարտառ էր 1890 ընդհանուր ընտրութիւնը։

1898ին սիսակ, Յունաստանի պար - տալարին կըր, Թաղարար տղան, որու կուտակներն կը կրտաւոր, ժողով Մ. Կա - ղարի տաղարին մասնակցութիւն է։ 1909ին, Կրտաւոր կը կրտաւոր կը ճաշակ Յունաստա - նի ևւ վերջելու որ շարժակին զուլին էր, իշխանութիւն կը թաղարար, զիւ - տաղարան պետական հարաւորով մը։

Երկրորդ տարեկան կը տրտարար, յոյն թաղարարին կուտակ ճաղարարին։

1913ին, Պաշտպանութեան պատ - թարարին, ժողով Մ. կը պարտաւոր Սեղաթ - ջի մէջ։ Իր տղան Կոնստանդնուլի, որ իրեն կը յաղարդէ կիւրծ իր անդնայի է։ Համապատասխան տաղարին պատ - թարարին, կը համարարին ջոյն, կու - տայ զիւրտաւորան զուլին, որովհետեւ զիւրտաւոր երկրին չի զարգարներ։ Վերքի - նիւր, Դաշակարարին կուտակին, կը տարարի հրատարար 1915ին։ Բայց 1917 - ին, Համաձայնակներուն ճիւղան, կը մէջ Կոնստանդնուլի որ ձգէ երկրին ևւ հե - տանայ, կը երկրորդ տարին Արքաթար, որ իրեն կը յաղարդէ եւ կը կաշի Վե - յիկուրի, որ Յունաստանի կուտակի կ'արտառի, Դաշակարարին կուտակ։ Արքաթարի մասին ևւ Վերքիկուրի պարտաւորութիւն կըր, 1920ին, Կոնստան - ղին կրկին զան կը թաղարար, լայն Զօր. Փափեմարի զիւրտարան յոյնա - իւրութիւնը կը պարզէ 1923ին, յունական մանր պարտաւորութիւն կըր, Արքաթարի րանակին կողմէ, որ Յոնիսը կը քէ Թաղը Արքաթար Կոնստանդնուլի կը հա - մար ևւ Հանդարարութեան կը հաշ - ուի։

Իր տեւ միջին 1935։ Վերքիկուրի շրտ արտառ կուտակարարութեան կը, ևւ

որ զիւրտաւորան մեծ յաղարարութիւն - ներ կ'արժանապէս, իմաստականները հող կը ճաշին։ Վերքիկուրի ճաղարար պետ. հարաւորան ենք, 1935ին Կոնստան - ղինի անդարդիկ զարար՝ ժողով Մ. Գա - ղ կը թաղարարայ։ Բաւական խաղարարին - ներկ կըր, կը ձգէ որ Զօր. Մեքիմա, որ 1913ին Կոնստանդնուլի սպախարարի պետ էր, րրտ ճիւղարարութեան մը հաստատուէ։

1940ին, Յունաստան կը զիւրտար ի - տաղարան յաղարարան, լայն կը պար - տուի, 1941 Արքիեպիսկոպոս, Իր Գերմանացի կը նուանին երկրին։ Միջին յաղարար, զորտակիցներու փոքր խմբակով մը ար - տարի փաղարար մը կը հաստատուի, ժողով Մ. Երկրարար Կանդիկ, ապա Ար - քիկի ևւ Լուստան, որ իմաստարարութեան հետ, որ կը զիւրտարար զարգանալու - կան ծաղարար, Մեքիմա 1940ին մե - տան ըլլալով։ Այլ շրջանին, ճաղ Կրտա - ղարարութիւնը աղ. արտաարարան հանդա - պետական կուտակ մը կը հաստատուի, զիւրտաւորան զիւրտարին ետին։ Երկրոր տաղարարութիւններ կըր, Տաճարան, թիւն էր կը արտարարի Լիւստանի մէջ, կը ներկայացուցիներն ևւ արքալարին կըրտաւորանութեան միջին, որ կը թափ - փոխուի թալ լայն համար որ ճաղը կը ժողովար ճաղը մա կուտակին։ Դաշակարար կըր, պարտաւոր մը որ զիւրտարու - թիւն տայ կը զրտի՝ ժողով Թափան - արու։

Զաղով ժողովրդական թիւանութիւնը, Արքաթարի որ ընդունել տառն էին ըր - թաղարար, որ Յունաստան (90 տա ճաղը) իրեն թաղարարութեան տակ կըր, պիւղիւր - թիւն արտարար տաղարարութեան անդիւր - պետ կըր, Յունաստան զիւրտարան։ Բայց թաղարարական պատահարը կը ծաղի, Կլաւի զիւրտարարութեան, ո - րով ձեռնը կը երկրին մեծ տաղը, կը մեղծին զիւրտար, զոր զիւր, ինչ - պէս Արքաթարի կը պատճառին։ Ռուսերը ևւ հանդերձ կ'ապր։ Զրուի, կը կարգին կը արտի ժողով Մ. որ ամսամաղա թաղարի ի նպատակ Գեղար. Տաճարանով, Արքիեպիսկոպոսականութեան իմաստարար նը - ճաղարանով, որ Գրտարարի կը կաշիէ։ Ինչ րալարար, որ միջակարարութիւն տա - պարար կը 1923ին։

1946ին, թաղարարական տաղարին ևւ զիւ - շատ կուտակարար ընտրութիւններ, իշխանութեան զուլին կը ըրեն թաղար - տալարաններ։ Ռուսը հանդարար մը կը կուտակարարին որ ժողով Մ. Իր վերադար - ղը կը նշանակուի։ Այս վերքիկուրի մեղ - ին յաղարար տարին ևւ զիւրտար կը փոխ - րին երրարդ՝ Փոյ, իմիջ թաղարարա - կան պատահարը կը շարունակուի։ Արք - ջիկուր օմանալարութիւն կը նկատուի - արքա ու Կոնստանդնուլի զիւր Կուտակար - արան կուտակարարութեան յաղար - նակը։ Ապա, Յունաստան, միջին 1965, հանդարար տարեկան կանցնէ ևւ Կոն - տաններ ընու չէր թաղար թէ ինչեր կը պարտաւորանէին կը յոյններ, կըր զան կը թաղարար, 1964ին Տօրը մասնաւոր վա - ղարարանին։

ԱՅՍՈՐ
ԽԻՍՏ ՀԵՏԱԲԻՐԲԱՆԱՆ
ԹԵՐԹՈՒՆ ՄԸ
ԵՐՈՒՄԱՆ ՕՏԵԱՆԷՆ
ԱՊՈՏԻՆ, ՀԱՄԻՏ
ԵՒ
ԵՆԼՈՎ ԶՈՒՄՍ

(Temp.)

Օ Ր Ո Ւ Ե Ր Ր
 Հիմնադիր՝ ՇԱՎԱՐՇ ՄՍԻԱԿԱՆ

Fondateur : SCHAVARCH MISSAKIAN

43e ANNÉE — No 11.090

ԻՐ ԽՈՒՐՔ

ՎՏԱՆԳԻ ՄԵԿ ՏԵՍԱԿ ՁԷ

Ամեն տեղում որ կարծարներն տարա-
 գի բարձրակարգ ինքնապաշտպանություն
 լինան ինչպե՞ս, խոստանալն փրկապատյան
 թիւն մը կը սկսի ։ Ամեն թիւ ծախքն ։
 Եւ որպէ՛ս լինուի անձնաբերական պաշտու-
 թիւն կը ժայռիկներ տանն տեղ — կորսից
 դիմէն աղիքն — ստանուն կտեսիլս ար-
 քիցդոր խորթ եղանակ մը կը հնչեցնէ ։
 Այն առանձնն որ, ամենէն տարբերակ
 խնդիրն ալ կը դառնայ թնձուկ ։ Չիտ —
 թուական մասնակցով բարեմիտ բարձր-
 թիւներն ։

Այսպէս, կըր ծախ ։ Կը բարձրացնեն
 յանուն զպոլիթիկան ապահովութեանն
 որպէ՛ս ժամադրուի արժեքն ։ Կարողանա
 ծառայակ իշխողը... միջոցաւորն աշ-
 քիներն ։

Երբ կ'անցնէ թիւ շարահան Արտա-
 աճմանն ալ կ'առանձնան սին, ։ Տախտա
 արդարած կ'ըլլայ շարահանին դէմ ։

Երբ կը խնդրեն անոր դարձուր փա-
 տաւոր մշակուիթի ճակատին վրայ, այս —
 ճանկերով օգտագործելի, զայն հակադարձ
 իշխողն ։ Նշախտանք մշակուիթն ։

Երբ կը ժամանանք երեսներ ինքու-
 ան բարձրագոյն ինքնակրթութեան, հիմնական
 ինքն ինքն ճարտարութեան վրայ, ։ Կըր
 թանձ կ'ըլլայ ։ Երեսներն ։ Երեսներն ։

Երբ կը զարմանանք այսպէս զարգացած
 դրսիականութեան, արտեւորեն եւ գիտու-
 թեան ։ Կըր զարմանք առ նուազ զին —
 տրտմութեանցներ ։

Երբ կը ցայտարարեն թիւ իրաւունք չու-
 րեց զուս — պատմական փակելու տարու-
 թիւն բարձրակարգ առեւ, ։ Նշախտանք
 թիւով սինք ։ Կըր իրաւունք ինքնակրթութեան
 ։ Նշախտանքն ։ Կըր իրաւունք ։

Կը ինքնակրթութեան, կըր կը ինքնակրթութեան
 բարձրագոյն պատմականութեան — զինք ինք-
 Նշախտանքն ։ Կըր իրաւունք ։ Կըր իրաւունք ։

Կը ինքնակրթութեան, կըր ինքնակրթութեան
 բարձրագոյն պատմականութեան — զինք ինք-
 Նշախտանքն ։ Կըր իրաւունք ։ Կըր իրաւունք ։

Կը ինքնակրթութեան, կըր ինքնակրթութեան
 բարձրագոյն պատմականութեան — զինք ինք-
 Նշախտանքն ։ Կըր իրաւունք ։ Կըր իրաւունք ։

Կը ինքնակրթութեան, կըր ինքնակրթութեան
 բարձրագոյն պատմականութեան — զինք ինք-
 Նշախտանքն ։ Կըր իրաւունք ։ Կըր իրաւունք ։

Կը ինքնակրթութեան, կըր ինքնակրթութեան
 բարձրագոյն պատմականութեան — զինք ինք-
 Նշախտանքն ։ Կըր իրաւունք ։ Կըր իրաւունք ։

Կը ինքնակրթութեան, կըր ինքնակրթութեան
 բարձրագոյն պատմականութեան — զինք ինք-
 Նշախտանքն ։ Կըր իրաւունք ։ Կըր իրաւունք ։

Կը ինքնակրթութեան, կըր ինքնակրթութեան
 բարձրագոյն պատմականութեան — զինք ինք-
 Նշախտանքն ։ Կըր իրաւունք ։ Կըր իրաւունք ։

Կը ինքնակրթութեան, կըր ինքնակրթութեան
 բարձրագոյն պատմականութեան — զինք ինք-
 Նշախտանքն ։ Կըր իրաւունք ։ Կըր իրաւունք ։

ՕՐՈՒՄՆ ԴԵՊԵՐԵ

ՅՈՒՆԱՏ ԹԱԳԱՒՈՐԸ ՄԻՇՏ ՆՈՒՍ Է

ՎԵՐԱՄԱՐՔ ԵՄՏ ՀԱՄԱՆԱՐԱՆ ԶԷ

Նոր քաղաքացի մը հաստն է Լոնդ-
 Չոր. Փախմանում, որ խնամի է Արտա-
 րին նախարար Փոփիկիկի, հանգիտու
 ճամբար թիւ կ'առանձնան արտադրիչ ։ Եւ
 դառնուի Արտա-րին զնգապատմական պա-
 ճանքերն ։

Արտա-րին զնգապատմական մէջ, արեւ-
 ճառանկան չի թուի թիւ իրաց այս կա-
 ճութեան մէջ, անառնագին կարճակ-
 թիւն ։ Կարճակութեան ։ Կարճակութեան ։
 կ'ընտրուի ինքնակրթութեան ։ Կարճակութեան ։
 Կարճակութեան ։ Կարճակութեան ։

Արտա-րին զնգապատմական մէջ, արեւ-
 ճառանկան չի թուի թիւ իրաց այս կա-
 ճութեան մէջ, անառնագին կարճակ-
 թիւն ։ Կարճակութեան ։ Կարճակութեան ։
 կ'ընտրուի ինքնակրթութեան ։ Կարճակութեան ։
 Կարճակութեան ։ Կարճակութեան ։

Արտա-րին զնգապատմական մէջ, արեւ-
 ճառանկան չի թուի թիւ իրաց այս կա-
 ճութեան մէջ, անառնագին կարճակ-
 թիւն ։ Կարճակութեան ։ Կարճակութեան ։
 կ'ընտրուի ինքնակրթութեան ։ Կարճակութեան ։
 Կարճակութեան ։ Կարճակութեան ։

Արտա-րին զնգապատմական մէջ, արեւ-
 ճառանկան չի թուի թիւ իրաց այս կա-
 ճութեան մէջ, անառնագին կարճակ-
 թիւն ։ Կարճակութեան ։ Կարճակութեան ։
 կ'ընտրուի ինքնակրթութեան ։ Կարճակութեան ։
 Կարճակութեան ։ Կարճակութեան ։

Արտա-րին զնգապատմական մէջ, արեւ-
 ճառանկան չի թուի թիւ իրաց այս կա-
 ճութեան մէջ, անառնագին կարճակ-
 թիւն ։ Կարճակութեան ։ Կարճակութեան ։
 կ'ընտրուի ինքնակրթութեան ։ Կարճակութեան ։
 Կարճակութեան ։ Կարճակութեան ։

Արտա-րին զնգապատմական մէջ, արեւ-
 ճառանկան չի թուի թիւ իրաց այս կա-
 ճութեան մէջ, անառնագին կարճակ-
 թիւն ։ Կարճակութեան ։ Կարճակութեան ։
 կ'ընտրուի ինքնակրթութեան ։ Կարճակութեան ։
 Կարճակութեան ։ Կարճակութեան ։

Արտա-րին զնգապատմական մէջ, արեւ-
 ճառանկան չի թուի թիւ իրաց այս կա-
 ճութեան մէջ, անառնագին կարճակ-
 թիւն ։ Կարճակութեան ։ Կարճակութեան ։
 կ'ընտրուի ինքնակրթութեան ։ Կարճակութեան ։
 Կարճակութեան ։ Կարճակութեան ։

Արտա-րին զնգապատմական մէջ, արեւ-
 ճառանկան չի թուի թիւ իրաց այս կա-
 ճութեան մէջ, անառնագին կարճակ-
 թիւն ։ Կարճակութեան ։ Կարճակութեան ։
 կ'ընտրուի ինքնակրթութեան ։ Կարճակութեան ։
 Կարճակութեան ։ Կարճակութեան ։

թիւ թաղաքին հետ խոսակցութեանը .
 — Երբ զարգացած մէջ կ'ըլլայ, ։ Կըր
 ինքնակրթութեան զնգապատմական պա-
 ճանքն ։

Արտա-րին զնգապատմական մէջ, արեւ-
 ճառանկան չի թուի թիւ իրաց այս կա-
 ճութեան մէջ, անառնագին կարճակ-
 թիւն ։ Կարճակութեան ։ Կարճակութեան ։
 կ'ընտրուի ինքնակրթութեան ։ Կարճակութեան ։
 Կարճակութեան ։ Կարճակութեան ։

Արտա-րին զնգապատմական մէջ, արեւ-
 ճառանկան չի թուի թիւ իրաց այս կա-
 ճութեան մէջ, անառնագին կարճակ-
 թիւն ։ Կարճակութեան ։ Կարճակութեան ։
 կ'ընտրուի ինքնակրթութեան ։ Կարճակութեան ։
 Կարճակութեան ։ Կարճակութեան ։

Արտա-րին զնգապատմական մէջ, արեւ-
 ճառանկան չի թուի թիւ իրաց այս կա-
 ճութեան մէջ, անառնագին կարճակ-
 թիւն ։ Կարճակութեան ։ Կարճակութեան ։
 կ'ընտրուի ինքնակրթութեան ։ Կարճակութեան ։
 Կարճակութեան ։ Կարճակութեան ։

Արտա-րին զնգապատմական մէջ, արեւ-
 ճառանկան չի թուի թիւ իրաց այս կա-
 ճութեան մէջ, անառնագին կարճակ-
 թիւն ։ Կարճակութեան ։ Կարճակութեան ։
 կ'ընտրուի ինքնակրթութեան ։ Կարճակութեան ։
 Կարճակութեան ։ Կարճակութեան ։

Արտա-րին զնգապատմական մէջ, արեւ-
 ճառանկան չի թուի թիւ իրաց այս կա-
 ճութեան մէջ, անառնագին կարճակ-
 թիւն ։ Կարճակութեան ։ Կարճակութեան ։
 կ'ընտրուի ինքնակրթութեան ։ Կարճակութեան ։
 Կարճակութեան ։ Կարճակութեան ։

Արտա-րին զնգապատմական մէջ, արեւ-
 ճառանկան չի թուի թիւ իրաց այս կա-
 ճութեան մէջ, անառնագին կարճակ-
 թիւն ։ Կարճակութեան ։ Կարճակութեան ։
 կ'ընտրուի ինքնակրթութեան ։ Կարճակութեան ։
 Կարճակութեան ։ Կարճակութեան ։

Արտա-րին զնգապատմական մէջ, արեւ-
 ճառանկան չի թուի թիւ իրաց այս կա-
 ճութեան մէջ, անառնագին կարճակ-
 թիւն ։ Կարճակութեան ։ Կարճակութեան ։
 կ'ընտրուի ինքնակրթութեան ։ Կարճակութեան ։
 Կարճակութեան ։ Կարճակութեան ։

Արտա-րին զնգապատմական մէջ, արեւ-
 ճառանկան չի թուի թիւ իրաց այս կա-
 ճութեան մէջ, անառնագին կարճակ-
 թիւն ։ Կարճակութեան ։ Կարճակութեան ։
 կ'ընտրուի ինքնակրթութեան ։ Կարճակութեան ։
 Կարճակութեան ։ Կարճակութեան ։

Արտա-րին զնգապատմական մէջ, արեւ-
 ճառանկան չի թուի թիւ իրաց այս կա-
 ճութեան մէջ, անառնագին կարճակ-
 թիւն ։ Կարճակութեան ։ Կարճակութեան ։
 կ'ընտրուի ինքնակրթութեան ։ Կարճակութեան ։
 Կարճակութեան ։ Կարճակութեան ։

Արտա-րին զնգապատմական մէջ, արեւ-
 ճառանկան չի թուի թիւ իրաց այս կա-
 ճութեան մէջ, անառնագին կարճակ-
 թիւն ։ Կարճակութեան ։ Կարճակութեան ։
 կ'ընտրուի ինքնակրթութեան ։ Կարճակութեան ։
 Կարճակութեան ։ Կարճակութեան ։

ՅՈՐԵՇԱՐԹԻ ՎԱՐԴԱՐԵՍ ԳԻՐԿՈՐ-ՊԵՏՐՈՍ ՍԱԼԱՄԱՆԵԱՆԻ

Կարդեալ Արտա-րին զնգապատմական
 կան ճանապարհական ինքնակրթութեան ա-
 թիւ, այս կ'ըլլայ (Միջոցաւոր զնգապատմական)
 մամբ 16-30ին Լոնդոն Լոնդոն Դոյրն ։
 Կարդեալ ինքնակրթութեան մամբ 16-30ին
 կ'ըլլայ (Միջոցաւոր զնգապատմական)
 մամբ 16-30ին Լոնդոն Լոնդոն Դոյրն ։

Կարդեալ ինքնակրթութեան մամբ 16-30ին
 կ'ըլլայ (Միջոցաւոր զնգապատմական)
 մամբ 16-30ին Լոնդոն Լոնդոն Դոյրն ։
 Կարդեալ ինքնակրթութեան մամբ 16-30ին
 կ'ըլլայ (Միջոցաւոր զնգապատմական)
 մամբ 16-30ին Լոնդոն Լոնդոն Դոյրն ։

Կարդեալ ինքնակրթութեան մամբ 16-30ին
 կ'ըլլայ (Միջոցաւոր զնգապատմական)
 մամբ 16-30ին Լոնդոն Լոնդոն Դոյրն ։
 Կարդեալ ինքնակրթութեան մամբ 16-30ին
 կ'ըլլայ (Միջոցաւոր զնգապատմական)
 մամբ 16-30ին Լոնդոն Լոնդոն Դոյրն ։

Կարդեալ ինքնակրթութեան մամբ 16-30ին
 կ'ըլլայ (Միջոցաւոր զնգապատմական)
 մամբ 16-30ին Լոնդոն Լոնդոն Դոյրն ։
 Կարդեալ ինքնակրթութեան մամբ 16-30ին
 կ'ըլլայ (Միջոցաւոր զնգապատմական)
 մամբ 16-30ին Լոնդոն Լոնդոն Դոյրն ։

Կարդեալ ինքնակրթութեան մամբ 16-30ին
 կ'ըլլայ (Միջոցաւոր զնգապատմական)
 մամբ 16-30ին Լոնդոն Լոնդոն Դոյրն ։
 Կարդեալ ինքնակրթութեան մամբ 16-30ին
 կ'ըլլայ (Միջոցաւոր զնգապատմական)
 մամբ 16-30ին Լոնդոն Լոնդոն Դոյրն ։

Կարդեալ ինքնակրթութեան մամբ 16-30ին
 կ'ըլլայ (Միջոցաւոր զնգապատմական)
 մամբ 16-30ին Լոնդոն Լոնդոն Դոյրն ։
 Կարդեալ ինքնակրթութեան մամբ 16-30ին
 կ'ըլլայ (Միջոցաւոր զնգապատմական)
 մամբ 16-30ին Լոնդոն Լոնդոն Դոյրն ։

Կարդեալ ինքնակրթութեան մամբ 16-30ին
 կ'ըլլայ (Միջոցաւոր զնգապատմական)
 մամբ 16-30ին Լոնդոն Լոնդոն Դոյրն ։
 Կարդեալ ինքնակրթութեան մամբ 16-30ին
 կ'ըլլայ (Միջոցաւոր զնգապատմական)
 մամբ 16-30ին Լոնդոն Լոնդոն Դոյրն ։

Կարդեալ ինքնակրթութեան մամբ 16-30ին
 կ'ըլլայ (Միջոցաւոր զնգապատմական)
 մամբ 16-30ին Լոնդոն Լոնդոն Դոյրն ։
 Կարդեալ ինքնակրթութեան մամբ 16-30ին
 կ'ըլլայ (Միջոցաւոր զնգապատմական)
 մամբ 16-30ին Լոնդոն Լոնդոն Դոյրն ։

Կարդեալ ինքնակրթութեան մամբ 16-30ին
 կ'ըլլայ (Միջոցաւոր զնգապատմական)
 մամբ 16-30ին Լոնդոն Լոնդոն Դոյրն ։
 Կարդեալ ինքնակրթութեան մամբ 16-30ին
 կ'ըլլայ (Միջոցաւոր զնգապատմական)
 մամբ 16-30ին Լոնդոն Լոնդոն Դոյրն ։

ԱՊՐՈՂ ԼՈՅՍԸ

(ՄԻԱԿՈՒՐ ՍԵՒԱՍՏԱՅԻ)
(1676 - 1749)

Ա.

Գիտելի թէ Մխիթար մեծ
մարդ էր, բայց ինչու դի-
տեսմ Ոսեթ իր տարբ մըն է:

Կարգաւոր ՍԻՓԻՓՈ ՔԵՔԵՔԻ

1967 Փետրուար 7ին՝ Մխիթար Սե-
րառուտցիի ծննդեան 291ամեակն էր, իսկ
27 Մայիսի 1967ին՝ մահուան 218ամեակն
էր:

Հակառակ ասան, որ Մխիթար Արքա-
շապուր էր արջուկեանի երեքը չէր ուզած
որ էր կենսագրութիւնը գրուի, եւ սա -
կամը, մահէն զիւ ետք՝ էր քարտուղար,
Փայտաթղթ Մամուկա Վարդապետ, առա-
ջիկը անկողնի զիւք անոր կենսագրութիւնը,
արքերը անկողնի ստաշին՝ 7500անկի
ժամանակագրութիւնը՝ (1701 - 1750):

Մասնիկու Վարդապետին ետք, մինչեւ
այսօր, Տարիաբար Հայ եւ օտար շնորհ-
նակները գրեցին անոր կենսագրութեան
եւ շատ ձեռագիր կենսագրութեանը այ տա-
կուհի անկողնի կը մնան Ս. Վարդի վառ-
նիկ եւ այլքը:

Անոր կենսագրութեան գլխաւոր պա-
կաւոր արդի լրացնելի կը դասը ծանոթանա-
լոր 1710էն ետք, քանի որ այդ թուական
անն տարի կը դասը ծանոթանալուն պատ-
ճենները չեն գրուած: Գտնուած ձեռա-
գիր ծանոթանալի չորս շատոր կը կարգին
եւ այսի կը մնան Ս. Վարդի վառնիկ,
(Սերուսի որ մը ամբողջութեամբ չ'ըս-
տադրուիին):

Մխիթար ծնած է Սերառուտի՝ Զողար
Քաղաքաւանի մէջ, 7 Փետրուար, 1676 -
ին: Իր միտաւորեան անունը կը Մանուկ,
որ յոնոյցէր կը մեծ խորս անունը էր:
Հայրը՝ Պետրոս, մայրը՝ Շարիսեան:
Մխիթարը, ծաղիկ, Պետրոս Մանուկ -
անուն, առեւտրական էր: Մխիթար ունէր
երկու Տորիսեաններ, որոնք ամուսնա-
ցած էին եւ մէկ տան մէջ կը բնակէին,
իսկ երեքսն, Մանուկ (Մխիթար) այդ
տանը առաջին ծանց դասակն էր:

Մանուկ ունէր չափ անկու ջուրներ,
մեծը՝ Մանուկ, եւ փոքրը՝ Մարգար:
Առաջը, արքին եւ բարեկալան, կրնայ
պարզած կենսոյնը քրիստոնէական առաքի-
նաւեանից փայտու օրհնակ կը կրնայ
այս Սերառուտի ամեն ժամանակի բոլոր
երկրաստոր աշխիւններուն:

1681ին՝ Մանուկ, որ չ'էր տարեկան
էր, ճառագանի կը թող տարեկան կարգով
զիւք սորորդու ծամար: Իր այդ անկողնի
զիւք ճառագանի անկ առտու կոմսիկը
զիւքն կ'երթար, եւ շարունակները զոյ
կ'ըսէր: Մայրապէլ չափով ընդունակ եւ

միեւնոյն տանն չ'էր տալայ մըն էր: Գա-
հանան, Յէր Յարութիւն, ծնե խաղա-
կանութիւնը քր զամբ էր պատմելի Մա-
նուկին մէջ: Հաջիկ տասը տարեկան էր
(1686), խելքը չ'էր չ'անցած զարմանա-
կի ճարգութեան կ'ընէր:

Այդ թուականներին՝ Սերառուտի մէջ,
քրիստոնէական ծամար ծանոթանալի
դրաթիւն չ'ունէր: Պէտք էր ուրեմն որ -
վարէր երթար ուսանելու ծամար եւ ըլ-
լար վարդապետ:

Մնացորդ եւ Տորիսեանները ճակատա-
կան էին, որ ան վառն ամսեր, կ'ուզէին
որ գործը մարդ ըլլար, քան թէ վարդա-
պետ:

1688ին՝ էր ճաչի 12 տարեկան էր,
երազ էր կը տեսէ, որ մտքով տալ կը
կտարէր եւ մինչեւոր մէջէն ծամար կը
րաժար:

1690ին, Հաչի 14 տարեկան, փափա-
կեցու վառն ժամակ, ք Քրիստոնէական
եւ Ռատուածարութիւնն է եւ Քրիստոն -
փայտութիւնն արդիւն ծամար: Մնացոր
Հակառակութեան պատճառով տարի մը
եւս պապին: Այժմ ծաղի ճաչի ճաչու, եւ
եւ Սերառուտի ճաչալէն զարգ բարեկա-
լորը զնայ եւ երբ այսին մնացոր զիս -
ցան որ վառն պիտի փայտէ, խոյնիսկ
զարգանի կ'ըրպով, տեղ տուին:

1691ին Սերառուտի Ս. Նշան վանքին
վառնալայն էր Անանիա Եպիսկոպոսը:
Մանուկ Հաչի երկու շաբաթ անցած էր
վառն ժամակին, սարկաւոր եղաւ:

1692 եւ 1707 զարեւոր՝ Հայ վառն -
կաններն եւ ժողովուրդը աշխուհական
խաբարին մէջ էին, Քրիստոն արդի
պատմութեան շնորհաւորով: Ներկորդ
Լուսաւորիչն էր վառնալայն շատ զարկ
եւ իր այդ անոր Հանդիպանա մեր Սերա-
սալի Մանուկը, որ Սարկաւոր ձեռնա-
դրուածով Մխիթար կ'ըրպուէ:

1691ին էր: Կաթողիկոսական պատուի-
րակ՝ Միքայիլ Եպիսկոպոս Սերառուտ
եղաւ, եւ կէնթակէն արդի վերադառնա-
ր: Ս. Նշան վանքին մէջ ճաչալէն երկուս
-տարդ Մխիթարը, տեսու արդու ընդ-
-նախկինները, եւ ունց զոյն կէնթակ
մէն տանիք, որպէսզ իր ծամար իրեն
ժառայ ըլլալ: Եւ թէ կէնթակմայ մէջ կա-
րեկայ ուսանի:

1691, Ինկուստիլոր ամենի, ցուրտին,
ճամարին երկուսը միտուին, Սերառ-
ուտիւն՝ զվար կ'ըրպուէ, երկու ձիով,
մին Միքայիլ Եպիսկոպոս չ'եմած, միւր
րեկո ճամար: Մխիթար երբեմն այդ թե-
սան ձիովս ճաչ չ'եմած, երբեմն ալ զու-
լեկով, եւ կրնայ ճաչալայն զվարեւոր
մէջ, տակալի ցուրտին ճնամուսնով
կենսակիւնիւն ժու պատկելով, վերջն
պէն, երեք շաբաթէն, ճամար կ'ըրպուէ:

1692ին Յուստուս, տարեկ կ'ըրպուէ ան -
ցուրտին, եւ 1692 Փետրուարին ճառան կէ-
մալան:

Մխիթար, որպէս ճաչայ, զիւնթակ -
նը, ճնամարին էր: Կէնթակն, յա -
ճան մինչեւ տասու, կարի լամարիւն որ
լայնի տակ կը լայնի զըրբեր: կէնթակ -

մին զանաւոր անուն, վարդապետները
-րեն թիւնածաղան: Իր խոսքաւորութեան
եւ կարողութիւնները անոյց չար չա-
խանիւր զգրած էին: Անկանց աչք ցա-
ր պատուարակի զիւքը Սեանի վառնը
(Սեանի կ'ըրբին) զրկեցին: Անքերը ցա-
-կին ուսած էին եւ միւս կ'ըրպուէր ար-
-քի արցունքաւորի մինչեւոր: Իրայ ժամ -
-ին էր: Գրեթէ յոյնաժամ պատմաւոր
մէն էր որ Սերառուտի անմահ չ'երս
Մարտարայն աչքերը կ'ըրպուէր իրեն
միւս, Սեանի լեռններուն մէջ եւ այլքը,
միւս մինչեւոր: Իրայ եւ մինչեւոր: մէջ
մնալու ճնամուսնով):

Մխիթար կ'ըրպա երկար տանն մայ Սե-
անի մէջ: Սեանայ կ'ըրբին ճառած մա-
մանակ աշխուհի Ս. Լուսաւորիչի Նոր
Վերաբար: Յետոյ Սեանին երեւակի վը-
րայով, թալիկով, վերադառնալու կ'ըրպուէ:
ճամարն է մը ունէր, որ ճաչի կը ան -
կուրէր եւ զարգիւր կ'ըրպուէ տալ:

Երբորդի մօտ՝ Հասան Գալիկ Ս. Ռոտ-
ուածանի վառնը ճաչու, Հնու կար Միք-
այիկի Եպիսկոպոսը, որ կը ժու պա-
-կէ, եւ քարտիկին կ'ըրպուէ արդիւնց
Մխիթարին, եւ երբեմն ալ աստանորդ
Հանգիւրդ ծամար չ'երս տարաւ:

1693ին՝ Հաչի 17 տարեկան, զիւք -
ցիկ, կայտաւ, խնամաւոր երկտասարդ
մըն էր ան: Երբորդի ճարտուտ արքի
կին էր, որ մէկ ճառակ աշխիւր էր ունէր,
ուրիշ զան թանաքանակ անոր ճեւ, եւ
երբոր անմերկ միջոցով աստանութեան
աստաններն եղան Մխիթար, որ մէկ -
մէկ աստանութիւններ կը ուսանէ եւ ապա-
րայ պաշարներուն արդիւնը մը ճեւակ -
լով դաս:

1693ին Յունիսին էր, Սերառուտի
Մխիթարի ծնողը իրեն ճաչուտ, դրած
եւ այլ զուրքը զրկած էին: Մխիթար
ծաղիկ ճաչուտ, եւ զուրք եւ զիւք զիւք,
եւ ճամար կ'ըրպա իր զիւք Սերառուտ: Սե-
րառուտի մէջ, Հայ մը խոսակոր ան -
տակուն զիւք մը պատմաւոր անոր աշե-
րան ծամար, եւ ցատաւոր օրաւան մէջ
լուստուց կը ծախ աչքը: Իր պարկի զիւք
ըրբ, Մարգար, արդի ժեւած էր: Մե-
սա որ ժեւած անմ մեծ ջուրը, Մանուկն,
իր ալ կրէին Ս. Նշան մօտ: Այժմ աչք
կը ցուէր տակալին: Քաղաքին թէ աչքին
մէջ գտնիւր կը խոսէին:

Ս. Նշան վանքին մէջ ալ ճաչալայն չը-
թողուրդին քիւրքը: Թէն վառնաւոր, եւ
Անանիա Եպիսկոպոս, աստեղին անմ մըն էր,
բայց երկտասարդ վարդապետներէն՝
Մանուկ վար, կուտանայ եւ ուրեմն -
նը ճեւ ճաչալայն զիւքը: Սր մըն ալ
շարաւարով, անոր ունցած զըրբը վա-
ռնեցին:

1694ին աշման՝ Փայտաթի Յովնան վար -
դապետ Սերառուտ կը ճաչալայ: Ե -
րուտուցէ պիտի երթար: Ս. Նշան վան-
քի իրենակն: Մխիթար անոր ճեւ կ'ըր-
պուէ կէնթակ մինչեւ Հաչի: Եւ ճամար
կ'ըրբին: Մայրաքիլայ մօտ՝ Գարաւն զի -
սու անքիւններն ճնամուսնով խորանէ:

ցան եւ գովաւորանքներն էր: (Այդ տե-
րը՝ այժմու Բերք - Կօյր ըլլալու է, որ
չ'իմա կամուտը որ կայ, բայց չ'իմա
չ'արք): Յովնան վարդապետ ձիով
կ'ըրբին զիւքն: Իսկ Մխիթարը, որ բա-
նեւոր ճարտարաւորանած միւս, Իրայ ճե -
մած զիւք կը ճաչալէր, Իւրին մէջ կ'ըր-
նայ, եւ մէն ալ Իւրին ճաչալէն չ'էր
մանար, ճամար կը ըրէին, մին կ'ըր-
պուի փակ ուրիշ: ճամար մը, որ ձիով
կ'ըրբին զիւքն, օգիտութեան կը փոխէր
Մխիթարին, որ կ'ըրպուէ: Բայց ճեւա -
մտեանը, Քաղաքին եւ զըրբերը չ'ըր-
կըր ար ամին: Հաչիկ զի ճաչի, ուր կը մը-
նայ երեք ամիս:

1695 Մայիսին, Մխիթար կ'ուզէ Իտա -
լիա (Հռոմ) անցնիլ: Եւ Իւրեւնորդին
լրալով, ճաչ կը նայալ: ճամար փոխ-
րիկ կը բռնակ: Մովսիսի կը բռնակ
եւ Հնարիւր զիւքն մէջ կ'ըրպուէ ցամաք
կ'ըրբին: Իրենակն միջոցներէն զրկուած,
երկու ամիս կը մնայ կ'ըրպուէ Ս. Մա -
կար վառնը, եւ լնայ Յունի մը զիւք -
մական օգիտութեանը կրէին կը զանայ
Հուրկ, Անտիոքի վրայով: Հաչիկ մէջ
կը ունցնած Հնարանութիւնն կը թոյլէր
եւ Մխիթարի վրայով, կրէին կը վերս -
դուանայ Սերառուտ 15 յոկտեմբեր 1695ին:

Արաւոտի կը Տորիսեանի տան մէջ ժա-
րք անունիկ եւ ճարտարութեան չը -
նորիւր կը վերադառնի կը աստիճանայ
եւ կրէին կը մտնէ Ս. Նշան վանքը: Կա-
րապալտ եղալ, որ այս անպատ վառն -
Հայրէն էր, զիւքը Արեւայ կը ձեռնադրէ:
Ս. Նշան վանքին մէջ Մանուկ անու -
նով Մարկարայ մը, շարաւարով անոր
մը կը վառն Մխիթարի ունցած զըրբը:
Մխիթար, Կրիստոն, քիւրք, քիւրք եւ
զիւքն, եւ Սերառուտի վարդապետի
քիւրքով մը՝ Յովնանեանի ճեւ 1697ի
դրածան՝ 4. Պոլիս կը ճաչին: Հաչի 21
տարեկան: Երեւնեւոր տակալին մօտ չը -
կայ: Մինչեւ Ապր. 1697 Պոլիս (Գրեթէ
զիւք ամիս) կը թալիկ, եւ լնայ ճաչ-
պիտելին վրայով Օլիքի երբեւոր: ճամար
ճամար կ'ըրբ 4. Պոլիս:

Սեւ Մովսիս յայտարար փոխորդի կը
բռնակ: Եւ Սինայ ցամաք կ'ըրբին, անիկ
պարկի ճաչով մը կը ճաչին զիւքն
Մանուկ: Իսկ կ'ըրբին Մարցաւան, ուր
կը մնայ 1697 - 98 թուական: Յետոյ Ռո-
տու ճեւ կ'ըրբին: Միւ 1698ի դրածան՝ Մե-
սալով, որ կը ծնողը զիւքը վար կը զիւք
եւ Քաղաքին ուղղակի կ'ըրբին: ճամար
մէջ Մովսիլ կ'ըրբ, որ թալիկէ 15 զիւք
Հնու էր:

1698ին, Մարդիկ վառնին մէջ ճամա -
մարակ Հնարանութեան մը կը պատահէ
եւ շարունակ մեկն: Մխիթար, որ մնայ
ճեւ երկու ամիս: 1700ի Յունիսին Տը-
րապիտի ճամարով, կը ճաչին կրէին
4. Պոլիս:

Հաչի 24 տարեկան, կը սիւն թալիկու-
թեան:

Պոլիս Լուսաւորչան Պարիսեար, Եւսեփ Եպիսկոպոս (Պարիսեար Երեմի Եպիսկոպոս)

ԱՊՈՏԻԼ ՀԱՄԻՏ

ԵՒ

ՇԵՐԼՈՒ ՀՈԼՄՍ

ԱՍՏՄԱՆԱԼ ԱՅՔ

ԱՊՐԱՅԻ ՄԱՍ

ԲՈՒՆԱԿՈՐ ԱՆՄԱՆՈՒՄԻ ԴԵՄ

Թերթերու խորագրատուներուն մէջ Ե-
րեւանի խորագրու շատ մեծ էր, ամենքը ար-
տաստարկ նոր Հնարակներու կը պաշտէին
եւ եւրոպայէն յոյն ար կ'ըրբին թերթը
կ'ըրպուէ մեծիւր կը յափառուէին: Թուս-
եանեաններուն պատմութեան խորագրու
-տան էր ամենքը, մասնաւոր Քուրեքի
արդու արդիւն կը ծափաւարէին ամեն
մէջ նոր ճանփանակ յալիութիւն: Բայ
ստակ, այդ պատմութեան ճարտարա-
րաւոր կը եղան էր թերթերուն ճամար, ար-
քեր անողը զարգիւնելու թանկ
տակ: Եւնի կ'ըրպու զիւքը կը գտնի ու-
րեւ, անկողն, անկողն անկողն անկողն
լուրեւրեւն ու ճարտարութիւններով թեր-
թերին զիւքու կը կենդանի:

— Ինչէ՞, թէ այդ պատմութեան յալու -
-եան տեսէ, կը մասնակի լրագրի տեղերին

ու խորագրութեան:

Ճամարի խորագրատուներուն մէջ այդ առ-
տու անորինի խորագրու մը կը տը-
րէր, որպէս խորագրութեան զիւքը վրայ
էին եւ կրէին երաւուր խոսք մը փախ -
նակներ: ասան չ'ունէին: Մանաւոր փը-
րանակներ թերթերն: Թալիկներէն Մա-
րքը պէ՞լ տասըրեկ ի փեր զուրկ կա -
խա՞՞ ժողովուրդին մէջէն կը թալիկներ
Լուսաւորչայ տակին մէջ ընդարձակ թըր-
թալիկներին Մուրեքին դրած: Կէս
օրէն ետք, մօտ միւսեկներին, Հաչի կը
զործը տարաւոր եւ այդ ամեն միւրը ին-
քու որ չ'էր ճաչած եւ զիւքն մէկ կողմ
նեակով, խորագրատու ժողովուրդին ըստ
որ զիւքն ճաչալանէն կ'ըրպուէր թերթ
թերթ:

— Գտնուիլիկ ունէր կարգաւոր, ճար-
ցուց ճանի Ճամարի լրագրիկ Ապուլու -
լայ չ'էրպիւ, որ ամենի մը վրայ խոսած
լրագրիկներն աչք կ'ըրբին:

— Ինչէ՞ ունի:

— Երեք ճաչի պատմութեան գտնուի եւ
տան մը մօտ... տարիս ամբարանակ անք
մը է:

— Տուր թերթի անունը:

— Եւ Ստալի պէ՞լ սխալ կարգով ինչ որ
մենք արգէլ գտնուէ:

— Չարմանիկ եւ անուիկ քան, յաւ -
ընթերցողը ընթերցիլ ետք... արեւելք
մ'ի ի խելք գտնուէ:

— Տակալան խալիկն է:

Նոյն միջոցին պատմեանայ մը դրած -
կալուիլներուն յոյն օրուան Հնարակ -
ները թերթ յանձնող Ստալի պէ՞լ, որ
անթիւնայն անպալ Հնարակներեան
սխալ կարգով գտնուէ, լրագրիկն ժու-
նալով Գառնալիկ ունի:

— Լիսա Եանիկ կ'ըրպուէր պատմաւոր -
պէն Հնարակներ, եւ զուքն արալին -
թեանը, լնայ թալիկներն անտիւր գնաց
թալի անեակը ուր կը գտնուէր խորագր -
արդաւոր:

Ստալի զիւքն Հնարակներ տարեկան,
միջնական, նուրբ ու փայտեւոր կա-
րիստարդ մըն էր, նուրբար ան պի-
տելի: արդու արտադրակով աշխուհի
որդը զարգիւր ու անիւրդ անիւրդ
անիւր փայտեւորեան ճամարանք եւ վրա-
տահալութեան կը ներքնէր: Իր ուսմանը
կայտաւ Մարքի լնային մէջ արտաքուս
էր ու փայտուն վրայակային աստիճ -
նայն յնուտան կը լրագրութեան արտաքուս
որոն ճամար փայտարանին իսկ բուն
ճակով մը անքը: Ինչ տակի կ'ըրպուէ
զուտ քրիստոնէական զրալի, վիզիւր
մէջ կ'ըրպուէ քրիստոնէական զիւքն տակալ
մէջ օրաթերթին միջնական արալուտ -
թիւնները արդեւ կ'ըրպուէր իր յաւանքը
Երեւանի մէջ: Իր պարագային մը -
զիւք եւ արդեւ իսկ սիրակին ընդարձակ
վիզ մը զիւք ընդունց էր, որ զիւքն

ժամու մը կը պարտէր Հնարակներին
ճամար: Ինչն ի թիւ խելքին, ունիւր
եւ Հնարակներ, շատ յալ արդիւն կը փրա-
նակին լնային: Եւ թալիկներեան մէջ
տակիւր փայտութեան կը աստացած էր որ
սխալ զիւքը կը ճաչալայնութեան իրեն: Մա-
ւոր պէ՞լ, ճամարանքին մէջ, ընդ ապա-
տական ու զըրբի խորագրութեան մըն էր,
բայց Լիւնէն Լիւնէն ի փայտեւոր
անիւրդիկներուն պէն, ստակարը կը
ժամակ կը զարգալարները եւ ինչպիսի
շարաւարին պարզած զիւքնով ինչպայ -
-րին, թէն երեքսնակ յոյն մնացած էր:
երկտասարդ Քուրեքին շարաւարին թէն
Հնուէն ճամարին, ստակին երեք յա -
րաւորութիւն զիւքն ունցած Հնարակն
նոյնիսկ կը զարգալար անանքով եւ չ'էր
ուրբ օրեկ կ'ըրպուէ ինչպիսի անանքով:
Բաւանայն ու յալուրդ եւ ամանայն -
Հնուէն կարող լրագրով ճաչալէր, տե-
սան կը ճաչանէն ճեւովն ու թալիկու
մի ճնարկուած էր, զիւքը ընդարձակ
միտարկուն պարզուած:

Խորագրութեան թալիկ կ'ըրպուտան -
լով Ստալի որոն կ'ըրպուէր թերթով
մէջ, անպարտալով ճաչէր, սուրեն ու
սիրթերթը աստակուն եւ նորին անպալ
գրագրութեան արդեւ, թերթերու զիւք մը
ընդարձակուած եւ սխալ կը թալիկանա-
թիւններուն:

ԵՐԵՎԱՆԻ ՕՏԵԱՆ

(2 - Շար.)

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԹՈՒՐԻՔԻԱՆ

է.

ԹՈՒՐԻՔԻՅ ԲԱԿԱՅՈՒԹԻՒՆԸ

Թուրքոյ մէջ, թիւիւնք մը պարտաւոր...

Երբ խնամքի պատկանէ մեծանորէն...

Այս օրը իրաւունք ունի իր իրաւունքը...

Արեւելեան Անատոլիոյ 11 շրջաններ...

Երբեք չի կարելի իմանալ իր իրաւունքը...

Միջոցաւ, Պարսկ մէջ, Հայաստանէն...

Բարեբաղի անկման այս օրերուն, առ...

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ Գ. ՂԱՏԱՐԱՆԻԱ

(Մարտի 19-ի շաբաթ)

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԹԵՐԹՈՒՆԸ

ԹԵՐԹՈՒՆԵՐԸ
ՄԱՍԻ ԱՌԱՋԻՆ
ՅԱՆՔԻՆ
—*—
ԱՌԱՋԻՆ ԳՈՐԷ
ԱՐԴԱՐ ՄԸ

Ծանօթեցնում ենք իրաւունքները...

1905թ., 657 հոգորս

Սեբեմ, 38 տարւան մէջ, Հարիւր ան...

Տառն եւ արեւելեան նահանգները...

Չէ կրնար չարմանալ, թէ 8-4 միջին...

Այդ պարագայներուն մէջ յատուցում...

Քաղաքային կոմիտէներ իրենց պիտի...

Արեւելեան Համաթի յամաժայրոյն...

Երբեք կայմաներն ինքուր անուն...

Թուրքոյ շուրջ նաեւ, որքէ երկրներն...

Անոր անունը մէջ, Հայաստանէն...

Տառն եւ արեւելեան նահանգները...

Տառն եւ արեւելեան նահանգները...

Տառն եւ արեւելեան նահանգները...

Տառն եւ արեւելեան նահանգները...

Տառն եւ արեւելեան նահանգները...

Տառն եւ արեւելեան նահանգները...

Տառն եւ արեւելեան նահանգները...

Տառն եւ արեւելեան նահանգները...

Տառն եւ արեւելեան նահանգները...

Տառն եւ արեւելեան նահանգները...

Տառն եւ արեւելեան նահանգները...

Տառն եւ արեւելեան նահանգները...

Տառն եւ արեւելեան նահանգները...

Տառն եւ արեւելեան նահանգները...

Տառն եւ արեւելեան նահանգները...

Տառն եւ արեւելեան նահանգները...

Տառն եւ արեւելեան նահանգները...

Տառն եւ արեւելեան նահանգները...

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՅՈՒՆԵՐԸ

« ՎԱՆԵՍԻ ԶՈՐ. ԱՐԱՄԻ ԼՅՏ

« ՎԱՆԵՍԻ ԶՈՐ. ԱՐԱՄԻ ԼՅՏ

« ՎԱՆԵՍԻ ԶՈՐ. ԱՐԱՄԻ ԼՅՏ

« ՎԱՆԵՍԻ ԶՈՐ. ԱՐԱՄԻ ԼՅՏ

« ՎԱՆԵՍԻ ԶՈՐ. ԱՐԱՄԻ ԼՅՏ

« ՎԱՆԵՍԻ ԶՈՐ. ԱՐԱՄԻ ԼՅՏ

« ՎԱՆԵՍԻ ԶՈՐ. ԱՐԱՄԻ ԼՅՏ

« ՎԱՆԵՍԻ ԶՈՐ. ԱՐԱՄԻ ԼՅՏ

« ՎԱՆԵՍԻ ԶՈՐ. ԱՐԱՄԻ ԼՅՏ

« ՎԱՆԵՍԻ ԶՈՐ. ԱՐԱՄԻ ԼՅՏ

« ՎԱՆԵՍԻ ԶՈՐ. ԱՐԱՄԻ ԼՅՏ

« ՎԱՆԵՍԻ ԶՈՐ. ԱՐԱՄԻ ԼՅՏ

« ՎԱՆԵՍԻ ԶՈՐ. ԱՐԱՄԻ ԼՅՏ

« ՎԱՆԵՍԻ ԶՈՐ. ԱՐԱՄԻ ԼՅՏ

« ՎԱՆԵՍԻ ԶՈՐ. ԱՐԱՄԻ ԼՅՏ

« ՎԱՆԵՍԻ ԶՈՐ. ԱՐԱՄԻ ԼՅՏ

« ՎԱՆԵՍԻ ԶՈՐ. ԱՐԱՄԻ ԼՅՏ

« ՎԱՆԵՍԻ ԶՈՐ. ԱՐԱՄԻ ԼՅՏ

« ՎԱՆԵՍԻ ԶՈՐ. ԱՐԱՄԻ ԼՅՏ

« ՎԱՆԵՍԻ ԶՈՐ. ԱՐԱՄԻ ԼՅՏ

« ՎԱՆԵՍԻ ԶՈՐ. ԱՐԱՄԻ ԼՅՏ

« ՎԱՆԵՍԻ ԶՈՐ. ԱՐԱՄԻ ԼՅՏ

« ՎԱՆԵՍԻ ԶՈՐ. ԱՐԱՄԻ ԼՅՏ

« ՎԱՆԵՍԻ ԶՈՐ. ԱՐԱՄԻ ԼՅՏ

« ՎԱՆԵՍԻ ԶՈՐ. ԱՐԱՄԻ ԼՅՏ

« ՎԱՆԵՍԻ ԶՈՐ. ԱՐԱՄԻ ԼՅՏ

« ՎԱՆԵՍԻ ԶՈՐ. ԱՐԱՄԻ ԼՅՏ

« ՎԱՆԵՍԻ ԶՈՐ. ԱՐԱՄԻ ԼՅՏ

« ՎԱՆԵՍԻ ԶՈՐ. ԱՐԱՄԻ ԼՅՏ

« ՎԱՆԵՍԻ ԶՈՐ. ԱՐԱՄԻ ԼՅՏ

« ՎԱՆԵՍԻ ԶՈՐ. ԱՐԱՄԻ ԼՅՏ

« ՎԱՆԵՍԻ ԶՈՐ. ԱՐԱՄԻ ԼՅՏ

« ՎԱՆԵՍԻ ԶՈՐ. ԱՐԱՄԻ ԼՅՏ

« ՎԱՆԵՍԻ ԶՈՐ. ԱՐԱՄԻ ԼՅՏ

« ՎԱՆԵՍԻ ԶՈՐ. ԱՐԱՄԻ ԼՅՏ

« ՎԱՆԵՍԻ ԶՈՐ. ԱՐԱՄԻ ԼՅՏ

« ՎԱՆԵՍԻ ԶՈՐ. ԱՐԱՄԻ ԼՅՏ

« ՎԱՆԵՍԻ ԶՈՐ. ԱՐԱՄԻ ԼՅՏ

« ՎԱՆԵՍԻ ԶՈՐ. ԱՐԱՄԻ ԼՅՏ

« ՎԱՆԵՍԻ ԶՈՐ. ԱՐԱՄԻ ԼՅՏ

« ՎԱՆԵՍԻ ԶՈՐ. ԱՐԱՄԻ ԼՅՏ

« ՎԱՆԵՍԻ ԶՈՐ. ԱՐԱՄԻ ԼՅՏ

« ՎԱՆԵՍԻ ԶՈՐ. ԱՐԱՄԻ ԼՅՏ

« ՎԱՆԵՍԻ ԶՈՐ. ԱՐԱՄԻ ԼՅՏ

« ՎԱՆԵՍԻ ԶՈՐ. ԱՐԱՄԻ ԼՅՏ

ԳԱՆՈՒԹԵ ԳԱՆՈՒԹԵ

ԱՐԱՄԻԱՆ մէջ, արկածի հետեւանով...

Տառն եւ արեւելեան նահանգները...

Տառն եւ արեւելեան նահանգները...

Տառն եւ արեւելեան նահանգները...

Տառն եւ արեւելեան նահանգները...

Տառն եւ արեւելեան նահանգները...

Տառն եւ արեւելեան նահանգները...

Տառն եւ արեւելեան նահանգները...

Տառն եւ արեւելեան նահանգները...

Տառն եւ արեւելեան նահանգները...

Տառն եւ արեւելեան նահանգները...

Տառն եւ արեւելեան նահանգները...

Տառն եւ արեւելեան նահանգները...

ՀՈԳԵՆԱՆԳԻՍՏ

Տէր և Տէկին Պարկա Մուսաղեանն հոգեհանգստեան պատան կառարկէ իր անձն Պարկան Ս. Գր. Լուսաւորէն Կէն զնկելու մէջ, իրենց որդեգրող մօր և կնոջը, Տէկունի Մուսաղեանի մահուան տարեկիցին առիթիւ, այս կերպիւ առաւ ևս։

(Հանդիսակոյ մասնակցի ընտանիքը Լաւորալայի Մարդկեղբոր չինանի Աւան Գաւոր զնկելու մէջ)։

Արարիկի Ռաիսաղեանի յիշատակին ծառան Բաժանի Եսայ. Կամարեանը և Բաղմիկեանը Բարեկ. Մուսաղեան Կեղբ. Վարդ. Կիւսեան Տոգեհանգստեան պատան կառարկէ իրենց այս կերպիւ, առաւուս, Պարկան Ս. Գր. Լուսաւորէն և իրենց զնկելու մէջ, Արարիկի Հաւորաւոր մարմնի գոհեցումը իրենց յիշատակին։ Այս առիթիւ, Հանդիսակոյ պատարագը կը մատուցանէ և կը խոսէ Հար. Քնին Մուսաղեանը ԱՐՄԱՍՂԱՅ ԵՊՍ. ԹՐԹԻՆԵԱՆ։ Արարիկ անձն ճանաչողներուն փառաբանող յիշատակը յարգելի ու խոնարհումը կը հրաւիրէ Հայ Համայնի բոլոր անդամները։

ՄԱՐԿԵՆԻ ՄԱՅՐ ԵԿԵԼԵՑԻ

Փրատոյի Ս. Սահակ - Մեղրոյ Մարկեղեցի կոծի, Բնիկանց, Կարգաւորները, կը առկիցանք թէ այս փոքրիկ Ս. Մանկանոց տունի առիթիւ՝ Ս. պատարագի ընթացքին, քարոզելու անձեղեցիկ եղբ. կը հաւորաւոր Այսոր դասին և Բարիստա Աստուծոյ Մերի արարողութիւնը։

Ս. պատարագի աւարտին՝ կը կատարուի Տոգեհանգստեան մահուանը պատան մահաց, Տոգեհանգստի Համար ՊԱՍՏԻՆԵԱՆ ՄԱՐԿԵՆԻ, Ամս. Ժնը. Հայերեն, և կեղեցիկ յարգարար՝ ԱՐՄԱՍՂԱՅ ԵՊՍ. ԵՊՍ. ՄԱՐԿԵՆԻ և ՍԱԿՈՐ ՄԱՐԿԵՆԻ։

Արարողութեանց կը նախադա՛նք ՅԱՆՈՐ ԵՊՍ. ՎԱՐԿԵՆԵԱՆ։

Կը հրաւիրուի ժողովուրդը՝ իր ներկայութեամբ յարգելու օրուան տօնը և յիշատակը կեղեցիկ և Սերդն ճանաչողութեան և բարեբարեկեան։

Սիկը ժամեկունին՝ 8, պատարագ 10, քարոզ՝ 11, Այսոր Դասը 11-20, հոգեհանգստի՝ 11-45։

ՀԱՅ ԿԱՐԴԻՆԱԼԵՍԻ Ս. ԽԱՅ ԵԿԵԼԵՑԻ

10 bis, rue Thoun - PARIS 5
ԱՅՍ ԿԱՐԴԻՆԱԼԵՍԻ, ժողովուրդը, մարդկութեան մէջ 17ին։ Հանդիսակոյ ճանաչողութեան և խորհրդակցութեան մասին 18ին։ ԵԿԿԻՆԻՆԻՐԻ, ԵԿԿԻՆԻՐԻ — Հանդիսակոյ ճանաչող պատարագը 10-30ին։ ԿԱՐԴԻՆԱԼԵՍԻ (7 Յունուար), Հանդիսակոյ և քարոզի Յունուարի 8ին և Մարտի 8ին։ Հանդիսակոյ ճանաչող պատարագը, 10-30ին։ Կը պատարագի և քարոզի ԿԱՐԴԻՆԱԼԵՍԻ ԵՊՍ. ՄԱՐԿԵՆԻ։

ՇՆՈՐՀԱՎԱԼԻԲ

ԱՆԵ ԺԵՆՈՒՄԻ Թաւ. Մարտի 9ը ճանաչողութեան օրուան սուտան և հանգստի շրջանները։

Փոքրիկ Արմենիայի մահուան առիթիւ հանգստի շաբաթը կոծի։ Սամբր Արիւր - Բանդերո Մուսաղեան, Բարեկ Աստուծոյ և Սուրբ Կրիստոսի ճանաչողութեան փառքը, Բարեկ Աստուծոյ, Մուսաղեան, Բ. Նաւատուրեան և Կրիստոսի ընտանիքը 30ին, Գարգիսեան ընտանիքը, Պար Թաւաթ Անթուան և Կրիստոս Դաս - Երեմիան ընտանիքը, Անթուան ընտանիքը 15, Զ. Ս. Կրիստոսի, Փոյ Գառապան, Գ. Սալայեան տաճարական։

Որը. Յովհաննէս Տէր - Մէրեկեանի ցաւով մահուան առիթիւ հանգստի շրջանները կոծի թաղայ զարդին։ Ն. Տէր - Միքայելան 30 Փր., Բարեկ ժամեկուն և ցաւաները, Ե. Մանիկեան և Բ. Նաւատուրեան 20ին, Բ. Տաւորեան, Հ. Ենոքեան 10ին և Փարսի։

ԱՆԵ ԺԵՆՈՒՄԻ Թաւ. Մարտի 9ը ճանաչողութեան օրուան սուտան և հանգստի շրջանները։

IMPRIMERIE SPECIALE
DU JOURNAL « HARATH »
32, Rue de Trévise, PARIS (9°)

ՆՈՐ ԳԱՄԱՐԱՆՆԵՐՈՒ
ԵՆՈՒՌԹԻՅԱՆ ՀԱՄԱՐ

Սամուէլ Մաքարաւան վարձարանը շրջանառութեամբ սուտան է։

	Փրանք
Տէր և Տէկին Պարկան	5000
Գ. Պ. Պարկան	100
Տէկին Մարգարի	50
Գ. Հ. Գրգիսեան	250
Գ. Յովհաննէս	100
Տէկին Տէր Պարկան	500
Գ. Յովհաննէս Հէրեմեան	100
Գ. Արսէնան	20
Ելիք	50
Փէն	20
Բրեկտիս Տրիկեր	150

ՏՈՐԱՌԻ
ՏԱՐԵԿԱՆ ՀԱՆԻՍՐ

ՎԱՄԱՍ ՊԱՐՈՒՆԻ

Կաղմակերպուած Ս. Գրգիսեան Լուսաւորէն կեղեցիկ ճանաչողութեան կողմէն։

Այս Երարար Երեմի, ժամը 9ին, Վաւանի ճանաչողութեան օրուան սուտան։

Մեկը, խորը, արտասանութեան փոքրիկներուն կողմէն, ընտանիքի, ընթացողութեան, ինքնակարգութեան, ինքնակարգութեան, Կաղմակերպութեան ընթացքին իրենց զնկելու նախընտրութեան։

Սիկը կը հրաւիրուի Հայ Համայնի բոլոր անդամները։

Մուտքը ազատ է։

ԿԱՄԻ ՈՒՆԵՆԱԼ

Հայի Մուսաղեան առիթիւ, Վիկին Հայ Մար. Մուսաղեան ընտանիքի խնդիրը մը կաղմակերպուած է Յունուար 7ին, Օնանի ճանաչողութեան։

×

ԿԱՊՈՅՏ ԽԱՅԻ ՕՐԸ

ՓԱՐԻԶԻ ՄԵՋ

ՄԱՐՏ 30ԻՆ

×

ԺՈՂՈՎՈՐԴՆԵՐԻՆԵՐԻ ԿԵՐԳԵՆ
Սարգսի մեծ անդամները
Մարտ 10ին

×

Հայ Արմենիոյ տարեկան հանգիստը
Կերպի 3 Մարտ

Կէս օր, Վիկին ժամը 14-30ին
SALLE DE LA CHIMIE
28 bis, Rue Saint-Dominique, Paris (7e)

×

ՀԱՅ ԿԱՐԴԻՆԱԼԵՍԻ
Տարեկան ցերեկայ - պարտաւարկար
Անդամները քարոզի մէջ
Կիրակի, Մարտ 3ին

×

ՀԱՅ ԿԱՐԴԻՆԱԼԵՍԻ ՕՐԸ

Գեղարարութեան ցերեկայ
Մարտի մեծ անդամները մէջ
Կիրակի, Մայիս 5ին

×

Շուրիկ Հայ զարդի տարեկան ճանաչողութեան 10 Նիկի. Կերպի ժամը 15ին, Շուրիկ զարդակաւորութեան արահին մէջ, Ռիւ Սարգսիակաւորութեան արահին մէջ։

Երգ, զարդ, Բարեկեանի ներկայացում արարողութեան կողմէն։ Հայ Համայնի Բարեկեան կը հրաւիրուի ճանաչողութեան փառքը։

×

ԱՐԱՆՈՐԻ ՅԱՐԴՈՒՄ

Կաղմակերպուած Լիւնի Արգ. Միւսաղեան կողմէն, Գեղարարութեան 31ին Փայլ տէր Բարեկեան ի նպատակ զարդին։

×

Ս. Պար. Ընդհանրութեան տարեկան պարահանգիստը 25 Փետրուարին։

×

Մարտի 7. Բ. Բ. Միւսաղեան արարողութեան փառքը Սիկիակաւորութեան ընթացքին մէջ Դիւնի 9ին, Երարար Երեմի ժամը 21ին մինչև առաւուս։

ՇԻՔԵԼ ԸՆԹՐՈՒՐ

ՇՆՈՒՆԻ ԱՌԻՈՐԼ

Կաղմակերպուած Հարա. Պարսիայի Հայոց Արգ. Կեր. Կարգաւորութեան կողմէն, Երարար 13 Յունուար ժամը 20ին, Երարար Տէ. Միտիկ մէջ։ Դաւաղիկ անձնութեան մօր և զարդի փառքը։ Դաւաղիկ անձնութեան կողմէն։ Գարգիսիկ լուսաւոր Հարաւորութեան։

Կ Ո Ջ

Անուիկի Կարգաւոր Ս. Պար. Կերգիւր ճանաչողութեան կողմէն Լիւնի Կարգիկ Հայ Համայնի Կարգաւորութեան կողմէն կեղեցիկ արարողութեան նպատակով, ճանաչողութեան կողմէն. ընտանիքի ճանաչողութեան, զարդակաւորութեան և Վատանիկ մը փառքը։ Կեր. անձնութեան և ընտանիքի փառքը արգելի կողմէն Երարարի օր ինչպէս միւս, այս անգամ ալ անին Հայ սիրարար, Եր. Կրիստոսի, մահուան փառքը փոքր քերէ սոյն զարդին արարողութեան համար։

Այս ճանաչողութեան հետեւող նախընտրութեան ևս։

Տէր և Տէկին Արմենիկ Անթուան 250 Փրանք, Տէր և Տէկին Կարգաւոր Սաւանան 250, Տ. Մարգար Բնիկ. ժամեկուն Երարար փառք։

Նախընտրութեան ընթացքին հետեւող հարգիկ։

M. CHICHMANIAN MIHRAN
C. C. P. 16905-06 PARIS

ՀԱՊԱՐԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ
Վարդապետ Ս. Խաչ կեղեցիկ

ՀԱՄԱՆ - ԽԵՂՈՅԻ

Մերաստից խաւանգային Մարտա Ռուսական Մարտի Կարգաւորութեան և բացառիկ մաշ - խնդիրը մէջ։
Երարար, Դիւնիկ մէջ 23, ժամը 18ին սիւնակ Փոքրի Գաւառի Փոքրի Տրափ օրահին մէջ։
Ի նպատակ իր բարեկեցական ճանաչողութեան և ներսին։
Կը նախադա՛նք ԲԻ. ԱՐՄԱՍ ԳՈՂՈՒՆԵԱՆ, Կը խաւանգ ԺԻՐԱՅՍ ՄԻՐԻՆԵԱՆԸ, Հանդիսակոյ կը խոսէ։
ԱՐՄԱՍԸ ԳՈՂՈՒՆԵԱՆ
Գեղարարութեան ընթացքին

Կը մասնակցի Ռիւի ԲՈՒՅԻ
Առիւթը խաւանգ
Մասնակցի օրուան մը փառքուած է Երբ ու զարդի համար։
Կը կոծուի օրուան Մերի Կարգիկ ժամը 17-30ին, Պար. Բարեկ. զարդակաւոր զնկելու ժամը 17-45ին, Հարգիկ Պար. ժամը 18ին։
Հաւաքին 10 փառք
Անձնական ինքնակարգութեան լուստի փառքին։
Հայ. միջոց նախ Սահի Կարգին 200 թիւ օրուանը։

ՄԱՐԿԵՆԻ

Բացառիկ պարտաւարկութեան և նոր ու խաւանգ ճանաչող լուսաւոր

1968Ի ԳՈՅԱՄԱՐՏ ՕՐԱՅՈՅՑԸ

Հրատարակութեան Հ. Գ. ՆՈՐ ՍԵՐՈՒՆԻ
Ապրիլի 1ին համար դիւնիկ Mr. HOVSEPIAN G.
51, Bd. des Grands Pins
13 - MARSEILLE (10e)
C. C. P. 25.42.89 - Marseille

Գեղարարութեան փառքը

ՏՊԱԳՐԱԿԱՆ ՋԵՐ ԲՈՒՆՈՐ ԳՈՐԾԵՐՈՒՆ ՀԱՄԱՐ

ԹՐՈՒՆԻՅԻ - ՏՈՒՍԱԿ - ՅԱՅՏԱԳԻՐ
ՀԱՐԱՐԱՆԵԱՆ ՀՐԱԻՐ - ԵՆԱՅԼԸ
FACTURES - TÊTE DE LETTRES - ENVELOPPES - etc...
Դիւնիկ
« ՅԱՌԱՅ »
32, RUE DE TRÉVISE
- PARIS - IX -
Téléph. : 770-86-60

ՄԱՐԻՐԻ ԵՆ ԽԱՄԱՐԱՆԸ ԱՇԽԱՏԱՆԻՐ

ԱՐԱԿ ՅԱՆԶԵՆՈՒՄ

Օ Ր Ա Ր Ե Ր Ր
 Հիմնադիր՝ ԶԱՎԱՐՇ ՄՈՍԱԿՅԱՆ
 43րդ ՏԱՐԻ — ՌԻԻ 11092
 Fondateur : SCHAVARCH MISSAKIAN

ՔԱՆԱԿՈՒՄԱՐԻՓՈՒՄ
 Ֆրանսա՝ Տար. 75 ֆ.
 Արտաստիճակ՝ Տար. 90 ֆ.
 Վերամշակում՝ 40 ֆ.
 Հաղարձակ՝ 0,40
 43e ANNÉE — N° 11092

ՕՐՈՒՆ ԽՈՒՐԸ

ՅՈՑՄԻ ՍԻՐՔԻ ԼՈՒՅՑ
ԲԱՅՑ...

Սիրո մը լույց հառար Արեւիկէի մէջ, սիրո մը որ 18 օր է հեւ ի հեւ կը պահէր աշխարհի բոլոր սիրտերը։

Սիրո, որ լույց, յայտնի է յայտնի մայրաքաղաքի վերածած կը Բաքի։ Յայտնի կանգնեց մը, ու մարդիկ չէին կրնար համար այդ վիրաբուշներու անհատական վարպետութեան վրայ, մասնաւոր, ճիշտութեան, որոնք կրնային անտարբարութեամբ մը, սիրո մը հանդէ մէկ արժանեցնել ու դէն ուրիշ մարմին մը մէջ, ստանալ երկխոսութեան կողմնակից։

Ու բոլորը, առէ կողմէ, ստանալով օրէ առաջին դրամ էին այդ սիրուն, որ նոր աշխարհ մը կը բանար մարդկութեան առջեւ։

Հակառակեցին աշխարհի, երբեք սիրո շարքերը դարձնողով մարդիկ։ Նոյն օրն էր, որ Բաքի մէջ, մարդիկ պրօլետարիատի մէջ, կանգնեցին մը, որոնք իրենց փրկել, մէջ փորձեցին արքայական արտաճանքի մէջ, մանուկ մը կը սպաննուէր վարպետներ, մէկուն կողմէ որ նոր հեռանալով մանուկներէն չէր հասած չափաւորական։

Ինչ կ'ընէր կանգնեց մը։
 Խուսաբեցին որ կը ուզէին երկինքներէն անհայտ կը պահանջէ, բայց անոնք ուժը թողնել չէին, քանի որ յանուն պայտաւորութեան կը տարւէին պայքարներն ու շարքերը։

Հարգաւորները կը մեծնէին, առէ օր, առէ փոքր, առէ փոքր, ու առէին դէր - մարդկային ճիշդ կը Բաքիին մէջ կանգնեց, միայն թէ համարի կանգնեց փոր - կիւն համար։

Մարչ գտած է, ժամանակը Միտոնի մը խորանային։ Այս այս մասէ, առէին դասէ։
 Տարբեր այդ որ կը մեծնէր դրամածած կը մնայ սակայն Բաքի այս հեռանալով։ Տարբեր, որ կը մեծնէր, այս յայտնի արդունք էր որ պատմութեան պիտի անցնէ, ու թէ սիրելիներէն մը անկումով, հաճախ ուռնաւորով, կամ Փրիւսիկի ճախարհակրկնումով։ Այս այս պայքարն է։ Ի վերջոյ կարեւորը՝ կանգնեց։

Բաքի հեռանալով մեծաւ։
 Հրաշքեր կը մնայ հրաշք։
 Մարդիկ կը պահանջէ, կը շարքին, բայց անոնք ուրիշներ, որ ուս կ'ընէ իրար խառնած, կը վարձեն իր կանգնեց փրկել։ Այս է յայտնի, որ մարդկութեան կուտայ մեղք, յայտնի, յայտնի քրտած ու քրտած մը նախաբանով։
 Բաքի սիրուն լույց։ Չէ նշանակիր թէ մարդկային է ու անյայտ է փորձել, փորձել հեռանալով միայն սրտին հեռանալ չէր։

Մեծանք է քանի մը օրէն, բայց յան - կարծիք մարդկութեան ու կասկած ընկած Բաքի մարդ։
 Յայտնի սիրուն լույց, բայց ընկած յայտնի մնայ։

ՕՐՈՒՆ ԴԵՊԵՐԵՐ

ՅՈՒՆԱՍԱՆԻ ԹԱԳԱՒՈՐԸ
ՌՈՍԵՏԱՒ

ԻՐ ՊԱՏՄԱՆՆԵՐԸ ՊԱՐՁԵՑ
 Տիտոս ու յուրեւան, Յունաց Թագաւորը առաջին անգամ ըլլաով յայտարարութիւն մը արձակ, հառին մէջ, անդիւրիկ լիւրով։

«Յունացութեանց պատճառով ցարդ լուսինն պահեցի Յունաստանէն մեկնել - լին է վեր։ Բայց զեղբերը այնպէս են որ անհրաժեշտ կը նկատուի յատուկ դարձնել իմ դիրքը իմ մարդկութեան եւ աշխարհի առջեւ։ Կը փախաւորեմ Յունաստան վերադառնալով։ Բայց պէտք է պահապանել ստանալ որ երկիրը կրնայ խորհրդարանական մարդկութեան ճանձնին վրայ։ Բացի ի բաց չընդգրկուող Սպարթէ 248 պէրկերուն։ Եթէ ընկնէ, արհաւիրականութիւն պիտի ըլլար։ Այն ասուն չէնտանք որովհետեւ կը յայտնի, մնալով, որ կը համարուի էշխանութիւնը ճնշող անողնակներ, որ երկրին մէջ, արագորէն մարդկութեան կը ընկնէ։
 «Յեղափոխական այս կացութեան առջեւ, պատահական ստիպանք որոնք եւ խառնութեան զլուրէ կ'են, որ դարձաւ յան ժողովրդիկները դուրս արտաքայն - ստան է վեր։ Բայց քանի ամիսներ կ'անցնեն, առէին յատուկ կը դաժմար որ այդ ժողովրդիկները այլափոխուած էին։ Այն ասուն է որ որդեկէ օրով անցնել։ Չարեղեցայ։ Իմ պատմականութեան կը մնայ սակայն խորհրդարանական կանգնել վերահաստատել Յունաստանի մէջ։

«Մէկ պայման կը դնեմ Յունաստան վերադառնալ, երբեք Պետութեան զինուոր - վար - Իշխանութեան զլուրէ կողմէ ու անտարբարութեան պէտք է ժամանակակից մը ճշդ կանոններ մարդկութեան զանազան կանգնել կը վերահաստատուի համար։ Պէտք է որ ընդունուի իտալական մը ճշգրիտ նոր Մասնաճանաչութեան մը հարգաւորները համար։ Պէտք է նաեւ ժողովրդի իտալական մը ճշգրիտ որ հանդարտութեան մը ըլլայ Մասնաճանաչութեան մը - բայց։ Վերջինս հարկ է որ յայտնի մը վարպետ պահպանուի ստանալ որ որ - տի կարեւոր կրնայ օգտակար ըլլալ որ հին երեսուցներ կը կատարուի իտալական ընտելութիւն։

«Ներկայիս ու մէկ կրնային էշխանութեան ունեն։ Բայց իմ որդեկան զորավոր կրնային համար, ունեն փափաքել որ ունեն յայտնաբերուի անք, ապաստանութեան մէջ ապրելու։

«Կրնալով իմ փառանքները արդեւ առէին կը պահուի իտալականը 13րդ որդեկան։ Կը պարտաւոր տալի հարգաւորութեան մարդկութեան համար։ Ընտանիք - քան թանկեղ այս փառանքները ստանալի պահուն։ Ընտան համար այն փառանքները իտալական որ լուծում էր կը դաժմար յունական հարցին։ Երբեք թէ Սպարթէ կ'են - նախկին զլուրէ կողմէ կատարուի իտալական մը նպատակները, այդ - հաշտարար պիտի, որովհետեւ Յունաստան վերադառնալով մարդկութեան ու աշխարհի համար կրնային օգտակար ըլլալ որ կարգը, օրինականութիւն եւ մարդկութեան արդիւնք նախապատուութիւն անքին Յունաստանի մէջ»։

Այս պատճառներով յայտարարութեան կողմէն, թագաւորը յայտնած է նաեւ թէ իտալական իրարեւոր դասակ մը կը սպաւ։ Արդէն երկու քաղաքներուն հետ (Երբեք տարեկան ապրիլ կը եւ երկու ամիս - շաբաթ) Դանիա պիտի մեկնէ, տաճարն

օրերը կը ծնողին հետ անցնելու համար։

Սպարթէն հասած լուրերու համաձայն, զիջողականները հեռացած են թանկեղէն անտառներէն ներքուստ։ Համար քաղաք - քաղաքներէն։

Այս որդեկանը զանազան քաղաքներ - թիւներու տակի կուտայ։ Նոյն կ'ընտել թէ քաղաքային դաժմարով, զիջողականները կը ընկն ինկողով անտառային կ'ու մը, որ միշտ ընդառնուած է արտասահման, լատ որուն համալրարկութիւնը մեծաւորականութեան կը պահանջէ զիջողար - ստան։ Կ'ընտել նաեւ թէ զիջողականներու այս որդեկանը կը համապատասխանէ իտալական փախաւորին եւ համար կը բանայ հաշտարանական համար։ Կամ միշտ - զապէս զիջողականները կ'ընտել այլեւս միայն քաղաքականութեան ընկն։

ՔԱՓԻ ՀԻՒԱՆԴԵ ՄԵՌԱՒ
ՊԱՏՃԱՐԸ ԳԻՆ ՍԱՅՏԻՆ ԶԷ

Հինգշաբթի փայտաւորական, հալու - ուն զիջողականներ ճիշդներ լուրէ փա - շառնել, այն, որ նոր կանգնեց մը սկսած էր նոր սիրումը կը թեմէր։

Շատ կանոններ է որպէսզ յատուկ ըլլայ թէ ինչէն մեծաւ։ Բնութիւնները կը բանան պատասխանել մը ստայ։ Մինչ այդ որ կ'է ու առաջին չնայ թանկէ համար թէ վաշտանիկ մարմինը մեծեղ օտար սիրտը։ Կրնայ ըլլայ որ զան պատճառներով թաղուր թաղուր թիւներուն։ Յիշեցնէ որ շառ - թախա այդ ունէր։ Անձնա այս բոլորէն, ստարկայ չնայ որ ինչ որ Բաքի թիւները կատարուի անձնային թանկէ ու դուր կը բանայ մեծ ինտելիգենցի մը որպէս պատասխան մարդկին մէջ։

Եթէ միայն զիջողականներ ճիշդներ անտեղին, սիրտ մը մէկ մարմինը միշտ անցնելուն այնպէս նորքն ու արա - զիջողական զիջողականներ, այս պարտ - զան կը բանէ որ հեռանալով անտեղին Բաքի թիւներուն հանդէպ։ Այսօր կը շառ չառնուի, բայց հանդէպ զայն մը ան - նոյնա է որ, որպէսզ իտալական յայտնաւոր կ'անտեղին չէ փրկել։

Եւ ի վերջոյ ինչպէս կարելի է հաստատել որ 59 տարեկան այդ մը կրնայ մը ընկն 23 տարեկան զիջողական մը սիրտը ...

ՊԵՆ ԿՈՒՐՈՐԸ
ՏԸ ԿՈՒ ԿԸ ՊԱՏՃԱՐԸ

Իտալական նախկին վարչապետ՝ Պեն Կուրիոն, կը ըստէ մը իր յայտնաբերումները որ չափ զինէ արտաստանի կը ինչէն նախապէս որ Կուրիոն յայտարարութեանց առկի։

Պեն Կուրիոնի համար ֆրանսերախա - ըր զոր ստանէ մէջ հարցն թիւները եւ ինչէն է որ չափ նախապատանի եւ կը - կ'ընտել իտալական մը դուր որ զայն ըստէ իտալական նկատումով, կ'ընէ - ու 1956-ին ի վեր կ'է մեկնէ Նոյնի մը 23 ամ - մուկ առաջին իտալականը ոչ որ փառ - թաղուած մը նկատուի Իտալիոն եւ Թիւրքիոն յարգաւորականութեան մէջ։

Պեն Կուրիոնի համար ֆրանսերախա - կան զիջողական զիջողական ի տար արտաք - զան պահանջներուն, այդ պատճառով նախկին վարչապետը կը հարկէ իր հարգաւորականները որ իտալական թիւներէ արտաք - զան կրնայ փառել Բաքիին եւ Թէ Վիլիյ յարգաւորականութեան։ «Պէտք է մտաւոր որ Զօր - այդ իր Թիւրքիոն թան - զան է ներկայ տարեկանին եւ իր - քանից որ տարի կրնայ փառական ըլլայ որ կը կոչուի իտալական զիջողական հա - մար»։

ՏԵՐՈՒՆԻՆ - ՀՐԱՆԻ ԲԱՎՈՒՆԱՆ

Յառով կ'իմանանք թէ Դեկտեմբեր 20-ին, Լարբարապիւրի հեռանալունցին մէջ, լին արձանաւ։ Դեկտեմբերական մասնա - ճանցան կ'ընած է Հրաշք Բալուան։

Արդարեւոր նման կը Պոլիս 1904ին, յաճախած է Խառնի եւ Կերպարական փարձանները։

Փարիզ հաստատուած 1923ին ի վեր, մասնաւոր կ'է մասնաւորական կոպտակներ - պոլիսներու։ Յարգող, Գործող, Միտնելին են։ Հրաշքողական է զ Զօր - արդեւ զ անտառներէն եւ ստարկներ ընդհատարար, որուն աշխատակցած են ճանիք գրաւուածներ։

Փառարկութեան ի վեր դրամական մը ու - նէր, Փարիզի կ'ընտել, ճիշտ է բայ - մաքի, քաղաքականութեան Թարիզ եւ զապէս։ Աշխատակցած է Եփեսոսի եւ զապէս թիւներուն։

Բաքի մը տարի փարած է Հ. Յ. Գ. Նոր Սերունդի «Հայաստանի» իմ քաղաքներ - ներս ու վարչապետներ, կը անտառներ չէր։ Արդարեւոր Հրաշք Բալուան ճանիք զիջէ մըն է Փարիզի հայ մասնաւորական կանգնել մէջ, որ օրէ որ կը կրնային իր երբեք ծաղկուն փեմակ։ Միշտ ներկայ էր երբ անտառային կամ զապախար սկսեց ըլլալ, զանազան հաշտարաններ։ Մէջ։

Յարգաւորականութեան կը Կատարուի Փարիզի Ս. Յովհ. Մարտիկ կ'ընտելին, այս ճարակով ստատու մար 11ին։ Մը զապախարկանները աշխարհ, որ - քն էր եւ ընտանեկան պարագաներին։

ՔԱՒԻ ՍԸ ՏՈՒՐԸ

ՌՈՒՄԱՆԻՍՈՒ, Իտալիոն շատ կարեւոր համաժողովարար ստարարկեցին եւ Ռու - ման յայտնաբերուած ընդունեցաւ։ Նաեւ Իտալիոն կ'ընտել պատճառներն այլեւս - թիւներ 1968ին։

Փեմիկն կը ճշդէ որ Արդ - ապագայը - մասնաւոր հարգաւոր - Վեկեմիոն ընտել փառարկանները կը ճիշդէ որ Կուրիոն Արդ - Արդ - անտառային նա - իտալական յարգաւորականութեան մէջ, անտառային ստարարկանները իտալական են պարզա - պէս։

ՍԱԿԱՆԻՍՈՒ մէջ, նախապէս թիւներ ան - զամ մը եւս յայտարարեցին թէ երբեք պիտի չհանգնար ինչ էլ կընէ (Վեկեմի - թան)։

ԱՆԳՈՒՆՈՒ Արտաքին նախարար՝ Պարու - ուն յայտարարեցին եւ երեսփոխանական ժողովին որ ֆրանսական վերջին ծանր հարցերուն մը ընտել։ Փրանսերախալական յարգաւորականութեան։

ՄԵՆԻ ԲԻՐԱՅՈՒՆՈՒ Շառլ Էլիւարէ կը մտաւոր (Թագաւոր) պիտի ներկայացնէ Առաքելայ, հարգաւորականութեան արտաք - զան շարիկ իտալական։ Կատարուի - թիւներ կ'ընէ աշխարհի կ'ընտել Արտա - զին նախարար՝ Պարուան։

ՏԱՐԱՆԱՅԻՍ Արդ - մարդկին փայլել իր հաստակներով, արժանաւոր լուրէն։ Ընդհարակ իտալականները զայն զամ - թիւներ եւ կը կոտորուի իտալական քաղաքականութեան չէ ստանէ եւ վերահաստատուի ճիշդ չէ զարմանալ Պարուին ֆրանսական վե - թան, Լեւին Բրիտանիոյ անդամակցու - թիւներ։

ՎԱՍԻՍԻՍԻՍ մէջ յայտնի էր ստարանային որ Միտնելայ նախարարին ճանաչել կրնայ շառ ճանիքին ու Պարուին հետ անտառային։ Լուրէ չէ հաստատուած, միջէ ճանաչել Ա - րարարկան մեկնած է Հայկ Կոչնեան - զրտանալ։

ՆՈՒԵՐ

Գերբման - Ֆերման Տեր և Տերին Մարտի Բիթիլանձան Զատիկան - Գրառելի իր նուրբն Վատաշին և Հայաստանի և Հայրեր Գրանդ Անգլախոսիման, ի - բնեց չին և նոր նմիկերոյ իշխառական : (Մատնալ Վատաշին) :

Հ. Յ. Գ.

ՄԱՐՏԻՆԱ, ՍԵՆ ԺԵՌՈՄ - Հ. Յ. Գ. Հայաստանի խոսքի ընկերական ընդհանուր Շարաթ (23 Դեկտ.) ժամը 21:45 ընկեր Վ. Արևելական ընկերաբանը : Կարևոր օրակարգ : Բուրյան ներկայությունը պարտադրել : Երեկոյ կ'ըլլայ ՇԵՐԼ Կոմիտեի ներկայացուցիչները : ՇԱՄԻԼ - Հ. Յ. Գ. Արևելական խոսքի ընկերական ժողովը այս Գարաթ ժամը 21:45, ընկեր Գ. Բիլլանդի ընկերաբանը - Նը, 131, Ռիվ Ռոնե Սուլեյմի (Շարի) : Կարևոր օրակարգ :

ՇԵՐԼ ԸՆԴՈՒՄ

ՇՆՈՒՆԴԻ ԱՌԻԹՈՂ

Կազմակերպում Հարաւ. Ֆրանսայի Հայոց Ազգ. Կեր. Կարգի ընկերական կողմի Շարաթ 13 Յունուար ժամը 20:15, Շարաթ Տէ Կիլոյի մէջ : Ծաղկեղ. անդրաշխի միայն զան Գրանդ : Հանդիմանական չէլայ : Փարբիկի շատ լայն Հարաւու - ըրթին :

ՏՈՒՍԱՄԱՐ

ՍԱՐԱՆԱՆ ԼԱՆՈՒՍԸ

ՉԱՐԻՄԱՆ ԳՐՈՒՅԻՆ

Կարգակերպում Ս. Գրիգոր Լուսա - տորի ներկայութիւնը Հայրաբանութեան կող - մէ :

Այս Ծարաթ երեկոյ, ժամը 9:00, վա - լանի պիտական քաղաքին մէջ :

Մենկը, խմբեր, արտասանութեան փորձերներուն կողմ, ընտանեան ընտ միջոցառ, ինքնատեանութեան, Կարգող Պատան ընկեր լայն զեկեկի շուրջն - ըրդ :

Մերով կը հարկուի Հայ Հասարակա - րեանը :

Մուտքը ազատ է

ՀԱՅ ԿԱՐԳԻԿԱՆ Ս. ԽԱՅ ԵԿԵՂԵՑԻ

10 bis, rue Thouin - PARIS 5^e

ԱՅՍ ԿԻՐԱՅԻ, ճարտարաց, ժամերկու - թեան ժամը 17:15 : Հանդիմանող ծախսող պատարաղ և խախտանի ժամը 18:15 :

ԵՐԿՐՈՒՅԻՄԻՐ, ԵՐԿՐՈՒՅԻՄ - Հանդիմանող ծախսող պատարաղ ժամը 10-30:15 : ԿԻՐԱՅԻ (7 Յունուար), Հանդիման - րութեան Յալանիկեան և Միկուրեան : Հայրապետական ծախսող պատարաղ , ժամը 10-30:15 : Կր պատարաղ և շարդիկ ԿԱՐԳԵՏ ԵՍՍ. ԱՐԱՍՏՈՒՆ :

ԿԱՍԻ ՈՒՆԵՆԱԼ

ԿԱՊՈՅՏ ԽԱՅԻ ՕՐԸ

ՓԱՐԻՅԻ ՄԻՋ

ՄԱՐՏ 31ԻՆ

Հայի. Միտեղի աթիւ, Վիկիի Հայ Ազգ. Միութեան ընտանեան խմբից ժը կազմակերպում է Յունուար 7ին, Օժան - Զանեան աղօթքը :

ԺՈՂՈՂՈՒԴԻՆԵՐԸ Կ'ԵՐԳԻՆ Սուրբանի մէջ ամիկիտարոնը Մարտ 10ին

Հայ Արիւնքան տարեկան հանդերս Կերակի Տ. Մարտ Կես օր. Կեր. ժամը 14-30:15

SALLE DE LA CHIMIE 28 bis, Rue Saint-Dominique, Paris (7e)

ՀԱՅ ԿԱՐԳԻՆ ԽԱՅԻ Տարեկան ցերեկոյը - պարսկահնդէր Անգլապատեթի քրտիկի մէջ Կիրակի, Մարտ 3ին

ՓՈՒՆԱՆ ՀՈԳԵՆԵԴՈՒՄՏԻ

Այլ Տերին Գալանդի Գաղապեան 50 Գրանդ իր նուրբ Կարգող Խաչի Կայա - ի, 50 Գրանդ Տրադիցիի Հայր. Միւ - թեան, Բորեան Հայեհայրաթի Կարգող - Կան ընտանիկի նմիկերներու հայտնի : (Մատնալ Վատաշին) :

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՅԱՅՏԱԳԻՐ

ՖԱՐԱՄԱԿԱՆ ՀԵՌԱՏԵԱԼԵՆ

Մեծանոր աստուած (Դեկտ. 25) ժամը 9-30ին զուտ հայկական լայնապարկ

ՀԱՅԵՐԸ ԵՒ ԵՐՈՒՍԱԼԵՄ

ՃԱՇ - ԵՆԶՈՅԻ

Մերաստիոյ Դանիալայի Մարտա Ու - տանախոսող Միտիլին կազմակերպում է բացառիկ մայ - խմբից մը :

Շարաթ, Դեկտեմբեր 23, ժամը 18:45 սեղանի Փրքի Բալանի Փրքի Բալառ - արահի մէջ :

Ի նպատակ էր բարենպաստիկ ձեռնարկ - ներուն :

Կը նախադասէ ԲԺ. ԱՐՇԱԿ ԳՐՈՒՅԻՆ Կը բանաստէ ԺԱՐԱՅԻ ՄԱՐՏԻՆԱ

Հանդիմանական կը լարէ

ԱՐՏԱՆԱՆ ԳՐԻԹԵՐԵՆ

Գեղարուստական ճոխ բաժին

Կը ժամանկէ՝ Ռիվ. ՐՈՅԻՍ Սուրի տը Շառլո

Մասնաւոր օթարար մը վարձուած է երթ ու գարծի համար : Մեկնում օթարարի՝ Մերի տ'Կիի ժա - մը 17-30ին, Պուլ. Րոտէն զեղարանի զիմացը ժամը 17-45ին, Հարիթայ Պերի - ժամը 18ին :

Հայազին 10 փրանգ

Անձնական ինքնաշարժներու յատուկ փարբիկ :

Հայ. միջոց նաև Մեհի տ'Կիի 200 Բի. օթարար, ինչն ժարանի փար - զիկն :

Disques Vogue

"Folklore du Monde"

Երաժշտական միջազգային համաժողովի մէջ լայն տեսած են

L'ARMENIE ԹԻ. CLVLX 199 (խմբերգ)

LE CAUCASE ԹԻ. CLVLX 182 (պարերգ)

ՍԵՆՏՈՅԻԿ մուսուլմանութ. զիկալարութեան

ԱՐԱ. ՊԱՐԹԵՆԵԱՆԻ

Ջեր ազատ ժամեր անցուցէ ուղիղութիւն հայրենի զեկեկի երաժշտութեան, որ միջազգային շրջանի մէջ միմայեւ զմասնուած է

Ցանկ մայապէս երապարակուած երգայնակներու

Եկեղեցական

Թի. 20114 (Եկեղեցական պատարաղ) - 20150 (Կոմիտասեան պատարաղ)

20169 և 20172 (զմայական տեղերու երգեր)

Ժողովրդական

Թի. 20157 (Reflets d'Arménie) - 20167 (Promenade en Arménie)

Թի. 20172 (Soirée Arménienne) - 20182 (Arménie Légendaire)

20176 (Եկեղեցական երաժշտութեան) - 10016 (Եկեղեցական Գրիգորեանի)

Երգայնակի տեղերութեան 45 վարդեան (10 - 15 կորոնքով)

Մասնաւոր համար զիմել

Ա. ՊԱՐԹԵՆԵԱՆԻ

14, Rue Petit, Paris (19e) - BOT. 97-22

15, Rue Jean Goujon, Paris (8e).

Գին 30 Գր.

Գաւանդու. համար ապարաթ contre remboursement

ՄԱՐՏԻՆԱ

Բացառիկ պատարաթութեան և նոր ու ինտանուած ծաւալով լայն տեսաւ

1968 Ի ԳՈՅԱՄԱՐՏ ՕՐԱՑՈՅՏՐԸ

Հրատարակութիւն Հ. Գ. ՆՈՐ ՄԵՐՈՒՆԻԿԻ Գին 7 ֆր.

Ապարաթմանքու համար զիմել՝ Mr. HOVSEPIAN G.

51, Bd. des Grands Pins

13 - MARSEILLE (10e)

C. C. P. 25.42.89 - Marseille

ՏՊԱԳՐԱԿԱՆ ՋԵՐ ԲՈԼՈՐ ԳՈՐԾԵՐՈՒՆ ՀԱՄԱՐ

ԹՐՈՒՑԻԿ - ՏՈՄԱԿ - ՅԱՅՏԱԳԻՐ

ՀԱՐԱՄԱՆԿԱՆ ԼՐԱԿԻ - ԵՆԱՅԻՆ

FACTURES - TETE DE LETTRES - ENVELOPPES - etc...

Դիմեցիք

ՅԱՐԱՋ ԵՒ

32, RUE DE TRÉVISE

- PARIS - IXe -

Téléph. : 770-86-60

ՄԱՐՏԻՆԱ ԵՒ ԵՐՈՒՍԱԼԵՄ ԱՇԽԱՏԱՆԻԿ

ԱՐԱԿ ՅԱՆԶՆՈՒՄ

Այլ Տերին Ա. Հրանդ Բալանի և զատակերը՝ Արմի և Ռիթմ, Տեր և Տերին Լորի Բալանի և զատակը՝ Ա. ըս, Տեր և Տերին Նուարդ Բիթիլանի և աղիկը (Պուլի), Տեր և Տերին Վաշ Բիթիլանի և զատակը (Պուլի), Տեր և Տերին Միկրան Բիթիլան, Այլ Տերին Պաթիլ Տերիլանի, Օր. Էլիկ Բիթիլան, Տեր և Տերին Ազատ Սէ - ընկերական, Տեր և Տերին Տէ - վար - դանեան, Տեր և Տերին Պարիլան, ին - պէս նաև Բալանի, Քաղաքի, Տէ - վար - դանեան ընտանիկները խոր կրկնով կը ծանուցանեն իրենց ամուսնին, հօր, եղբոր, քորորդի, զարմիկի և ազգա - կանիին :

ՀՐԱՆԻ ԲԱԼԱՆԵԱՆԻ

Ժամը, որ պատահեցաւ Դեկտ. 20ին, Լա - բիթիլանի հայրենիքը :

Յուզարկուողութիւն կը կատարուի այս Ծարաթ (Դեկտ. 23), առտու ժամը 10-45ին, Փարիսի Ս. Յով. Միկրի և Է - կեղեցու ժէ, որի ժամերը կը փոխարին Գալիկայի Հ. Բ. Է. Միկրիան ժաւա - րականերու զարմարան :

Մահազ չստացողներն կը իմրուի մերկայ իրեն ազդ Անտու :

ՀՈԳԵՆԱԳԻՍ

Արարայի ճանապարհներու իշխառակին Ֆրանս. Բանակի Նաւ. Կազմակերպու և Պարմիկերու Բարիկ. Միւթեան Կեր. վարդիլանը Նոյեմանդանեան պատան կատարել կուտայ այս Կրակի, առտու, Գոմարի Ս. Կր. Լուսաւորը և Է - կեղեցու ժէ, Արարայի ճանապարհ - տի գոնեան նուրբանի ծախսութեան :

Այս աթիւ, Հանդիմանող պատարաղ կը ծառայան և կը խոսի. Հար. Բիթի Մալիկը :

ԱՐՏԱՆԱՆ ԵՍՍ. ԹՐԻԹԵՆ

Արարայի ամառ խախտանքներու փա - տանած իշխառիկ յարգածի ու խո - խարածի կը հրաւիրէ՝ Հայ Համադի քուր տարերն անխալ :

ՄԱՆՈՒԿԵՐՈՒ ՕՐԸ

ՓԱՐԻՅԻ ՄԻՋ

Նախաձեռնութեան Ժ. Կազ. Խաչի ՇԵՐ. վարդ. Մեհի, Կերակի, Յունուար 14ին, ժամը 14:15, 14րդ Բաղամաթի զաղաքայնականի սրահ :

×

ԼԻՈՒՆ ՄԻՋ

Նախաձեռնութեան Կազ. Խաչի Լիւնի ժամանակին, Յունուար 14ին, եկեղեց - ւոյ սրահի մէջ :

×

ՄԱՐՏԻՆԱ ՄԻՋ

Գոմարի եկեղեցու կից սրահ, Նախա - ձեռնութեան Կազ. Խաչի, Յունուար 7 - րդ, ժամը 3ին :

ՄԱՐՏԻՆԱ ՄԱՅԻ ԵԿԵՂԵՑԻ

Փրատայի Ս. Մանակ - Մերսող Մար Էկեղեցու Կրթ. Ընկերակց. վարդ. Մի - յը, կը տեղիկացի թէ այս Կրակի, Ս. Մանակեանի տանի տակին՝ Ս. պատա - րաթի ընթացին, զարդին ամենապէս ետը, կը կատարուի Այստ քաղի և Քր - իստան Աստուծ Մերի արարութիւն - նը :

Ս. պատարաղի տարրին՝ կը կատա - րուի Նոյեմանդանեան ժամաւոր պաշտա - մանը, Նոյեմբերու համար ՊԱՐՏԻՆԱՆ ՄԱՐՏԻՆԱՆ, Արմ. Բիլլ. Հայրեւո. և Է - կեղեցու յարերը՝ ԱՍՊԵՏ ԱՎԱՆԻ ՈՒՐԱՆԶԱՆԵԱՆԻ և ՅԱՅՈՒՄ ՄԱՐՏԻՆԱՆԻ :

Արարողութեան կը նախադասէ՝ ՅԱՅՈՒՄ ԵՍՍ. ՎԱՐՏԻՆԱՆ

Կը հրաւիրուի ժողովուրդը, իր ներ - կալութեան յարգելու օրուան տօնը և իշխառակը եկեղեցու և Ազգի ծառանե - րուն և բարեբարեան :

Միկր ժամերկութեան՝ Տ, պատարաղ 10, քաղաղ՝ 11, Այստ Դարը 11-20, հո - զեհանդիսա՝ 11-45 :

IMPRIMERIE SPECIALE
DU JOURNAL « HARATCH »
32, rue de Trévis, PARIS (9e)

ԵՆՈՐՀԱԿԱԼԻՔ

Այրե՛կ Տէկին Ա. Հարսոյ Բարուհան և դասակները՝ Արմի և Իրիթ, Տէր և Տէրին Լորի Բարուհան և դասակը՝ Ա. և Տէր, Տէր և Տէրին Լուսար Գրեթեան և աղիքը (Պոլիս), Տէր և Տէրին Վահէ Գրեթեան և դասակը (Պոլիս), Տէր և Տէրին Մէհմէ Բերքեան, Այրե՛կ Տէկին Պարթեա Տէրգեան և Սար. Էլիզ Գրեթեան, Տէր և Տէրին Սարա Մէ - ընկերական, Տէր և Տէրին Տէր - Վարդանեան, Տէր և Տէրին Պարթեան, Ինչպէս նաև Բարուհան, Փապեան և Տէր - Վարդանեան բնասիւնները խոր կոկիճով կը ծանուցանեն իրենց առնանքին, չօր, և երբ, ժօրեցօր, դարձեալ և ապա - կանին՝

ՀՐԱՆԻ ԲԱՆՈՒՆԵՆԻ

ժամը, որ պատահեալ Պէկտ. 20ին, Լարդապոլիս հիւանդանոցը : Գրեթեան Բարուհանը, իր կատարուի այս Երեսօր (Պէկտ. 23), առաւ ժամը 10-45ին, Փարիսի Ս. Յովհ. Մկրտչի և կեղեցիկ, ուրիշ ժամերն կը փոխարին Գրեթեան Զ. Բ. Լ. Միլիանի մասուն - բանակները գտարարներ : Մտադր չստացողներն կը խնդրուի ներկայ իրեն այդ միտակ :

Այրե՛կ Տէկին Վարդանեան (Բազա - պարտիս), Տէր և Տէրին Լ. Սեւանեան և դասակը, Այրե՛կ Տէկին Փ. Բարուհան (Բազապոլիս), Այրե՛կ Տէկին Ս. Միւս - ճեան և աղիքները, Տօթի Բ. Պերդեան (Պէկտ. 23), Տէր և Տէրին Ս. Սար - ճեան և դասակը (Բազապոլիս), Տէր և Տէրին Պ. Վարդանեան և դասակը (Բազապոլիս), Տէր և Տէրին Ա. Պերդեան (Ինքիս), Տէր և Տէրին Ա. Պերդեան (Տէրիս), Տէր և Տէրին Ա. Պերդեան, Տէր և Տէրին Վ. Փէ - լիսեան (Պէկտ. 23), Տէր և Տէրին Լ. Սարճեան, Տէր և Տէրին Երեսօր (Լին), Տէր և Տէրին Փապեան (Երեսօր), Տէր և Տէրին իրենց զօր - քով, ընկեր, ժօրեցօր, չօրեցօր և աղապանին՝

ՄՐԻՈՂԻ ՄԵՏԱՅԵՆԻ

ժամը, որ պատահեալ Պէկտմեր 19ին, 66 տարեկանին : Գրեթեան Բարուհանը, իր կատարուի, այս Երեսօր (Պէկտ. 26) ժամը 14 - 15 Գրեթի Ս. Յովհ. Մկրտչի կեղեցիկ, ուրիշ ժամերն կը փոխարին Գրեթեան Զ. Բ. Լ. Միլիանի մասուն - բանակները գտարարներ : Մտադր չստացողներն կը խնդրուի ներկայ իրեն այդ միտակ : ԵՄԱՐԵԱՆ՝ Մեր գրասենթիները Վարդանեան, Սեւանեան, Պերդեան բնասիւններուն և բոլոր պարագանն - բուն :

ԵՆՈՐՀԱԿԱԼԻՔ

ՄԱՐՏԻՍԻՆ՝ Տէր և Տէրին Մուշեղեան և բնասիւնները պարագաները ծանուցան - լով իրեն կը յայտնեն բոլոր անոնց որոնք պատահու, գրասենթ, ծանուցանով կամ փոխան ծաղկեղանի նուէրներով ցատկ - ցատկ յայտնեն իրենց ժօր՝ ՄԱՐԻ ԲԵՆԵՆԵՆԻ (Միւս Մուսիսեան) ժամանակ առկա : Գրեթեան Բարուհանը կատարուած է Սէն Փիտերի Ս. Մարի - Մեղրոյ կեղեցիկ նուէրներ 29ին :

ՄԱՆՈՒԿԵՐՈՒ ՕՐԸ ՓԱՐԻՋԻ ՄԵՋ

Նախաձեռնութեամբ Ֆ. Կապ. Սաշի Շըլ. Գրեթեան, Կերակի, Յուսուար 14ին, ժամը 14ին 19, 14րդ Բազմասի ճարտարագիտականի սրահը :

×

ԼՈՒՆԻ ՄԵՋ

Նախաձեռնութեամբ Կապ. Սաշի Լինի մասնաճիւղին, Յուսուար 14ին, կեղեցիկ - տոյ սրահին մէջ :

×

ՄԱՐՏԻՍԻՆԻ ՄԵՋ

Պոմանի կեղեցիկի կից սրահը, Նախա - ձեռնութեամբ Կապ. Սաշի, Յուսուար 7 - ին, ժամը 3ին :

IMPRIMERIE SPECIALE
DU JOURNAL « HARATCH »
32, Rue de Trévis, PARIS (9e)

Լինի շայ Աղ. Միւսիքը շորս - կալութեամբ ստացած է Լինի շորս - ճարձ Զար. Միւսիքին շարքալան փառք կեղեցիկի և Ալապանիսի, Տէր և Տէրին Շաքալանի 30 կեղեցիկ, Տէր. Պերդեան տասը կեղեցիկ, Տէր և Տէրին Մարտանի 30 Փ. Մի. Բա - կըր Վարդանեանի մասուն առկա :

×

Հարա. Ֆրանսիայի Հայոց Աղ. Ա. Սարգսյանը խոր ծանախութեամբ ստացած է Նուսեանի նուէրներ :

Գրեթեան Նուսի և Ալապանի չօր - ճանդեան առկա՞ր՝ Գրեթեան ըն - տանիքն շարքի Փր. Ք. Տէր և Տէրին Փաղէտ Պրեման 50, Պարագաների Գրեթեան ցատկները չօր - ճանդեան առկա՞ր՝ Գրեթեան բնասիւնը 200, Պոմանի կեղեցիկ Փաղէտան 100 - նէ՛ք լիւսն, Փերդեան բնասիւնի ցան, Տէրան Գրեթեանի՝ ցան : Գրեթեան Ս. Գրեթեանի Բազմասի առկա՞ր՝ Սահի Յարդեանի մաս - սը Զ. Բ. Պարթեան Շըլ. Կոմիտի Երեսօր, Գրեթեան Գրեթեանի 10, Տէրին Լուիսի Գրեթեանի ցան, Նախին Հայ Կերպարներն 50 :

ՏՕՆԱԾԱՌ

ՏԱՐԵՎԱՆ ՀԱՄԻԿԱՐ

ՎԱՄԱՆԻ ԳՐՈՒՅԻՆ

Կազմակերպուած Ս. Գրեթի Լուս - տօրէ կեղեցիկ Նուսարճեանի կող - մէ :

Այս Երեսօր երեկոյ, ժամը 9ին, Վա - րանի պետական քաղաքին մէջ :

Մենք, խորեք, արտասանութիւն փոխարին կողմ, բնասիւններ ընծ ժօրեցօր, լիւսնապանութիւն, Կազմող Գրեթեան ընծի ժօրը դեղեցիկ նուէրն - բուն :

Մերով կը հրաւիրուի Հայ Հասարակ - ութիւնը :

Մուտքը ազատ է :

ՀԱՅ ԿԱՐՈՒԿԵ Ա. ՌԱՅ ԵԿԵՆԵՍԻ

10 bis, rue Thouin - PARIS 5^e

ԱՅՍ ԿԱՐՈՒԿԵ, ծաղկաւոր, ժամերը - թէ՛ ժամը 17ին, Նուսարճեան ծանուցար պատարագ և Նախաձեռնութեամբ 18ին : ԵՐԿՈՒՆԵՐԻ, ՆՐՈՒՆԻՆ՝ Նուսարճեան ծանուցար պատարագ ժամը 10-30ին : ԿԻՐԱԿԻ (Շ. Շուսուար), Նուսարճեան - բուն Բարի Շաքալանի և Ալապանի : Հայրապետական ծանուցար պատարագ, ժամը 10-30ին : Կը պատարագ և բարեկ - ցարկ ԿԱՐՈՒԿԵ ԵՄԱ. ՄԱՐՏԻՍԻՆ :

ԵՆՈՐՀԱԿԱԼԻՔ

ՄԱՐՏԻՍԻՆ՝ Տէր և Տէրին Մուշեղեան և բնասիւնները պարագաները ծանուցան - լով իրեն կը յայտնեն բոլոր անոնց որոնք պատահու, գրասենթ, ծանուցանով կամ փոխան ծաղկեղանի նուէրներով ցատկ - ցատկ յայտնեն իրենց ժօր՝ ՄԱՐԻ ԲԵՆԵՆԵՆԻ (Միւս Մուսիսեան) ժամանակ առկա : Գրեթեան Բարուհանը կատարուած է Սէն Փիտերի Ս. Մարի - Մեղրոյ կեղեցիկ նուէրներ 29ին :

ՀԱՅ ԲՈՅԺ

ԺՈՂ. ՊԱՐԵՐԵՆԵՐԻ ԲՈՅԻՆԵՐԻՆԵՆ

Տարիկան չորս բիւ

ՆՈՐ. Շ. ՆԱՐԻՆԻՆԻ

34ԻՐ ՏԱՐԻ

Ծնունդ լուսի կը տանէ 1697 տարեկան չորսրդ թիւ Նուսարճեանի Գրեթեան Նուսարճեանի նուէրներով ժօրը 21ին - ԲՈՅԺ, Երեսօրին Նու - սարճեան ՍԱՐԵՐԵՆԵՆ, Գրեթեան մասին ՍԱՐԵՐԵՆԵՆ, Նուի կերպ - ՏՈՐԻ. ԱՅԿԱՐԵՆԵՆ, Երեսօրին - թէ՛ն՝ ՏՈՐԻ. ԲԱՐԴԱՐԵՆԵՆ, Ալապ, ծնուն և բնասիւն՝ ՏՈՐԻ. ԵՐԵՆԵՆԵՆ, Սեւանիքի պատմական՝ Յ. ԵՆԿԱՐԵ - ԵՆԵՆ, Երեսօր, Գրեթեան Պ. ԿԻՆՏ - ՓՈՒՎ, Գրեթեանի՝ ՏՈՐԻ. ՆԱՄԱ - ՍԱՐԻ, Նուսարճեանի ժօրը 24րդ արտ - քի՛ն՝ ՏՈՐԻ. ԱՅԵՆԵՆ, Բայ Սիւսի՝ ԶԼ - ՐԵՆՏ - ՍԱՐԻՆԵՆ, Նուսարճեանի Երես - օրին կերպը կը առնաներ՝ ՄԵՆԵՆ - ԶԵՐԻԿ, Բայկերին մասին՝ ՄԵՆԵՆ - ՔԻՍԻՍ, Նուսարճեանի ծանուցար՝ ՏՈՐԻ. ԱՄԱՐԵՆԵՆ, Օյ ԱՆԻ՝ ՏՈՐԻ. ԱՅԱՆ - ՆԵՆ, Բայ. Տրաքի՝ ՔԱՐԱՆԵՆ :

ՀԱՅ - ԲՈՅԺԻ տարեկան քաղաքին կը մայր Նուսարճեանի 5 փառք, արտա - ճանաչուած չի ծանուցար :

Դիմել խորեքին անոնք, ճանաչող խորեքանախ հասցէ՞ր :

Ch. Afavarian chez HARATCH
32, rue de Trévis, PARIS (9e)

ՓՈՒՆԱ ԾԱՆԿԵՐՈՒԹՅՈՒՆ

Փարթեան Տէկինի Միւսիքին Որ - բերու Օղի. Մարթիք ծանախութեամբ ստացած է Պ. Հայի Կազմակերպ - արարութեան առկա Նուսեանի չօր - ճանդեան առկա՞ր՝ Գրեթեան ըն - տանիքն շարքի Փր. Ք. Տէր և Տէրին Փաղէտ Պրեման 50, Պարագաների Գրեթեան ցատկները չօր - ճանդեան առկա՞ր՝ Գրեթեան բնասիւնը 200, Պոմանի կեղեցիկ Փաղէտան 100 - նէ՛ք լիւսն, Փերդեան բնասիւնի ցան, Տէրան Գրեթեանի՝ ցան : Գրեթեան Ս. Գրեթեանի Բազմասի առկա՞ր՝ Սահի Յարդեանի մաս - սը Զ. Բ. Պարթեան Շըլ. Կոմիտի Երեսօր, Գրեթեան Գրեթեանի 10, Տէրին Լուիսի Գրեթեանի ցան, Նախին Հայ Կերպարներն 50 :

ԱՄԱՆՈՐԻ ՑԱՅԳՕՐԲ

ԼՈՒՆԻ ՄԵՋ

PALAIS DE CONGRES

Դիմելներ 31ին ժամը 22ին միմէն ա - նաւտու :

Հայրապետական ծանուցար Լինի շայ Աղ. Ա. Սարգսյան, ի չապտա զրոյցին : Հայի - Կ. Քառնա. Նուսարճեանը :

Վալանթին՝ ԿԻՐԱԿԻ Նուսարճեանը :

Դիմելներ և պարագաները տեղաւ տար - նուն պէն :

ՀԱՄԱՆԱԿԱՆ ԵՆՈՐՀԱԿԱԼԻՔ

Ներառուի Նախաձեռնութեամբ Մարտա Ու - սարճեանի Միւսիքին կողմ կազմակերպու - ած յայտնի մայր - խորեք 23, ժամը 18ին սկսեալ Փրիք Գրեթեանի Փրիք Տրաքի արտէ՛ք մէջ :

Ի Նուսարճեանի քաղաքին ծանուցար - թէ՛ն :

Կը Նախաձեռնութեամբ Մարտա Ու - սարճեանի Միւսիքին կողմ կազմակերպու - ած յայտնի մայր - խորեք 23, ժամը 18ին սկսեալ Փրիք Գրեթեանի Փրիք Տրաքի արտէ՛ք մէջ :

Կը Նախաձեռնութեամբ Մարտա Ու - սարճեանի Միւսիքին կողմ կազմակերպու - ած յայտնի մայր - խորեք 23, ժամը 18ին սկսեալ Փրիք Գրեթեանի Փրիք Տրաքի արտէ՛ք մէջ :

Կը Նախաձեռնութեամբ Մարտա Ու - սարճեանի Միւսիքին կողմ կազմակերպու - ած յայտնի մայր - խորեք 23, ժամը 18ին սկսեալ Փրիք Գրեթեանի Փրիք Տրաքի արտէ՛ք մէջ :

Կը Նախաձեռնութեամբ Մարտա Ու - սարճեանի Միւսիքին կողմ կազմակերպու - ած յայտնի մայր - խորեք 23, ժամը 18ին սկսեալ Փրիք Գրեթեանի Փրիք Տրաքի արտէ՛ք մէջ :

Կը Նախաձեռնութեամբ Մարտա Ու - սարճեանի Միւսիքին կողմ կազմակերպու - ած յայտնի մայր - խորեք 23, ժամը 18ին սկսեալ Փրիք Գրեթեանի Փրիք Տրաքի արտէ՛ք մէջ :

Կը Նախաձեռնութեամբ Մարտա Ու - սարճեանի Միւսիքին կողմ կազմակերպու - ած յայտնի մայր - խորեք 23, ժամը 18ին սկսեալ Փրիք Գրեթեանի Փրիք Տրաքի արտէ՛ք մէջ :

Կը Նախաձեռնութեամբ Մարտա Ու - սարճեանի Միւսիքին կողմ կազմակերպու - ած յայտնի մայր - խորեք 23, ժամը 18ին սկսեալ Փրիք Գրեթեանի Փրիք Տրաքի արտէ՛ք մէջ :

Կը Նախաձեռնութեամբ Մարտա Ու - սարճեանի Միւսիքին կողմ կազմակերպու - ած յայտնի մայր - խորեք 23, ժամը 18ին սկսեալ Փրիք Գրեթեանի Փրիք Տրաքի արտէ՛ք մէջ :

Կը Նախաձեռնութեամբ Մարտա Ու - սարճեանի Միւսիքին կողմ կազմակերպու - ած յայտնի մայր - խորեք 23, ժամը 18ին սկսեալ Փրիք Գրեթեանի Փրիք Տրաքի արտէ՛ք մէջ :

Կը Նախաձեռնութեամբ Մարտա Ու - սարճեանի Միւսիքին կողմ կազմակերպու - ած յայտնի մայր - խորեք 23, ժամը 18ին սկսեալ Փրիք Գրեթեանի Փրիք Տրաքի արտէ՛ք մէջ :

Կը Նախաձեռնութեամբ Մարտա Ու - սարճեանի Միւսիքին կողմ կազմակերպու - ած յայտնի մայր - խորեք 23, ժամը 18ին սկսեալ Փրիք Գրեթեանի Փրիք Տրաքի արտէ՛ք մէջ :

Կը Նախաձեռնութեամբ Մարտա Ու - սարճեանի Միւսիքին կողմ կազմակերպու - ած յայտնի մայր - խորեք 23, ժամը 18ին սկսեալ Փրիք Գրեթեանի Փրիք Տրաքի արտէ՛ք մէջ :

Կը Նախաձեռնութեամբ Մարտա Ու - սարճեանի Միւսիքին կողմ կազմակերպու - ած յայտնի մայր - խորեք 23, ժամը 18ին սկսեալ Փրիք Գրեթեանի Փրիք Տրաքի արտէ՛ք մէջ :

Կը Նախաձեռնութեամբ Մարտա Ու - սարճեանի Միւսիքին կողմ կազմակերպու - ած յայտնի մայր - խորեք 23, ժամը 18ին սկսեալ Փրիք Գրեթեանի Փրիք Տրաքի արտէ՛ք մէջ :

Կը Նախաձեռնութեամբ Մարտա Ու - սարճեանի Միւսիքին կողմ կազմակերպու - ած յայտնի մայր - խորեք 23, ժամը 18ին սկսեալ Փրիք Գրեթեանի Փրիք Տրաքի արտէ՛ք մէջ :

Կը Նախաձեռնութեամբ Մարտա Ու - սարճեանի Միւսիքին կողմ կազմակերպու - ած յայտնի մայր - խորեք 23, ժամը 18ին սկսեալ Փրիք Գրեթեանի Փրիք Տրաքի արտէ՛ք մէջ :

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԶԱՅՏԱԳԻՐ

ԳՐԱՆԱԿԱՆ ԵՆՈՐՀԱԿԱԼԻՔ

Միւսիքին տաւառը (Պէկտ. 25) ժամը 9-30ին գրասենթի յայտնուած :

ՀԱՅԵՐԸ ԵՒ ԵՐՈՒՄԱՆԵՐ

ՋԱՅՏԱԿԱՆ

Դիմելներ 31, Կերպի տաւառ ժամը 9-30ին : Միւսիքին Նախ. յայտն - ար :

ԵՐԵՎԱՆԻ ԵՆՈՐՀԱԿԱԼԻՔ

ԵՐԵՎԱՆԻ ԵՆՈՐՀԱԿԱԼԻՔ

ԵՐԵՎԱՆԻ ԵՆՈՐՀԱԿԱԼԻՔ

ԵՐԵՎԱՆԻ ԵՆՈՐՀԱԿԱԼԻՔ

ԵՐԵՎԱՆԻ ԵՆՈՐՀԱԿԱԼԻՔ

ԵՐԵՎԱՆԻ ԵՆՈՐՀԱԿԱԼԻՔ

ԵՐԵՎԱՆԻ ԵՆՈՐՀԱԿԱԼԻՔ

ԵՐԵՎԱՆԻ ԵՆՈՐՀԱԿԱԼԻՔ

ԵՐԵՎԱՆԻ ԵՆՈՐՀԱԿԱԼԻՔ

ԵՐԵՎԱՆԻ ԵՆՈՐՀԱԿԱԼԻՔ

ԵՐԵՎԱՆԻ ԵՆՈՐՀԱԿԱԼԻՔ

ԵՐԵՎԱՆԻ ԵՆՈՐՀԱԿԱԼԻՔ

ԵՐԵՎԱՆԻ ԵՆՈՐՀԱԿԱԼԻՔ

ԵՐԵՎԱՆԻ ԵՆՈՐՀԱԿԱԼԻՔ

ԵՐԵՎԱՆԻ ԵՆՈՐՀԱԿԱԼԻՔ

ԵՐԵՎԱՆԻ ԵՆՈՐՀԱԿԱԼԻՔ

ԵՐԵՎԱՆԻ ԵՆՈՐՀԱԿԱԼԻՔ

ԵՐԵՎԱՆԻ ԵՆՈՐՀԱԿԱԼԻՔ

ԵՐԵՎԱՆԻ ԵՆՈՐՀԱԿԱԼԻՔ

ԵՐԵՎԱՆԻ ԵՆՈՐՀԱԿԱԼԻՔ

ԵՐԵՎԱՆԻ ԵՆՈՐՀԱԿԱԼԻՔ

ԵՐԵՎԱՆԻ ԵՆՈՐՀԱԿԱԼԻՔ

ԵՐԵՎԱՆԻ ԵՆՈՐՀԱԿԱԼԻՔ

ԵՐԵՎԱՆԻ ԵՆՈՐՀԱԿԱԼԻՔ

ՊԱՏԱՆԳԱԿԱՆ

ԱՇԽԱՏԱՆԻՔ

Ա.

Մեր պատմական անցյալին ուսումնառությունը մեզ մեծ արժեք ունի...

Մեր պատմական հայրենիքի մասին մտածելիս մենք հարգում ենք...

Հայրենիքի մասին մտածելիս մենք հարգում ենք...

Մեր պատմական անցյալին ուսումնառությունը մեզ մեծ արժեք ունի...

ԲԱՐՔԱՐԱՐԻՔ ԵՎ ԵՎԵՐՑԱԿԱՆԸ

ՄԱՐԻ — Այս խորագրով, Աղբյուր Օգոստոս 21, 1963 թ. խմբագրական մեր հոդվածը...

Ծնունդի իր քաղաքակրթական հեղինակությունը...

Կարգավոր Արևմտյանում, ծնունդի իր առաջ արժանիքներուն...

Կարգավոր Արևմտյանում, եկեղեցու անձնակազմը...

Հայրենիքի մասին մտածելիս մենք հարգում ենք...

«ԱՅՏԻՍ»

Մանուկները դաստիարակվում են իրենց քաղաքակրթական...

Ս. ԲԱՐՔԱՐԱՐԱՆ

(Շար.)

ՓՈՒՂՔ ՀՈՒՈՒՍԿԱՆ

ԵՐԱԿԻՐ

«ԿՈՒԿԻՆԱ ԱՂԱՃԱՆՆԱՆ»

ՈՐԲԱՆՈՅ

Ստորի կը հրատարակվի այն Հովհաննիսյանի թուղթը...

×

Պատասխան եղբայր մերոց, Արիսի Արիսի...

Ողջունեմ Առաքելապետ Օրհնուկին Գեորգիաներ 23ին...

Միայնակաբար, չենք կրնար գտնել առաջին հիմնական...

Եւ երբ Առաքելապետ Օրհնուկին մեր հայրենիքում...

ուն, խառնակամուրթները հարգելու համար, խառնակամուրթ...

Այսինքն հարգելու համար, խառնակամուրթները...

Բայց, կը քայքայեն, այս առթիվ, շատ քիչ են...

«ԿՈՒԿԻՆԱ ԱՂԱՃԱՆՆԱՆ ՈՐԲԱՆՈՅ»

Ուստի, կոչ կուրծքները մեր քաղաքակրթական...

Գիտե՛ք, կը լուրջորեն մեծ ենք մտածում...

Վստահ ենք, ինչ անձը որ կը զգայ, որ լուրջ մտածել...

Կայսրյո՛ւ, որ մեր այս խառնակամուրթները...

Պետրոս, 17 նոյեմբեր 1967

ԿՈՒԿԻՆԱ ԱՂԱՃԱՆՆԱՆ ՈՐԲԱՆՈՅ

Կարգավոր Արևմտյանում

«ՅԱՄԱՆՆԱՆ» ԹԵՐԻՐՈՒՆԸ

(81)

ԹԵՐԻՐՈՒՆԵՐԸ
ՄԱՍՆ ԱՄԱՆԻ
ՅԱՆՈՒՆ
—*—
ԱՄԱՆԻ ԳԻՐԻ
ԱՐԴԱՐ ԱՇ

Երբ Ժամերը պարզանալու համար, զուրկ եղան...

Տրուք մը քանակը և սեղանին վրայ դրուք...

Մեր օրերը ընտանիքի մասին մտածելիս...

Ժամերը մանուկները կը կենար. ծանր անցյալներ...

Երբ մեր օրերը ընտանիքի մասին մտածելիս...

ընկերություններ, որ կարգավորված են...

Ժամերը մանուկները կը կենար. ծանր անցյալներ...

Երբ մեր օրերը ընտանիքի մասին մտածելիս...

Մեր օրերը ընտանիքի մասին մտածելիս...

Երբ մեր օրերը ընտանիքի մասին մտածելիս...

Երբ մեր օրերը ընտանիքի մասին մտածելիս...

Հասարակական կյանքի մասին մտածելիս...

Մեր օրերը ընտանիքի մասին մտածելիս...

Երբ մեր օրերը ընտանիքի մասին մտածելիս...

Մեր օրերը ընտանիքի մասին մտածելիս...

Երբ մեր օրերը ընտանիքի մասին մտածելիս...

Երբ մեր օրերը ընտանիքի մասին մտածելիս...

ՎԻՔՈՐ ՀԻՐԻՈ

(Շար.)

HARATCH

LE SEUL QUOTIDIEN ARMÉNIEN EN EUROPE OCCIDENTALE

Directrice: ARPİK MISSAKIAN

RÉDACTION - ADMINISTRATION: 32, RUE DE TRÉVISE - PARIS (9e)

Fondé en 1925
R. C. Seine 57 A 2731

Tél.: 770-86-60
C. C. P. Paris 15069-83

Տպագրատիվ
Տար. 75 Ֆ.
Արտատպատիվ Տար. 90 Ֆ.

Վերանայում
Հասցե
40 Ֆ.
0,40

ՉՈՐԻՔԱՐԵՐԻ

27

ԳԵՆԵՏԵՐԵՐ

MERCREDI

27 DECEMBRE

1967

Le Numéro 0,40 F.

Օ Ր Ա Ք Ե Ր Ք
Հիմնադիր՝ ԵՄԱՆՈՐ ՄԻՍԱԿԻԱՆ

Fondateur: SCHAVARCH MISSAKIAN

45e ANNÉE — No 11.095

ՕՐՈՒՒՄ ԴԵՊԵՐԸ

ԿԱՆԱՆԴԻ ՆՈՒԻՐ ՄԸ

ՅՈՑՆԵՐՈՒՄ՝
ԹԱԳԱՆՈՐՈՒՄ

Մինչև ԱՄՆ-ից դեկտեմբերի մասնակի ներածումը մեր տարածքում հասնում է չորսերորդ հազարին՝ 300 րան - արդեն այդպիսի արժանիքով, անդին չափով մեջ չափ իստոյի ճանաչման վարձարժեքներն ավելանում են և դեռևս փոքր են իրենց փոխարինողին, իսկ փոքր փոքր փոխարինողներն ավելանում են և դեռևս փոքր են իրենց փոխարինողին, իսկ փոքր փոքր փոխարինողներն ավելանում են և դեռևս փոքր են իրենց փոխարինողին...

Ամեն պարզագույն մեջ, փորձելով ներածումը փոքր ճանճում մեջ և որ կ'ըլլայ զուգարկներ: Մնաց որ, հիմնականում չափով փոխարինողներն ավելանում են և դեռևս փոքր են իրենց փոխարինողին, իսկ փոքր փոքր փոխարինողներն ավելանում են և դեռևս փոքր են իրենց փոխարինողին...

ԱՆԻՄ ՄԸ ՏՈՐԱԿ

ՕՐԻՈՐԻ - ՊԵՐՈՒՄԻ ԼԵՐՈՒՄԻ զինվորական պարտավորություններն ավելանում են և դեռևս փոքր են իրենց փոխարինողին, իսկ փոքր փոքր փոխարինողներն ավելանում են և դեռևս փոքր են իրենց փոխարինողին...

ՆԱԽԱՐԱՐՆԻ ԶՈՒՄԻՆ ԿԱՐՏ յայդուկներն ավելանում են և դեռևս փոքր են իրենց փոխարինողին, իսկ փոքր փոքր փոխարինողներն ավելանում են և դեռևս փոքր են իրենց փոխարինողին...

ՊԱՐԻՔԱՐԵՐԻ ԿԱՐՏ յայդուկներն ավելանում են և դեռևս փոքր են իրենց փոխարինողին, իսկ փոքր փոքր փոխարինողներն ավելանում են և դեռևս փոքր են իրենց փոխարինողին...

ՊԱՐԻՔԱՐԵՐԻ ԿԱՐՏ յայդուկներն ավելանում են և դեռևս փոքր են իրենց փոխարինողին, իսկ փոքր փոքր փոխարինողներն ավելանում են և դեռևս փոքր են իրենց փոխարինողին...

ԹՈՒՐԻՔԵՐԸ, ՀԱՅԵՐԸ

ԵՒ ՀԱՅԿԱՎԱՆ ՀԱՐՑԸ

(ԹՐԿԱԿԱՆ ԱՐՈՅՈՒՄ)

Հիմա Պապան իր շարունակել իր... քաղաքատիրանը, միշտ ա յա քաղաք (վերջում այն 23 Դեկտեմբեր, Ցառախ) -

Ենթադրելով որ Առաջին Աշխարհամարտին, այս փորձերը կ'ունենան ճիշդագույն կոչումները զարմանալու չափում, այստեղ ալ նորի շանքերը իր թափուրն, օգտուհի լավ կ'ըլլաին սպառնալիք և Քարգիտ անտեսանելի գոտարտություններն: Գրքերը զարգեցնել իր խորհրդի թե իրենց թաղաքատիրանները իրենց զորքերը գոյություն ունենալ կ'ունենան: Մարտերի զորքերը այս նպատակով գոյություն ունենալ կ'ունենան:

ՄԱՐԵՆԱԿ ԴԵՐ ԶԻՆԵՐԸ

Հայաստանի զորքերի և Քարգիտ զորքերի լուրերը, Մարտի իր զորքեր մեջ իրենց լուրերը, իր զորքեր մեջ իրենց լուրերը, իր զորքեր մեջ իրենց լուրերը, իր զորքեր մեջ իրենց լուրերը, իր զորքեր մեջ իրենց լուրերը...

ՄԱՍԻ ԳՈՐԱԶԻ

ԱՐԱՐԵՆԱԿԱՆ ՈՒՐՈՒՄԻՆԸ

Մասնավորապես մինչև Մարտի, Քարգիտ զորքերը իրենց լուրերը, իր զորքեր մեջ իրենց լուրերը, իր զորքեր մեջ իրենց լուրերը, իր զորքեր մեջ իրենց լուրերը...

ԵՐԿՐԱՆԻ ԶԻՆԵՐԸ

Երկրաչափական զորքերի լուրերը, իր զորքեր մեջ իրենց լուրերը, իր զորքեր մեջ իրենց լուրերը, իր զորքեր մեջ իրենց լուրերը...

ԶԻՆԱՐԱՆԻ ԶԻՆԵՐԸ

Զինարարական զորքերի լուրերը, իր զորքեր մեջ իրենց լուրերը, իր զորքեր մեջ իրենց լուրերը, իր զորքեր մեջ իրենց լուրերը...

Գյուլիստան, և կերպով մը կ'ըլլաին զորքերը և կ'ըլլաին զորքերը: Միայն թե Գյուլիստանի զորքերը իրենց լուրերը, իր զորքեր մեջ իրենց լուրերը, իր զորքեր մեջ իրենց լուրերը...

ԹՈՒՐԻՔԵՐԸ ԵՒ ՄԱՐԵՆԱԿԱՆ ՈՒՐՈՒՄԻՆԸ

Մասի Գյուլիստանի զորքերը, իր զորքեր մեջ իրենց լուրերը, իր զորքեր մեջ իրենց լուրերը, իր զորքեր մեջ իրենց լուրերը...

ՄԱՍԻ ԳՈՐԱԶԻ

Մասի Գյուլիստանի զորքերը, իր զորքեր մեջ իրենց լուրերը, իր զորքեր մեջ իրենց լուրերը, իր զորքեր մեջ իրենց լուրերը...

ՀԱՐԱՆԴ ԲԱՎՈՐԱՆԻ

ՅՈՒՐԱԿԱՆՈՒՐՈՒՄԻՆԸ

(ԹՐԿԱԿԱՆ ԱՐՈՅՈՒՄ)

ՄԱՐԵՆԱԿ ԴԵՐ ԶԻՆԵՐԸ

Հիմա Պապան իր շարունակել իր... քաղաքատիրանը, միշտ ա յա քաղաք (վերջում այն 23 Դեկտեմբեր, Ցառախ) -

Ենթադրելով որ Առաջին Աշխարհամարտին, այս փորձերը կ'ունենան ճիշդագույն կոչումները զարմանալու չափում, այստեղ ալ նորի շանքերը իր թափուրն, օգտուհի լավ կ'ըլլաին սպառնալիք և Քարգիտ անտեսանելի գոտարտություններն: Գրքերը զարգեցնել իր խորհրդի թե իրենց թաղաքատիրանները իրենց զորքերը գոյություն ունենալ կ'ունենան: Մարտերի զորքերը այս նպատակով գոյություն ունենալ կ'ունենան:

ՄԱՐԵՆԱԿ ԴԵՐ ԶԻՆԵՐԸ

Հիմա Պապան իր շարունակել իր... քաղաքատիրանը, միշտ ա յա քաղաք (վերջում այն 23 Դեկտեմբեր, Ցառախ) -

Ենթադրելով որ Առաջին Աշխարհամարտին, այս փորձերը կ'ունենան ճիշդագույն կոչումները զարմանալու չափում, այստեղ ալ նորի շանքերը իր թափուրն, օգտուհի լավ կ'ըլլաին սպառնալիք և Քարգիտ անտեսանելի գոտարտություններն: Գրքերը զարգեցնել իր խորհրդի թե իրենց թաղաքատիրանները իրենց զորքերը գոյություն ունենալ կ'ունենան: Մարտերի զորքերը այս նպատակով գոյություն ունենալ կ'ունենան:

ՄԱՐԵՆԱԿ ԴԵՐ ԶԻՆԵՐԸ

Հիմա Պապան իր շարունակել իր... քաղաքատիրանը, միշտ ա յա քաղաք (վերջում այն 23 Դեկտեմբեր, Ցառախ) -

ՄԱՐԵՆԱԿ ԴԵՐ ԶԻՆԵՐԸ

Հիմա Պապան իր շարունակել իր... քաղաքատիրանը, միշտ ա յա քաղաք (վերջում այն 23 Դեկտեմբեր, Ցառախ) -

ՄԱՐԵՆԱԿ ԴԵՐ ԶԻՆԵՐԸ

Հիմա Պապան իր շարունակել իր... քաղաքատիրանը, միշտ ա յա քաղաք (վերջում այն 23 Դեկտեմբեր, Ցառախ) -

ՄԱՐԵՆԱԿ ԴԵՐ ԶԻՆԵՐԸ

Հիմա Պապան իր շարունակել իր... քաղաքատիրանը, միշտ ա յա քաղաք (վերջում այն 23 Դեկտեմբեր, Ցառախ) -

ՆԻՔՈՒՆԵՐԸ

ՈՒ ԻՐԻՔԱՆՆ ԼԱՐՅՐ

Յարերու թաղաքականութիւնը սօսման հետ կայսրութեան հանդէպ եղած է երբեմն բարեկամական, երբեմն թշնամական, երբեմն պաշտօնական անհամաձայնութիւններով լինած, երբեմն համաձայնութիւններով լինած։

Ներքու Առաջին բարեկամ է խաղաղ գարուն սկիզբը, խոտը գարուն կիսուն կը դառնայ քամածման կողմանից։ Կը բնիշխույ կը լինէ Կնիքը զապախարը։ Երեւոյ յունական ապստամբութենէն ետք բաւական ուժ ունէր Եւրոպայէն հետապնդելու Քարեթը, ապստամբը։ Պաշկալներն ու Սերպերը, դարեւել շատաւոր կերպ՝ առանց մեծ պիտուութեան զինվորական հանդիպում։

Ռուս վարչապետը, Նեկուրով, սարք ըրէր զապախարութեան կը հետեւէր։ Օտար մըն էր, ծագումով սեփական, թայց առական շահեր կրնարեմ տարեր կիրովով։ Խաղաղը, Բարո տնիքներ, Բարգիւղով, Ալեքսանդր Սաւինի կը յայտարարէր, թէ «ժողովրդականի իրաւունք ունի ինքնորոշում»։ Երեւոյ ժողովը կը ընտրէր սկիզբներ եւ կը ծանօտը որոտաքէն նախարար։ Եւ սակայն Բարգիւղացի կը ճակը Ռուսիայ իջեր ամ կայսրութեան շահերը, եւ յայց զաւար ուղի մը, որուն պիտի հետեւէր Ռուսիա ամ թող զայ մը։

Նեկուրովի համաձայն, « թուրք կայսրութեան պաշտպանութիւնը կարեւոր է ուսական շահերուն, թայց Ռուսիա չի կու մեծար որ ան ուժեղութեան կը կարողանայ սպառնալ ուսական շահերուն և հարաւային սահմաններուն »։

1833ին Ներքու Միւնիսթրիացի մէկ կը հանդիպէր Աւստրիայ կայսրի, կը կնքուէր համաձայնութիւն մը, « երկու պիտու » թիւնները իրաւունք պիտի ունենան մի-շատաւոր, օտար պիտուութեան մը՝ երբ անկախ գինահարմար մը օգնութեան զինք ներքին խաղաղութիւն կը զարկէր։ Համար «։ Երկու գինահարմար կը համաձայնին նաեւ միասնաբար պահպանելու օտար կայսրութեան զոյգութեան եւ թոյլտուարութեան օտար առաքելներ, որ պիտի վառայէր Քաղաքից գինահարմարին իշխանութիւնը։ Ամէն կը ետք Փրուսիան ալ կը յարկ տա համաձայնութեանը։

Ներքու կայսրութեան պաշտպանութիւնը համաձայն Ալէի զէմ, միջամտէ հոնադարձան ապստամբութեան, շտապ պաշտպանել օտանեան եւ ապստամբութեան իրաւունքները, որովհետեւ երկուքն զայցալույս օր հինի մ վեր պիտի փոխէր եւրոպական հասարակականութիւնը ի վրէնա ուս կայսրութեան։

Տառնանք տարեկան ետք Ներքու կը փոխէր թաղաքականութիւնը։ 1846ին կը ինքնին Լոնտոն եւ Լոյս Ալբերտին կ'ուսանայրէր օտար կայսրութեան քամածու-

մը, « Զիւնդ մարզումն մանջ ժողովուրդ է, այժմէն կարողանալ է ժողովուրդը - թիւնը՝ կըրէ։ Ալբերտին լուս կը մտայ։ Տարբար արիւնք կարողանալու անդ - խաղաղ գինահարմար Սկիւնիք։ Ալբիլից կ'առաջարկէր քրտէկ Եւրոպայուն ու կըրէ - ունէր։ Պաշկալանէն թիւնդիցիքէ մէկ մը - զինքըրեղեղեր կարողեւր են առանձին պիտուութիւններ։ Փախկարել են Ալբիլից լուսլուս են անկարել։ Ռուսիա ամ մէկ կ'ըրտուէր կը փոխարէր, ոչ Պաշկա, ոչ հոյա - մաս, այլ միայն եւրոպայեան։ Տարցին կարողանալութիւնը։

Ալբիլից են Ժրմաւա կըրողինանան եւ Ռուսիա կը պարտուի, ծրարելը կը մընայ սակաւ, շտապը կը խոտ լուս - ծած պիտի զանէ շտապը ուս յաղթանակով։ Դիւնաւաւորները զինքնին մարդ եւ զանք, մէկ որ կարելի էր խաղաղութիւնը կարողանալու առանց թնդարտութիւն, առանց կորուստ։

Ներքու, վերջին ցարը, վերադարձաւ Նեկուրովի թաղաքականութեան եւ Ներքու Սաւինի - Աւստրիայ կայսրի համաձայնութեան։ Պաշկալներ շատկարողութեան կարելից կարողան, որ միջոցային կ'առաջարկուէր իրաւունքներն մէկ փորձած անմիջապէս զինվորական մըն էր, զիսկայն Պաշկալի պարտութիւնն էր եւ ուս - թուրք պիտուութիւնը ետք գինահարմար Լոնտոն 1879-82, Վիեննա՝ 1889 - 94, Փրիսթի՝ 1894-5։

Լոյսանով աղբէն ծանօթ առիթներին, առիթներ օրէն յուսարեղ շտապը, թէ կնքած ժողովուրդ Ռուսիայ բարեկամութիւնը, 1895 թիւնները 25ին Ներքու մոյգի կարելից ծովահայէր են պարտուի որ իրաւորակցելու, համար օտար - կայսրութեան անբարեկամութեան պահպան - նախնին համար։ Երկու օր թիւնքի փաշայ չհասարակը արտաքուս, թէ Ռուսիա պարտաւոր է պաշտպանելու Պաշկալ ու նեղութիւններ։ Ալբիլից արտաքուս նախա - թու Սուլայից քամածման զապախար լուրջ գաղտնի էր։ Ռուսիա պիտի հաւանէր եւ - զինքնային զրաւանք, Ալբիլից համաձայն պիտի լուսլուս շատաւորէր մէկ մասին ուսական արտաքուսութեան։

Ռուսիա դարձաւ կը կատարէր Առաւուս առիթներ մէկ, երեսուն հարցը պիտու - ներ պարտաւոր կը պատման, Վառիկ լուսլուս համար։ Փրուսիական նախա - արտը կը կեղերանայ Քաղաքի մէկ, Իստայի եւ Աւստրիա կը շարունակ կրկնէր արտքուսութիւն։

Կրկնէր հերոս Եւրոպի փաշա, որ շատաւոր համար պիտուորով գրտակ կրկնէր եւ անկարել կոտորել թրմութեանը, որի - շէրան նաանգիւրեղ կը զինքնին բարեկամ - թուրքութեան կատարելութեան։ Կարելի կ'արտաքուսը տեղի կ'ունենայ իր ներքին - յարեան։ Փրուսիական գինահարմար թուրք - քամ էր արտ առաքելութիւն համար, պիտուս գինահարմար կը արժանայ կ'առաքել թայց առիթներ համար։

Ընդամենը կ'առաքելին երկու տարեկան Քաղաքի մէկ Հայեր կը կարողանա - լին։ Պիտուրով կը հեռադիւրդ տեղեւոյն

ԱՍՏՄԱԳՐԱԿԱՆ

ԱՇԽԱՏԱՆԻՔ

Բ.

1921ին էմիգրանտի դիտարկան հիմնար - իրաւունքները հարկերն ունենցող թայց երեսնայուս տարեկան առաջ պարտաւորութիւն - լուս երեք գործերը՝ կեղծ Շաղաթէ Բայ - թատանիքի պատմութիւնը (աշխատանք - թուրքներ Պ. Տէր - Միկրիկանի եւ Մարտիկոյ Եղսի), Արքանաւոր Մուստաֆա - լուրի «Կիւլչը արեւելիցը» (Պ. Տէր - Միկրիկանի, եւ «Հայ - ուս օրինակաւոր») ծրարան ինչիցիք (Տեղ. Աշու Յովհաննէս)։ Միկնէ համալսարան - մէկ Բ. պատմութեան վերջերը գրեթէ ոչ մէկ արգելանակ աշխատանք կատարուց - լուս այս ուղղութեանը։ Միկնէ վերջին 25 տարեկանը ընթացել է, որ Հայա - տանի մէկ մեծ յաղթանակներն արժա - նարեցին յայս մարցին մէկ։ Այ մի - այս մեծ նաւանմանը կատարուցին պատմա - քաղաքական ուղղութեանը, որուն կրեթէ առաջին անգամ լուսլուս հիմա ժողովուրդներն, Կանքերն շար - հիւ ուսականութեան ինքնարկութեան հայերէն ձեռնարկութեան ընձեռնակ հար - թուտ ինքնիք նաեւ հայ լուսլուսներ, վիճակարարութեան, թեւաբանութեան, վերաբարձարութեան, ուսողարկութեան, թատերական, քաղաքականութեան, Ի - թուրքներ, կրտավորութեան, աշխարհ - դրութեան, փաշարանկարչական արտեւ - տի, հնարարութեան, մանկավարժութեան եւ այլ լուսլուսներ մասնաշխուրթներն -

հիշատակներ։ Միկնէ երեք եւ իմէ քաղաք չհանդարտի եւ պարտիկ կատար - թուրքներ Հայերէն յաղթանակներն չը - տար, հիշատակներ իրաւունք ունի միկնէ հիւն Հայաք պիտու թուրքի փաշայ - թիւ։

Հիշատակներ հիշատակներ պատմիչը կը գրէր Քաղաքականութիւն 24 համաձայն - մաս առաջին կ'առաքելին հետեւեւոր պատմաները։

- 1) « Դիւնացում առ Քալանդար եւ վերադարձան Հայերէն։
- 2) Պատմիկ թայց շարադրութիւն, ո - լուրի քամ կը զանուին Հայերէն ապաք - թիւ։
- 3) Աղանովիկ Հայերէն կ'ունեն ու զայ - թիւ։
- 4) Երեւոյնիցի գէղեղի համար Պարսիկ - ներքին պատմականաւոր պիտի լուսլուս ուս կատարուցին թուրքներ։
- 5) Ամբիլիցի խաղաղութեան թաղաք, այլապէս ուս պիտուրեղ կ'ունան Աղբ - պատմական մասնիւ։ («Միկնէ 1897, թիւ 44)։

Այս պատմականութիւն թայց անդորրութիւ -

րու զինքով, եւ արտը մասին նախնին հա - մաւոր զինքնով մը ծառայուն աշխա - տարկան մը ինքն կը կարգէ։ Սակայն թիւ շաղաքներ եւ հոս ներկայացնող հա - յաղթանակներն կարեւորութեան թայց - տաներէն միկնէ՝ մեր պատմական ար - թիւներն ուսականութեանն ու հար - տարակութեան պատմիկը Հայաստանի մէկ։

Շարունակելով հայ պատմագիրներու շարքին կ'առաքելու գործը, 1939ին սեփական միկնէ 1963 կրտուր հետեւ լուս տանան մեր նշանաւոր պատմագիրներ Սերկուտի (աշխատանքը, Սա. Միկնէ - Կանգ), Կարեկի (Մ. Արքանաւոր), Յովհաննէսի (Աշ. Արքանաւոր), Ե - ղեկէի (Եր. Տէր - Միկնէ), Կրտուր Դանահանի (Կ. Միկնէ - Օհաննիսյան) եւ Արքանաւոր Լուսարկիցիքի (Կ. Եղս - Կանգ) հայալուսութեան մէկ առաջին գինահարմար իրաւունքներն էր։ Այլ թայցերէնը կարգով գինահարմարեղ ար - պաղի եւ ձեռնարկը օրինակներն ման - րարին թաղաքականութեանը ծարիր կա - տարեկան նաեւ թաղաքներ թաղաքիկ հարկանքներ, որոնք արդիւրեւորական գործը հարցերին թայցը մակարդակ - թիւ։ վերջին վերջին հայ համահարմար գինահարմար իրաւունքներն թայց աշխարհ - նաեւ Յովհաննէս Դարսիստան - կրկնելով պատմութեան հայերէն հարա - տարակութիւն։

Դշանակալից երեսնիք է նաեւ անդիւրդ անկարելին երկուր, թաղաքականութիւն, որ - թայց մասնիւ շէր իրենց անդորրութեան - թիւ։ Երկու կեղծ Շաղաթէ Բայաքութեան իր պատմականութեան եւ Արքանաւոր Կանգիցի մը Կարուն թաղաքականութիւն -

նը կը հաստատուի։

Ինքնէ արտքուս թաղաքականութիւն մը Օտանական Հայերէն եւ Պարսիկ Հայերէն հանդէպ։ Պիտուրով թայցարեղ օտար - լուսլուսներն կատարուց օտաններ վեր - ինքններն պաշտպանութիւնը՝ առանց նշանի անդիւրդ թէ պիտուութեան մը ներքին գործերն իմանալութեան մը կը կատարէր։ Այլ միկնէ լուսլուս մը ունենայ թէ արդիւր։

Սարկուն Զրնուկաւ՝ կը Ալբիլից եւ Ժրմաւա խաղաղութեան Պաշկալ ու ներքու - ներքին ձգել Ռուսիայ յաղթանակներն պարտ - յալին։ Ռուսիայ կարեւոր կը նշանին ներքուցիկներ, թայց ոչ զաղաքը։ Պարս Գրիկ խաղիկ թաղաքային գրտութեան մը կը պարզ թայցարեղ թաղաքաներ ծրարէր - թիւ պարտութիւնը առնէ, յայտնի է համա - ձայնութիւններն, որոնք ընկնաւոր 1937 Ալբիլի 9ի շարադրութեանը։ Միկնէ ան - թաղաքան նախնին թաղաքականութեան - « Քաղաքները միայն են պահակ Ռուսիայ գրտն, ոչ մէկ կ'ունան հոյալին »։

ԽՈՐԷ. ԳՈՐԿԻՆԵՆ

ԱՊՈՏԻԿ ԼՍՄԻՏ

ԵՒ

ՇԵՐԼՈՒՔ ՀՈՒՄՍ

ՊԱՏՄԱՏԱՆ ԿԵՂ

ԱՐԱՐԻՔ ՄՄԱ

ԲՈՒՆԻՈՐԸ ԱՆՇՈՒՆԹՐԻՒՄ ԴԵՄ

Կատարական մէկ սակարկ կրցուի իր պարտականութիւնը գտնել։ Իր ընթերցանա - րանք թաղաքանայ լուսլուս ու մասնա - ւորել ուսականութեան պատմութեանը հնարաբարութիւնը՝ թայցարեղութիւն կը իսկնէր։ Ինչն այլ պահ մը մասնաշխ - ղեցայ խաղաղութեան, խոտը՝ Եւրոպայէն եկն եկած թիւններն առնելով, անցուց գրտակներն առնէ եւ սկսու թաղաք - անք թայցը պարտաւորութիւն։

Եւրոպայի անցում կը ու զի իրենց շէր մասնիկ առտուան շարադրել գէղեղիք։ Իրենցիկը սակարկ, երբը գործը ա - տարեկան ետքը, զորու կուս խաղաք - առնէն։ յանդարտ միայն ինքու առտուան եկեղերան ընթացկուր, շորէն հանաւոր մարզուն գրտիկ եւ անոր ուսին թայց գրտաւոր եկուր, զիւրեղը՝ էլ եւ Ա, ո -

րանք կը երեսնայութեան առնէ, հիւս - լուսլուս սակարկով մը կը ցտակուի։ Եւ ան - ղիւրեղիցի պիտու կը զայց կրկնայ իր բարեկամը Ալէ Օտանից գտնելու, իր անտարբար անդորրութեան ու միկնէն անտն անիկ նոր սակարկութիւններ թայց - լուս համար։

Նաեւ հանդիպուցու իրենց ժամադրա - վառը կ'ըրող գործերնաւոր - սակարկ Ալէ Օտանի հոն էր։ Այն առնէ անդորրութիւն անհամաձայնութիւն մը կ'առք մը մասն - եւ թայց կատարուցին։

Պարտ շարադրէ։ Կարող համար կուս եւ շտապել մը ետքը կնքուս ալ շարադրել շէրին գրտն առնէ։

Սարքը քաղ ինքու, կ'առքը համարէ, գրտն առնէ կնքող պահանքներ բարեկան եւ բարեկաններով, ապաքուցուս. զիսկ մասնիկ անդորրութիւն։

Բայց վեր կ'ըրուս պիտու շարադր, իր բարեկամը, Ալէ Օտան, անդորրութիւն կ'էրկէր գրտը կնքուի համար։

Վա՛յ, Սարքը պիտու կ'ըրէր թան ունիւս յաղաղութեան առտուանութեան պաշ - տպանիցի զարգացանք թիւններ։

Այս կարեւոր կեանք էր եւ արդիւր անցում կը ընէր հանդիպել։

Շտապել ուրեմն միայնակ զուրկ էլլէր։

Եւ Ալէ Օտան միմիկութեան իր բարեկա - մըն թիւնը մասն։

Երբայք, լուս Սարքը, զանի անդամ զարեւորութեան զայց, թիւ տեսնելու յո - լուս ու երեք շէրային թիւ հանդիպել։

Այ՛, որովհետեւ այլ իրենցիկէ է վեր ուր միայնակ գործերն իմենցիք, սարքը հոն գրտն էմ։

Երկու բարեկամներ իսկնելով փաղց կ'ունէր կէ զիսկ Սարքէն ուղղութեան։

Սարքը լուս Սարքը, շարադր Սարքը։

Սարքը լուս Սարքը, շարադր Սարքը։

Սարքը լուս Սարքը, շարադր Սարքը։

Սարքը լուս Սարքը, շարադր Սարքը։

Սարքը լուս Սարքը, շարադր Սարքը։

Սարքը լուս Սարքը, շարադր Սարքը։

Սարքը լուս Սարքը, շարադր Սարքը։

Սարքը լուս Սարքը, շարադր Սարքը։

Սարքը լուս Սարքը, շարադր Սարքը։

յանկար ինքնարեկի որ մասն ուսին թայց ալ ինքնար զարադրութիւն։

Եւ միկնէ լուս մասնիկ խաղաք ըր լուսլուս ուրեղներուն։

Ինքնէ, թայց ստորիկ յարցուցայ, ինչիկն օտար պատմաները Դանահանի օտար մասնիկ եւ ճիշդ առաջ համար է որ կ'ըրող թիւ փաշտակը. նախ՝ որդեկըլ տե - ւածուս պատմով եւ ինքն՝ թիւն նոր սե - ղիկութիւններն առնէ, որովհետեւ. այլ խաղաքները օտարներն, որովհետեւ զիս շարադրութիւնը ինքնին։

Ինքնային է որ ունիւր, արդեւն անիկ թան ձայմ՝ միայն ինքն գործով կը գրա - թիւ, թայց անդիւրդ եւ որ այս ինչիկը - ներքուս թայց փաղցներն մէկ խաղաք։ Եթէ Կիւսիկ, այս իրենցիկ փաղցներն տան կը թայց եւ հոն թիւն լուս մը բարեկան պատմով... հաստատ է որ փաշան պիտի չընայ։

Սարքը զիս մը փաշանկայ, սակարկ իր հնարաբարութիւնը ինքնին թանն է որ լուսլուս յաղթանակ թաղաքանութեան։

Երբմիկ, թայց փաշարը։ Երկու բարեկամներ կ'առքը համար - լուս մասն Վառիկը լուսլուսներ, թայցիկ, ինչիկն արդեւ թայց, Ալէ Օտան ԿԵ թաղաքի կը հար Պաշարեղեմ ծովակարեւոր թաղաքան։

ԵՐԱՐԱՆ ՕՏԵՆ

(7 - Տար.)

ԵՂԵՑԱԿԱՆ
ՀԱՆԳԻՊՈՒՄ ՄԵ

Շրջանային մէջ Համալսարան Կաթիլիկ եղեցեղանոցին կամուսնու է Գեորգիան - խորմէր, որուն հաղորդակ է ոչ - կա - թաղիկ եկեղեցեան, մասնաւորապէս Արեւելեան Ուղարկում եկեղեցեան ձեռն արեւելեան յարաբերութիւնները մշակու - կել, դիտար ձեռնարկ, դիտարկութեան ե իրար համադրութեան ձեռք մընորդութիւնը տակնդէկ նպատակով: Տիտական Աւ - ժառարանի ոգին եւ քրիստոնէական սի - բոյ ժողովարարութեան ժրայ:

Այս յանձնարարներն նախադաս է Ռու - անի Արքեպիսկոպոսը՝ Գաբրիէլ Մար - քէն, իսկ աստեղանկը՝ Ռեննի Արքե - փոյն:

Արեւելեան Ուղարկում եւ Հռոմէական կաթիլիկ եկեղեցեանց պատշէն հանդի - պումը, որ առիւթ համադրողի մը համ - դասն ունի, տակն ունեցու: 1967, Դեկտեմբեր 7, Հեղուպոլիս ք, Նորթի Տիւտ Նոնի Կաթիլիկան Տառնաւորութեան արտօնութեան մէջ, որ տեղեւ ընտրել օր - մը, ստատական մամը 9-30էն մինչեւ ե - րեկոյնի մամը ք մէջ:

Շրջանային եկեղեցեան ներկայ կին Կաթիլիկ Մարքիս, Կուրնի Արքե - փոյն Դեկտեմբեր 22 եկեղեցեանորմէր Շրջանային քանական կաթիլիկ եկեղ, նորիցեա թիւով ալ եկեղեցեան խոյրը - ներու մասնապէս եւ Առաւմուտարան հա - յոյն:

Յոյն Օրթոդոքսներէն՝ Փարիզի Մեկե - թիստ Միտրոպոլիտը, իր գործունեանքով եւ աշխարհական Առաւմուտարանով: Իսկ եկեղեցեան երկու Միտրոպոլիտ - ներ՝ Անթոնի Պրոմ եւ Փարք, յնկե - րակցութեամբ մասնակցու եկեղեցեան - ներու:

Հայ եկեղեցեան եւրոպայի Հայաստան - տան պատմաբանը՝ Մարքիս Արքե - Մանուէլեան, Գիտ Մ. փրք. Նազգաձեռնի - ձեռն, որոյն կրօնականութեան հետեւ - րար թաղարդ քանուղը Ռուսմանոյն եւ Պալկիտայ Աստուծոյ՝ Տիտար Նաղի - Մարտիկան:

Շրջանային լիցուով կաթիլիկ եկեղեցե - կաթիլ կառարանով կարճ արտադրութիւն իր եւրոպական շահեկան շրջանը ընտր - րանորոշութեան եւ տեղեկատուու - թիւներ:

Առաջին խոստը եղաւ Մատիւային պատմաբանի ձեռնարկացուցիչ՝ Ան - թուան Պրոմ Քրք, ինքի ունեցումը: Եւ Ուղարկում Հայեկականութեան եւ ուղար - քան Նաղարկութեան ու աշխարհականին հոյակապութեան:

Հայր Մեկե Սեփանիան - Յոյն կին - դեցեկ, Վիստարական տեղեկը, թիւներ տուա Շրջանային մէջ Օրթոդոքս եկեղեցեան, աստեղանկութեանը, Վի - կրտաթիւներու եւ ընդհանրապէս հա - տապաշխանքու կրթական կեանքի մա - սին:

Հայր Փարի Պարիկան - ուս կին - վեկ, - տեղեկապէր մը կարգալ Փարի - կը Ռեն Սեկի ուս Առաւմուտարանական ձեռնարկի պատմութեան եւ ուսման - կան կեանքի մասին:

Եւրոպայի Հայոց Հայրապետական Պատմաբան Մեկե Քրք. Մանուէլեան խոսում էր, որդեկող խոր Արեւելեան ինկեղեցեան, - ընդ զայեկականութեան - մասնաւորապէս Հայ եկեղեցեան մասին, ներկայացնել անոյն զարգացողական զիջում եւ կաթիլիկան Շրջանային մէջ:

Մարքիսը պատմաբան էր ինտանկը պատմութեան մը, զոր ժողովին մէջ կարգալ քրիստոնէական՝ Գիտ Մ. փրք. Նազգա - րան, որ ունեկարգեալ մեծ հետաքրք - րութեամբ:

Քրքի թեան մէջ համառոտ կերպով ներ - կադրում էին Արեւելեան ինկ եկեղե - ցեանը - Ասորի, Կարի, Յեթրոպական, Մալարայ եւ Հայ - , որոնք իր հաշ - տեւ ընտր ջանք մինչեւ Առաւմուտար - անի աշխարհի մէջ, անոյն Առաւմուտ - րականութեան դիմաց, դարեւ ընթացքին ինկ ունեցած դիտարկութեանը, հա - կապի որոնք՝ մարդկութեանը եւ ի - յոյն կեանքի զինով անոր պատմ եւ ե - կեղեցեայ առաջին դարեւ պարզ եւ լրա - անի Առաւմուտարանութեան ու քրիստո - ճեկական հաւատը:

Մարքիսը մասնաւորապէս անդրադա - րւած էր Հայ եկեղեցեայ մասին՝ ներկա - յանդիով անոր պատմութեանը, սիտակ ինկեղեցեանութեան ձեռնարկ թաղային եւ Քաթիլիկոս Առաքելոսին, անոր ճի - ւերադարձական կաթիլ ու ժողովական դը - րութեանը: Այս տակ իրեն ծանօթու - թիւն իշխած էր, թէ ժամ. դարին ե իր եւրոպայի մէջ Հայ եկեղեցեան Գիթրոքեան կամ Հաւատարարական իր կրօն, որ սիտ - կը ընտր մըն եւ ոչ մէկ պատմական հիմք ունի: Այս սիտ թաղարարութեանը մասը դրածած է Պարիկեայով, զոր խոր կրթական են՝ Հայ եկեղեցե - ան եկեղեցեան քանականութեան հաղոր - Մեր եկեղեցեայ պատմական անունը է Հա - յաւատարար Առաքելոսին կեղեցեան - կամ պարզապէս Հայ եկեղեցեան:

Այս պատմականը կրօնը եւրոպայի մէջ Հայ եկեղեցեայ հաստատման, իր յի - վանքի մէջ Փարիկեային եւրոպայի մէջ ունեցած եւն ծաղկում, քարտաղի եւ կաթիլիկականութեան եկեղեցեան հա - մանքներ, մասնաւորապէս իտալից, Հայաստան, Հանդարտ, Ռուսմանոյն եւ Պալկիտային մէջ, որոնք եղած են յոյնիկ Մալկոյիկի կերպով, որուն իրեն օրինակ կ'աւելնէր թէ առաջին Հայր Գիթրե տպում էր Վեկեմբերի մէջ 1512ին, իսկ առաջին Հայերին Առաւու - ծաւունքը տպում էր Անթոնիոսի մէջ 1666ին: Դիտարարար սյուր այդ պը - դութեանը ունեւ անհանգստացած եւ մի - անի քանի մը եկեղեցեան եւ իշխանաւ - րանքին իր մասն անոյնը:

Ներկայացնելով Շրջանային մէջ Հայ ե - կեղեցեան կեանքը, իր յիշեր թէ թեւ

հինքի ե իր դրուքին ունեցած եւ փո - քըր դրուքներ, յոյնիկ եկեղեցի՝ զը - լիս զայեկականութեան մէջ, անոյն առա - ջին պատերազմի մեծ ջարդէն ետք է, որ դրուքանաւոր կերպով մեր ժողովարարը հաստատում է Փարիկե Շրջանային կե - ղեկական եւ Հարապետական ջրանմանք - անք եւ այս մանք իր հաւատին շուրջ 150 հազար, Հայ, 22 եկեղեցեան:

Ներկայացուց պատմութեան ուսման - թիւները, միտարկութեան եւ տպա - ջին - եկեղեցեան կեանքի ընդհանր - փէ: Եւրոպայի եւ Շրջանային մէջ:

Մարքիսը խոսում էր, որպէս զի եկեղե - ցեանը Մեկե Քրք. Մանուէլեան իր կաթիլիկ - անքը զարգացողական անունը եւ քո - րը քրիստոնէականութեան մէջ:

Մեկե Քրք. Մանուէլեան - Յոյն եկեղեցե - ներկայացուց ան՝ ինչ որ Օրթոդոքս ե - կեղեցեան իր սպառն կաթիլիկ եկեղեցեան, հաւատական կեանքի մէջ, մասնաւորապէս նիւթական անտարկութեան:

Հայ եւրոպայի իր ետք, կարգալայեկան կերպի դատարարութեանը ձեռնարկը - երկու Մարտիոյն, եւ մասնաւորապէս Ե իտալի անտարկութեանը մասին: Գ. Եվոպայի - յոյն օրթոդոքս եկեղե - ցեայ աշխարհական Առաւմուտարան - եւ Հայր իր կերպով - համակական կաթիլիկ եկեղեցի - կաթիլ:

Այս ներկայի խոսք, ինչպէս եւ վերջի - կալ դատարարութեանը շուրջ տեղի ունեցած վիճարարութեանը եւ պաղա - փար փոխարկութեանը:

Կաթիլիկ եկեղեցեայ քանական յայտա - րարքը, որ Նոյնիկին Վատիկանի ճի - ւերադարձական որոշումը ըր համաձայն, բոլոր արեւելեան եկեղեցեանքը մէջ հա - տարարած անտարկութեանը ժաւեա - րան եւ ընդունելի եւ պաշտօնական Կաթի - կը եկեղեցեայ կաթիլ, ինչ որ ցարդ իր սեփական:

Արեւելեան եկեղեցեանը գործունակու - թեամբ որդեկանքն այս որդեկան, ինչ որ առաջին ժալը իր յեկանայ եկեղեցե - ներու մէջ: Գործարարութեան եւ կրար - հաղորդական ձեռն ամունք մէջ:

Երկրորդան մամը վեկը, Յոյն եկեղեց - ան կաթիլիկաւորութեամբ քանական պատմա - րար կաթիլիկաւորութեամբ քանական պաշտ - օնական հաղորդական եւ օգտակար Մեկե - կեղեցեանին հանդիպում, որպէս ա - փիքները կրկին հանդիպելու անկապու - թեամբ:

Գ. Մ. Վ.

ՄԱՍԵԱՐԻ

ՇԵՏԻՏԳԻՐԻ Անտոնիոս եւ Կրկնապա - րա, Կարգալ Մարտի Վաս Սեփանի ե Փա - թիլիկը, թաղարարք Յովհ. Մանուէլեան: Մանուէլեան «Հաւատարար», Պէ - րոմ, 1967:

ՆԱՐ ՇԵՏԻՏԳԻՐ պարբերութիւն, հրա - տարարութիւն Հ. Բ. Բ. Մի եւրոպայի Երբ: Կեղեցեանին Յանձնարարքի, թիւ 1, Դեկտեմբեր 1967:

անգամ ընտրով յայ տեսան հաւ. Ժե - անք, կարեւոր արդիւր Զարգացող Արեւ - լիցիկ օրարարութիւնը, մէ. գորտ պատ - ճալիկ Արեւաւ ըրեանակի Գիտում ե - թիւն պատմաբանաց՝ Գործը, Ժե. Կա - րա. Յովհաննէս Կաննեկանի հարապա - րա: Պատմութեան պատմաբանի խոթիւնը՝ աշխարհական (աշխարհական). Գ. Անա - րան: Հայ աշխարհաւոր մասնորդական մա - անքարարութիւնները յայ տեսան Անա - րան Շրջանային ե Յովհաննէս արարե - րա իմաստասիրի աշխարհաբանութեանը նախկինում աստեղանկ հարաբերութիւն (աշխա - րասիր. Ա. Արարամեան): Շարք յայ տեսան մեր պատմական արդիւրներէն է - րէն մեր փոքր մասնակալորութիւնները: Երկու ստուար հաւորարար յայ տեսան մեր Ժե. Կարեւոր պատմաբանը ե Յ. Տարբեր Նեղիկանիկը: Կարգալայեկ ե - կամ մեծ ու փոքր ՏՅ ընդդիմութեան թաղ - կացած մասնակալորութիւններ եւ տա - րեւորութիւններ, եւ որոնք մեծ մասամբ հրապարակական տուցիկն անցում ինա - րդեաներն կարեւոր մէկ մասը երկրին քաղաքային մեծագործ օրհնակներ ունեւա - րով հրապարակական գիտահանձնարա - րան մեկով: Իրարեւանի ընդդիմ իր - անցում հաւ. ծանօթութեանը (Կաթ - իկ մէ. Գ. Յակոբեան): Մեծ յայտարարէն էր հաւ. միջնադարեան մեր իշխանա - րանները պարբերական քա. դարեւր. հրապարակութիւնը: 1950 - 1967ին յայ ընդդիմութեան շարք հաւորարար (Կաթիլի - կ. Մալկիկան) որոնք իր վերադիմութիւն - քի մէ. դարեւրան եւ կը քանականութե - անը երեք հաղորդարարաններ: Կաթիլիկ մեծ մասամբ հրապարակում են աստիճան անցում հրապարակման եւ օ - րար երկրորդին մեծագործանքներ, որ - քալորութեան: Ե Մանք մասնակալոր - ութեանքու եւ Ջեղուպոլիսի իշխանա - կարանները երկուստ հանդիպացաւ Հայ արդարաւարական անկապու յայտը - թիւնը, զանի մէ. Ժե. Կարեւոր Հայ պատմաբանութեան թիւով Մեծորե - ցեայ զայ տեսանարարը ուրիշ պատմաբան մը չէր տեսած: Հեղափոխութեանը թիւով եւ հարապա նիւթիկով ծաղկացելի մեր պատմաբանութեան:

Հայ արդիւրալիկութեան համար կա - րեւոր ձեռնարկը է Քաննեկանը Հա - յոյն չէր առաջին գիտական եւ լիցիտար հրապարակութիւնը (Կաթիլիկ՝ Վ. Յա - րեւան), որ կատարում է շուրջ յիսուն դրուքարարութեան ձեռնարկին թաղարար - ութեան միջնապ:

Ս. ԲՈՒՆԵՆԵԱՆ

(2 շար.)

ՆՈՐ ՏԱՐԱՐԱՆ ԱՐԻԿ
ՀԱՆԱԿԱ
ՆՈՐԻՐԵՒԵԼԻ

«ՅԱՄԱՐԱՆ» ԹԵՐԹՈՐԵԼ (82)

ԹԵՐԹՈՒԱԴՆԵՐԸ

ՄԱՍՆ ԱՄԱՐԱՆ
ՅԱՆԹԻՆ
—*—
ԱՄԱՐԱՆ ԿԻՐԻ
ԱՐԿԱՐ ԱԸ

Յանձնարար եմ այդ պարբերին զիտարը ճարտար համար: Ինչու՞ ձեզնց դնալ - Կաթիլիկ ներսով խոյրիկ իրով: Ս. մեկն հայ աւ իրեն ներսով խոյ - րեկու: Այսպէս այս պատմական համար ներկեց ինք, Գ. Փալկի: Բանաւորը մէջ օր միայն եփար եւ կրեալ խոյրիկ քանապակայ մը, սաի - րա զուգ զիտեմ. յանցարդ կապում - րութեան չէ, թայց ստուղ էր թուրջեղե - կանք սաւ եւ երկուստեղեկ անցում մը թէ հաւորի քրիստոն քրիստ ունի. երբ Վիստար, գրաւոր եւ քիսի ըրեկով ինք: Ս. Առաւմուտ, Ինչպէս կրեալ թայն պա -

նէկ թայն: Մեծ դեկտեմբերն է այս բնագծ - Ս. ինք Բալկի, ո՞ր իմ ստոր ճարտարանու - նի պոյսիկ հրեական. Ինչ պիտի ըլլայս աշխատեալ, ինչպէս գրաւոր: Երբ կին - օքսը բանծ մէկ թէ որդեկ թայնի է ան: Թեւապիկ կ'ըստին, պարտապակա եւ իշխարարիկ եւ Բալկի Նաղարկարը եւ իշխարարիկ եւ հաւոր, այլ առաջ կ'ըրեին: Մի քանակեղեկ դիւ: Գաթիկ արդիկ մըն է Բալկի, զոր թեւէն բաժնով, դանձր տուր փառանքով փոխոցը պիտի թիւրան ձեռնարկ մէջ, պիտի է զիտը իր փայլ, իմ սիքիկ Գ. Փալկի: Երբ առիւ ձեռ ըլլար, կեանք ապ - րարար հաղոր, թայց իմ հաւատին մէջ կարեկ չէ ինքնիկ փառանք: Իրապէս մէջ կին չէ ձեռ: Մի կարծիք թէ արդի ինքնիկ պատմական են ծա - րութեան ու պիտարարութեան: Օրի ինք - օքսը, թայց ճարտարանական գրաւորութեան չղարկու համար ինքնիկ Օքսը ձեռ պի - րեք, թայց մարդ անով որ վիշտը չղարկ - րեք երեւանիկ կին, պատմաբանութեան հա - յոյն մը քիսի անունը որ անկարգութեան արարդ կին մը չէի: Ճարտարակներ ու - նիկ, շատ ճարտարակներ ունի: Գիթա - ցեկ ինք Գ. Փալկի: Շարքիկ ծնելով կարծեմ թէ երկու կի - տար կղած, յայրենի ցնցումը, արցունք - րէն կուրցած, մինչ այլ քաղաքում եւ ձեռնարկ զարկեցով, շոր եւ կոնաց հա - րավով, հոյակարար մը պէս կը խոսէր եւ

ձայնը թիւթովով իր հանք: Մեծ փի - տը երկնային եւ արտաքինի հաւատարար մըն է, եւ թշուառները կերպարանք իր փոխի: Եւրոպայի ժամանակ նորին դեկու - թիւն իր առած էր: ժամանակ սո մասա - նիկ խոսելի կը դուրս եւ ուսիկանու - թիւն իրանքին թիւթուց իր համարինը կոնտով:

Շարքիկ զուգի կրտսիկ արտ մը ար - դարարարութեան շարքի, թայց փայլ արտի մը արդարաւորապէս չղարկ:

—Ա՜ մտիկ ձեռ ընդ. ինչ որ բարի, իր թաւ, թաւ Ժամիկը: Ուրիշ բոլորի չէր ունի: Հիմա թալ պ: Այն անկա պիտի արարած էր, եւ զուլիւ ծնելով մընաց:

Հին, որ չէր ուղիւր ելել, մաղոր թալ մը առաւ, երեւցաւ եւ թաւ: —Պա՛ս մը համբերեցէ, երբ իր հա - ճէր: Փալկի աչքը վերցուց եւ տեսաւ որ մար - քը Մարքիսը իր: Գիտարը հանցը, եւ կերպով ը նկարագրով ամաղորդեմ թա - րեւ իր տաւ: եւ թաւ: —Երեւելիք, պարտ թաղարարու... Այս զարդար թաղարարին իտալի քա - րեւանիկ տարարութեան ըր քաւ: Շար - քիկին թայ: Շարքիկ ուղի մը կ'ըրէ ինքնով ուղարկել կոնանցումը գիտեմ կ'ըրէ որ - ունակում էր պէս, երկու քաղաքով զի - տարանք մէկ կողմ չեղ, եւ անոյն մա - անքով տալ: քալիկներուն որ քիտը քա - ճուր: ուղարկել զիտը Գ. Մարքիսը թալիկ, վարկանքին իշխարար կերպարանքով մը ուղարկել ինքնով պաղաւ:

—Ա՜, դրեմ եւ երեք պարտ թաղա - րարութեան: Յետոյ թալ թալ ինչպէս եւ Գ. Մարքիսը թալիկ երեւր թաւ: Գ. Մարքիսը թալիկ երեւր թալիկ փայլեմ արքիկ եւ թաւ: —Առաւելան Ժամիկը, թայ տուրք այս կինը: ԿԻՐԻՐՈՐ ՀԻԿԻՐ (Շար.)

1991 1992 1993 1994 1995 1996 1997 1998 1999 2000 2001 2002 2003 2004 2005 2006 2007 2008 2009 2010 2011 2012 2013 2014 2015 2016 2017 2018 2019 2020 2021 2022 2023 2024 2025 2026 2027 2028 2029 2030 2031 2032 2033 2034 2035 2036 2037 2038 2039 2040 2041 2042 2043 2044 2045 2046 2047 2048 2049 2050 2051 2052 2053 2054 2055 2056 2057 2058 2059 2060 2061 2062 2063 2064 2065 2066 2067 2068 2069 2070 2071 2072 2073 2074 2075 2076 2077 2078 2079 2080 2081 2082 2083 2084 2085 2086 2087 2088 2089 2090 2091 2092 2093 2094 2095 2096 2097 2098 2099 2100 2101 2102 2103 2104 2105 2106 2107 2108 2109 2110 2111 2112 2113 2114 2115 2116 2117 2118 2119 2120 2121 2122 2123 2124 2125 2126 2127 2128 2129 2130 2131 2132 2133 2134 2135 2136 2137 2138 2139 2140 2141 2142 2143 2144 2145 2146 2147 2148 2149 2150 2151 2152 2153 2154 2155 2156 2157 2158 2159 2160 2161 2162 2163 2164 2165 2166 2167 2168 2169 2170 2171 2172 2173 2174 2175 2176 2177 2178 2179 2180 2181 2182 2183 2184 2185 2186 2187 2188 2189 2190 2191 2192 2193 2194 2195 2196 2197 2198 2199 2200 2201 2202 2203 2204 2205 2206 2207 2208 2209 2210 2211 2212 2213 2214 2215 2216 2217 2218 2219 2220 2221 2222 2223 2224 2225 2226 2227 2228 2229 2230 2231 2232 2233 2234 2235 2236 2237 2238 2239 2240 2241 2242 2243 2244 2245 2246 2247 2248 2249 2250 2251 2252 2253 2254 2255 2256 2257 2258 2259 2260 2261 2262 2263 2264 2265 2266 2267 2268 2269 2270 2271 2272 2273 2274 2275 2276 2277 2278 2279 2280 2281 2282 2283 2284 2285 2286 2287 2288 2289 2290 2291 2292 2293 2294 2295 2296 2297 2298 2299 2300 2301 2302 2303 2304 2305 2306 2307 2308 2309 2310 2311 2312 2313 2314 2315 2316 2317 2318 2319 2320 2321 2322 2323 2324 2325 2326 2327 2328 2329 2330 2331 2332 2333 2334 2335 2336 2337 2338 2339 2340 2341 2342 2343 2344 2345 2346 2347 2348 2349 2350 2351 2352 2353 2354 2355 2356 2357 2358 2359 2360 2361 2362 2363 2364 2365 2366 2367 2368 2369 2370 2371 2372 2373 2374 2375 2376 2377 2378 2379 2380 2381 2382 2383 2384 2385 2386 2387 2388 2389 2390 2391 2392 2393 2394 2395 2396 2397 2398 2399 2400 2401 2402 2403 2404 2405 2406 2407 2408 2409 2410 2411 2412 2413 2414 2415 2416 2417 2418 2419 2420 2421 2422 2423 2424 2425 2426 2427 2428 2429 2430 2431 2432 2433 2434 2435 2436 2437 2438 2439 2440 2441 2442 2443 2444 2445 2446 2447 2448 2449 2450 2451 2452 2453 2454 2455 2456 2457 2458 2459 2460 2461 2462 2463 2464 2465 2466 2467 2468 2469 2470 2471 2472 2473 2474 2475 2476 2477 2478 2479 2480 2481 2482 2483 2484 2485 2486 2487 2488 2489 2490 2491 2492 2493 2494 2495 2496 2497 2498 2499 2500 2501 2502 2503 2504 2505 2506 2507 2508 2509 2510 2511 2512 2513 2514 2515 2516 2517 2518 2519 2520 2521 2522 2523 2524 2525 2526 2527 2528 2529 2530 2531 2532 2533 2534 2535 2536 2537 2538 2539 2540 2541 2542 2543 2544 2545 2546 2547 2548 2549 2550 2551 2552 2553 2554 2555 2556 2557 2558 2559 2560 2561 2562 2563 2564 2565 2566 2567 2568 2569 2570 2571 2572 2573 2574 2575 2576 2577 2578 2579 2580 2581 2582 2583 2584 2585 2586 2587 2588 2589 2590 2591 2592 2593 2594 2595 2596 2597 2598 2599 2600 2601 2602 2603 2604 2605 2606 2607 2608 2609 2610 2611 2612 2613 2614 2615 2616 2617 2618 2619 2620 2621 2622 2623 2624 2625 2626 2627 2628 2629 2630 2631 2632 2633 2634 2635 2636 2637 2638 2639 2640 2641 2642 2643 2644 2645 2646 2647 2648 2649 2650 2651 2652 2653 2654 2655 2656 2657 2658 2659 2660 2661 2662 2663 2664 2665 2666 2667 2668 2669 2670 2671 2672 2673 2674 2675 2676 2677 2678 2679 2680 2681 2682 2683 2684 2685 2686 2687 2688 2689 2690 2691 2692 2693 2694 2695 2696 2697 2698 2699 2700 2701 2702 2703 2704 2705 2706 2707 2708 2709 2710 2711 2712 2713 2714 2715 2716 2717 2718 2719 2720 2721 2722 2723 2724 2725 2726 2727 2728 2729 2730 2731 2732 2733 2734 2735 2736 2737 2738 2739 2740 2741 2742 2743 2744 2745 2746 2747 2748 2749 2750 2751 2752 2753 2754 2755 2756 2757 2758 2759 2760 2761 2762 2763 2764 2765 2766 2767 2768 2769 2770 2771 2772 2773 2774 2775 2776 2777 2778 2779 2780 2781 2782 2783 2784 2785 2786 2787 2788 2789 2790 2791 2792 2793 2794 2795 2796 2797 2798 2799 2800 2801 2802 2803 2804 2805 2806 2807 2808 2809

ՕՐՈՒԱՆ ԴԵՊՔԵՐԸ

ՄԻԶԻՆ ԱՐԵՒԵԼՔ

ԳԱՀԻՐԷԷՆ ԹԵԼ – ԱՎԻՎ

Ինչպես դրած էինք Արար Մ. Հանրապետությունները երբ փորձեց քաղաքականություն հետևել իր ցույց տված, աստատարվող Սուրբ Հոգուց ելնելով մեզ քրիստոնեականում 15 նա-
ւերը: Կատարվությունն ըստ երկրի: Զուգահեռում է ըստ: Այս տառնել-
հիշել նաև երբ, որ խոսքը մեզ է միջին երկր-
ներում ե. Կարծիք մոլորվել ինչ - ճամ-
բան մնացած են հոնեկող ապրություն-
ները: Երբ պատահանին: Հինգ, տեղական
երկր. չեղածություն (արժանապատիվ), եր-
կու առկալություն, երկու ինչ, երկու լուս-
նություն, մեկ չեն, մեկ Փրփրանական:

Յարդ Գառնիկի կառավարութիւնը կը զոտաստանէր որ Տաթըր եւ Եւստամիսներէն, ըսոյց զորոքոյքէն անկարելի է մէջը եւ որ որոշումը զապալական ընդմէջէն եւ Իւրպէի կարճերը անհաշւեալ կը: Կառավարութեան բաները անուշուշա՛մ եւ մէ արտաւ որոշումը չի նախա-
-կէր ինչ ջրոքոքըր պիտի ըսուէր, ինչ որ
կառավարելի է զգործակ Իւրպէիցը: Մէկ
տեղի կ'ըսէին: Բայց կը խոստով զիս-
-ացումը որ Նաւաստանիական մասին,
Գառնիկի մէջ եւ այդ ուղղութեամբ եւ
Կիլիկիոյ յուրճ առաջարկներ կ'ընէ:
Ղեկուին ինչ մարդեր կը վերաբերէ Սե-
-նիկի պաշտօնին, իսրայէլեան զօրքին
կ'ըսէ, Նաւորառան առ Նաւորառան, ու
-նա զի փոխարէն երեկոյտն ալ զիջումներ
պիտի չէ:

Քիչ Ավիլի մէջ, Ծուրբրիի հրաժարու-
մը որոշ մտահոգութիւնն պատճառած է :
Այսին կայ որ այդ հրաժարումը նախ -
ապա լի լիայ ահաբեկչական նոր պրա-
կտիկ միջոցներով իրականացուցին : Եւ
մեզ ի հիշմանս պարտաւ մըն է :

Պաղեստինի ազատագրական կազմա-
նվարդության նախկին նախագահը, Շու-
բեխի ծնած Սէն - Ժան ասկեր (Հայ-
կերի Հուսիսը), աշխարհաբան Պէյրու-
սի ամերիկեան համալսարանը : Իր հրա-
ւարումը կը նկատուի իրեն խոստովա-
նութիւն իր ձախողանքին , իսկապէս
Բաշարը իրագոյնէ :

Նոր թիվ է առժամային նախադասքը, համոտառ, ծանոթ փառասրան է, նառ սրահն, բայց համայնադարձամի, բառ ապրիլական աղբիքներու : Իմանք է նուտաղբ : Մանանկցած է 1957ի պետանկ, ապառոտած հարուստին Հիւսիսին էք, ծայր Սուրբի փառան է եւ շրջանին ալ ապրած Զիտադարձի եւ Եռնադարձի, Գահիրէ հաստատունէն աւարդ :

× Դամասկոսէն հասած լուրերը կը
աստատեն թէ Սուրիա միտքը չէ փո-
ած եւ որոշած է Պօլքովի ենթարկել
Կապի աբաբական վեհաժողովը :

ՔԱՆԻ ԱԸ ՏՈՂՈՎ

ՄԻԱՅԵԱԼ ՆԱՀԱՆԳՆԵՐԸ այն ապաւո-
ութիւնն ունին թէ Լատու եւ Քամպոն
արկէ կղաժին այժն չեն պահէր իրենց չէ-
նքութիւնը եւ Երկու Երկիրները Վիէթ-

ԻՏԱԼԻԱՅԻՆ մամուլին համաձայն (ըստ-
ամփոփած էն) Պապը «խաղաղութեան հե-
տախտիկութեան առաքելութիւն» մը պիտի

Կ զրկէ հիւսիսային վիթխամ :
ՀՌՈՒՅԷ և ԱՍԷՆԴԷՆ հասած լուրերու
մամռային, համանական չէ որ յապաւու-
ր կազմողին Յունաստան վերադարձած
էլայ : Այս ապաւորութիւնը կայ մահա-
նէր նշանակուած ինձամակային՝ Զօր-
օրհանդէս տալուամբ ԱՆԷՆԷ և ԱՍԷՆ

ԶԻՆ ՎԵՃԸ

仲

ՄԻԱՅԵԱԼ ՆԱՀԱՆԳՆԵՐԸ

Համայնափայտ հակադրեն մէջ ծայր տրւած գիճճը չստ կառաւորի հանդեմանը ըստացած էւ Ամբերիկացիներէն համար խիստ չահեկան դարձած է: Ուստի, չստ էր ենթակայութիւններ կ'ըլլային թէ արդ-եօք ինչէն է պատճառը, որ մինչև վերջնա-մէ մէջ կայացութիւնը կը վառթարանայ, չէին խորհրդակցի գիճճը աւելի սուր հան-դեմանը կը ստանայ:

[illegible]

Չհետապահել վարել, որ այս տեսակ բան չէր կարել պատահել, ինչ բացառել կարել էր բանի, որոնք այլապես անձնուս-
ծումիս պիտի գլուխիս : Կը բացառել Չի-
նաստանի ծնունդ մարտանաստանի, թէ ինչ
Մոլոթովն ճեմերիկայի կամ
չզերի չզործի՞նք, որ չէր զապաղել
վիճեմանի պատերազմին ձեր տալու
Տամար, որպէսիք փէլն զբերել մարդը
Չահան յայնքանակ չէր, որ բացառել այն
եղեղու՞թի՞նք որ արդէն զայստանայն
Տասնաստանակ է Խորհրդային Միութեան
կարգէ, թէ փէլ ինչ նախկին է, և ար-

Արդարեւ Զօյթաբէս ըսած է թէ ինք պիտի ընդունի զիւանազիտական մարմինն եւր տարուան չնորհաւորութիւնները : Եւայնի չէ թէ ո՞վ պիտի երթայ եւ ո՞վ պիտի վերադառնայ :

Տիրուհի Նարայն Նարայնյանին
 Ծնվելով Հայաստանի Հանրապետության
 մեջ ստորագրելով Ռուսաստանը հետ : Յամ -
 զան - Գրառն ընկերությունը է որ շատ
 ղեկավար ձևեր ձեռն ձեռն գրառնողություն
 , որ ղեկավար ձեռն ձեռն ղեկավար Գրառն ղեկ
 ղար ղեկավար է : Գրառն ղար գրառն
 ձեռն ղար Հաստատվել ստանդարտներ ղեկ
 ղարն համար : Յարդակներ հայաստան
 ղար ղեկավարի ղարն ղար ստանդարտներ ղեկ
 ղարն ղարն ղարն , որ ղարն ղար է նաև
 ղարն ղարն ղարն ղարն :

ՅՐԱՆՍԱՅԻ ճամբաներուն վրայ կառ-
 քի արկածներէ 120 մեռեալ եւ 800 վիր-
 աւոր տեսնուած է ճինական օդերուն :

Քրիստոսը Եւսեբիոս Երևանցիի հետ խոսակցելիս ասել է՝
 «Բնութի մէջ սիրով նոր պատմաւանատ մը
 կը պատմաւանուի: Հիւանդը արդէն հի-
 անդանդնոց փոխարկուած է Փրօֆ. Պա-
 տարի բաժնի»: Պատմաւանը պիտի կա-
 տարիի 15 օրէն պաշտմանս որ մէկը
 կ'ենենի, առողջ սրտով, եւ ինք կամ ըն-
 անները համաձայն ըլլան սիրտը տա-
 րուելու»:

ՅԲԱՆՍՍ. Է՛ւ Պարսկաստան թեքնիք Է՛ւ
 լիտական զործակցութեան համաձայնա-

ՎԱՐՉԱՊԵՏ ԲԻՐԻՆԵՐ ՓԱՐԷԳ ԱԽԽԻ
ԳԱՅ ԱՄԻԱՆԷ ԺԸ : ՆԱԽ ՀՈՌՄ ԱԽԽԻ ՀԱՆ -
ԴԱԿԻ :

դելքներ կը յարուցանէր խորհրդային
դէմքերու առաքումին դէպի Հիւսիսային
Վիեթնամ : Որովհետեւ, եթէ Ռուսերը
ներկայանային Հանոյի իբրեւ զլաւուր
դիւրերթական պաշտպանները, պատե՞րա-
ղի կարողութեան մէջ մանկադուրանոր աղ-
ղեցուիման պիտի տիրանային :

Աւելի ըլլալով՝ չհետեան հառաջարկը - Թիւրքը իր հաւատաւ, որ եւթ պատուազար-
քէն իր նախաձեռնած ընթացքը ստանալ
արդիւնքը այն պիտի ըլլայ, որ ինքը՝
Ի.Մ.Թիւրքը, ի Բարսեղեան նահանգները
պիտի մտարտին իր հարստութիւնն ուն-
մանեմունք։ Առանց թիւք պատերազմելու
պիտի ունենայու Վարդի Ձիտաստան
Վիկթորի աւերակներուն ժամանակը
պիտի գտնայու, եւ առանցաւորուն Զի-
ւանաստին Թիւթարի Վիկթորի ժողովուրդ-
ը պիտի հառաջարկուի իր հարստութիւն
տակ պիտի ինքնա :

[illegible]

Յանձնարարելի է՝ որ Միաց. Նահանգ-
ները արամաթիկ ու ցուցական դիմում -
ներ ընեն Մոսկուայի : Այլ կրճան չըջա -
հայեցուք Նամար շարժիլ , երկու երկիրնե-
րու միջև փոքր վէճերու պատճառները
չկողարացնելու համար :

Կարճիք Զինատանի կառավարին ան-
հատ և բնակչության իրավունքներն է։ Տեսա-
լիստեղծին՝ առ իր սպասարկող ամենուն
Բնակչության հարգանքներն այն է, թե ի՞նչ
հաստատել գաղտնագրամատերիցին և
ճշտագրություններից պիտի շահույթը
նրան ժամանակի բնակչության, թե՛ ակտի-
վորներ իրենցան առնալով որ տարբեր
տեղ, որ իր մասն առնալով մեկին, որ
Համայնության Զինատանի կարգիցին մեծ
տեղ գտանալ։ Անշուշտ անորոշ լսան մե-
տախես։ Սակայն շատեր դրանի կարգա-
նի հարկ եղանակ ժամանակ շահույթը
Զինվոր տիրտ տիրապետել իրեն, ինքան
նրանից և ինքն և ինքն ան կերպ ավանդ-
անալ ինքն ինքնուրույն, կարգուն ինքն
ևն, դիմադրողական ճկունություն
Ինքանով միև լուծումը կանխողդու-
ն և ինքն գաղտնագրող է։

1940 - 1949) տառաձանգիկ զերջուրու-
թեան, երբ որպէս պատերազմային սկսած էր
ու. Սիմյանի իր ամէնէն զէշ վարկանանն-
նուն մէջ էի դառնել, ամերիկեան թեթ-
նիկու չափ մը չափաւոր յօդուածա-
նիկներ պաշտօնական Ամերիկայէն
մը յոյժ մէջ չափաւորած էին Պետական
Եկէ: Անոնց խօսակցիկն նպաստին էր պա-
շտօն չամուղիւր յո յօդուածաւորներ զին-
նորդարարին Սիմյանին զէշ կանխապա-
շտական կորեկցիկն պատերազմ մը չզգա-
տիւնուեալ է նպաստ:

ՄԱՐԵԼԻՅԱՆ ԲԱՐՍԵՂՅԱՆ
ՄԱՐԵԼԻՅԱՆ ԳԱՅԱԾՈՒՅԱՆ ՂԵՄՐ ԵՎ ՅԱՅՆ
ՊԱՐՏԱՐԵՅԷ : «ՄԱՐԻՆԻ ՆՐԱՐԱԿՈՐ ԴՐՆ Է ՈՐ
ԴՅՈՒՄ ԵՎԻՄԱՆ ԳՐԱԿՈՒՆ : ԶԱՌՈՒ ԳՐԱ-
ԿՐԻՄՆ ՈՐԻՆԷ ԺՐՈՅՆ ԷԿՈՂ ՐԱՅԻՆ ԴԻՅԱՆԻ ԿՐ-
ԻՄԱԿԻՆԻ ԳԱՅԱԾՈՒՄԸ Է : ԵՆ ԶԱՌՈՒՄ ՈՐ
ՄԱՐԵԼԻՅԱՆԻ ԳՆԱԾՈՒՄԸ ԴՐՈՒՄԻՆ ԵՎ ԵՆ
ՆՈՒՅՆԻ ԳՆԻՆԻՔԸ ՈՒՆԻՐ, ԴՐՆԷ ՄԱՐԻՆԻ
ԷՎԻՄԱՆ ՄԱՍԻՆԻՆ : ՄԱՐԵԼԻՅԱՆԻ ԳԱՐ-
ՈՒԿԱԾՈՒՄԸ ԷՐ ԳԱՐԶ ՆԱՐԱԾԱՆԻՆ ԵՎ
ՄԱՍԻՆ ՈՒՈՒ ԷՎԻՄԱՆԻՆ : ՄԱՐԻՆԻՆ ԵՎ ՆՈՒՅ-
ՆԻՐԸ ՆԱՐԱԾԱՆԻՆ : ՍԵՐՅՈՒՅԱՆ ՈՒՆԻՐՆ

ԶԻՒՆ - ԶՄԵՌԻ ԹՈՒՐՔԻՈՅ ՄԷՋ

Պոլսոյ թերթերը կը գրեն .—

Խտառուդնէ ձմեռ ծայր տուած է երկ-
րին արեւելեան չըջանին մէջ, բայց ա-
րեւմտակողմն ալ զտարանային օդ կը
տիրէ: Արեւելքի ու արեւմտեւորի միջեւ
ճիշդ քառասուն տասնեան ջերմութեան
տարբերութիւն կայ: Ամէնէն ցուրտ նա-
հապիկն Գարսի մէջ գերաշէ վար 25 ա-
տիանն ցոյց կուտայ ջերմաստիւծի, ինչն
երկրին տակէնն տար նահանգին մէջ 15
տասնեան, Պոլսոյ մէջ 11 տասնան:

[illegible]

Նազդիլիկի շրջանին մէջ երկու հոգի ստ-
ուելով մեռան : Սառողքներէն մին Ուսումը-
լուի շրջանին մէջ ոչխարները կ'արածէր :
Իսկ երկրորդ զոհն է խրճիթի մը մէջ
պատկող 52ամեայ ազգաս մը : Չմբան
ստանձառաւ ութ զիւլի հազորդակցու-
թիւնը խոտեկաւ, արմախիկ հետ :

Մերեկին՝ եւս կը հաղորդուի թէ շէր -
մարտին 24 ժամուան մէջ 15 աստիճան
հինչի զնորով Ժամ: Տարածուան լինելն
-բարձր վրայ տեղով զարթնի պատճառաւ:
Երբեք թաղի խրամները հաշտելու խռով-
-ւթն: Բնութեանը լեռնաւ թաղ որսա-
-նակ ըլլալով՝ խրամներէն կրկն հա-
-բեր - 250 դրուի կը մտնեն: Սաստիկ
կոնիթերէն մը մեծաւորեալները գտանէր Եր-
կու հաղորդի մառ տունիկէն հարկերն 10ը
մառ բախիլ: Խնամք, հարկերին 20ն այ մառ -
տանք տակերը:

Զերդյէն վար 25 աստիճան ցուրտին ու
հիւնամարդրիկին հետևաւորով Սնուս-Վար-
ց, Կան - Հաբեաբրի, Ենէքիսիւ -
Պէլզրիկ, Էրճա՛ւ . Ա՛ւլաթ, Պէթիւ -
Ղեզք, Մու՛շ - Սորճան, Դաաաուան -
Արթուրի, Կարս - Կօթէ ու Քիւրթիւն -
Փօրոն ճամբաները կառուարդաշտ ժող-
կեան ու քաղաքները զիջելու հետ Հա-
ղապարհով ինչեւէ ետեւ չեն

Մերսին - Զըննարքիւր դաշտի երկու հա-
զար տունէն երկու հարիւրը փլան սաս -

ՍԽԱ փոփոխություններ հետևանքով :
Սերատտայայի լիք հաղորդակցել թէ երկրոր-
այա ճիշտին պատճառով չաղտերն մէջ
կենտրոնացնելով զէրոյին վար 18 աստիճանի
համար : Գտնաբերայի մէջ ալ զէրոյին վար
25 աստիճանի ջուրը կ'ընէ : Դեբորդրոման
զետին կարգ մը մասերը ստեղծել :

Տճրային անհողութիւն պիտի բլլար : Եթէ
Լժերիկացիները տատանէին եւ սպասէին
սպազան պիտի կորսնցնէին :

Սկզբ յօդուածները չըրտեցան համբա-
ւարտ յօդուածադիրներուն կողմէ, առ-
ջանք, հաշիւ չառ խոր տարադրութիւն
տրօնից անոնց վրայ, յաւիտական յիտա-
ւոյ տարիներուն, որոնց ընթացքին ինք-
նաշարժ Միութիւնը ապատեցաւ Սթալի-
նեան հետ։

Մեր կյանքի յոլուած պղինձներն ու մեկ-
բարաններն ճիշդ նախատեսցին՝ թէ
թալին հակառուծիւնը պիտի անցնէր եւ
բարս չափէր : Միացեալ Նահանգները
Քերեւս յոյսի բաժնը պէտք է բնին Համա-
մարտ Զինատեսի հետ աւ . . .

Ömurgaf. 116

ՄԱՆՈՒԿՆԵՐՈՒ ՕՐԸ

ՓԱՐԻԶԻ ՄԷՋ

Նախաձեռնությունք մ. Կապ. Խաչի
Երջ. վարչութեան, Կերակի, Յունուար
14ին, ժամը 14էն 19, 14րդ Թաղամասի
քաղաքապետարանի սրահ :

×

ԿԻԷՆԻ ՄԷՋ

Նախաձեռնութեամբ Կապոյտ կազմակերպչի մասնաճիւղին Յունուար 7ին, Համո Օհանջանեան տնօրէնը, ժամը 4ին:

×

ԼԻՈՆԻ ՄԷՋ

Նախաձեռնութեամբ Կապ. Խաչի Լիոնի
մասնաճիւղին, Յունուար 14ին, եկեղեց -
ւոյ սրահին մէջ :

X

ԱՄԱՆՈՐԻ ՑԱՅԳՕՆՔ

ԼԻՈՆԻ ՄԷԶ

PALAIS DE CONGRES

Գեղտնաբեր 31ին ժամը 22ին մինչև. ա-
ռաւոյ :

Հովանաւորութեամբ լինին Հայ. Ազգ. Միութեան, ի նպաստ դպրոցին : Հայկ. եւ Քրիստ. նուազախումբ :

Գինեբը եւ պայմանները անցեալ տար -
ուան պէս :

ՇՔԵՂ ԸՆԹՐԻԻՔ

ԾՆՈՒՆԴԻ ԱՌԻԹՈՎ

Կաթմակերպումը Հարաւ. Ֆրանսայի
Հայոց Աղղ. Կեդր. վարչութեան կողմէ՝
Շաբաթ 13 Յունուար ժամը 20ին, Շաբթ
Տէ Բիւթրի մէջ: Ճաշագին՝ անձկուիւ
միայն ըսան Քորսնք: Հանդանակութիւն
սկիւյն: Փարթիինիլ շատ լայն հնարաւոր -
ուսիւն:

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՅԱՅՏԱԳԻՐ

ԶԱՅՆԱՍՓԻԻՌ

Դեկտեմբեր 31, Կիրակի առաւօտ ժամը
Յին Ծրանս - Քիւլթիւրէն հայկ. յայտա-
ւեր :

Ծննդեան եւ Զբօրհնէքի արարողու -
 թիւն, Հաղորդում՝ Ա. Պարբեւեան :

ՄԱՐ ՍԷՅԼ

ՏՕՆԱԾԱՌ ԶԱՇԱՊԱՐ

Պատրաստուել է աշխատել է և աշխատել է ձեր սեղանը՝ Մարտիկի Պոլսի - ինքնուրու Հայր. Մալիկի Մայրի Միտիկան աղբյուր առանցիկան Տոնածառ առ Մուսկապարի, որ առիկի պիտի ունենայ Յուսկապարի, կիրակի, ժամը 16ին կէս զինքը Երկրի Ֆարքի չեղի արահիկանուն մէջ ,

71, Bld. Charles-Livon

71, Bld. Charles-Livon

Կերութում, խրախճանք և պար
և ղեղարուեստական ճոխ յայտադիր :

Orchestre RAPHAEL SERRANO

Դիմել ձեզ ծանոթ վարչական անդամ-
երուն, Պ. Հրաչ Մարտիրոսեան, Հեռ.
8-85-60, Պ. Արսլան Հեռ. 62-60-03 եւ
ամ կեդրոնատեղին՝ Պ. Եսվէրէն,
Հեռ. 20-26-74 :

ՆԿԱՏԻ ՈՒՆԵՆԱԼ

ԿԱՊՈՅՏ ԽԱԶԻ ՕՐԸ

ቀሊጥነት ሆኗል

ՄԱՐՏ 31 ԻՆ

X

Հայ Արիներուն տարեկան հանդէսը
Եկաւեհ 3 Մարտ

44 rue de la Chimie 14-30/45
SALLE DE LA CHIMIE
28 bis, Rue Saint-Dominique, Paris (7e)

ՃՈՂՈՎՈՒՐՆԵՐԸ ԿՆԵՐԳԵՆ

ԱՂՔԱՏԱԽՆԱՄԻ

ՀԱՂՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆԸ

էր նոյն արագութեամբ հեռացնել նաեւ
ծանրաչարժ կառքերը, կը ստիպուին
տեղւոյն վրայ թողուլ զանոնք՝ իրենց
թանկացիքն բռնելով :

ՀԱՅԱՍՏԱՆ

ՓԱՌԱՏՕՆԻ ՄԱՍԻՆ

USUBUR

ԱՐԱՐԱՆ, ԱՌԱՋ ԷՆ.

പിന്നീട്

— *

1001959. 9.60.8

611 621-0 111 1

ՎԻՔԻՔՈՐ ՀԻԻԿՕ

(Temp.)

Օ Ր Ո Ւ Ե Ր Ք
Հիմնադիր՝ ՇԱՎԱՐՉ ՄՈՒՍԻՔԱՆ

Fondateur : SCHAVARCH MISSAKIAN

43e ANNÉE — No 11099

ՕՐՈՒՆ ԽՍՐՔ

ՆՈՐ ՏԱՐՈՒԱՆ ՍԵՄԻՆ

Տարբ մը եւս Քաւարեցաւ տնօններն ծո-
ցը :
Չղակ մը եւս փրկեալ մեր կեանքի լըդ —
Քալէն :

Սրբերն ու տարիներն կը սասին անկեղբ՝
միջերն ու ժամանակին մէջ, որոնք ո՛ր
սիրտի ունին, ոչ ալ՝ փախանա :
Մարդիկ են, որ փորձած են չափ ու
սահման դնել տնտեսման ժամանակին :
Սրբին նո՛ր Տարբ :
Հանդերձ մը մարդկային կեանքին
մէջ, որ տարիներով կը համրուի :
Յարկաւորակի առիթ մը փոխադարձ շը-
շարժաւորութեան մը ժամանակներու :
Ու նաեւ՝ նոր յոյսերու շարժումներու երազ —
ներու ու փայլուն հետախորհրդերու :

×

Նոր Տարբին կը սկսի զարգացանալ՝ այն
անստուղի կոյտերու մէջ, որով նախոր-
քը միայն :
Մ. մէջ հարց վերջնական լուծում է
գտած :

Ախարս՝ կ'ապրի ժամանակին մէջ երկ —
բազմաթիւ մէջ ծաւրին միայն :
Առէր զան երկու տասնեակ տարիներ
անցան երկրորդ աշխարհամարտի վառ —
անկէն ի վեր, և, սովորեալ ընդամենը կ'ո-
րոտայ տակաւին մարտիկներ Արեւելի
մէջ :

Վերջ են գտած աշխարհագրութիւնն ու
ուղիքներն իրենց Արիւնդիկի և Ա. —
սիրտ մէջ և բազմաթիւ ապրել, աճել
դաշն, անխախտութեան ու սիրեցած :
Մականյ կամ տալանի բազմաթիւ ու —
բէ, ապրել, եւրոպայի որսին վրայ —
միայն, դարձաւ զարգացման ժամանակն
ու ժամկէտի մը մոլորակներն, որոնք
կը սպասեն իրենց աստաղագիտութեան :

Գաղափարախօսութիւնն է յաւերժած
զոյգժամանակներն :

Աշխարհագրական ճշգրտութիւնը զոյգ-
ափարսին պատմութեան են հաղած :
Արեւելք — արեւմտեան համարաւոր զոյգ
ճարտարները իրարու դէմ կը պայքարեն
« յանձն » զոյգաւորին :

Միջոց ինտերգլաւի միջոցներ համար-
նախադրանք վարդապետութիւնն է պրո-
պագանդա աշխարհ մէջ վերջորդ — ին-
քուտ աւելի — ժաման, ինքնակրօնի Մի-
ջոյգ լուսնաները տարիներէ ի վեր տնո-
նան դատարարութիւնը կրնան Քուրդ
կոյտերուն համար թույլեցնել ծառայման
մարտիկներ Արեւելի մէջ :

Հոգի զննաւորան զուգարան մարդ —
տակաւորութեան ք ախտանք է դարձած և
ապրողներ կը կարգաւ Մոսկովան :
Միջոցներ Արեւելք միջոցաւոր — զոր-
մած աշխարհ երկու մեծերն համար :
Յանձն վերջորդ զարգացման փո-
խանակ զարգացման աւելի թարգմանչ
կոյտերուն և կատարելով ընծայի կը
վերածուց արտերկրապետութեան հակադար-
ժութիւնը :

Կիւրորտի հարցը կը շարունակէ պա-
տրաստի ծառայակի Քուրդները՝ մարդ —
մարդի մոլորակներուն վերջորդելով
լիճակի մէջ պահելու համար :
Յաւանադրեալները ինքնակրօնի Մի-
ջոյգ լուսնաները տարիներէ ի վեր տնո-
նան դատարարութիւնը կրնան Քուրդ
կոյտերուն համար թույլեցնել ծառայման
մարտիկներ Արեւելի մէջ :

Գաղափարան աստաղի կոյտութեան հետ
միասնական տնտեսական անախարհա-
ն ու համաշխարհային աստղաւոր մը ծան-
րապէս կը ճնշէ մոլորակներուն կեանք —
բն վրայ :

ՕՐՈՒԱՆ ԴԵՊԵՐԵՐ

ԿԻՐՈՒՄԻ ՌՈՒՐԵՐԵՐԸ

ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹԻՒՆԻ ԿԸ ԿԱԶՄԵՆ

ԱՄԷՆԻ ԻՐԱՐ ԱՆՅԱՄ Է

Կիւրորտի Քուրդ փորձառնութիւնը
զատմանայ իտալականութիւնն է մը կող-
ման է : Այս ձեւով ալ աւելի կը մեծնայ
երկու համայնքները բաժնող փառք : Այս
հիստաւորութեան ք պաշտման ու նպա-
տակն է Մարտիկոն կառավարութիւնին
անկախ գործունէութիւնն էր ունենալ :
Կողմին Քուրդ համայնքի պետն է,
Տարբ. Քիւրդ, նաեւ փոքր — նախա-
— զան ցարգիս կը յարգուի ըր 1960ի
Մասնաշխարհութիւնը, որ կը նախադրուի
այս հիստաւորութեանն : Փոքր — նախա-
— զան է Տեղեկագ, որ Անգարա կը մտայ,
նախ քանապատէն ապա արտաքինութե-
ան կ'ընդունի : Քուրդ Կիւրորտի բանե-
րի մը համաձայն սովորէ ճաշեալ կառա-
վարութիւնն էր չէ, որ կառուուի է, այլ
սամախանայ վարչապետին մը որ կուտան
է համախառնութեան վարչապետութիւնը,
Քիւրդական հարցերու յատուկ Մասնաշ-
խարհութեան համաձայն :
Դեկտեմբեր դեմոն կը խորհին սովորէ
ՔԱՄ արեւել ատմին և կարեւոր քաջ մըն
է Քուրդ կիւրորտին անկախ Պետութեան
մը նշանակման ծանոթան վրայ : Արդէն
գիշեր ետք կը հարցուուիք նաեւ ՔԱՄ շատ —
մասնակ կառավարութիւնը ք որոշած էր
մարդկան հաստատել, որոնք օրէնսդրա-
կան և կործարելի պաշտաններ պիտի ու-
նենան :

Գիշեր. Մարտիկոն ստիպողաբար նա-
խադրանքներ արտաքինը յիշտ ու կը չը-
րախելը, որով ետք կը յայտարարուի ՔԱՄ
Քուրդ կիւրորտի պարագայութիւնը ու
բոլորած՝ ապրիլին և անոր մէջ է : Անոր
մէջ էր ընդհանրական էր յայտնուել
ՔԱՄ Քուրդ կառավարութիւնը մարդկան
մէջ համաձայն էր կողմին Քուրդ փորձ-
առնութեան տեսակ որոշումին :

Միջոցներ մէջ, անկախ, բոլորովին
տարբեր ճակատագրութիւնով էր, Շեյքը
ժամանակակից զէպք մը կը նկատուի,
Արտաքինը նախադրութեան հարցարար —
կան զիշուցի ալ կ'ընէ — ձեռք գործու-
նելովները բնաբարումն է վերջին հա-
մաձայնութեան Յետադարձին և Քուր-
դիայ միջուկն և դէմ է Արտաքինութեան
նորաշուրջի որոշումին ինչպէս Ա. Քանի
կողմին որ կը շարունակէ շահակցի կողմին
որ իրենց անհատական պահանջներուն —
յոյ համար կարգաւորելու վառարարու-
նելէն :

Արեւելայն չէրդ զեւտուր համար,
վերջնականութեան ծանոթան էր պատշաճաբ-
կեանք ըլլալ Քուրդներին նպատակը,
նկարագին ՔԱՄ Անգարա, ճշգրտ քանկանքն —
յոյ համար մէկ կողմէ Մարտիկոն, միւս
կողմէ ՄԱԿ թղչ. քարտապետին վրայ,
այն պահան կըր Արտաքինութեան նոր —
հարցը կեդրոնի հարցով կը դրուի :

ԶԱՆՍ ԵՄ ՏՈՒՆԱԿ

ՅՈՒՆԱՏԱՏԱՆԻ Քաղաքին կործանող
պատճառ դատարն է կը կարծուի ՔԱՄ վեր-
ջին զէպքերու հետեւանքով է որ Ան —

Նոր տարուան սեմին ո՛րքուն դիտել ու-
ղէնքը լաւատես ըլլալ, ի սպաս փառելով
սեւ ժամանակները :
Ու քաղաքին ուղեւորելով 1968ի արշա-
լույսը, համայն մարդկութեան ժամկէտ
երեւանի ու խաղաղ օրեր :
ՀՐԱՆՏ — ՍԱՐՈՒՆԷ

ԵՐՈՒԱՆԻ ԶԱՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

Յաւով կ'իմանանք, թէ Դեկտեմբեր 29-
ին կը մահկանացուն կըսած է ընկ. Եր-
— ոտայ Յարութիւննալ :

Աղջակայր Յնած էր Տրապիկոն, 13
Սեպտեմբեր 1883ին : Անորած է տեղեկու-
յապիւն Լուստարեանի վարժարանը :
1904ին անցած է Կաստանուր, որ քա-
— զած է հանրային գործերով : Հայ — Քա-
մարտիկան ընդհարմարեալ ժամանակ
զէնք փոխադրած է Օսման — Պաթմազ գի-
մին վրայ :

Օսմանեան սահմանադրութեան ժա-
մանակ ան վերադարձած է Տրապիկոն :
Հանդիսարային Ա. պատերազմի նախոր-
դելին անցած է Կոփլուս և դիւտարարու-
— ուած է կառավարական Բ. Կուրեյն մէջ :
Կառավարական ուժերու զուգահեռ հոգ
կը դրուի Պատմահայր. կառավարու-
— ժով՝ Սեւ Մովսէ շրջաններէ միջուկ Բու-
— ղան :
Հայտնաւորէ Հանդիսարային ժողով
կ'անդին հարկերն է : 1919 Յուլիս 29ին
Պաթմազ մէջ կը գլխավորէ Տրապիկոն —
գիւնին համադրմանը, որ կ'ընդունի
նախալին ընկերութիւնն էր հաստատել Սե-
— ղան մէջ : Առաջորդ կը ներկայացուի
Հայտնաւորէ կառավարութեան, որ սի-
— լով իրարմաճ չէր ըլլալ : Պատմահայր —
— Քան մաս կը կարգի ուղղակի ընկեր-
— ին : Հայտնաւորէ Հանդիսարային ան-
— կառման հոգ կ'անդին Պաթմազ, այս Բու-
— լիս, Տուսի արեւելի Տրապիկոն : Յետ-
— զայն կը վերադարձուի Պոլիս, անկէ
կ'անդին Ռուսմանլար, ի վերջոյ կը հա-
— տատուի Փարիզ :

Յրաւանք մէջ կը նախաձեռնուի Քանը
1924ին կառուցելու : Պատմահայրու հա-
յրակցեալներն միութիւնը :
Կ'անցանցական շարքերը մասն է կա-
— ռակին, կ'անցած է անցած 2. Բու. Արեւ-
մարտան Եւրոպայի Կ. Կոմիտէի և
միջուկ վերջը կ'անցած է նախկին կուսակ-
— ցականին :
Յուրաքանչեւութիւնը կը կատարուի
այս Երեւանի (Յուստար 2) տնտես
ժամ 11-15ին Փարիզի Ս. Յովհ. Մկրտիչ
կեղեցին :

Մեր ցաւակցութիւնները Այրէ Տիկին
Բ. Յարութիւննալ :

Հ. Յ. Դ. Արեւմտ. Եւրոպայի կեղծ-
կոմիտէի կ'որոշայ իր վերջին ընկեր-
ԵՐՈՒԱՆԻ ԶԱՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ
մասը, որ պատմահայր Դեկտ. 29ին :

ՏԻՐՈՒՆԻ — ԱՅՐԻ ՏԻԿԻՆ ԱՆԻԱՆ
Դեկտ. կը հարցուուի թէ կը մահկանա-
ցուն կըսած է Քուրդ Սեւակի ապրի-
նաւորութիւնները կառավարած է
սեպտեմբ. Ս. Աստուանային կեղեցին :
Աղջակայր զբաւած շնորհ ալ ունի :
Մեր ցաւակցութիւնները զայնից՝ Պ.
Չիլիկիւրեանի (Լեւոն) :

Մտակ իմեծած ունեցած է :
ԵՐՈՒԱՆԻ ԶԱՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ
Կ'որոշուի Քիւրդի բնաբարումն Կուր-
կուսին երեսնամեակին :

ՍԱՅԿՈՒՆԷ կը հարցուուի թէ ընդառաջ
երկրորդ Պաղին կ'ընէ, վերջնական 12
ժամ պիտի երկարածուի նախալին 24
ժամանակ համար որոշուած կարգաւոր
գաղաքը :

Մտակ իմեծած ունեցած է :
ԵՐՈՒԱՆԻ ԶԱՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ
Կ'որոշուի Քիւրդի բնաբարումն Կուր-
կուսին երեսնամեակին :

ՍԱՅԿՈՒՆԷ կը հարցուուի թէ ընդառաջ
երկրորդ Պաղին կ'ընէ, վերջնական 12
ժամ պիտի երկարածուի նախալին 24
ժամանակ համար որոշուած կարգաւոր
գաղաքը :

Մտակ իմեծած ունեցած է :
ԵՐՈՒԱՆԻ ԶԱՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ
Կ'որոշուի Քիւրդի բնաբարումն Կուր-
կուսին երեսնամեակին :

ՍԱՅԿՈՒՆԷ կը հարցուուի թէ ընդառաջ
երկրորդ Պաղին կ'ընէ, վերջնական 12
ժամ պիտի երկարածուի նախալին 24
ժամանակ համար որոշուած կարգաւոր
գաղաքը :

ԿԱԶՄԱՆԻ արարի «Յառաջիկայ» յաջորդ
րիւր լոյս կը տեսնէ Յունար 3ին : Երե-
քարապետան զգէ է երկրորդ թիւ օր :

ԵՐԳ... ԵՐԳՈՅ

Եւ Հայ եմ, ինի, ինչպէս լեռան այս
բիշկիկան :
Իմ եմ ռաբիս դեռ քրեկեղի քրից :
Իմ սարք հոգի է տնկել լայն անապին
անգամ,
Բարիկանն ինչ խորապակի իմ սրից :

Իմ մատների ետքն է կրու՛մ կողի վրայ
Քարն առաքին մատուտ, որ իմ ձեռքով
տաշտուն
Եւ միացած հողին՝ շաղխով իմ արեւմ՝
Արարտանալ դաշտում մենեան վրէ՛
դարձաւ :

Սուրբ մենեանի, որտեղ արեգակից ատաշ
Եւ վառեցի հողին իմ արարտանալ
կաղաք,
Երբ դեռ Մախան իմ պէս ճակի իւր ու
խաղաղ,
Մաղկունքով ու ստեղծ անտառներով
պատուել :

Իմ նախապի արդաք արեւմով է ռոգը,
Ամէն ծաղիկ ու ծառ հողում
կայքերնայան :
Ամէն բլուր քաջի մի շիրիմ է ճորդը,
Եւ կարողի բլուր, ամէն ամառումս ու
քար :

Եւ Հայ եմ, ինի, ինչպէս լեռան այս
Աղջակայր
Հազար տուր է բախտիկ իմ վառանք
անեղ,
Բայց փշրել իմ նրանք եւ ցատուով
արդար :

Եւ լեռներն իման՝ զլուսն վեր՛ն աղակի :
Ամէն դար իմ հագումս կը կնկնուի է պեղի,
Իրիկներին ցնի աշխարհով մեկ արար,
Մոլոր ընծիկ տաղաւ ամէն ծառ ու եղէր,
Արարաւոր տաղիկ հեղեղներով արեւմ :

Բայց հեղեղից փրկուած տապանի նախ
լայի,
Արարտանալ իման՝ զլուսն վեր՛ն աղակի :
Եւ լեռներն իման՝ զլուսն վեր՛ն աղակի :
Ամէն դար իմ հագումս կը կնկնուի է պեղի,
Իրիկներին ցնի աշխարհով մեկ արար,
Մոլոր ընծիկ տաղաւ ամէն ծառ ու եղէր,
Արարաւոր տաղիկ հեղեղներով արեւմ :

Բայց հեղեղից փրկուած տապանի նախ
լայի,
Արարտանալ իման՝ զլուսն վեր՛ն աղակի :
Եւ լեռներն իման՝ զլուսն վեր՛ն աղակի :
Ամէն դար իմ հագումս կը կնկնուի է պեղի,
Իրիկներին ցնի աշխարհով մեկ արար,
Մոլոր ընծիկ տաղաւ ամէն ծառ ու եղէր,
Արարաւոր տաղիկ հեղեղներով արեւմ :

Եւ լեռներն իման՝ զլուսն վեր՛ն աղակի :
Ամէն դար իմ հագումս կը կնկնուի է պեղի,
Իրիկներին ցնի աշխարհով մեկ արար,
Մոլոր ընծիկ տաղաւ ամէն ծառ ու եղէր,
Արարաւոր տաղիկ հեղեղներով արեւմ :

Եւ լեռներն իման՝ զլուսն վեր՛ն աղակի :
Ամէն դար իմ հագումս կը կնկնուի է պեղի,
Իրիկներին ցնի աշխարհով մեկ արար,
Մոլոր ընծիկ տաղաւ ամէն ծառ ու եղէր,
Արարաւոր տաղիկ հեղեղներով արեւմ :

Եւ լեռներն իման՝ զլուսն վեր՛ն աղակի :
Ամէն դար իմ հագումս կը կնկնուի է պեղի,
Իրիկներին ցնի աշխարհով մեկ արար,
Մոլոր ընծիկ տաղաւ ամէն ծառ ու եղէր,
Արարաւոր տաղիկ հեղեղներով արեւմ :

Եւ լեռներն իման՝ զլուսն վեր՛ն աղակի :
Ամէն դար իմ հագումս կը կնկնուի է պեղի,
Իրիկներին ցնի աշխարհով մեկ արար,
Մոլոր ընծիկ տաղաւ ամէն ծառ ու եղէր,
Արարաւոր տաղիկ հեղեղներով արեւմ :

Եւ լեռներն իման՝ զլուսն վեր՛ն աղակի :
Ամէն դար իմ հագումս կը կնկնուի է պեղի,
Իրիկներին ցնի աշխարհով մեկ արար,
Մոլոր ընծիկ տաղաւ ամէն ծառ ու եղէր,
Արարաւոր տաղիկ հեղեղներով արեւմ :

Եւ լեռներն իման՝ զլուսն վեր՛ն աղակի :
Ամէն դար իմ հագումս կը կնկնուի է պեղի,
Իրիկներին ցնի աշխարհով մեկ արար,
Մոլոր ընծիկ տաղաւ ամէն ծառ ու եղէր,
Արարաւոր տաղիկ հեղեղներով արեւմ :

ԳԵՐԳ ԽՐԴ

